

2012 - Anul Caragiale

Ion Luca Caragiale

Marele nostru Caragiale a murit. Vestea acestei morți ne-așteptate a impresionat adânc și dureros întreaga țară.

Piese sale au fost poate singurele care au pătruns în inima poporului, căci în ele se oglindește firea românului, cu bunul și răul lui...

Tot ce a scris acest mare maestru al condeiului a fost însăși viața trăită sub ochii noștri, scene întâlnite la fiecare pas.

Adânc cunoscător al moravurilor noastre, dându-și seama de înrădăcinarea atâtor rele în sufletul poporului, Caragiale a căutat, biciuindu-le în scrierile sale, să le dea sub adevărata lor lumină. Ridicolul acestor rele, uneori exagerat poate, ne pune însă în față, oglinda propriei ridiculități...

Pentru România, moartea acestui maestru al condeiului e o pierdere mare și golul lăsat de Caragiale se va simți întotdeauna.

(Fragment din necrologul apărut în revista „Gazeta ilustrată”, an. 1, nr. 27, 16 iun. 1912)

De critică mi-e scârbă! Cunosc simbolul vorbii...

Posteritatea dreaptă mă judece ș-acuze!

Surâsul să se stingă pe veștedele buze;

N-aud acorduri surzii, nu văd scânteia orbii!

....

Mă duc în mantia-mi largă înfășurat ca Dante:

Când tactu-l bate Apollo, maestrul meu divin,

Viața-i simfonie, amorul – sfânt andante...

Eu cânt! Ce-mi pasă mie! Nu știu de unde vin,

Nici unde merg; traduc doar-un cîntec din senin

În rime simboliste și abracadabrate!

(Fragment din poezia „Criticilor mei” scrisă de I. L. Caragiale în 1893)

A fi sentimental sau cu forme în societate, cu toată lumea, era pentru el o naivitate. Într-însul nu vibrau, până în cea din urmă fibră, decât zeflemeaua, comicul, farsa, care străbăteau până în cele mai mici fapte, uneori parcă fără să-și dea seama.

(Nicolae Petrașcu)

Colegiul editorial:

Acad. prof. dr. Dinu C. Giurescu

Acad. prof. dr. Gheorghe Buzatu

Acad. prof. univ. dr. Constantin Gh. Marinescu

Prof. univ. dr. Adrian Dinu Rachieru

Conf. univ. dr. Elena Țîrziman

Dr. Doru Bădără

Lector univ. dr. Cătălin Negoită

Editorial

Rapsodii de toamnă-iarnă

Iarna cea de demult, începută la vremea ei, lungă și bogată în omăt, viscole și legende, avea o semnificație aparte la români, în majoritate rurali, în timpurile zăpezilor de altădată. Era sfârșitul ciclului agrar și începutul unui timp al regăsirii spirituale. Sărbătorile religioase de toamnă-iarnă începeau devreme, de îndată ce recoltele erau la adăpost, la mijlocul lui octombrie, cu Sfânta Parascheva, treceau prin Sfinții Andrei, Nicolae și Ștefan, sublimau în zilele dedicate nașterii Domnului, veneau apoi Anul Nou, Sfântul Vasile, Boboteaza, Sfântul Ion, toate într-o succesiune de semnificații profund creștine, mai întâi, dar și laice, aduse de o întreagă desfășurare a obiceiurilor, datinilor și urărilor de Crăciun și de sfârșit de an, în toată bogăția lor neasemuită. Ele dădeau, de fapt, frumusețea unui mod de viață ancestral, bazat pe principiile legăturii strânse cu natura și cu Dumnezeu și adoptat de întreaga comunitate, de la prunc la moșneag. Mai era, în lungile luni de iarnă, și vremea cititului și a poveștilor spuse la gura sobei și, poate, cea mai fertilă perioadă de zămislire și îmbogățire a creației populare. Oare nu este foarte probabil ca „Miorița” să se fi încropit, sau măcar „rotunjit”, în acele nopți cu viscolul suflând în geamurile străjuite de licărirea caldă a opaițului?

Sunt vremuri de departe, contemporaneitatea este profund urbană și promotoare a unor cu totul alte principii. Dacă încălzirea globală ne-a bulversat anotimpurile și tindem să rămânem doar cu două, cel foarte cald și cel foarte rece, respectarea ciclului agrar de altădată nu se mai regăsește nici măcar la sate, iar urbanul aproape că face abstracție de scurgerea timpului, acesta devine continuu și impersonal, secționat matematic prin orarele de muncă și de activități cotidiene. Ritmul activităților non-agrare face abstracție de răsăritul soarelui sau de anotimpul din calendar, iar singura modalitate de a mai comunica cu natura și cu trecutul rămâne cultura. Ca instituție, biblioteca este cel mai la îndemână administrator al ei, dar, dacă ea nu-și propune, în noile condiții, să iasă spre lume și să-și întâmpine virtualii cititori, riscă să rămână doar un simplu depozit.

Când la sfârșitul lunii mai, sute, mii de gălățeni și nu numai vizitau standurile editurilor prestigioase din țară care răspuseseră invitației de a participa la cea de-a patra ediție a Festivalului Național al Cărții „Axis Libri”, Biblioteca „V.A. Urechia” își părăsise sediul și ieșise în cetate, la doi pași de Dunărea definitorie cu oamenii și cu cărțile ei. Era acolo și editura bibliotecii cu același nume, expunându-și ultimele titluri și dovedind că ea este nu numai un administrator al cărții, dar și un creator al ei. Era

acolo, de asemenea, participând la lansările programate, și Salonul literar „Axis Libri” – un fel de șezătoare modernă, adunând scriitorii la ceas de seară – devenit celebru în toată țara pentru maniera de lucru, pentru audiența incredibilă și pentru calitatea participării.

Toate aceste modalități moderne și complementare de finanțare a bibliotecii noastre vin, desigur, în întâmpinarea cititorului din ce în ce mai grăbit și mai presat de tirania timpului programat, care-l izolează într-o lume în care doar televizorul mai este o alternativă la concretețea înspăimântătoare a traiului de zi cu zi. Să ne închipuim cum, altădată, din noiembrie și până la mijlocul lui ianuarie, în viața comunității rurale se petrecea o sărbătoare spirituală continuă, un (ano)timp al raportării omului la univers, prin viața religioasă și prin creația folclorică. O reîntoarcere în noua eră la starea acelor vremuri se poate realiza astăzi numai prin răgazul zilnic de lectură și prin activitățile din sediu și din afara lui pe care biblioteca încearcă să le ofere tuturor categoriilor sociale și de vârstă. Nu întâmplător, am deschis filiale în cartierele mari ale orașului și vom continua s-o facem.

La începutul lui octombrie, a doua ediție a inițiativei naționale „Noaptea în bibliotecă” a adus la „V. A. Urechia”, mai întâi, copiii. Le-au fost oferite momente inedite de destindere, o expoziție de carte în curtea bibliotecii, în aer liber, o seară de basm cu cărțile de povești, sau misterioase lecturi „la felinar”, proiecții de film, ba chiar și un bal mascat cu cartea în mână. A fost în totalitate o reușită deschidere a sezonului de toamnă-iarnă, în care nopțile din ce în ce mai lungi și vremea din ce în ce mai puțin prietenoasă lucrează în interesul cărții și al bibliotecilor, lectura urcând în graficul preocupărilor, în comparație cu vara vacanțelor mari și de toate categoriile.

Odată cu rapsodia tăcută a primilor fulgi de nea, încercăm să ne apropiem tot mai mult de inimile cititorilor și prietenii noștri, vrem să reconstituim starea de „povestit la gura sobei”, de recurs continuu la fabulosul ce trăiește dincolo de copertele sutelor de mii de cărți de sub cupola bibliotecii noastre. Sunt atâtea cărți de povești pe rafturile de la „V.A. Urechia”, încât ar trebui, simbolic vorbind, o întreagă eternitate pentru a le putea citi pe toate, de la prima la ultima filă. Și cine le-ar putea descoperi cu uimire, încântare și entuziasm, decât copiii? De aceea, ei sunt întotdeauna oaspeții noștri de suflet. Ca și acum, când, parcă îi auzim cântând, la ferestrele luminate ale bibliotecii, ca la începutul veacului și ca întotdeauna:

*„Steaua sus răsare,
Ca o taină mare
Steaua strălucește
Și lumii vestește...”*

Galați, decembrie 2012

Prof. Zafir Ilie,
Director

Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați

Vremea străngerii... fragmentelor

Alexe Rău
Director general,
Biblioteca Națională a
Republicii Moldova

„Suntem o generație de probă”

Darcy DiNucci

Astăzi numele lui Darcy DiNucci, autoarea care într-un eseu fundamental, intitulat „Un viitor fragmentat” și publicat în anul 1999, în bimensualul Prinț (voi. 53, no. 4, 32), introduce termenii web 1.0 și web 2.0 inventați de ea,

dând astfel nume unei orientări revoluționare în dezvoltarea sistemului hipertextual în cadrul rețelei mondiale de Internet, e situat într-un con de umbră, iar Tim O'Reilly, cel care a relansat termenii în 2003, e considerat de unii ca fiind și creatorul lor. Nedreptatea săvârșită constă însă nu doar în încălcarea dreptului de proprietate intelectuală (mai ales în sensul moral al acestuia), ci și în trecerea cu vederea a conținutului în mare măsură programatic și profetic, filosofic al articolului dinuccian.

Specialist în domeniul designului electronic informațional (activează în calitate de consultant în acest domeniu la o firmă din San Francisco), DiNucci este autoarea multor cărți cu audiență notorie în care abordează multiple aspecte imagistice și de arhitectură informațională ale webului. Formația sa, conținutul cercetărilor și scrierilor sale au determinat-o să-și dezvolte un mod de gândire cvasiwittgensteinian. Când fac această afirmație, am în vedere în special postulatul filosofului vienez că „a înțelege înseamnă a-ți putea face imaginea a ceva; gândirea este mereu o reproducere”. Gândirea în imagini a lui Darcy DiNucci se face vizibilă din chiar primele rânduri ale articolului sus-menționat. Pentru ea, webul este o referință culturală aproape iconică și se remarcă prin caracterul său deopotrivă familiar și ubicuu. Trei adjective care formează temelia unei viziuni inedite. „Iconic”, se știe, înseamnă ceva în felul

icoanelor, adică are caracter de imagine figurativă, care poate servi și ca obiect de cult. Ubicuitatea este în special atributul lui Dumnezeu. Familiarul, pus în joc cu ubicuitatea, capătă conotația de cogenerator al credinței. Să ne amintim de epistola lui Pavel către romani (numită și Constituția Creștină), în care apostolul spune cum Dumnezeu cel nevăzut și ubicuu se arată omului prin ceva, printr-o imagine familiară lui (focul, flacăra etc.) și în felul acesta credința umană se prinde. S-ar putea întâmpla ca lucrul acesta să fie un factor primordial prin care am putea explica fascinația Internetului. Mai mulți internauți mărturisesc în postările lor că pentru ei Internetul e ca un fel de religie.

În continuare, DiNucci vine cu reflecții revelatoare din care se cristalizează ontologia, ființa webului. După ce introduce termenii web 1.0 și web 2.0, autoarea recurge la o comparație vizionară: relația dintre web 1.0 și webul viitorului este echivalentă cu aceea dintre Pong și Matrix. E vorba aici de devenirea într-o ființă a webului, de raportul dintre prototip și ceea ce este el astăzi,

Darcy DiNucci

Din Colecțiile Bibliotecii

O litografie document istoric: Actul de încoronare a Regelui Carol I - Actul proclamării Regatului României (10/22 Mai 1881) (II)

Valentina Oneț
bibliotecar, Biblioteca
„V.A. Urechia”

Actul este semnat olograf, cu cerneală neagră, de către primul rege al României, Carol I („cu un scris simplu, caligrafic, încet și greoi, ca de copil, după cum avea să-și amintească I.G. Duca”¹⁾ și de **Elisaveta**, iar un rând mai jos semnează Leopold de Hohenzollern, fratele lui Carol I.

Documentul mai înregistrează alte 12 semnături olografe ale celor mai importanți demnitari ai momentului: *Dimitrie Brătianu*, Președinte al Consiliului și Ministru al Afacerilor străine; *Dimitrie A. Sturdza*, Ministru de Finanțe; *Generalul G. Slăniceanu*, Ministru de Război; *Eugeniu Stătescu*, Ministrul de Interne; *Colonelul N.C. Dabija*, Ministru al Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor Publice; *M. Pherchide*, Ministru de Justiție (semnături din coloana din partea stângă); *Calinic*, Mitropolitul Ungro-Vlahiei și Primat al României; *Iosif*, Mitropolit al Moldovei și Sucevei; *C.A. Rosetti*, Președintele Adunării Deputaților; *Dimitrie Ghica*, Președintele Senatului; *Al. Cretzulescu*, Primul Președinte al Înaltei Curți de Casațiune și Justiție (coloana din partea dreaptă).

Revenind la ultima semnătură din coloana stângă, menționăm că aparține Ministrului Cultelor și Instrucțiunii Publice, din primul cabinet al României ca Regat, aparține celui care a și avut inspirația de a procura, a păstra și dona acest prețios document de epocă, *istoricul V.A. Urechia*, ce a făcut parte din elita liberală românească²⁾, invocat în amintitul Jurnal al regelui de 45 de ori.

Mesajul încoronării, înscris pe litografie, este încadrat de două coloane cu figuri de domnitori români și minigravuri cu momente din istoria neamului românesc. Coloana stângă începe cu bustul lui *Decebal, Regele Dacilor*, și se continuă cu portretele domnitorilor în medalion: *Mircea*

cel Bătrân, *Mihai Viteazul*, *Mathei V. Basarab*. Coloana are intercalate și două minigravuri: *Unirea Principatelor și Vlad Țepeș - Atac nocturn*.

Coloana din partea dreaptă este deschisă cu bustul lui *Traian - Traianus Dacicus*, iar dominatorii reprezentați în medalioane, pe verticală sunt: *Alexandru cel Bun*, *Ștefan cel Mare*, *Dimitrie Cantemir*. Păstrând simetria cu coloana din stânga, sunt reprezentate alte două momente istorice în minigravuri: *Constituantă 1866 și Bătălia de la Călugăreni*.

La baza coloanelor sunt reprezentate alte două gravuri: *Bătălia de la Rahova, 10 Maiu 1877* (stânga) și *Serbarea 10 Maiu 1881* (dreapta). Între aceste două litografii, care marchează două evenimente capitale din istoria regalității, este schițată *Columna lui Traian* străjuită de un soldat din garda regală și de un dorobanț.

Pe frontispiciul litografiei este reprezentată *stema regală* cu deviza *Nihil sine Deo*, încadrată de șase drapele tricolore, la bază având o cunună din frunze de laur și măslin.

Litografia respectă, în amănunt și fidel, însemnele regalității: *coroană de oțel*, ca simbol al independenței de stat, „un simbol venerat de poporul român, deoarece a fost făcut din oțelul unui tun capturat, respectiv din țeava unui tun, calibrul 90 mm, fabricat în 1870 în uzinele F. Wohlerl din Berlin pentru înzestrarea artileriei otomane, capturat de la trupele otomane după cucerirea redutei turcești de la Plevna, din 28 nov. 1877, de către armata română.”³⁾ Coroana a fost proiectată și realizată de Arsenalul Marinei din București.

Un alt element reprezentat cu mare rigoare este *stema regală*, care conține pe un scut scartelat în 4 cartiere însemnele heraldice: ale basarabenilor (o acvilă încoronată), ale mușatinilor (un cap de bour), ale Olteniei (leul încoronat ieșind din coroană) și ale Dobrogei (cei doi delfini ațintăți cu capul în jos), iar la mijloc micul scut – ecuson al casei Hohenzollern. Scutul este timbrat cu coroana regală și susținut de

doi lei cu cozile pe spate, totul încadrat într-o mantie (mantou) cu deviza „Nihil sine Deo” timbrată la rândul ei cu Coroana de Oțel de la Griviță.⁴

Această *litografie - martor* al evenimentului istoric, conservată la Secția Colecții speciale a Bibliotecii „V.A. Urechia”, este o copie după documentul original, semnat în data de 10/22 mai 1881, la sfânta Mitropolie din București, „în fața Țării adunate la marea serbare națională a consacării proclamării Regatului României” cum se menționează în Actul de încoronare, semnat de Carol I, ca rege al României, de Regina Elisabeta, de Leopold de Hohenzollern, și contrasemnat de miniștrii secretari de stat, de I.I.P.P.S. Mitropoliți, de care a fost prins și *sigiliul regal* (precizare înscrisă în Actul de încoronare).

Istoricul I. Mamina, în lucrarea sa dedicată regalității⁵, dă câteva detalii despre acest document: „Președintele Consiliului de Miniștri le prezintă suveranilor *pergamentul* care înscris pentru posteritate, în numele Regelui Carol I, datele esențiale ale domniei și ale proclamării sale ca Rege. Actul semnat de suverani, e dat spre păstrare Arhivelor Statului.”

Putem concluziona că unicatul (documentul original) a fost scris pe *pergament*, iar celelalte exemplare au fost litografiate după acesta și apoi semnate olograf, presupunem, pentru instituțiile de cultură: biblioteci, Ateneu, universități, spre amintirea acestei serbări...

Valoarea litografiei, devenită rară cu trecerea timpului, este dată de semnăturile personalităților: Carol I, primul rege al României, Regina Elisabeta, oamenii politici susmenționați care au dus cu demnitate istoria românilor pe umeri: D. Brătianu, C.A. Rosetti, Dimitrie A. Sturdza, ... istoricul și marele român V.A. Urechia, fondatorul tezaurului din Galați – Biblioteca „V.A. Urechia”.

Note:

1. Cristea, Niculae. *Carol I - Imaginea publică și cea din intimitate*, Magazin Istoric Anul XXVI, serie noua, nr. 6 (543) iunie 2012, p. 48.

2. Rădulescu, M.S. *Elita liberală românească (1866-1900)*, București, All, 1998, p. 105

Litografie semnalată în Lista obiectelor din Expoziția de la Muzeul Național de Istorie a României, p. 151-153, în vol. Muzeul Național de Istorie a României (București), Familia Regală: O istorie în imagini: Catalogul Expoziției. Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2009.

3. Cernovodeanu, Dan. *Evoluția armeriilor Țările Române de la apariția lor și până în zilele noastre (sec. XIII-XX)*, Brăila, Muzeul Brăilei, 2005, p. 407.

4. Idem, p. 408; și Ștefănescu, C.; Dragomir, S.N. *Familia Regală în vechi cărți poștale ilustrate*, București: Arvin Press, 2007, p. 16

5. Mamina, Ion. *Regalitatea în România (1866-1947)*, București, Compania, 2004, p. 121.

Dezvoltarea competenței de comunicare la bibliotecarii școlari

prof. Daniela Argatu
președinte,
Filiala ABR Suceava

Asigurarea calității este astăzi o opțiune fundamentală pentru nivelul de standard european, privit într-un tot unitar, iar într-o societate bazată pe umanism, aceasta dobândește noi valențe prin calitatea educației.

În contextul învățământului actual este nevoie de bibliotecarii școlari competenți pentru o educație permanentă,

de calitate care cere eficiență, responsabilitate, pluridisciplinaritate. Educația prin bibliotecă este o consecință evidentă a epocii noastre, determinată de nevoile acute ale societății, proces complex, strategie de respectare a drepturilor și de evidențiere a valorii individuale umane.

În învățământul românesc, se operează cu noțiunile de competență, calitate ca o consecință a verificării aplicabilității reformei în domeniul educațional. Calitatea actului biblioteconomic este determinată de activitatea bibliotecarului școlar, de modul în care aceasta interacționează cu comunitatea locală, de grupurile de elevi și, nu în ultimul rând, de profesori.

Profesia de bibliotecar școlar se deosebește de alte categorii de profesii prin faptul că include relația **om-om**, o relație intersubiectivă care necesită cerințe psihologice și specifice. Orice analiză a educației școlare pleacă de la premisa poziției cheie pe care o deține bibliotecarul ca agent întreținător al acțiunilor de organizare a învățării, responsabil cu informarea și documentarea utilizatorilor săi în timp util și cu performanță calitativă, de menținere a unui climat propice activităților pe care le desfășoară, de ridicare a prestigiului școlii, profesiei etc.

Bibliotecarul școlar îndeplinește multiple roluri în coordonarea activității biblioteconomice, sau prin implicare în parteneriate educaționale, în coordonarea diverselor activități intra și extrașcolare, în realizarea activităților de cercetare

științifică și formare continuă. Pentru realizarea eficientă a acestor activități o importanță deosebită se cuvine a arăta „artei” pe care bibliotecarul școlar o deține în ceea ce privește comunicarea.

Competența de comunicare este obligatorie pentru această profesie și presupune o interacțiune de tip feed-back, privind informațiile explicite cât și pe

cele adiacente intenționate sau realizate în cursul comunicării. Nota de reciprocitate specifică actului de comunicare este dată de faptul că actul comunicativ este un act interactiv în care simultan actorii dialogului (bibliotecarul școlar și elevii/ cadrele didactice ale instituției în care funcționează/ bibliotecarii din alte instituții școlare) transmit și recepționează informații. Ei devin coparticipanți la actul comunicării. Deopotrivă, trebuie să se transmită/ formeze atât informații cât și deprinderi și capacități de însușire a informațiilor și de utilizare a acestora nu doar pentru aplicarea lor în prezent, cât, mai ales, pentru formarea și autoformarea ulterioară și permanentă.

Întrucât comunicarea și învățarea didactică prin bibliotecă reprezintă un model de formare a competențelor comunicative a bibliotecarului școlar, factorii comunicării eficiente trebuie să îndeplinească anumite condiții:

- conținutul relevant al mesajelor, informație actuală, bine structurată și organizată, atent selectată în concordanță cu particularitățile utilizatorului; argumentare logică, limbaj corect și riguros;

- modul de prezentare a informației: coerență logică, alternanța strategiilor de comunicare, abordare variată în concordanță cu conținutul și scopul, implicare afectivă prin exprimarea interesului și pasiunii, convingerea partenerilor de dialog de autoritatea și competența sa;

prof. Valentina Lupu,
președinte,
Diviziunea Bibliotecii
Școlare - ABR

- stil incitant, stimulator, antrenant, atrăgător al exprimării verbale pentru a crea o ambianță favorabilă comunicării (care nu presupune nici intimitate, nici intimidare);

- concordanța între exprimarea verbală și non-verbală;

- empatie pentru a putea imprima circulației informaționale sensul dorit;

- tact în comunicare: mod politic de abordare, incitant pentru a atrage atenția și bunăvoința partenerilor de dialog de a asculta și de a participa activ la comunicare.

Bibliotecarul școlar trebuie să se implice cu seriozitate și politețe în actul comunicării, fără excese de afecțiune și fără simularea pasiunii pentru ceea ce face, deoarece este sesizabil orice artificiu și se pot pune la îndoială atât credibilitatea cât și autoritatea lui. De asemenea, aroganța, timiditatea sau o atitudine distantă provoacă distorsiuni în comunicare. Prezența fizică, vestimentația îngrijită și neostentativă, dar cochetă, de bun gust, contribuie la ambianța agreabilă a comunicării.

Cu alte cuvinte, competența de comunicare reprezintă nivelul de performanță

care asigură eficiența transmiterii și receptării informației. Aceasta este într-o anumită măsură înăscută, bazată pe o anumită disponibilitate biopsihică primară, dar, mai ales, se dobândește prin exerciții și experiență, prin efort și voință. Formarea competenței comunicative este rezultatul dobândit prin instrucție și educație și îmbogățită/perfecționată prin autoinstrucție și autoeducație, iar markerii ei sunt cunoștințele, modul de gândire, vocabularul, deprinderile, perceperea și conduitele comunicative.

Marin Stoica¹ sintetizează caracteristicile competenței de comunicare astfel:

- inteligența, ca instrument de cunoaștere, înțelegere, invenție și reușită în rezolvarea situațiilor educative;

- memorie manifestată în rapiditatea întipăririi și stocării informației, în recunoașterea și reproducerea acesteia în mod selectiv;

- capacitatea de comunicare exprimată prin fluența vorbirii, bogăția vocabularului, fluența

asociativă, asocierea rapidă a ideilor și transmiterea logică a acestora, vorbirea cu atribute estetice;

- gândire logică, sistematizată, divergentă, care oferă posibilitatea analizei unei probleme din mai multe unghiuri și găsirea celei mai bune soluții de rezolvare;

- spirit de observație dezvoltat, inițiativă, curiozitate științifică;

- imaginație constructivă, care îi permite să facă din fiecare lecție un act de creație cu deschidere spre problemele vieții;

- atenție concentrată dar și distribuită spre mai multe direcții: conținutul comunicării, forma expunerii, ritmul vorbirii adecvat auditoriului și reacția acestuia la mesajul didactic prezentat;

- dicție: pronunțare corectă și clară a cuvintelor, accente logice pe ideile de bază și scurte

pauze psihologice pentru a sublinia esențialul.

Acestea sunt caracteristicile comunicaționale pe care utilizatorii unei biblioteci școlare le consideră apanajul unui bibliotecar model. Cum încercă sistemul educațional să pregătească astfel de bibliotecari școlari, ce modalități de motivare folosește pentru a-i menține pe cei cu reală vocație pentru

aceasta profesie și pentru a-i oferi acestuia statutul pe care îl merită? Răspunsul l-am aflat chiar din cercetarea întreprinsă de Asociația Bibliotecarilor din România și care s-a încheiat cu realizarea *Ghidului bibliotecilor școlare și a Centrelor de documentare și informare: educația* (susținută de un sistem de învățământ valoros, corect finanțat), cu toate componentele sale, este unul dintre principalele mijloace disponibile pentru a cultiva dezvoltarea profesională armonioasă, pentru evoluția unei societăți, pentru creșterea calității unei națiuni și pentru afirmarea acesteia.

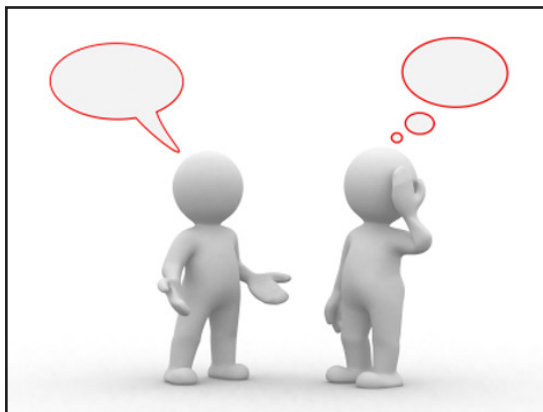
Bibliografie:

- Stoica, Marin. *Pedagogie și psihologie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, București: Gh. Alexandru, 2001

- Cucos, Constantin. *Pedagogie*, Iași: Polirom, 2006

Note:

1. Stoica, Marin. *Pedagogie și psihologie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, București: Gh. Alexandru, 2001, pag. 124

Biblioteca de altădată: lingviști și filologi bibliotecari

Elena Deju
drd. la Facultatea de Litere
Științe ale Comunicării
Universitatea „Ștefan
cel Mare” Suceava

Încă din anii 2000 î. Hr., biblioteca a reprezentat unul dintre locurile cele mai căutate și mai apreciate de către oamenii de cultură și nu numai.

Termenul „bibliotecă” provine din combinația termenilor grecești biblos (carte) și theke (cufăr)¹, iar substantivul „bibliotecar” este un împrumut în limba română din franceză².

Chiar dacă astăzi știința a evoluat foarte mult, biblioteca își are încă farmecul ei, căci nu poți lucra cu un calculator, fără să știi să citești, cărțile fiind, așa cum spunea Barbara Tuchman, „cărăușii civilizației. Fără cărți, istoria e mută, literatura nu are glas, știința paralizată, iar gândirea și meditația suspendate”.

Acest lucru l-au înțeles și oamenii pentru care biblioteca nu este numai un job, ci și un „modus vivendi”, căci pentru ei locul de muncă este ceea ce Jorge Luis Borges numea „un cabinet magic în care există mai multe spirite vrăjite”³.

Bibliotecarul din toate timpurile a avut și are menirea de a oferi oamenilor posibilitatea de a comunica atemporal și aspațial, căci în domeniul muncii intelectuale obiectul principal asupra căruia se exercită puterile omului îl formează cartea. Printre cei mai de seamă bibliotecari se numără și lingviști și filologi care au înțeles că biblioteca are o funcție educativă, estetică, ajutând foarte mult la dezvoltarea personalității umane.

Unul dintre cei care și-au dedicat viața cărților este Bogdan Petriceicu Hașdeu, academician, enciclopedist, jurist, lingvist, folclorist, publicist, istoric și om politic, el activând la Biblioteca Universitară și donând acesteia peste 4000 de volume, acesta fiind unul dintre motivele pentru care există numeroase biblioteci din țară și din Republica Moldova care îi poartă numele.

O altă personalitate ce și-a înscris numele în rândul celor care își dedică viața bibliotecii este Alexandru Lambrior, filolog și folclorist român. Același lucru l-a făcut și Alexandru Philippide, lingvist și filolog, care a lucrat la Biblioteca Centrală Universitară, fiind totodată profesor și decan al Facultății de Litere și Filosofie din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza”. Un alt filolog ce a fost în același timp bibliograf, dar și președinte al Academiei Române este Ioan C. Bianu.

Aceștia nu sunt singurii oameni de cultură ce

au ales să lucreze în biblioteci, pe lângă aceștia numeroși scriitori și-au dedicat viața atât creației, cât și meseriei de bibliotecar, însă ceea ce trebuie remarcat este faptul că astăzi, spre deosebire de perioada în care acești lingviști și scriitori au profesat, cei care aleg această meserie trebuie să înfrunte apetitul

tinerilor pentru Internet în defavoarea lecturii. În plus, ca să reziste în era informatizată ei au nevoie de mult mai multe calități decât cei de odinioară, ei trebuie să învețe să lucreze atât cu materiale tipărite, cât și într-o bibliotecă virtuală.

Totodată, trebuie să se adapteze noilor cerințe informaționale, căci evidența cărților este ținută, în zilele noastre, pe calculator, însă, indiferent de tipul

bibliotecii în care lucrează, trebuie să aibă în vedere aceleași aspecte de care au ținut cont și lingviștii și filologii atunci când au ales să își dedice o parte din timpul lor pentru a stabili și a întreține relația cititorului cu „prieteni reci, dar siguri” (Victor Hugo).

Chiar dacă astăzi mulți tineri preferă biblioteca virtuală în detrimentul celei clasice, totuși o carte are un farmec aparte, mirosul paginilor este unul special, ea ne poate însoți pretutindeni, o putem lua în vacanță, în mijloacele de transport și putem revedea, de câte ori simțim nevoia, pasajele dragi sufletului nostru, în schimb biblioteca virtuală nu aduce decât disconfort fizic cu toate că există și variante audio al unei cărți ce poate fi citită pe Internet.

Chiar dacă au apărut audiobookuri, cărțile vor continua să fie citite de către cei interesați, bibliotecarii însă vor trebui să învețe să utilizeze atât mijloacele clasice, cât și cele informatizate. Rolul bibliotecarilor de altă dată nu mai este același, cei de astăzi trebuie să fie mereu în pas cu noile tehnologii. Cu toate acestea eu nu cred în dispariția cărților, deși în multe orașe s-au creat biblioteci cu plăci de patefon sau cu audiobookuri.

Nu contest însă utilitatea audiobookurilor, în sensul în care ele facilitează învățarea limbilor străine, ajutând la corectarea pronunției, totodată ele sunt foarte bune pentru copiii care încă nu au deprins tainele cititului, dar și pentru orbi. Este foarte adevărat că un drum istovitor atunci când conduci se poate transforma într-un voiaj plăcut când se aude vocea unui mare actor ce lecturează o carte faimoasă, însă nu trebuie încurajată această atitudine în rândul tinerei generații, ei trebuie să conștientizeze că lectura este și va fi o necesitate, fie că vorbim de lectură documentară sau de una menită a ne relaxa.

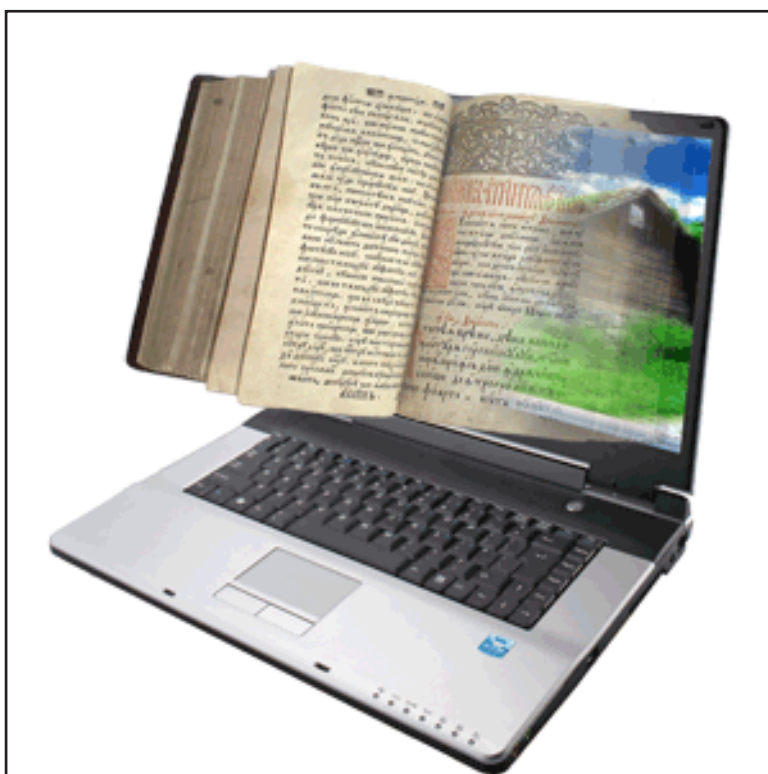
Dar, un lucru este sigur, indiferent de evoluția societății, bibliotecarii de altădată, cât și cei de astăzi știu, asemenea lui Jorge Luis Borges, că „nici cartea, nici nisipul n-au început și nici sfârșit”(Cartea de nisip).

„Lucrarea a beneficiat de suport financiar prin proiectul cu titlul „Doctoratul: o carieră atractivă în cercetare”, număr de contract POSDRU/107/1.5/S/77946 cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional

Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în Oameni!”

Note:

1. <http://ro.wikipedia.org/wiki/Bibliotec%C4%83>
2. http://www.fromisem.ro/publicatii/DILF_I.pdf
3. <http://bibliotecamehedintifilialapogany.blogspot.fr/2010/02/cartea-lectura-si-biblioteca-in-citate.html>

Bibliografie

1. Balacciu, Jana, Chiriacescu, Rodica, *Dicționar de lingviști și filologi români*, București, Editura Albatros, 1978
2. Borge, Jorge Luis, *Cartea de nisip*, Traduceri și note de Cristina Haulica și Andrei Ionescu, Editura Polirom, Iași, 2006;
3. Stueart, R., Moran, B., *Management pentru biblioteci și centre de informare*, ABBPR, București, 1998;
4. <http://ro.wikipedia.org/wiki/Bibliotec%C4%83>
5. http://www.fromisem.ro/publicatii/DILF_I.pdf
6. <http://bibliotecamehedintifilialapogany.blogspot.fr/2010/02/cartea-lectura-si-biblioteca-in-citate.html>

Tutoriale de cultura informației: viziunea unui bibliotecar de referințe

Lenuța Ursachi,
bibliotecar, Biblioteca
Universității
„Dunărea de Jos” Galați

Serviciile de referințe, tradiționale sau electronice, sunt centrate pe utilizator și orientate în două direcții: asistența directă acordată acestuia în scopul regăsirii informațiilor din sursele de informare ale bibliotecii (cataloge de bibliotecă, cărți, reviste, lucrări de referință, instrumente bibliografice) și instruirea utilizatorului privind utilizarea bibliotecii (colecții și

servicii).

Bibliotecarul de referințe poate fi răspunsul la problemele utilizatorului atunci când nu cunoaște:

- cum și în ce scop să folosească lucrările de referință;
- cum să identifice articolele full-text dintr-o bază de date online;
- cum să identifice doar conținutul științific din utilizarea Internetului;
- cum să folosească cataloagele bibliotecii etc.

Cultura informației este răspunsul la problemele cercetătorului atunci când vizează îmbunătățirea abilităților sale legate de:

- identificarea nevoii de informare;
- cunoașterea și utilizarea varietății surselor de informare;
- căutarea și localizarea informației, indiferent de format;
- utilizarea etică și legală a informației;
- diseminarea informației pe multiple căi: publicare, prelegere etc.

Prin sfera lor de acțiune se remarcă cum serviciile de referințe și cultura informației se identifică într-o mare măsură, drept pentru care bibliotecarul de referințe trebuie să fie și un bun cunoscător al culturii informației, fiind un manipulator permanent de informații și tehnologii ale informației. La rândul lui, utilizatorul va putea fi îndrumat de bibliotecarul de referințe să aleagă soluția optimă în căutarea și selectarea informațiilor.

Tehnologiile web 2.0 au permis bibliotecarului de referințe să folosească rețele de socializare pentru a da răspunsuri utilizatorului și de la distanță folosind mediul atât de familiar acestuia, Internetul. Pe lângă paginile web ale bibliotecilor, publicarea pe rețelele de socializare a tutorialelor sau videotutorialelor este o oportunitate extraordinară și deosebit de atractivă. Informațiile combină texte, imagini și grafice care simplifică modul de percepție a ceea ce vrea bibliotecarul să transmită utilizatorului.

La biblioteca Universității „Dunărea de Jos” din Galați (BUDJG), bibliotecarul din cadrul *Compartimentului de Referințe și cercetare bibliografică* a publicat în cursul lunii mai a.c., pe rețeaua de socializare slideshare.net un set de 11 tutoriale de cultura informației. Aceste tutoriale au fost gândite, într-o formă embrionară, din anul 2010. Prezența la două prestigioase manifestări științifice de biblioteconomie a fost rezultatul unor cercetări profunde în cultura informației. În cadrul celor două evenimente a fost prezentată o strategie de promovare a culturii informației, în școli și licee, prin dezvoltarea unui proiect de cercetare. În anul 2011 cercetările s-au axat pe modele teoretice și practice de cultura informației dar și pe citarea surselor de informare, rezultatele fiind publicate în alte două lucrări științifice.

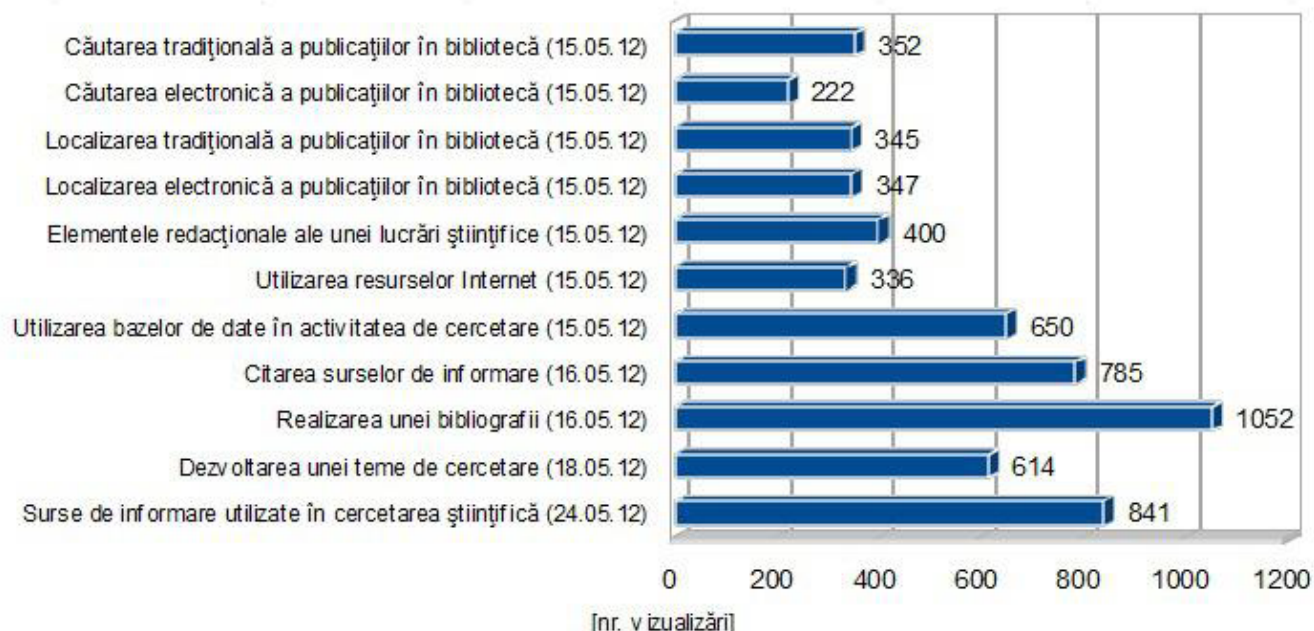
Cele 11 tutoriale de cultura informației găzduite, pe pagina personală a bibliotecarului de referințe, de rețeaua de socializare slideshare.net sunt intitulate sugestiv:

- *Dezvoltarea unei teme de cercetare*
- *Surse de informare utilizate în activitatea de cercetare*
- *Căutarea tradițională a publicațiilor în bibliotecă*
- *Căutarea electronică a publicațiilor în bibliotecă*
- *Localizarea tradițională a publicațiilor în bibliotecă*
- *Localizarea electronică a publicațiilor în bibliotecă*
- *Utilizarea bazelor de date*
- *Utilizarea resurselor Internet*
- *Citarea surselor de informare*
- *Realizarea unei bibliografii*
- *Elementele redacționale ale unei lucrări științifice*

Tabelul de mai jos prezintă în mod sintetic locația și problematica dezbătută în cadrul tutorialelor:

Denumirea tutorialului	Adresa Internet	Probleme principale
<i>Dezvoltarea unei teme de cercetare</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/dezvoltarea-unei-teme-de-cercetare	etapele procesului de cercetare
<i>Surse de informare utilizate în activitatea de cercetare</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/surse-de-informare-utilizate-n-activitatea-de-cercetare	surse de informare tradiționale surse de informare electronice
<i>Căutarea tradițională a publicațiilor în bibliotecă</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/cautarea-traditionala-a-publicatiilor-in-biblioteca	tipuri de cataloage de bibliotecă organizarea cataloagelor de bibliotecă instrumente bibliografice
<i>Căutarea electronică a publicațiilor în bibliotecă</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/cautare-electronica-a-publicatiilor-in-biblioteca	OPAC-ul BUDJG strategii de căutare: autor, titlu, subiect etc.
<i>Localizarea tradițională a publicațiilor în bibliotecă</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/localizare-traditionala-a-publicatiilor-in-biblioteca	distribuția publicațiilor BUDJG analiza cotei de raft
<i>Localizarea electronică a publicațiilor în bibliotecă</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/localizarea-electronica-a-publicatiilor-in-biblioteca	localizarea în catalogul electronic localizarea pe pagina web
<i>Utilizarea resurselor Internet</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/utilizarea-resurselor-internet	analiza web (criterii evaluare) linkuri utile
<i>Utilizarea bazelor de date</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/utilizarea-bazelor-de-date	baze de date abonate și cu acces deschis căutarea, răsfoirea, salvarea, exportul
<i>Citarea surselor de informare</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/citarea-surselor-de-informare	stiluri și metode de citare instrumente software de citare elementele bibliografice ale unei referințe
<i>Realizarea unei bibliografii</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/realizarea-unei-bibliografii	recunoașterea tipului de document extragerea elementelor bibliografice note de subsol, note finale, paranteze în text plasarea citărilor și bibliografiei
<i>Elementele redacționale ale unei lucrări științifice</i>	http://www.slideshare.net/lursachi/elemente-redactionale-bibliografia	prezentarea redacțională la carte/articol alegerea titlului concluziile; anexele; indexul

Statistica actuală a utilizării tutorialelor atestă impactul pe care l-au avut instrumentele de lucru asupra comunității slideshare și a utilizatorilor de resurse Internet, în general:

Tutorialele de cultura informației au fost promovate pe: ymessenger, semnătura electronică e-mail, pagina web a bibliotecii, paginile facebook ale bibliotecii și bibliotecarului de referințe, ședințele Consiliului Științific al Bibliotecii, Conferința Națională a ABR 2012, grupul de discuții de pe yahoo al formatorilor în Cultura Informației.

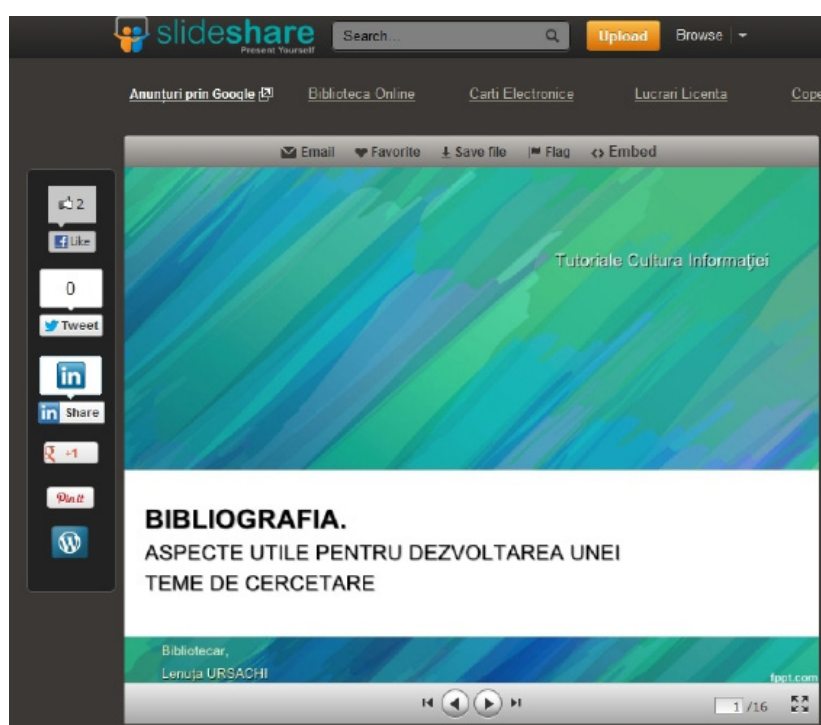
În prezent, sunt depuse eforturi pentru promovarea culturii informației și a tutorialelor

prin organizarea de prelegeri în cadrul seminariilor la facultățile din cadrul Universității „Dunărea de Jos”. Sperăm că aceste acțiuni întreprinse să fie de bun augur și un succes totodată, consolidarea

relațiilor bibliotecă-utilizator și redefinirea rolului bibliotecarului de referințe vor deveni astfel o certitudine.

Bibliografie selectivă:

1. <http://www.kosson.ro/resurse-profesionale/248-cultura-informatiei/tutoriale-ci>
2. <http://www.slideshare.net/lursachi>

Ghidul de indexare LIVES-Ro

Întrunire de lucru – septembrie 2012

Menirea de bază a fiecărei biblioteci este aceea de a satisface necesitățile informaționale ale utilizatorilor săi, prin oferirea resurselor celor mai potrivite în raport cu cerințele acestora. În vederea realizării acestui obiectiv, bibliotecile își organizează resursele după diverse criterii, prin construirea unor instrumente de informare bine întocmite – cataloagele de bibliotecă - care să permită regăsirea lor cu ușurință.

În acest scop, Biblioteca Națională a României coordonează un proiect de mare anvergură, acela de elaborare a *Ghidului de indexare LIVES-Ro*, principalul instrument de lucru care va fi utilizat în bibliotecile din România pentru indexarea subiectelor.

Grupul de lucru constituit pentru această activitate este condus de dna Denise Rotaru, șef Birou Fișiere de Autoritate din cadrul BNR, și este alcătuit din bibliotecari experimentați în activitatea de indexare a documentelor, din biblioteci univesitare și publice. Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați este reprezentată în această echipă de: Mia Bararu, Violeta Moraru, Dorina Bălan, Catrina Căluian și Otilia Badea.

În perioada 19-21 septembrie 2012, s-a desfășurat la Bușteni cea de-a 14-a întrunire cu tema *Validarea Ghidului de indexare LIVES-Ro – subdiviziuni de utilizare generală (subiect și formă)*.

La această sesiune au fost prezenți doar 9 membri, din cei 27 cât numără întregul grup, absența celorlalți fiind cauzată, într-o mare măsură, de dificultățile financiare generate de criza economică ce a afectat întreg sistemul de biblioteci.

În urma activității din ședințele anterioare ale grupului de lucru, în luna februarie a anului 2012 a fost publicată pe site-ul Bibliotecii Naționale lista de subdiviziuni generale de formă. Deși finalizată, aceasta poate fi completată ulterior, în situația în care echipa de lucru constată că pentru anumiți termeni este necesară modificarea structurii sau a notei de utilizare.

În actuala sesiune de lucru, condusă de dna Denise Rotaru, coordonatoarea Grupului LIVES-Ro, au fost continuate dezbaterile cu privire la validarea subdiviziunilor generale de subiect. Au fost analizate 88 de subdiviziuni, în ordine alfabetică, începând cu termenul *Lexicografie* și terminând cu *Simulare, metode*. Structurile au fost stabilite în urma

confruntării lor cu termenii corespunzători din baza de date *BN-OPALE Plus* și cu lista de subdiviziuni online a *Ghidului RAMEAU*, actualizată în 2010, constatându-se și de această dată neconcordanțe cauzate de neoperarea în Catalog a actualizărilor din Tezaur. Fiecare subdiviziune a fost studiată în detaliu, antrenând automat discuții asupra celorlalte vedete din structura ierarhică a acesteia, materializate în modificări și completări la nivelul acestora, ceea ce a implicat o muncă laborioasă și un efort deosebit din partea membrilor echipei.

S-au reluat dezbaterile cu privire la subdiviziunile care exprimă speciile literare și s-a hotărât că se transformă din subdiviziuni de formă în subdiviziuni de subiect, documentelor corespunzătoare atribuindu-li-se două vedete de subiect: *Literatură+adjectiv* și *Subiect—subdiviziune de subiect, care exprimă genul literar*.

În contextul introducerii datelor în câmpurile **UNIMARC** bibliografic, s-a stabilit că vor fi incluse în *Ghid* și reguli de utilizare a **UNIMARC**-ului, pentru a se impune uniformitate la nivel național.

În perioada următoare va fi trimisă membrilor echipei de lucru lista subdiviziunilor de utilizare generală (de formă și subiect) – în format electronic – în stadiul în care se găsește în momentul actual, în vederea studierii și efectuării eventualelor corecturi.

Următoarea întrunire de lucru va avea ca obiect finalizarea procesului de validare a subdiviziunilor de subiect, de utilizare generală și revenirea asupra unor descriptori a căror structură nu a putut fi stabilită întrucât necesită un studiu mai amplu și o cercetare minuțioasă, pe care fiecare membru al echipei de lucru le va realiza în cadrul instituției pe care o reprezintă, aducând punctul de vedere al colegilor.

Complexitatea activităților de construire și validare a termenilor, în vederea stabilirii corecte a structurii lor ierarhice, a raporturilor dintre aceștia și a notelor de utilizare, impune intensificarea desfășurării întâlnirilor de lucru, precum și participarea tuturor membrilor echipei constituite. În acest fel dezbaterile profesionale și efortul deosebit depus de toți colegii din cadrul Grupului de lucru se vor materializa într-un instrument performant, indispensabil atât profesioniștilor indexatori, cât și utilizatorilor.

*Echipa LIVES-Ro
a Bibliotecii „V.A. Urechia” Galați*

Împrumut interbibliotecar fără frontiere (I)

prof. Ionela Burz,
bibliotecar, Biblioteca
Universității Oradea

1. Aspecte generale-motivații.

Împrumutul interbibliotecar este serviciul prin care o bibliotecă obține de la o altă bibliotecă anumite documente inexistente în colecțiile proprii, în scopul asigurării dreptului fundamental al cetățeanului la informare; împrumutul interbibliotecar este de tip intern, când se efectuează în

interiorul sistemului național de biblioteci și de tip internațional, când se desfășoară între bibliotecile românești și bibliotecile străine¹.

Pornind de la aceste precizări, împrumutul interbibliotecar intern și internațional reprezintă un serviciu specializat al unei biblioteci moderne, prin care se asigură accesul la resursele infodocumentare altele decât cele existente în biblioteca solicitantă.

Ca tare, consider că transmiterea într-un sens sau altul a informației, prin împrumutul interbibliotecar trebuie să fie caracterizată prin următoarele aspecte:

- asigurarea accesului la resursele infodocumentare valoroase prin modernizarea structurilor metodologice și tehnice ale serviciului de împrumut interbibliotecar;

- adaptarea regulamentelor privind împrumutul interbibliotecar la cantitatea, calitatea și explozia informațiilor din diferite domenii de vârf și accesarea acestora prin și din biblioteci;

- împrumutul interbibliotecar trebuie să reprezinte un canal eficient de transmitere într-un sens sau altul al informației, pe diferite suporturi materiale;

- numărul cererilor de împrumut interbibliotecar, durata, structura infodocumentelor solicitate și integritatea morfologică a acestora oferă informații concrete despre dinamica serviciilor de împrumut interbibliotecar, în diferite intervale calendaristice;

- gradul de interes al utilizatorilor privind accesarea unui set de informații, care poate fi cuantificat prin numărul căutărilor și accesărilor în bibliotecă, reprezintă o comandă fermă pentru serviciul de împrumut interbibliotecar; de la data emiterii solicitării pentru împrumut și până în momentul efectuării împrumutului propriu-zis se poate determina durata circuitului informației, într-un sens sau altul;

- urgentarea circuitului infodocumentelor prin împrumut interbibliotecar s-ar putea rezolva prin stabilirea unor înțelegeri bilaterale între bibliotecile din sistemul național și internațional;

- publicațiile destinate împrumutului interbibliotecar trebuie să fie diversificate în funcție de domeniul informațional, al structurii și integrității suportului material purtător al informației; ca atare, oferta de publicații trebuie să fie mult diversificată pentru a satisface setea de informații din diverse domenii de activitate umană (dezvoltarea economică și culturală, educația, informarea etc.);

- ori de câte ori este posibil, pentru a proteja originalele sau documentele care nu pot fi împrumutate în formă originală, se lucrează cu fotocopii, microfilme, DVD-uri, CD-uri, etc.;

- serviciul de împrumut interbibliotecar, în funcție de solicitările primite, are sarcina profesională de a depista „producțiile literare și științifice“, de a contacta furnizorul de informații și întocmi formele necesare efectuării împrumutului;

- serviciul de împrumut interbibliotecar centralizează datele privitoare la relațiile de împrumut între bibliotecile românești și străine, elaborează statisticile anuale ale bibliotecii asupra împrumuturilor interbibliotecare efectuate și poate întocmi rapoarte și studii asupra dezvoltării împrumuturilor interbibliotecare.

2. Obiective

Într-o bibliotecă modernă, împrumutul interbibliotecar reprezintă un mijloc eficient de acces la infodocumente valoroase din diferite domenii de activitate umană. Activitatea de împrumut este

gestionată de un serviciu modern de bibliotecă, care „bătătoarește” în timp, toate traseele de transmitere într-un sens sau altul a informației, prin împrumut interbibliotecar.

Obiectivele acestui tip de serviciu la Biblioteca Universității din Oradea, sunt :

- serviciul de împrumut interbibliotecar transmite și primește materiale de împrumut interbibliotecar, furnizează informații asupra posibilităților de împrumut interbibliotecar;

- îndeplinește rolul de centru metodologic în împrumutul interbibliotecar pentru bibliotecile din zonă aparținând Ministerului Educației și Cercetării;

- centralizează datele privitoare la relațiile de împrumut interbibliotecar între bibliotecile din rețeaua națională sau internațională;

- serviciul de împrumut interbibliotecar, în funcție de solicitările primite, are sarcina profesională de a identifica apartenența gestionară a informației care face obiectul cererii de împrumut , de a contacta furnizorul de informații și întocmi formele necesare efectuării împrumutului ;

- elaborează statisticile anuale ale bibliotecii asupra împrumuturilor interbibliotecare efectuate ;

- elaborează rapoarte și studii previzionale prin analiza rapoartelor prezente, în vederea determinării apariției sau evoluției volumului și structurii infodocumentare care face obiectul împrumutului interbibliotecar;

- identifică și aplică metodele și mijloacele de biblioteconomie modernă, în vederea creșterii indicelui de intensificare a accesului la documente prin metode și tehnici eficiente de împrumut interbibliotecar;

- numărul căutărilor și accesărilor în bibliotecă, reprezintă un semnal clar, care în multe cazuri, se finalizează printr-o comandă fermă pentru serviciul de împrumut interbibliotecar; de la data emiterii solicitării pentru împrumut și până în momentul efectuării împrumutului propriu-zis se poate determina durata circuitului informației, într-un sens sau altul; intensificarea circulației informației pe diferite canale mai mult sau mai puțin bătătoare reprezintă oferta firească a unui serviciu de împrumut interbibliotecar pentru a reduce durata circuitului informației;

- utilizarea masivă a tehnicilor și mijloacelor electronice de informare și documentare în vederea micșorării semnificative a perioadei de onorare a cererilor;

Toate obiectivele prezentate concură la intensificarea accesului infodocumentelor solicitate

prin împrumut interbibliotecar și intensificarea circulației prin reducerea duratei circuitului într-un sens sau altul al informației.

3. Denumiri pentru împrumutul interbibliotecar

- ILL (International Library Loan). (en)
- PEB (Prêt Entre Bibliothèques).(fr)
- Fernleihe .(germ.)

4. Tipuri de împrumut interbibliotecar:

<ul style="list-style-type: none"> • Intern - se efectuează între bibliotecile sistemului național de biblioteci - este gratuit 	<ul style="list-style-type: none"> • Internațional - se desfășoară între bibliotecile românești și bibliotecile străine - este contra cost
---	--

5. Acordurile de împrumut se încheie între:

- instituția care împrumută documentele = biblioteca furnizoare	- instituția care primește sub formă de împrumut documentele = biblioteca beneficiară
--	--

6. Documente ce nu se trimit, de regulă, la împrumutul interbibliotecar²:

a) publicații din depozite solicitate frecvent în sălile de lectură;

b) publicații din fondul sălilor de lectură;

c) lucrări de referință (dicționare, enciclopedii, antologii, compendii, almanahuri, anuare, calendare, ghiduri, cursuri universitare și manuale școlare, teze de doctorat etc.);

d) lucrări din fondurile “Colecțiilor Speciale” (cărți, manuscrise, benzi magnetice, discuri, casete, fotografii, hărți etc.), cu excepția celor solicitate în vederea organizării unor manifestări culturale cu caracter deosebit, pentru care instituțiile beneficiare vor întocmi documentații justificative, cu respectarea Hotărârii nr. 1546/18 decembrie 2003 pentru aprobarea normelor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate.

e) documente fragile sau voluminoase.

Note:

1. REGULAMENT din 12 noiembrie 2004 pentru împrumutul interbibliotecar. Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 35 din data de 11 ianuarie 2005.

2. Idem.

(Va urma)

Informația editorială și bibliotecile

În perioada 29-30 septembrie 2012, a avut loc în frumosul oraș de pe Valea Prahovei, Sinaia, Conferința „Informația editorială și bibliotecile” organizată de către Asociația „Uniunea Editorilor din România” (UER) în parteneriat cu Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR). Evenimentul se înscrie într-o paletă mai largă de activități desfășurate de către UER în etapele implementării proiectului „PRO-EDIT: Program de formare și sprijinire a angajaților pentru o practică EDITorială PROfesionistă”, cofinanțat din Fondul Social European (FSE) în cadrul Programului Operațional Sectorial „Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013”, Axa prioritară 3: „Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor”, Domeniul major de intervenție 3.2: „Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității”. Proiectul, cu o durată de implementare de 3 ani, urmează să se încheie în noiembrie 2013. Prin organizarea conferinței s-a urmărit creșterea gradului de informare a angajaților din sectorul editorial și din biblioteci privind problematica recentă a profilului lor de activitate și interacțiunea cu lectori internaționali pe probleme profesionale de maximă actualitate.

Agenda de lucru a întâlnirii, impresionantă prin varietatea manifestărilor - intervenții ale invitaților de prestigiu din SUA și Franța, prezentări ale specialiștilor români din domeniul biblioteconomic și editorial, organizarea a șase workshop-uri tematice - a reușit să capteze atenția celor prezenți timp de două zile și să consolideze colaborarea dintre bibliotecari și angajații din sectorul editorial.

În deschiderea oficială a conferinței au luat cuvântul: Marilena Iovu în calitate de coordonator evenimente ProEdit, care a expus pe scurt scopul, obiectivele specifice și rezultatele așteptate în urma implementării acestui proiect; Doina Popa, președinte al ANBPR, care a făcut cunoscut participanților din sectorul editorial misiunea, direcțiile de acțiune și principalele realizări ale asociației și Philippe Loubiere, profesor cercetător la Universitatea Paris III (Universitatea Noua Sorbona) din Franța, care a expus câteva aspecte ale realităților franceze din sfera activității editoriale. De altfel, domnia sa este un împătimit cercetător al culturii române, realizând și un studiu intitulat „Biblioteca Babel”, pe care l-a prezentat în cadrul sesiunii de întrebări și răspunsuri (Q&A) din prima zi a conferinței.

În cadrul dezbaterilor, cei prezenți au avut ocazia să cunoască și realitățile americane din domeniul editorial și biblioteconomic prin intermediul invitaților de seamă de la Centrul Mortenson, Illinois și de la Library Communication Strategies Inc., Chicago, din SUA. „Biblioteci și editori din SUA – dificultăți și parteneriate” („U.S. Libraries and Publishers: Issues and Partnerships”) a fost lucrarea prezentată de către invitații de la Centrul

Mortenson: Barbara Ford, director și Susan Schnuer, director adjunct. Printr-un inspirat joc de rol, cele două doamne au reușit să comunice participanților modul de colaborare dintre editurile și bibliotecile americane. De la Library Communication Strategies Inc., Chicago (Biblioteca Strategii de comunicare), o instituție care oferă servicii creative, practice și eficiente de comunicare pentru biblioteci, a vorbit despre „Editurile, bibliotecarii și viitorul cărților”, Peggy Barber. Scopul invitării acestor specialiști străini la conferință a fost de a stimula creativitatea, interacțiunea și schimbul de bune practici la nivel internațional pentru angajații din bibliotecile și editurile românești.

Cele trei workshop-uri organizate în prima zi a conferinței au avut următoarele teme: „Management de proiect: erori comune în scrierea și implementarea proiectelor”, unde moderatorii, Susan Schnuer de la Centrul Mortenson și Gheorghe Gabriel Cărăbuș, director la Biblioteca Bucovinei „I.G. Sbiera” Suceava, au prezentat grupul de bibliotecari români participanți la programul „Lideri și inovatori”, care, la rândul lor, și-au făcut cunoscute proiectele realizate în colaborare cu Centrul Mortenson pentru Programe Internaționale de Bibliotecă din Illinois, SUA; „Biblioteca digitală și implicațiile ei asupra producției de carte”, moderator fiind Dragoș Adrian Neagu, prim vicepreședinte al ANBPR și „eBook-ul: dincolo de aparențe sau «Ce naște din pisică, șoareci mănâncă»”, moderat de Liviu-Iulian Dediu, vicepreședinte ANBPR.

Conferința a continuat a doua zi prin derularea altor trei workshop-uri cu următoarele teme: „Calitatea cărților din dublă perspectivă: edituri vs biblioteci”, moderat de Sorin Burlacu, vicepreședinte ANBPR; „Cunoașterea intereselor de lectură ale utilizatorilor, etapă determinantă în decizia achiziției de documente”, moderat de Daniel Nazare, director la Biblioteca Județeană „George Barițiu” Brașov și „Tehnici de redactare print vs online. Tehnoredactarea încotro?”, moderat de Ioana Crihană, director executiv ANBPR.

Manifestările derulate pe parcursul celor două zile s-au încheiat într-un cadru prietenos și relaxant, unde timp de o oră, participanții și-au exprimat impresiile despre eveniment și s-au făcut propuneri pentru o mai bună colaborare pe viitor între biblioteci și edituri, una dintre ele fiind crearea unui site, care să faciliteze cunoașterea și buna colaborare a acestora.

Din partea Bibliotecii Județene „V.A. Urechia” au participat: Geta Eftimie, director adjunct, Titina-Maricica Dediu și Catrina Căluian, bibliotecare. Salutăm inițiativa Uniunii Editorilor din România privind implementarea unui astfel de proiect și felicităm sincer organizatorii pentru ținuta de înalt nivel a conferinței.

Filiala ANBPR Galați

RDA: Modalități de construcție (II)

Traducere din *Minitex/OCLC*

Mark K. Ehlert¹
bibliotecar

Cel de-al doilea grup de entități FRBR constituie părțile responsabile cu crearea și difuzarea de WEMI: persoane și colectivități. (Termenul *Families* apare în FRAD, dar nu și în FRBR.) Cel de-al treilea grup se referă la entitățile care reprezintă subiectele tratate în resurse; WEMI, persoane și colectivități pot reprezenta vedete

de subiect, după cum pot fi și *concepte, obiecte, evenimente și locuri*.

Toate entitățile FRBR au caracteristici unice. Aceste caracteristici se numesc *attribute*. De exemplu, „lucrarea” are atributele „titlul lucrării” și „forma lucrării” împreună cu alte câteva, iar „persoana” conține „numele persoanei”, „datele persoanei” și „titlul persoanei”. Ca regulă generală, pentru lucrări, expresii, persoane, colectivități și locuri sunt create înregistrări de autoritate, iar manifestările și exemplarele sunt legate de înregistrările bibliografice.

FRBR subliniază, de asemenea, relațiile diverse care există între entitățile sale. Un lanț fundamental al relațiilor apare de la *lucrare* la *manifestare* la *exemplar*, așa cum demonstrează titlurile-exemplu ale *Poveștii* (n.t. a se vedea articolul omonim publicat în numărul 16 al revistei).

O altă relație principală include legăturile dintre WEMI și creatorii acestora (persoane și colectivități). Al treilea tip de relație leagă o lucrare de subiectul acesteia, care poate fi oricare dintre entități sau toate entitățile descrise până acum. Exemplu: o lucrare poate fi despre o altă lucrare sau un exemplar, sau o persoană, sau un concept, sau un eveniment.

FRBR din perspectiva utilizatorului

Descrierile și relațiile reluate în înregistrările bibliografice promovează patru acțiuni de bază ale utilizatorului catalogului unei biblioteci. O abreviere potrivită pentru acestea este FISO (găsire - *find*, identificare - *identify*, selectare - *select* și obținere - *obtain*):

- *A găsi* înseamnă a oferi utilizatorului posibilitatea să localizeze resursele pe baza datelor din înregistrările bibliografice; orice catalog care se respectă va conține înregistrări de o calitate suficient de avansată pentru atingerea acestui scop;

- *A identifica* înseamnă a oferi utilizatorului posibilitatea să facă distincția între resurse sau să

confirme resursa căutată pe baza informațiilor din înregistrările bibliografice;

- *A selecta* înseamnă a oferi utilizatorului posibilitatea alegerii resursei pe baza unei comparații între datele bibliografice și nevoile sale de informare; de exemplu, se poate lua în considerare mediul (tipărit față de cel electronic) sau limba (engleză față de germană);

- *A obține* înseamnă a oferi utilizatorului posibilitatea de a avea acces la resursă, fie că este vorba de un link dintr-o înregistrare bibliografică la un articol on-line, o trimitere la un furnizor de la care utilizatorul poate achiziționa resursa, fie un număr care indică locația de pe raft.

FRAD extinde modelul FRBR pentru datele înregistrărilor de autoritate. Ca și FRBR, FRAD oferă o perspectivă cuprinzătoare asupra ecosistemului înregistrărilor de autoritate prin delimitarea entităților FRBR și a altor entități în contextul controlului de autoritate a catalogului. Fiecare dintre aceste entități are cel puțin un nume, de exemplu „Dickens, Charles, 1812-1870” pentru persoană. Această structurare a numelui sau toate aceste structuri ale numelui pentru o entitate care are mai multe nume se regăsește în termeni FRAD ca *punct de acces controlat*. Regulile de catalogare oferă îndrumări pentru ca selectarea unuia dintre aceste puncte de acces să fie un *punct de acces autorizat* (echivalent cu titlul sau titlul uniform din AACR2). Entitățile din toate înregistrările de autoritate prezintă, de asemenea, atributele echivalente din FRBR.

Relațiile dintre aceste entități joacă un rol semnificativ în FRAD: o astfel de conexiune există între formele purtate anterior și cele actuale ale colectivităților, o altă legătură este între numele real al autorului și pseudonimele acestuia. Pentru cei obișnuiți cu caracterul complex al înregistrărilor de autoritate, aceste legături și altele de acest gen le sunt foarte familiare.

Note:

1 A fost catalogator timp de 15 ani la Biblioteca Alcuin (Universitatea St. John, Collegeville, Minnesota) și la Biblioteca Wilson din Minnesota. De curând a participat la Programul de catalogare al Minitex, la început în calitate de catalogator, apoi ca manager. Mark și-a luat licența în biblioteconomie în 2007 la Universitatea Dominicană prin programul MLIS la St. Catherine. Rețeaua de informații Minitex Library este o rețea de susținere a bibliotecilor academice, publice, guvernamentale și speciale care lucrează în cooperare pentru a îmbunătăți serviciile de bibliotecă pentru utilizatorii din Minnesota, Dakota de Nord și Dakota de Sud.

Traducere de Viorica Potârniche

(Va urma)

Salonul Literar „Axis Libri”

la începutul celui de-al patrulea an de activitate

Silvia Matei
șef serviciu Săli de lectură
Biblioteca „V.A. Urechia”

În cadrul evenimentului *Noaptea în Bibliotecă la Galați*, din data de **6 spre 7 octombrie** 2012, a avut loc și deschiderea celui de-al patrulea an de activitate a Salonului Literar *Axis libri*. Ca de fiecare dată, sala *Mihai Eminescu* a Bibliotecii „V.A. Urechia”, și-a primit oaspeții de seamă, într-un cadru de toamnă autentică, care a vrut să redea simbolic mirosul roadelor bogate, al mustului

ce fierbe în butoaie și al gutuilor aflate în pârg.

Deschiderea noii stagiuni a avut în centrul atenției doi scriitori plecați de pe meleaguri gălățene. Este vorba de Grid Modorcea și George Arion, veniți special pentru acest eveniment din capitală. Grid Modorcea, scriitor și critic de film a prezentat publicului gălățean câteva dintre recente sale creații. *Pluta din Bădălan la New York* și *Amorul la binea*, romane apărute la Editura *Axis libri*, au constituit piesele de rezistență ale lansării, dar au mai fost amintite și alte trei cărți, semnate de același autor, apărute în decursul anului 2012, precum: *Jaful secolului*. *Opera pictorului Mircea Ciobanu și furtul ei*, apărută la Editura Sim Art, *Dicționarul critic al filmului românesc după 1989*, apărută la Editura Axiona Print și *Fine Arts in America*, apărută la Editura Aius. Scriitorul și jurnalistul George Arion s-a prezentat în fața numeroșilor scriitori și oameni de cultură, prezenți la acest eveniment, cu cartea *Cele mai frumoase 100 de interviuri*, apărută la editura Flacăra, în 2011. Cele „100 de interviuri cu 100 de personalități” sugestiv caracterizate pe coperta IV a romanului, „reprezintă un spectacol plin de vervă și culoare”. Proiecțiile filmelor *Enigmele se explică în zori* și *Detectiv fără*

voie, la care George Arion semnează scenariul și care au încheiat prima ediție a salonului literar, au conturat personalitatea autorului. În același registru, Revista *Cuvântul* îl caracterizează pe autor: „iscoditor și ironic, manierat și obraznic, niciodată plicticos, George Arion își poate aroga, cu justificată îndreptățire, titlul de cel mai prolific și valoros autor de interviuri din publicistica românească”. În formatul obișnuit al salonului, după prezentarea biobibliografică făcută de prof. dr. Zanfir Ilie, directorul Bibliotecii „V.A. Urechia”, pentru cei doi oaspeți, scriitorul și jurnalistul Theodor Parapiru, moderatorul neobosit al salonului, a făcut mai întâi o scurtă prezentare a cărților lansate și a dat apoi cuvântul bibliotecarilor Otilia Badea, Ioana Chicu, Mihaela Bute și Spiridon Dafinoiu, care au prezentat recenziile cărților lansate. Prima ediție a salonului literar s-a încheiat într-o notă optimistă, fiecare dintre participanți exprimându-și bucuria deschiderii noului sezon, iar protagoniștii și-au primit obișnuitele diplome de excelență.

Joi **11 octombrie** a fost o adevărată seară tecuceană, în care au fost lansate nu mai puțin de patru publicații, susținute de „un numeros desant tecucean” (așa după cum i-a caracterizat Victor Cilincă într-unul dintre articolele sale apărute în presa locală gălățeană). Criticul și istoricul literar Ionel Necula ne-a prezentat volumul „*Emil Cioran – Mărturii și referințe*” în care surprinde câteva informații inedite despre marele filosof. Tot la Editura *Axis libri* a bibliotecii gălățene apare și colecția de interviuri *Surâsul spiritului*, al cărui autor, Tănase Dă-năilă, și-a exersat arta literară consemnând convorbirile avute cu scriitori, medici, preoți, dascăli sau artiști, cunoscuți în spațiul cultural gălățean. Katia Nanu caracterizează foarte bine și la obiect,

lucrarea aflată în acest moment în atenția publicului prezent la lansare: *„Tănase Dănăilă nu ia simple interviuri, de unde și unele disproporții între întrebări și răspunsuri, ci discută pasionat cu cei aflați în fața sa. Știe, s-a informat, îi plac oamenii întâlniți și intră în relație spirituală cu ei. Cu adâncimi bine temperate și curiozitate politicoasă, el își dirijează interlocutorii către dezvăluiri interesante și aproape spectaculoase aduceri aminte”*. Profesorul Viorel Burlacu și-a propus reeditarea unor vechi publicații culturale tecucene, inițiind seria *„Restituiri culturale”* și a venit acum la Galați cu ediția anastatică a jurnalului tecucean *„Provincia literară”* de la 1908. Cea de-a patra lucrare prezentată în cadrul acestei ediții de salon literar, este studiul monografic *„Țepu – spațiu, istorie, cultură. Contribuții la istoria unui sat de răzeși”*, al tinerilor tecuceni Doru Parascan și Cristian Stănilă. Lucrarea surprinde, atât din punct de vedere geografic cât și istoric câteva dintre particularitățile comunei și completează studiile începute de învățătorii satului atât în perioada interbelică cât și mai târziu, în anii '80 sau '90. Lansările au fost precedate de filmul documentar de scurtmetraj *„Toamnă tecuceană”*, realizat de prof. Doina Ojog, de la Casa de Cultură din Tecuci și care, prin vers și muzică, ne-a făcut să simțim parfumul târgului tecucean. Despre autori și lucrările lor au vorbit atât bibliotecarele noastre Catrina Căluian, Camelia Toporaș, Violeta Moraru și Simona Felea, cât și invitații autorilor, printre care îi amintim pe Katia Nanu, Dan Plăeșu, Apostol Gurău sau Paul Sân-Petru. Cuvântul de încheiere a fost rostit de neobositul moderator al salonului literar, scriitorul și jurnalistul Theodor Parapiru. La final au fost oferite, ca de obicei, diplome de excelență autorilor protagoniști ai acestei ediții.

Ediția de joi **18 octombrie** a fost una cu o ofertă multiplă de poezie, proză, artă plastică și documentară, prin lucrările scriitorilor Ion Zimbru și Ion Grosu, pictorului Teodor Vișan și prezentarea albumului dedicat lui Caragiale. Numeroșii prieteni care au ținut să le fie alături oaspeților serii, au făcut ca Sala de lectură „Mihai Eminescu” să fie din nou, neîncăpătoare. Scriitorul Ion Zimbru adus în atenția noastră două apariții recente la Editura Sfera din Bârlad. Este vorba de culegerea de proză scurtă *Casa mea cu cer la ușă*, dedicată părinților săi și reeditarea volumului de versuri *„Ce zgomot face cântecul când moare”*. Alături de scriitor, au

fost consăteni ai acestuia din Zimbru, dar și elevi de la Școala nr. 28, Mihai Eminescu. Ene Vlad, unul dintre elevii prezenți în sală, i-a făcut autorului o surpriză, recitând una dintre poeziile consemnate în volum. Epigramistul Ion Grosu și-a testat înclinațiile lirice și a adus în fața auditoriului volumul de poezie *„Fum negru, fum alb”*, apărut la Editura „Axis Libri” în 2012. Așa cum remarca Viorel Dinescu în prezentarea aflată pe coperta a IV-a a cărții, Ion Grosu *„este un om al cifrelor, dar reușește să răspundă cu subtilitate și în domeniul literaturii propriu-zise, ceea ce ne*

dovedește că temeinicele sale studii și lecturi precum și un simț deosebit al selectării cuvintelor și expresiilor bogate în armonii și sensuri nu poate fi zăgăzuit de datoriile activității cotidiene”. Și pentru că activitatea lui Ion Grosu ca epigramist este recunoscută în peisajul cultural gălățean, prezentarea pe care și-a făcut-o volumului de poezii a fost una presărată cu epigrame care au surprins cu umor nașterea și lansarea poeziilor sale. La schimb, prietenii săi de la Clubul Verva, i-au dedicat o avalanșă de epigrame care i-au conturat personalitatea și creația artistică și au destins atmosfera din sală. În această ediție a salonului a avut loc și lansarea a două albume, unul de artă, ce însușește lucrări recente ale artistului plastic gălățean, Teodor Vișan și altul dedicat Anului Caragiale, *„Caragiale și Galațiul”*, ambele apărute la editura „Axis Libri”, într-o factură grafică deosebită. Câteva dintre lucrările artistului plastic Teodor Vișan, au putut fi admirate „live”, pe simezele sălii de lectură într-o expoziție organizată cu ocazia acestui

eveniment. Albumul *„Caragiale și Galațiul”* are ca punct de plecare unica vizită a marelui dramaturg la Galați, în anul 1900, și conține imagini inedite scoase la lumină din comorile „ascunse” în colecțiile bibliotecii. Prezentările celor patru titluri lansate au fost realizate de bibliotecarele Violeta Opaîț, Camelia

Bejenaru, Dana Pruteanu și Ioana Chicu. Dintre scriitorii prezenți la eveniment au avut intervenții Gheorghe Gurău, Corneliu Stoica, Violeta Ionescu, Corneliu Antoniu, Angela Ribinciuc, Dan Plăeșu, Ioan Toderiță, Victor Cilincă și alții.

La ediția din **25 octombrie** au fost prezenți doi dintre cei mai cunoscuți scriitori gălățeni, cu o bogată activitate literară în spațiul cultural local. Este vorba de scriitorul și profesorul Ioan Toderiță care ne aduce în atenție romanul *Moșia*, apărut la editura *Axis libri*, în 2012 și Săndel Stamate cu volumul de poezii *Entelechia*, apărut la Fundația Culturală Antares, tot în 2012. Recenziile celor două lucrări au fost prezentate publicului aflat în Sala de lectură „Mihai Eminescu”, de bibliotecarele Titina Dediu și Dorina Bălan. Despre romanul lui Ioan Toderiță, criticul Dumitru Anghel sublinia în prefața romanului că este: „*un roman atipic, pe o narațiune cu nostalgii controlate de o istorie nu prea îndepărtată, aparent justițiară, cu haiduci anacronici, într-o vreme dominată de alt fel de samavolnicii și de arbitrajul brutal impus ca politică de stat, și cu un personaj, atipic și el, într-o dedublare de identitate, un Eu, subiectiv, și un El, obiectiv, detașat de intimitatea biografică*”. În ceea ce-l privește pe

Săndel Stamate, caracterizarea pe care acesta și-o face pe coperta interioară a volumului de poezii este una definitorie: „*poezia mă împacă mereu cu mine însumi. Nu mă face să mă iubesc, dar mă determină să nu mă mai urăsc*”. Participanții fideli la salon nu au lăsat să treacă neobservate cele două lucrări. Și-au exprimat prietenește opiniile Maximilian Popescu-Vella, Gheorghe Gurău, Ion Grosu, Apostol Gurău și Corneliu Antoniu. Lansarea celui de-al doilea volum din seria *Memoria lui Femios, Manuscrisele lui Terian*, anunțată de altfel în programul acestei întâlniri, a fost realizată în absența autorului Sterian Vicol care nu a putut participa. Întâlnirea s-a încheiat, ca de altfel toate întâlnirile de joi, cu atribuirea de către directorul Bibliotecii a unor diplome de excelență, autorilor lanșați.

Luna noiembrie (**1 noiembrie**) a debutat cu o dublă lansare de carte și i-a avut în centrul atenției pe alți doi cunoscuți scriitori gălățeni. Este vorba de Speranța Miron cu volumul său de versuri *Sunet de frig*, apărut la Editura Pax Aura Mundi și Apostol Gurău cu volumul de proză scurtă *Mic tratat despre arta învierii* apărut la Editura Tipo Moldova, în colecția Opera Omnia. Deschiderea ediției a fost făcută pe acorduri muzicale printr-un recital instrumental susținut de tinerii artiști Simona Paiu,

cls. a V-a la Școala nr. 12, Dragoș Grecu, cls. a IV-a la Școala nr. 12, Laurențiu Ionașcu, cls. a II-a la Școala nr. 7, îndrumați de instructor prof. Ion Gheorghian.

După obișnuita prezentare a autorilor făcută de către Zanfir Ilie, directorul Bibliotecii „V.A. Urechia”, moderatorul salonului literar, Teodor Parapiru, a dat cuvântul bibliotecarelor Liana Niculeț și Leonica Roman, care ne-au făcut cunoștință cu cele două cărți lansate. Autorii au fost invitați apoi să împărtășească publicului câteva dintre trăirile lor literare. Aceștia au dedicat publicului și câteva autografe sonore. Și dacă Speranța Miron a recitat câteva dintre poeziile sale de suflet, Apostol Gurău a delegat misiunea de a lectura câteva pagini din roman, Dorinei Bălan, de asemenea bibliotecară în cadrul bibliotecii „V.A. Urechia”. Cei doi scriitori au fost susținuți din auditoriu, de colegii de breaslă precum Ioan Tofan, Gheorghe Gurău,

Paul Sân-Petru, Năstase Marin și alții. Ediția s-a încheiat în același tipar, cu decernarea diplomelor de participare pentru autori.

Ediția din **8 noiembrie** a avut ca invitați doi scriitori cunoscuți pe plan literar, unul gălățean, iar celălalt tulcean (dar cu rădăcini pe linie maternă în comuna Cudalbi, județul Galați). Scriitorul Coriolan Păunescu, doctor în științe agricole și silvice, ne aduce în atenție două volume de versuri „*Ne pleacă poveștile din aripi*”, apărut la editura Tipo Moldova din Iași, în 2012 și „*Aleargă cu mine*”, apărut la editura gălățeană Pax Aura Mundi, în 2011. Scriitorul tulcean Geo Naum ne prezintă volumul de proză scurtă „*Năzărirea lui Haralamb*”, apărut la Editura Eminescu, în 2011.

Și dacă volumul lui Geo Naum „*adună între copertele sale trei proze scurte, scrise în perioada 2003 – 2012*”, după cum afirmă autorul în Cuvânt înainte, Coriolan Păunescu confirmă „*că este un poet matur, stăpân pe uneltele sale, care, de la un volum la altul, a parcurs un traseu mereu ascendent*”, așa cum îl caracteriza Corneliu Stoica în Revista Școala Gălățeană, nr. 73, din februarie 1999. Recenziile celor trei cărți au fost prezentate de reprezentantele bibliotecii, Violeta Moraru, Simona Milica și Geta Vlad. Lansarea celor trei volume a fost salutăată și de o seamă din oamenii de cultură prezenți în sală din care îi amintim pe Ion Grosu, Dan Plăeșu, Maximilian Popescu-Vella și Ioan Toderiță.

Cu certitudinea că Salonul literar „Axis Libri” a devenit o obișnuință pentru oamenii de cultură gălățeni, organizatorii salonului literar vă lansează invitația permanentă: „*Ne revedem joia următoare, la ora 17.00*”.

Modorcea, Grid. *Pluta din Bădălan la New York.* Galați: Axis Libri, 2012, 312 p.

Otilia Badea
bibliotecar, Biblioteca
„V.A. Urechia”

Autor „inclasificabil”, acum l-a numit Alex. Ștefănescu, Grid Modorcea și-a surprins cititorii prin diversitatea domeniilor abordate. A publicat poezie, teatru, romane, interviuri, eseuri, dicționare, cărți despre artă, a fondat reviste, a realizat filme documentare, biografice și istorice. Nonconformismul său a fost apreciat ca o modalitate de trăire estetică, mai ales că s-a apropiat altfel decât majoritatea scriitorilor de domeniul artei.

Construit ca o paralelă între prima și a doua sa copilărie, între viața din Bădălanul românesc și cea

din New York-ul american, locul de adopție, bildungsromanul „Pluta din Bădălan la New York” adună în paginile sale 52 de minicapitole sau povestioare ce pot avea legătură între ele sau nu. Elementele care dau consistență romanului, pe lângă povestirea unor fragmente din copilăria scriitorului, și ale onora din viața de român în America, sunt simbolurile, obiectele-simbol în jurul cărora se desfășoară și prima sa viață, copilăria în cartierul gălățean, dar și cea prezentă, viața americanului care încearcă să se adapteze și să înțeleagă lumea în care trăiește azi, dând sens acesteia printr-o permanentă asociere cu prima.

Primul obiect care îi vine în minte autorului când se gândește la locul nașterii este pluta, aceasta formând împreună cu peștele, care reprezintă creștinismul, simbolul Fericirii, al Mântuirii. Pluta este obiectul care face diferența dintre viață și moarte, „e cheia tuturor ușilor paradisiace, cu ea te naști în priviri”, scrie autorul în final, „cu ea adormi între picioarele bunicii care tocmai a trecut pragul spre leagănul cel de pe urmă”.

Povestind despre oamenii Bădălanului, despre obiceiurile și tradițiile acestora, despre sărăcia și defectele lor, dar și despre farmecul unic al acestui loc, motiv permanent de comparație cu metropola americană care devine pentru autor un Bădălan mai mare, iar Bădălanul devine un colț de Americă, Grid Modorcea pendulează între sentimentului de tihnă și fericire al americanilor și frumusețea trăirilor copilăriei românești.

Amintirile lui Grid Modorcea, intersecția dintre viața de aici și de acolo, dintre cele două lumi, dau prilej scriitorului de a creiona figuri ale vieții sociale și politice românești, dar și din afara țării, ușor detectabile, conturate parcă de un grafician, din doar câteva tușe. Autorul ne familiarizează la fel de ușor cu galeriile de artă, parcurile și locurile care fac parte din cotidianul său american, aducându-ne astfel în atenție lumea pe care Miticuță din Bădălan a visat-o.

Limbajul cărții e tonic, scrisul lui Grid Modorcea captivează, dar vom afla, cu zâmbetul încă rămas pe buze, că lumea ideală visată și căutată de Miticuță din Bădălan și de Mitică din New York e doar o utopie, că lumea ideală este o „sinteză a tuturor plutelor utopice”, cum spune autorul, o lume perfectă până în clipa când în această lume apare un român. Un român în America.

Volumul „Pluta din Bădălan la New York” scris de Grid Modorcea este un bildungsroman privit prin ochii personajului principal „Mitică” care se desfășoară între două coordonate geografice aflate la mare distanță, cartierul Bădălan din Galați, și surprinzător marele oraș New York, printr-o poveste scrisă cu vervă și naturalețe.

Cartea reușește să captiveze publicul de toate vârstele datorită stilului unic prin care este scrisă, un stil caracterizat prin simplitate, fluentă, empatie și descrieri ce transpun cititorul în cele două lumi care sunt comparate cu ușurință de către autor. În viziunea acestuia atât cartierul Bădălan cât și orașul New York au elemente comune, în special din cadrul natural. Comparația este predominantă pe parcursul romanului, astfel autorul afirmă că „Între Bădălan și New York o fi fost ea o diferență colosală, dar acum, de când era el aici, nu mai e, fiindcă ceea ce le leagă este Dunărea, fiindcă East River este Dunărea New York-ului. Adică și pe ea trec vapoare, barje, remorchere, cargouri, șalupe, tot ceea ce văd și gălățenii de pe malul fluviului lor. Dar dacă toată copilăria și-a petrecut-o prin bălțile Bădălanului și, ca să ajungă la Zătun, trecea prin pădurea de sălcii de la Somova sau Dunărea veche, aici, ca să ajung în Times Square, trecea prin pădurea de zgârie-nori, prin pădurea de turnuri a marelui oraș”.

Pasajele descriptive din roman sunt captivante, redau cititorului atât imaginea mirificului Bădălan de altădată cât și agitația uriașului oraș New York. Narațiunea se desfășoară la persoana întâi, dar și la persoana a 3-a din perspectiva personajului principal, iar povestea îl plasează pe acesta într-o nouă etapă a vieții și anume „a 2-a copilărie” și totodată într-o enigmă ce va fi rezolvată treptat pe parcursul romanului.

Mitică este atât personaj martor, cât și personaj principal, puternic individualizat înconjurat de multe întrebări fără răspuns. Eroul romanului se luptă într-un mod emoționant și captivant, să găsească acel ceva pe care locul natal îl are iar metropolei newyorkeze îi lipsește. Sunt evidențiate cadre din natură, datini și obiceiuri specific românești, lupta pentru a supraviețui într-o alta lume, o lume modernă dusă la extrem: „Aici nu sunt melci. Nici broaște râioase, nici ciori. Doar o imensă, o nesfârșită pădure de zgârie-nori.” Autorul redă cititorului un tablou veridic: fapte de viață, întâmplări trăite alături de aspirații și piedici într-o lume modernă. Cele 308 pagini ale volumului curg fluent, literar și captivează cititorul prin relatarea întâmplărilor și trăirilor.

Mihaela Bute
bibliotecar, Biblioteca
„V.A. Urechia”

Grosu, Ion. *Fum negru, fum alb.* Galați: Axis Libri, 2012, 76 p.

Camelia Bejenaru
bibliotecar, Biblioteca
„V.A. Urechia”

Arăspândi principii morale în această epocă este scopul pe care trebuie să și-l propună orice scriitor, pentru că altfel nu ajunge să fie decât un fabricant de amuzamente. Înainte de orice, scopul unei cărți este să te facă să gândești. „Misiunea artei nu este să copieze natura, ci să o redea.” (Honore de Balzac – Capodopera necunoscută).

Eu, personal îl percepeam pe dl. Ioan Grosu ca epigramist, însă din lecturarea poeziilor sale am constatat cât de valoros este și în genul liric al poeziei.

Umorist de marcă, curajos, sentimental și emotiv, original, căutând mereu certitudini și întorcându-se la clasici, Ion Grosu propune un volum de poezii ce invită la meditație asupra condiției umane, muririi și nemuririi, naturii, iubirii, sub diferite forme: poem, pastişă, parodie, fabulă etc.

Principala sursă de inspirație a poetului o constituie natura, cadrul natural. Întregul volum conține metafore, epitete și personificări ce oferă muzicalitate fiecărei poezii. Sintagmele și metaforele pot fi îmbinate astfel - precum un „fir de nisip” ce „pictează emoții” „cu sinceritate” „altfel” decât alții, autorul descrie minuțios natura-apele, nisipul, valurile, pădurea, culorile toamnei, ploaia, drumurile etc- și face în mod constant referire la cuplurile opoziționale noapte - zi, început- sfârșit, primăvară-toamnă (ex: Emoții pictate..., Poezia Vârstei, Ghiociei, Bancnote galbene, Pași primăvăratici, Rapsodii de toamnă etc).

Temele și motivele recurente regăsite în volumul „Fum negru, fum alb” aproape aberante sunt: natura,

viața, timpul, iubirea, amintirea, natura divină etc. Fiecare poezie este ornată, împodobită cu metafore personificatoare („mâinile soarelui pe obraz”, „gândurile se logodeau cu vârstele anotimpurilor pierdute”, „dragostea încet să te alinte”), epitete („poezia e o febră”, „aura viselor mele”), întrebarea retorică (poezia Retorica) etc.

Poezia „Fum negru,...Fum alb...”, al cărui titlu reprezintă însuși titlul volumului, are ca temă viața, parcursul ei până la final. Ca formă aceasta este construită din cinci sextine cu măsura cuprinsă între șase și noua silabe cu rimă încrucișată.

În prima strofa poetul prezintă definiția vieții - „viața e o așteptare”, „viața e o căutare”- și ne induce faptul că speranța și un nou destin „nu apar nicicând din ruine”. În cea de-a doua strofă viața este comparată cu un maraton ce duce la

monotonie deoarece omul aleargă și caută neîncetat, iar din dorința de a realiza cât mai multe lucruri omite esențialul, acela că cele mai importante și valoroase lucruri din viața sa le regăsește lângă el fără să fie nevoit să se consume căutând în alte locuri ceva ce are deja.

Atât în cea de-a treia cât și în cea de-a patra sextină ideea centrală este aceea că viața este foarte scurtă („viața e o clipită”), „nu se repetă”, nu poate fi măsurată, imprevizibilă iar omul este doar „un actor ce joacă în același decor”. Ultima strofă reprezintă concluzia poeziei, rezumându-se la definiția din începutul poeziei „viața e o așteptare/ A clipei divine... și nu

trebuie să uităm că „la capăt de drum/ Te așteaptă alt fum”, o altă dimensiune.

Aș vrea să închei printr-o frază expusă însuși de poet despre creația sa: „când citiți poezia mea, comparați sensurile vieții cu cele ale scrisului și nu uitați că în viața asta suntem trecători și doar ce facem real și adevărat ne poate așeza în istorie”.

Toderiță, Ioan. *Moșia*.

Galați: Axis Libri, 2012, 288 p.

Dorina Bălan
șef birou Catalogarea
Colecțiilor. Control de
Autoritate
Biblioteca „V.A. Urechia”

Moșia – romanul monografic și autobiografic al „omului-orchestră... literară” așa cum îl numea Dumitru Anghel – este gândit încă din titlu cu multiple sensuri, precum se va derula și întreaga acțiune. Semnificația sa poate fi una patriotică – pământ strămoșesc care a trebuit apărat cu prețul sângelui – sau de proprietate funciară a moșierului Ciucă, cel care și-a pus amprenta

numelui peste câmpurile din jur, dar și una cu sens exclusivist, acela de a aparține sufletește lui Ion.

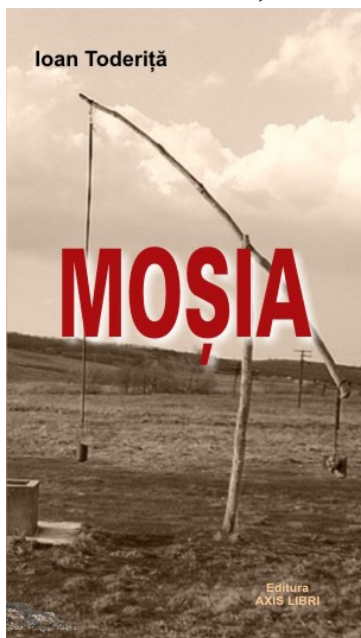
Ion, dedublat în personaj și narator al aceleiași acțiuni, nume rebrenian de referință al literaturii autohtone, predestinat parcă să fie un mare iubitor al gliei, concentrează întreaga istorie a țaranului român. Ion este personaj când se transpune în copilul de altădată, privind „cu gândul satul din mintea lui” și narator – încercând să se detașeze – atunci când trece desfășurarea acțiunii prin prisma fictivității scriitorului. Disocierea personalității reflectă sensibilitatea autorului care nu se hotărăște ce latură a personalității sale domină: copilul de atunci sau omul de acum care deapănă amintirile „printre ramurile stejarului obosit de ședere pe trupul său”.

Narațiunea plină de culoare fie expusă, fie exprimată prin imagini, înșiruită în contrast – sugerând proprietatea vieții afective de a se mișca în cadrul contrariilor – sau în acord cu acțiunea – arătând monotonia veșniciei de la țară – încearcă o definire metaforică a existenței, trecând-o prin toată paleta coloristică: de la alb, la galbenul care „cheamă ispita goliciunii”, la verdele crudei tinereți, la roșul primelor simțăminte de iubire, mergând prin cenușiu și ajungând până la negru, atunci când vorbește de „fântâna amurgului curând”.

Caracterul monografic al romanului orientează investigația narativă spre diversele aspecte ale lumii rurale: obiceiurile legate de muncile câmpului, relațiile sociale generate de diferențele economice, problematica pământului în condițiile satului moldovean sau universul țăranilor în relațiile de familie.

Fie că ne aflăm în câmpul onomastic al personajelor: Lungeanu, Roșu, Tufă, Poalelungi etc., care amintesc de basmul popular, fie al limbajului – dulcele grai moldovenesc „adă vaca din păpșoi”, „... di și dracu’ n-ai lăsat șinși sași în car, asară?”, toate ne duc cu gândul la Creangă, la aparenta simplitate și autenticitate a vorbirii.

Implicarea afectivă a autorului este sugerată de interjecțiile, exclamațiile și onomatopeele care uneori epuizează un întreg câmp interjecțional existent, plecând de la cele simple, compusele acestora, formele lor reduplicate, cum sunt cele date de sunetul lupului: A! Uuu! Auuu!, ajungând până la foneme interjecționale cu muzicalitate și un ritm amezător. „Taaac! Taaaaac! un Taca! Taca! Iaca, iaca! depăna ograda conacului în urechile boului”.

Autorul Ioan Toderiță deține tehnica limbajului și expresivitatea textului poetic, folosind din abundență figuri de stil ca repetiția, pentru întărirea ideilor expuse: „Un om plin de făină, alb, mai alb decât soarele în preajma amurgului”, comparația, personificarea și figuri de sunet cum este aliterația pentru crearea efectelor eufonice: „Un bulgăre de foc bubui pădurile surori cu tunet de trăsnet trosnit de topor”. Autorul se joacă cu omonimele construind calambururi: „Cea mai sfântă cruce e în cerul gurii, tată, nu cum crede mă-ta; pe frunte. De asta înjur eu „crucea mătii” și uimește

prin literatura epică cu valențe de proză lirică.

Romanul este scris cu mintea, inima și sufletul, iar despre titlul „Moșia”, sinonim aproximativ cu Tuluțești a cărei toponimie legendară vine din timpul domnitorului Petru-Rareș, aș putea spune, jucându-mă cu valoarea gramaticală a cuvintelor: TU LUCEȘTI ASTĂZI, MOȘIE!

Parastan, Doru. Stănilă, Cristian. *Țepu – spațiu, istorie, cultură.* Tecuci: Grapho Press, 2012, 168 p.

Catrina Căluianu
 bibliotecar, Biblioteca
 „V.A. Urechia”

Ediția din 11 octombrie a Salonului Literar „Axis Libri” a găzduit un eveniment editorial de excepție: lansarea monografiei comunei Țepu, localitate aflată în nord-vestul județului Galați. Excepția este dată de valoarea documentară a paginilor, dar și de faptul că, prin apariția acestui volum, s-a mai scris o carte de

identitate pentru una dintre localitățile județului nostru.

Autorii, apreciați profesori tecuceni, au știut că, odată finalizată, monografia va fi pentru localnicii comunei Țepu puntea dinspre trecut spre viitor și cartea de vizită pentru cei care doresc să-i cunoască pe oamenii acestor meleaguri. Acesta a fost motivul pentru care, la elaborarea lucrării, cei doi profesori au depus o muncă titanică de documentare, mărturie stând sursele de informare pertinente situate la sfârșitul volumului, din care amintim Arhivele Naționale București și Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Galați.

Pe parcursul celor 168 de pagini, autorii respectă structura adecvată redactării unei lucrări științifice și tratează ținutul comunei Țepu sub toate aspectele: geografic, demografic, economic, social-politic, istoric, spiritual și cultural.

Primele 48 de pagini ale volumului sunt rodul muncii de cercetare a profesorului de geografie, domnul Cristian Stănilă, și cuprind informații geografice și economice ale zonei: relief, climă, hidrografie, învelișul biopedogeografic, agricultură, industrie, comerț, căi de comunicații și transport, turism și administrație locală.

După o incursiune în istoricul edililor comunei Țepu, autorul consideră necesar să dezvolte biografia primarului Țuchel Gerhardt Daniel, sub administrația căruia această localitate a cunoscut o reală dezvoltare: racordarea la sistemul de alimentare cu apă potabilă și canalizare, asfaltarea

integrală a străzilor, construirea unui sediu nou pentru primărie, reabilitarea Centrului Cultural „Tudor Pamfile” care datează din 1956, construirea a două grădinițe, a unui complex sportiv pentru recreere, dar și a unui parc și a unei grădini publice cu specii de plante dendrologice.

În următoarele 103 pagini, profesorul de istorie, domnul Doru Parastan surprinde dimensiunea istorică, spirituală și culturală a locurilor. Vestigiile arheologice descoperite dovedesc existența comunităților umane pe aceste meleaguri, din perioada paleolitică și neolitică până în epoca bronzului și fierului, dar și în perioada de formare a poporului român.

Cititorii află că în sec. XV-XVI această zonă purta numele de Românești, apoi până în sec. al XIX-lea va fi folosit toponimul Ipotești alături de Țapul, Țipul sau Țepu. Tot aici găsim legenda toponimului actual Țepu: „... <<Fiind însă că satul era în calea oardelor barbare tătari și turci cari cutreerău pe atunci țara, și locuitorii nemaiputând suferi prădăciunile, au parăsit satul vechi și au înființat altul mai spre apus în mijlocul codrului, unde găsiră o poiană și luând o țepușă, zise: aici să ne facem satul, ca să scăpăm de prădăciuni, și i-au pus numele satului Țepu, nume ce-l poartă și astăzi>> ...”

În capitolul *Etnografie și folclor*, profesorul Doru Parastan ne informează despre îndeletnicirile, credințele, obiceiurile, datinile, superstițiile și portul „țăpenilor” așa cum îi numea Tudor Pamfile, renumitul folclorist a cărui sevă se trage din aceste meleaguri și căruia îi este rezervat un capitol în această monografie.

Țăpenii, oameni viteji, cărora le curge prin vene sânge de răzeși, și-au lăsat tributul de vieți omenești în toate luptele duse de români pentru întregirea neamului. În paginile volumului găsim numele eroilor din războiul de independență, din Primul și al Doilea Război Mondial, dar și numele celor persecutați în timpul regimului comunist.

Dacă până acum nu am văzut niciodată aceste ținuturi gălățene, mărturisesc că după lecturarea monografiei îmi doresc să vizitez aceste locuri.

Îi felicităm sincer pe autorii monografiei, iar pe pasionații de istorie locală îi așteptăm la bibliotecă.

Dănăilă, Tănase. *Surâsul spiritului.* Galați: Axis Libri, 2012, 445 p.

Violeta Moraru
șef serviciu Dezvoltarea,
evidența și prelucrarea
colecțiilor,
Biblioteca „V.A. Urechia”

Tănase Dănăilă, cunoscut cititorilor ca reporter, poet, eseist, dar și prin intermediul interviurilor, cronicilor literare și reportajelor apărute în serialele cu profil cultural din județul Galați, debutează editorial în acest an cu volumul „Surâsul spiritului”, publicat la Editura Axis Libri a Bibliotecii „V.A. Urechia”.

Titlul lucrării îndeamnă la o desfătare a spiritului, surâsul fiind o

expresie a mulțumirii cititorului aflat în compania unor personalități culturale sau științifice de certă valoare, atât din Galați, cât și din afara granițelor județului.

Pe parcursul celor 445 de pagini ale volumului se derulează 37 de interviuri, „convorbiri electivă” - după cum le numește autorul - cu persoane ale căror însușiri intelectuale și morale sunt incontestabile.

Dialogurile sunt structurate în 9 capitole - sugestiv intitulate - în funcție de activitatea artistică sau profesională care îi unește pe protagoniști. Astfel, în „Ferestre spre absolut” interviuează poeți ca: Paul Blaj, Paul Sân-Petru, Florina Zaharia; scriitori precum: Vasile Andru, Constantin Oancă, dar și un nume reprezentativ al muzicii de operă, soprana Angela Gheorghiu. Secvența „Semne din amvon” grupează dialoguri cu înalte fețe bisericești, între care cel realizat cu Î.P.S Sa, Arhiepiscopul „Dunării de Jos”, dr. Casian Crăciun reprezintă o adevărată incursiune în credință. În capitolul „Axiologii necesare” îl regăsim, alături de scriitorul Ionel Necula, pe descendentul neamului marelui Eminescu, profesorul Petronel Eminovici. Grupajul „Confluente lirice” este dedicat întâlnirii

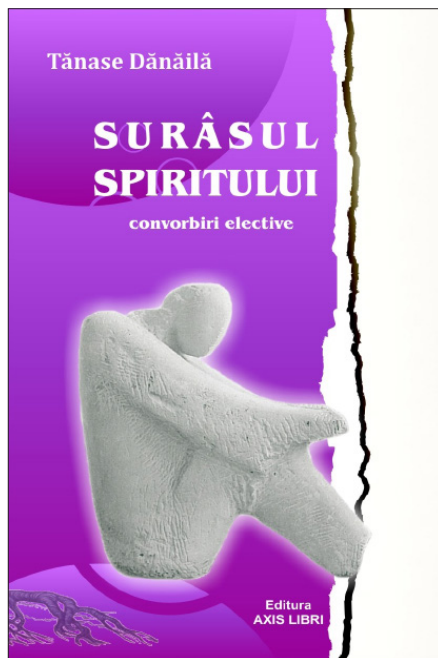
cu poeții contemporani de marcă: Leo Butnaru, Viorel Dinescu, Fatma Sadâc ș.a. Titlurile „Clipe eternizate” și „Verbul în haine de lucru” ne prilejuiesc întâlniri cu scriitorii: Vasile Ghica, a.g. secară, Nicolae Bacalbașa etc. De o sensibilitate aparte este întâlnirea cu sculptorul Grigore Patrichi-Smulți, creatorul lucrării „Ofrandă”, reproducă, de altfel, pe coperta cărții.

Fiecare interviu debutează și se finalizează cu un portret spiritual al partenerului de dialog, creionat cu măiestrie de reporterul Tănase Dănăilă, prin care cititorul este introdus în mediul celor intervievați și este invitat la un festin cultural profund, în compania acestora. Între autor și protagoniștii cu care dialoghează se creează o comunicare de suflet ce se transmite cu ușurință la nivelul interviuat-cititor, declanșând satisfacții spirituale ce îl determină pe acesta din urmă să parcurgă textul cu mare interes.

Autorul deține arta realizării interviului, abordând în dialogurile inițiate teme ce țin de formația profesională îmbinată cu preocuparea artistică a interlocutorilor. Ampla documentare atât asupra vieții și operei protagoniștilor, cât și asupra domeniilor în care aceștia activează duc la realizarea unui adevărat interviu tehnic. Convorbirile sunt raportate la contextul social actual, în care fenomenul cultural pare că se îndepărtează de „valorile fundamentale spirituale”, în condițiile în care „omul prezentului tinde să devină o «celulă anonimă» într-un ocean de mulțime”, după cum afirmă autorul în interviul pe care îl ia poetului Mihai Mercicaru.

În viziunea scriitorului și jurnalistului Dan Plăeșu, volumul este o „carte-document”, dar poate fi privit și ca un mozaic cultural în care regăsim o pleiadă de personalități ale vremurilor noastre, care ne surprind prin dezvăluirea părții lăuntrice a sufletului în crâmpie de gânduri, mărturii, amintiri sau păreri personale despre activitatea lor profesională sau artistică.

Îl felicit pe autor, iar dumneavoastră, stimați cititori, vă urez lectură plăcută!

**Arion, George. *Cele mai frumoase 100 de interviuri.*
București: Flacăra, 2011, 592p.**

Ioana Chicu
bibliotecar, Biblioteca
„V.A. Urechia”

George Arion, directorul publicațiilor „Flacăra”, a reunit într-o nouă selecție o parte din interviurile pe care le-a realizat și le-a publicat de-a lungul timpului. Deși unele dintre ele au fost deja reunite în alte două apariții editoriale - *O istorie a societății românești contemporane în interviuri* (prima ediție în 1999, iar a II-a în 2004), aceste interviuri reușesc să surprindă de fiecare dată.

Aparenta eterogenitate a personalităților abordate și a domeniilor din care acestea provin nu fac decât să sporească farmecul acestei colecții de interviuri. Fin cunoscător al regulilor jurnalistice care guvernează interviul, George Arion reușește să descopere aspecte mai puțin cunoscute ale interlocutorilor săi, abordarea sa fiind una atipică, el părând că își ia libertăți de nepermis atunci când ai în fața ta o personalitate din domeniul științific, politic sau cultural, dar această libertate provine tocmai dintr-o documentare minuțioasă asupra interlocutorului și a domeniului în care acesta activează, el reușind să speculeze orice informație pentru a dirija conversația într-o direcție din care să reiasă răspunsuri surprinzătoare, dar și, în egală măsură, căutate și așteptate; de cele mai multe ori, interviurile încep într-un mod surprinzător, aproape abrupt, excluzând formulele consacrate de început, atât de des utilizate în interviuri – astfel, aceste dialoguri nu încep nici cu „stimată doamnă/stimate domn profesor, inginer sau academician”, lăsându-te pe tine ca cititor aproape nedumerit, întrebându-te cum de și-a permis așa ceva – „Ioan Alexandru, ce mai reprezintă azi pentru dumneavoastră satul din Transilvania în care v-ați născut?” (1976), „Cum ați trecut de la socialism la, hai să zicem, capitalism, Sabin Bălașa?” (1996), ca să dăm câteva exemple doar. Însă această apropiere de interlocutor, dar și de cititor, animă foarte mult aceste interviuri, determinându-i pe cei în fața cărora s-a aflat să se dezvăluie mai mult publicului, îi „forțează” într-un sens pozitiv să iasă din „carapacea” lor și să ofere răspunsuri pertinente, dar și surprinzătoare, și astfel să se „deschidă” înspre public.

Toate aceste dialoguri configurează o istorie a societății românești atât înainte de 1990, cât și după această dată, redând preocupările, așteptările, dorințele, realizările celor intervievați, a celor care reprezintă valori autentice ale lumii contemporane românești, iar George Arion este cel care intermediază acest proces, fiind un exemplu de gazetărie autentică.

**Vișan, Teodor.
Album.
Galați: Axis Libri, 2012, 198 p.**

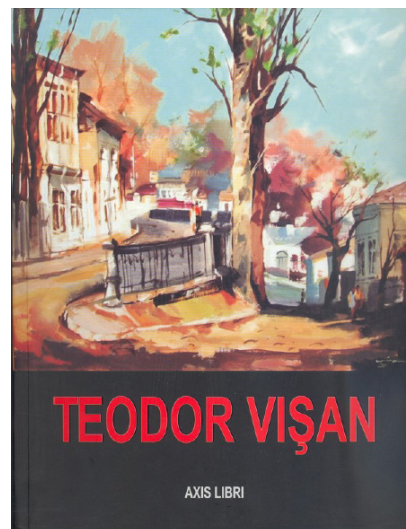
Daniela Pruteanu
bibliotecar, Biblioteca
„V.A. Urechia”

Acest „Album” apare la Galați, în anul 2012, la Editura „Axis Libri”, ceea ce este îmbucurător pentru Biblioteca Județeană „V. A. Urechia”, întrucât domnul Teodor Vișan este unul dintre cei mai de seamă artiști ai orașului nostru, înzestrat cu un incontestabil talent, și totodată, membru permanent al manifestării culturale „Axis Libri”.

Artist născut la Galați și membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, Teodor Vișan evocă în pictura sa nu numai frumosul și delicatul, ci și ușurința și finețea cu care abordează diferite stiluri, pictând peisaje, înfățișând clădiri și străduțe ale orașelor și în special ale orașului Galați, pictând așa cum simte, întruchipând Galațiul de altădată, surprinzând frumusețea în cele mai mici detalii; apoi surprinzând gingașia florilor, aproape că le și simți parfumul pe pânză, redându-le în culori luminoase și bine aranjate, exact ca în natură, și, continuând, până la portrete și nuduri, în care ilustrează frumusețea și complexitatea chipului și trupului uman, punându-și amprenta pe toate lucrările sale, în cel mai personal stil posibil.

Acest „Album” cuprinde cele mai elocvente realizări ale artistului, acesta dorind să ne introducă în atmosfera amestecului năucitor de culoare, stil, bun gust, într-un mod extrem de manierat și profesionist. Lucrările fiind concepute atât de plăcut și pe înțelesul tuturor, nu rămâne decât să răsfoim și să privim acest „Album” așa cum sunt așezate lucrările, una după alta.

Ca o concluzie, putem spune că artistul are lucrări de suflet, pentru suflet, lucrări pe care le recomandăm tuturor celor pasionați de frumos, de culoare, într-un singur cuvânt – de artă!

Miron, Speranța. *Sunet de frig*. Galați: Pax Aura Mundi, 2012, 280 p.

Leonica Roman
bibliotecar, Biblioteca
„V.A. Urechia”

Volumul *Sunet de frig*, apărut anul acesta, la editura gălățeană Pax Aura Mundi, este o antologie de poeme, un adevărat buchet de versuri alese, publicate în perioada 1998-2011.

Fire deosebit de sensibilă, poeta Speranța Miron creează versuri care vibrează până în adâncul ființei cititorului.

Cuvântul cheie al liricii autoarei este *Lumina* ce capătă diferite valențe în poeziile acestei antologii.

Autoarea, pe lângă harul liricii, este și o ființă evlavioasă. De altfel, la dumneai, *Lumina* este Dumnezeu: „Eu mă-nchin Luminii date, / O Lumină ce e sfântă, O Lumină ce-i în suflet” (p. 19) și Dumnezeu este *Lumină*: „Mâna Luminii / M-a smuls din țărână” (p. 130) sau „Aud glasul Luminii care mă cheamă.” (p. 189). Autoarea devine lumină pentru cei ce n-au văzut *Lumina*: „Domnul m-a făcut un dar, / Pentru cei ce n-au Lumină...” (p. 19).

Uneori, *Lumina* descoperă tainele mistice, pentru a simți că trăiești cu adevărat: „Plouă *Lumina* și viața începe” (p. 102) - alteori, *Lumina* e cunoaștere: „Doamne, Doamne dă-mi *Lumina*” (p. 121).

Autoarea este ca un Apostol care propovăduiește existența sufletului nemuritor, ce tinde spre Dumnezeu: „*Lumina* vine și pleacă-n veșnicie” (p. 43), uneori, sufletul fiind comparat cu o floare: „Ești floarea care plânge cu *Lumină*” (p. 48).

Poeta pătrunde adânc în mistica religioasă. În unele versuri, *Lumina* prefigurează Sfântul Botez: „De la Cer să fim curați / Cu *Lumină* îmbrăcați” (p. 131), completând cu versurile „Veniți, eu v-aștept / Cu flori în buchet, / Dar nu uitați: / Cu Hristos îmbrăcați!” (p. 158), după cum spune Sfântul Apostol Pavel în Epistola către Galateni: „Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și-mbrăcat” (Galateni 3, 27).

La prima vedere, versul Speranței Miron are o semnificație lirică, însă pătrunzând în acesta îi observăm adâncimea, profunzimea. De exemplu, versul „Spiritu-i *Lumină* pusă-ntr-un «pahar»” (p. 44) poate însemna sufletul omului aflat în trup pământesc - *Lumina* fiind sufletul - dar poate avea și o semnificație mai profundă, *Lumina* poate fi Sfânta Împărtășanie, Trupul și Sângele lui Hristos, din Sfântul Potir.

Semnificații profunde întâlnim și în versurile: „Să-mi dea să beau *Lumină* / Dintr-un fulger” (p. 49) sau „Deși beam *Lumină*, / Ea nu se mai sfârșea.” (p. 145), arătându-se infinitatea și strălucirea Lui Dumnezeu, Hristos fiind „*Lumina* noastră cea Stelară” (p. 44).

„Rugăciuni din *Lumină* plăsmuiesc niște nori.” (p. 150), relevă rugăciunea curată care urcă spre cer ca un fum de tămâie bine mirositor.

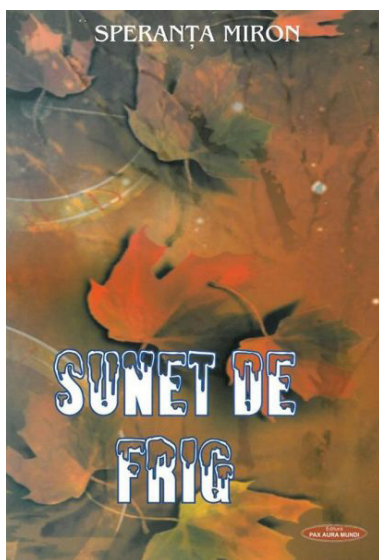
„Potecile albastre se despică / În râuri de *Lumină* / Care ard.” (p. 190) ne duc cu gândul la cerul care se desparte întocmai ca Marea Roșie pentru a permite Duhului Sfânt să pătrundă în sufletele credincioșilor.

Semnificația mistică a versurilor: „Și în loc a mai rămas / Lut, pământ, țărână. / O să plouă într-o zi / Potop de *Lumină*.” (p. 201) este aceea că va veni o zi în care trupurile celor morți vor învia și totul se va transforma în lumină.

Autoarea înțelege că are o misiune aparte pe acest pământ: „Am înțeles atunci că am un rost / Și-atât cât voi trăi / *Lumina* îmi va ține adăpost, / Ca să-nțeleg sintagma / «A fi sau a nu fi».” (pp. 137-138).

Poeta ține să sublinieze nimicnicia omului, limitele sale, dar și ridicarea lui deasupra existenței materiale: „Și chiar de sunt un pumn de lut / Cu siguranță voi zbura!” (p. 239) sau „În Cer trăiesc și viața mea / Nu-ncape într-un pumn de lut” (p. 139).

De aceea, Speranța Miron „râvnește la *Lumina* Lumii, *Lumina* Supremă care nu e altceva decât Iisus Hristos.” (p. 250), așa cum precizează scriitoarea Cezarina Adamescu.

O poetă solară

Năstase Marin
scriitor

Se pare că majoritatea scriitorilor care urcă golgota cuvântului simte nevoia de popas retrospectiv, nevoie materializată în antologii și/sau în „opera omnia”. Probabil căaceste popasuri, făcute din varii motive, poate sunt neceare pentru refacerea forțelor sau clarificarea drumului pe povârnișul creației. Nu știu, dar acestea apar tot mai

frecvent în peisajul literar.

Poate și poeta Speranța Miron a simțit nevoia de popas în urcușul său, când a decis publicarea volumului „Sunet de frig” (edit. Pax Aura Mundi, Galați, 2012).

Eu cred că acest demers al domniei sale a fost o dorință de autocenzurare, de a cerne și reține într-un singur volum, cele mai frumoase poeme dintre cele scrise până acum, care au trecut proba timpului.

Probabil că dânsa nu a avut intenția să realizeze o antologie, întrucât selecția poemelor din volumele publicate este inegală. A cernut riguros doar primele cinci volume și a reținut integral pe cele din ultimele două, respectiv „Tandrețea tăcerii” și „Glezna timpului”, fapt care confirmă urcușul său valoric. Dar nu poate fi denumită nici „opera omnia”, având în vedere operația de selecție și autocenzurare, dar mai ales faptul că opera sa nu s-a „terminat”... încă. Poeta este în vârf de creație, la braț cu muza, învăluită de nimbul Luminii Divine. Adică, potențialul său liric este departe de a fi epuizat.

În schimb, prin publicarea acestui volum a reușit să contureze imaginea Poeziei sale: originală, unică prin ideatică, bogăție semantică și stări emoționale, prin fior liric profund, inefabil și misterios, cu simboluri transpuse în expresii plastice deosebite, cu o prozodie aparte care-i definește autenticitatea și mesaje luminoase, toate fiind caracteristici ale unui poet solar. De altfel, toți poeții de la cenaclul Arionda sunt poeți solari, fapt care m-a determinat să-i numesc „ucenicii din atelierul îngerilor”.

Totodată, din volum se mai prefigurează și acea direcție de evoluție a creației sale poetice, autodefinită „Unicul Sens”. Căci esența poeziei doamnei Speranța Miron este LUMINA. Acea Lumină Divină călăuzitoare, în care se întrezăresc patru puncte cardinale: Lumina, Durerea, Ruga și Dăruirea.

Așa cum mărturisește în poezia „N-a contat” (vol. „Ca petalele de crin”), poeta „frământă Lumina cu țărâna lumii”, ca să iubească și să strălucească. În altă poezie („Lumină stelară”, poeta declară: „cu Lumina Divină îndumnezeiesc lumea”.

Pe axa lirică a poemelor sale strălucește Tristețea, ca esență a Vieții, din care izvorăște Speranța și Bucuria. Metaforele poemelor sclipesc în belșug de: iubire, lumină, curat, pur, adevăr și culoare, cu mult alb, verde și albastru, în care se scald stările poetei.

Poezia Speranței Miron este:

- „lacrima caldă / din ochiul lumii care plânge / atunci când omenirea rabdă / amestecul de flori cu sânge” / („Cercel de stele”)

- sau, „mănunchiul de lacrimi în genunchi” ce înfrânge timpul, atunci când ninge cu soare pe clipele de durere; așa a creat „(ning)soarea”, acea stare de bucurie izvorâtă din suferință, peste care ninge cu Lumină Divină.

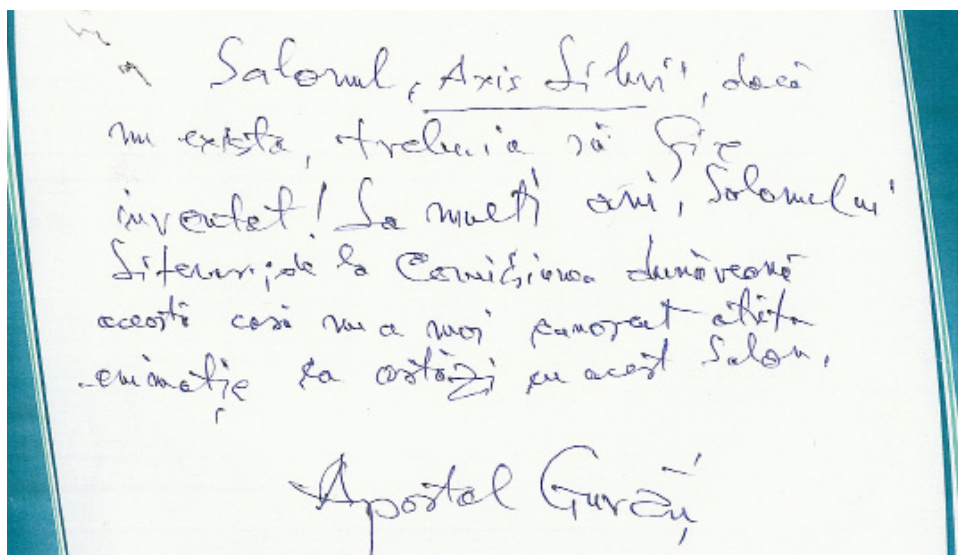
Poezia Speranței Miron filtrează tainele Luminii, cu sufletul său deosebit de sensibil și generos, din care extrage esențe de culori, cu care zugrăvește stările Durerii. Așa a descoperit albul de astru din albastru.

Poezia Speranței Miron e strigăt de frunză căzută, care-și dăruiește galbenul pentru renașterea verdelui.

Poezia Speranței Miron purifică prin Albul Luminii și alină Durerea cu Tandrețea Tăcerii topită în Rugă.

Poezia Speranței Miron nu se citește. Ea se trăiește cu toți atomii sufletului, îmbăiați în miez de stele și vifor astral, apoi înfășați în viers îngeresc.

Cred că aceasta este Poezia Speranței Miron, o voce distinctă în galeria poezilor români, iar volumul „Sunet de frig”, o bornă temporală în urcușul său atemporal pe „Unicul Sens”.

Epigrame

URARE BIBLIOTECII „V.A. URECHIA” LA ANIVERSAREA CELOR 122 ANI DE LA ÎNFIINȚARE

La-nceputul lui Brumar
Cititorii ce-ți sunt fani
Azi la ceas aniversar
Îți urează „La Mulți Ani!”

BIBLIOTECA

E refugiul asumat
Pentru cel care citește,
Musai cel foarte bogat
Sufletește.

BIBLIOTECARUL

Pentru carte are-un cult
Fie bună, fie rea
O iubește-așa de mult
Că nu dă un ban pe ea.

SCRIITORULUI GRID MODORCEA, ÎNTORS ÎN ROMÂNIA CA SĂ LANSEZE ROMANUL „PLUTA”

Gălățenii îl salută
C-a plecat cu avionul
Și s-a-ntors acum c-o „PLUTĂ”,
Onorându-ne salonul.

DLUI IOAN TODERIȚĂ, AUTORUL ROMANULUI „MOȘIA”

O întrebare se impune
Și acum și altă dată,
Cu sinceritate-a spune
„MOȘIA”-i retrocedată?

SCRIITORULUI ȘI PROFESORULUI THEODOR PARAPIRU, CONDUCĂTORUL LITERAR AL SALONULUI AXIS LIBRI

Domn profesor când vorbește
Și despică-n patru firu’,
Ne confirmă că citește
Foarte mult din Parapiru...

EPIGRAMIȘTII GĂLĂȚENI DUPĂ ÎNCETAREA APARIȚIEI SUPLIMENTULUI DE UMOR „BUZUNAR”

De ajung la complicații
Când n-au bani să-și ia ziarul,
Se citesc unii pe alții
Că nu-i ține „BUZUNARUL”.

O noapte a cărților, a frumosului și... a iertării

6 octombrie 2012

Letiția Buruiană
director adjunct,
Biblioteca „V.A. Urechia”

Ca urmare a impactului pozitiv în rândul membrilor comunității locale rezultat prin participarea la programul național „Noaptea bibliotecilor”, organizat în anul precedent, Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” din Galați a decis să reitereze succesul prin organizarea, în prima sâmbătă din luna octombrie 2012, a unor

manifestări reunite sub denumirea „Noaptea în Bibliotecă la Galați”.

Așteptările gălățenilor de a beneficia din partea bibliotecii județene de un eveniment deosebit, organizat în perimetrul bibliotecii, atât în incinta, cât și în curtea bibliotecii, au fost îndeplinite, dovadă fiind numărul mare de participanți, încă din prima oră de la deschidere (16:00) fiind prezenți cca 400 de participanți, însumându-se până spre final aprox. 600, cât și feedback-ul verbal exprimat de aceștia. Debutul programului a constat în rostirea de alocuțiuni de către directorul Bibliotecii „V.A. Urechia”, Zanfir Ilie, și de președintele Consiliului Județului Galați, dr. Nicolae Bacalbașa. Pe tot parcursul programului cei prezenți au putut vizita târgul de carte, realizat cu participarea editurilor și difuzorilor locali și din țară,

precum și a anticarilor gălățeni, în curtea bibliotecii. Printre editurile participante menționăm: *Axis Libri, Aquila, Humanitas, Olimpicas, Eikon, Princeps Edit, Crime Scene Publishing, librăria Teonick, S.C. Multicart SRL, Karpaty Music și Anticariatul Cronos*. Au fost mult apreciate de vizitatori expozițiile de documente din colecțiile Bibliotecii „V.A. Urechia”: *Ateliere fotografice gălățene de altădată* - în Sala de colecții speciale „V.A. Urechia”, la demisol, *Gravură*

de patrimoniu 1550-1780 - la „Popasul bibliofilului”, mezanin, *Armonie de toamnă - documente multimedia* - în foaierea Sălii de lectură și *Antim Ivireanu și arta tiparului în Țara Românească 1688-1716* - în Sala „Mihai Eminescu”, etajul I. Vernisajul expozițiilor de artă vizuală *Natura prin ochii Mariettei*,

realizată de pictorița Marietta Vătafu și prezentată de pictorul Teodor Vișan, precum și *Galați – mon amour* (panouri cu reproduceri după cărți poștale din colecțiile Bibliotecii „V.A. Urechia” și după alte fotografii, expuse în curtea instituției), realizată de Asociația „Job”, președinte Dănuț Busuioc, s-au bucurat, de asemenea, de un număr semnificativ de admiratori. Tot în debutul programului, bibliotecarii au derulat un *biblioteatier* (prezentare de proiecte ale participanților la Școala de vară pentru tinerii bibliotecari, organizată de Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România și TIBRO - Grupul Tinerilor Bibliotecari din România) cu participarea unor reprezentanți ai grupurilor țintă.

Copiii și adolescenții au beneficiat de manifestări dedicate, astfel: pentru cei mici - *Seară de basm la Bibliotecă*, din program: *Lectură la lumina felinarelor cu personajele din povești* – jocuri de rol; *Citește o carte!* – schimb de cărți personale între copiii participanți; *Pictură facială* realizată de prof. Lenuța Bâzu, iar pentru tineri: *Invitație la dans... cu o carte!* – bal mascat realizat de membrii *Cafenelei Culturale BVAU*.

Ediția specială a Salonului „Axis Libri” a deschis noua stagiune 2012/2013 cu lansările de

carte: *Cele mai frumoase 100 de interviuri*, de George Arion, Grupul Editorial *Flacăra*, 2011 și *Pluta* - un roman care face punți între Bădălan, locul natal al scriitorului Grid Modorcea și New York, actualul oraș de reședință. Fiind ANUL CARAGIALE, Grid Modorcea a mai făcut un dar gălățenilor, prezentând *Amorul la binea*, cu subtitlul *Istoria filmului erotic românesc*, pe care a publicat-o tot la Editura Axis Libri. Seara, începând cu ora 21:00, în Sala „Mihai Eminescu”, vizitatorii au putut urmări proiecția episodului 4 al filmului *Dunărea sacră* (2002), dedicat orașului natal, scenariul și regia fiind semnate de Grid Modorcea.

Totodată, amatorii de filme polițiste s-au putut bucura de proiecția filmelor aduse de dl George Arion: *Enigmele se explică în zori* (90’), 1987, film polițist, regia Aurel Miheleş, scenariu George Arion. Distribuția: Florin Călinescu (Andrei Mladin), Matei Alexandru, Magda Catone, Aurel Cioranu ș.a. A urmat, apoi, *Detectiv fără voie* – primul episod al serialului TV realizat, după scenariul lui George Arion, de regizorul Silviu Jicman.

Definită în presa gălățeană drept „o zi a iertării”, pe 6 octombrie 2012, în intervalul orar 12:00 – 24:00, Biblioteca „V.A. Urechia” a mai oferit un dar: toți utilizatorii serviciilor bibliotecii, aflați în culpă de întârziere, au fost scutiți de plata penalizărilor la restituirea documentelor.

Biblioatelierul Școlii de Vară și tinerii bibliotecari ai Bibliotecii „V.A. Urechia”

Geta Eftimie
director adjunct,
Biblioteca „V.A. Urechia”

Sub deviza „Biblioteca crește împreună cu mine!”, în perioada 3 – 8 septembrie 2012, s-au desfășurat cursurile celei de-a treia ediții a Școlii de Vară a Tinerilor Bibliotecari, cursuri la care au participat și au aplicat patru colegi bibliotecari din diverse servicii ale Bibliotecii „V.A. Urechia”.

Cursurile Școlii de Vară organizate de ANBPR (Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România) și Tibro (Grupul Tinerilor Bibliotecari din România) se adresează debutanților în profesia de bibliotecar, salariați din bibliotecile publice cu vârsta maximă de 35 de ani și nu mai mult de 10 ani vechime în profesie, selecția fiind realizată pe baza proiectelor depuse de cei interesați și doritori.

Cursurile Școlii de Vară au oferit bibliotecarilor aflați la început de drum sesiuni de formare și ateliere de lucru interactive în domenii precum: scrierea de propuneri de finanțare, atragerea de resurse, comunicare, advocacy, marketing, lucru în echipă. Școala de Vară, organizată ca un spațiu informal, dedicat învățării aplicative, schimbului de experiențe și idei, a fost extrem de utilă și benefică, astfel încât bibliotecarii participanți au observat singuri care sunt deficiențele proiectelor depuse inițial și la finalul stagiului au putut corela în mod eficient beneficiile proiectelor inițiate cu volumul de resurse înglobat, resurse existente în bibliotecă.

Managementul superior al Bibliotecii „V.A. Urechia”, prin strategia de dezvoltare a resursei umane pe care o promovează, a încurajat participarea colegilor mai tineri, astfel că au fost depuse patru proiecte care au fost acceptate. Colegele noastre au parcurs cu succes stagiul de pregătire, fiind la această dată la stadiul de implementare și de valorificare a rezultatelor practice.

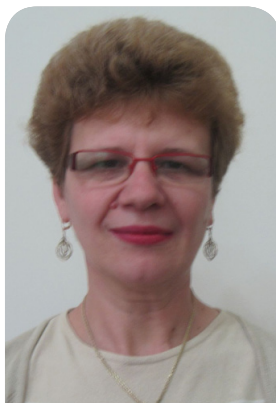
Proiectele implementate în perioada octombrie 2012 - martie 2013 acoperă întreaga comunitate gălățeană prin grupurile țintă vizate.

- Simona Felea - *O lume mai bună, împreună!* - este un proiect anti-discriminare, prin care gălățenii sunt invitați să conștientizeze problemele cu care refugiații se confruntă în țara de origine și motivele care i-au determinat să-și părăsească țara și familiile;
- Andreea Iorga - *Și ei au copilărie...* - proiectul se adresează adolescenților din centrele de plasament și se va implementa cu ajutorul echipei de voluntari ai Bibliotecii. În cadrul proiectului aceștia își vor dezvolta competențele digitale și IT;
- Gabriela Istrate - *Ești informat, ești protejat!* - proiectul se adresează adolescenților cu vârste cuprinse între 14 – 18 ani, din liceele și școlile gălățene și abordează problematica educației sexuale;
- Leonica Roman - *Felicitări tridimensionale handmade* - își propune stimularea creativității și abilităților practice a persoanelor casnice din județul Galați și integrarea socială a acestora.

Cele patru proiecte care au debutat oficial sub denumirea *Biblioatelier* în cadrul evenimentului Noaptea în bibliotecă la Galați – 6 – 7 octombrie sunt în plină desfășurare: se încheie parteneriatele și se stabilesc atribuțiile și responsabilitățile în cadrul acestora, se caută resursele necesare atât umane, cât și materiale, sunt selecționați participanții la atelierele și workshopurile prevăzute etc. De altfel, unul din primele ateliere din cadrul proiectului Felicitări tridimensionale handmade a avut loc în cursul săptămânii 29 octombrie – 2 noiembrie, având în vedere că termenul de ieșire în comunitate cu realizările practice se apropie cu pași repezi – în cadrul sărbătorilor de iarnă are loc prima expoziție de felicitări și prima acțiune socială – destinatari fiind persoanele în vârstă din Centrul de Primire în Regim de Urgență „Casa Speranței”.

Concluzionând, acest *Biblioatelier*, această campanie de proiecte se dorește a fi un promotor a ceea ce va deveni biblioteca publică în general, și Biblioteca „V.A. Urechia” în special în viitorul apropiat – un centru cultural, social și de învățare continuă în care întreaga activitate se va derula pe bază de proiecte.

Seară de basm la Bibliotecă

**Maricica
Târâla-Sava**

Șef birou, Împrumut la domiciliu pentru copii Biblioteca „V.A. Urechia”

După o vară fierbinte și bogată în activități de vacanță, membrii Clubului Curioșilor și colegii lor de școală s-au reîntâlnit în curtea Bibliotecii Județene „V.A. Urechia”, în seara de 6 octombrie 2012, începând cu ora 17,00, pentru o seară de lectură la lumina felinarelor. Copiii, costumați în cele mai interesante personaje din povești, au venit cu câte un felinar confecționat și cu câte o

carte. După ce au lecturat, au defilat și au interpretat roluri din povești, participanții și-au schimbat cărțile personale. Prezenți la manifestare au fost și elevii Școlii Gimnaziale Braniștea, copiii de la Centrul de Zi „Sf. Spiridon” din Galați și cei de la Fundația „Inimă de Copil” din Braniștea și Galați. Un moment emoționant al întâlnirii l-a constituit apelul umanitar făcut de voluntara Gabriela Glăvan-Caranghel, prin care a solicitat celor prezenți să dăruiască câte o carte copiilor instituționalizați. Surpriza a fost mare, deoarece atât copiii, părinții, cât și editorii au simțit nevoia să participe la acest apel și să dăruiască propriile cărți cumpărate.

După ce vor citi cărțile primite, copiii vor reveni la Biblioteca „V.A. Urechia”, în data de 7 noiembrie, în cadrul altei manifestări – Zilele Bibliotecii „V.A. Urechia”, pentru a povesti și a face recomandări celor prezenți. Seara a continuat cu vizitarea târgului de carte, a expozițiilor de documente de bibliotecă, de artă grafică și vizuală, a secțiilor de împrumut și cu înscrierea cititorilor. Doritorii au beneficiat și de picturi faciale realizate de pictorița și profesoara Lenuța Băzu. Întâlnirea celor mici s-a încheiat mai devreme de miezul nopții cu muzică și dans. Considerăm că petrecerea serii în curtea și în incinta bibliotecii a reprezentat o atracție reală pentru copii, cadre didactice și părinți, având în vedere că numărul participanților a fost în jur de 400.

Bal mascat în grădina Bibliotecii „V.A. Urechia”

Atmosferă de petrecere minunată de început de octombrie: prințese, prinți, soldați medievali, țigăncușe au poposit la Bibliotecă.

Un aer de magie s-a răspândit în grădina strălucitoare a Bibliotecii lui V.A. Urechia cu un secol în urmă și acum a noastră, a gălățenilor, la dorința domniei sale, izvorâtă dintr-o inimă plină de iubire pentru semeni.

Copiii alergau, dansau, se jucau sub privirile părinților sau bunicilor. Adulții fără copii în grijă, răsfoiau cărțile expuse spre vânzare sau admirau spectacolul oferit de tinerii care dansau pe ritmurile muzicii. Au participat adolescenți de la colegiile naționale „Vasile Alecsandri”, „Mihail Kogălniceanu”, „A.I. Cuza”, de la Liceul de muzică, studenți, mulți dintre ei membri ai Cafenelei culturale „V.A. Urechia”. A fost o paradă de măști și costume, identitatea, sexul, statutul social nemaicontând. Toți erau egali și se simțeau liberi și fericiți.

Scriitorul Grid Modorcea, invitat special la Salonul literar „Axis Libri” unde a lansat cărțile „Pluta” și „Amorul la binea”, după o serie de autografe oferite admiratoarelor și admiratorilor domniei-sale ne-a onorat cu prezența.

A fost primul Bal mascat organizat cu ocazia evenimentului Noaptea în Bibliotecă, dar ne dorim să devină tradiție, spre bucuria noastră, a membrilor comunității gălățene care vom putea petrece incognito, într-o atmosferă de carnaval.

Violeta Opaș

Șef birou, Împrumut la domiciliu pentru adulți Biblioteca „V.A. Urechia”

Toma Giușcă - profesorul și directorul primei Școli Publice din Galați

Discursul din 12 iulie 1836

**Cristian Dragoș
Căldăraru**
director,
Muzeul de Istorie Galați

Învățământul gălățean s-a derulat până în prima jumătate a secolului al XIX-lea în chiliile din cadrul mănăstirilor și al bisericilor din Galați. Abia după apariția Regulamentului Organic se înființa și la Galați prima Școală publică, al cărui prim director a fost profesorul Toma Giușcă. Din 1832 până în anul 1839, Școala publică din Galați, deschisă în incinta mănăstirii „Sf. Voievozi”, închinată mănăstirii Neamț, a fost condusă de către profesorul Toma Giușcă. Timp de șapte ani de zile s-a străduit să determine oficialitățile locale de necesitatea măririi numărului de săli de clasă și dotarea școlii cu materiale didactice atât de necesare elevilor. De multe ori procura manuale, hărți, atlase geografice, din propria leafă, pe care nu întotdeauna o primea la timp. Toma Giușcă este cel care deștepta în sufletul elevilor sentimentul de *patrie*, *patriotism*, *națiune*, având grijă mereu să transmită același mesaj și epitropilor Școlii publice gălățene.

La sfârșitul anului școlar 1835-1836, profesorul Toma Giușcă a susținut un discurs în fața boierilor, negustorilor și membrilor Eforie și Pârcălăbiei Galați pe care ni-l dorim și astăzi a fi rostit de către fiecare profesor.

Iată mesajul transmis de profesorul Toma Giușcă în anul 1836, valabil și astăzi:

Cuvântul rostit la examenul de vară de către dl. Profesor

*Milostivilor Domni și iubitoare de luminată
Adunare*

Scoposul întrunirii Dvo(astră) de astăzi este cel mai lăudat și mai mărit. Dar pentru ce oare? Pentru că ar privi la vreun interes particular, pi al meu sau al altora; pentru aceasta îi zice lăudat și mărit? Nu!!

Dar, pentru că el țintește asupra celui mai delicat punct, la acel înalt grad al fericirii ce poate avea omul pe pământ și spre binile public.

Poate că privind cineva numai Adunarea, fără a privi și chiar adevăratul ei scopos, nu ar lăuda-o atât. Dar eu, privind folosul ei cel atât de neprețuit, apoi zic fără de sfială, că ar pute fi altă Adunare mai mărită decât aceasta?

Este slăvită o Adunare Legislativă? Dar scoposul ei este de a alege un deputat, un ministru sau un cârmuitor, a înființa sau a strica o legiuire; toate aceste privesc poati de multe ori la interesul unei părți sau a alteia.

Dar al Dv. scopos nu are nici o asemănare cu acelea. El privește luminarea Nației. El țintește a alunga și a goni din Patrie întunericul neînvățături, a mântui Patria de un vrăjmaș nematerialiu, împotriva căruia nu ne putem lupta decât cu Duhul, cum zice Apostolul că: „nu ne este nouă lupta împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva întunericului neînvățăturii, împotriva unui diavol înfricoșat carile vroiește a ne ține totdeauna în rândul necuvîntătoarelor”.

Al D(omniile) V(oastre) obiect fiind cercetarea tinerimei, care fără îndoială este nădejdea Patrie, de sporiul învățăturilor în acest semestru, pe care să întemeiază viitoarea lor fericire. Luminarea Nației este cu adevărat cel mai lăudat și mai mărit, cuprinzând fericirea și mântuirea obștească.

Așadar, cine ar fi atât de nesimțitoriu să nu cinstească după cuviință un asemenea înalt scopos, care trebuie să umple de o bucurie nespusă inimile tuturor adevăraților compatrioți, încredințați fiind că părinteasca Dv. bunătate și îngrijire, cercitând cu scumpătate lipsurile și neagiunsurile ce ar fi întâmpinând tinerimea la sporiul învățăturilor, veți primi cu cea mai mare bucurie a (în)deplini niște asămine lipsuri, precum este învederată cea mai dintâi și mai neapărată trebuitoare, rădicarea unei zidiri publice în adins pentru școală. Și pentru care Dv. deși ați avut îngrijire încă de mai înainte a se închipui înființa unei asămine publice zidiri, prin patriotica râvnă și jărtfire din avutul particulariu, fiește-care după a sa voință și iubire de luminarea

Națională, pentru care Patria vă va fi recunoscătoare, lăsându-vă ca o vie pildă de binile public în inimile urmașilor.

Însă neunirea! Neunirea zice dacă...

Milostivi Domni.

Dv. vedeți foarte lămurit că neînvățătura este pricina nenorocirilor, izvorul tuturor răutăților și a ticăloșiilor! Câte nenorociri nu vin asupra unei persoane, asupra unei familii și asupra unei Nații întregi, când din nenorocire cade supt pâcla neînvățăturii! Care rău cunoscut în lume nu năpădește asupra-și fără nici o sfială? Ura, ne iubirea de Patrie, pizma, ne iubirea și nepăzirea datoriilor către cei mai mari, toate aceste și alte răle sunt roduri ale neînvățăturii. Să o urâm dar și noi! Să o depărtăm de dansa și de toți cei ce slujesc ei, deschizând tinerimei drum îndămânat, spre a o putea căpăta cu lesnire.

Acum este timpul bine-primit spre aceasta, avem liniște, sănătate obștească, Domn și Părinte din sânul Patriei, Școale Naționale și alte îmbunătățiri obștești. Deci tot Românul în a căruie vine țirculă încă spirituosul sânge de Roman, sânte că acum este timpul cel mai plăcut și mai sănin ce au avut de la părăsirea Maicii Sale Patrii, pentru țivilizația și cultura Patriei Sale! Simt zic și nu întârzie! Nu piardă minute de veacuri așteptate! Di am dormit până acum, iată timpul de a ne deștepta! De ne-am deșteptat, să pășim numai-decât pe temeluri statornice.

Domnii mei!

Timpul științelor au ajuns și pentru noi Români. Făcliile înțelepciunii științelor și dreptății este pe tronul Patriei. Să umblăm dar până avem lumină! Să nu cruțăm a jârfti fiește-carile pentru zidirea școalelor și altor îmbunătățiri publice! Și zidind școale, (să) crediți că zidiți altare Celui Prea Înalt, prin care să vor jârfti Duhurile cele umilite ale tinerimei, după cum zice psalmistul: „jertfe lui Dumnezeu, Duhul umilit”.

Dar aceasta este și voința Strălucitului nostru Domn Ocârmuitoriu, ca a unui adevărat fiu al Patriei, născut și crescut în sânul ei și carile, pentru părinteasca și neadormita îngrijire ce are de fericirea supușilor, a început a zidi a lor viitoare fericire pe cele mai trainice temeluri, adecă a învățăturilor.

Acesta este Ocârmuitoriul carile știind pe ce să întemeiază adevărata mărire a Patriei și a fericirii

filor ei, au început a o întemeia prin buna educație a tinerilor, înființând chiar și Academia de Eși, Școală publică pentru creșterea și învățătura fetelor, cum și îmbunătățirea școalelor ținutale, precum aice înșine sântem marturi de Înalta bunăvoință, prin ajutoriul ce au dat la zidirea școalei în acest oraș, prin care să se poată lumina tinerimea, făcându-se folositoare Patriei.

Fiind încredințat că cele mai bune și mai Sf. legiuiri nu pot fi păzite fără o bună educație, pentru ce dar nu dăm și noi cuvinitul ajutoriu mult iubitei noastre Patrii? Pentru ce nu-i facem și ei parte din avuturile particulare, când îi sântem datori totul? Pentru ce nu primim cu inima deschisă înalta voință a Guvernului

și să o aducem în desăvârșire? Căci voința Prea Înălțatului Domn fiind încă a să înființa aice și acele clasuri mai înalte. La acesta au stat împedecarea numai neființa unei zidiri încăpătoare și potrivită pentru școală. O pagubă prea simțitoare și vrednică de jale pentru tinerime.

Acest prea iubitoriu, de luminarea filor, părinte, este un Domn patriot! Un drept ce Patria, prin jalnice întâmplări, avea pierdut încă de veacuri! Mulțămire proniei celii întru toate îndurătoare pentru milostivirile ce revarsă asupra Nației noastre, deși certând ne ceartă pentru nelegiuirile

noastre, dar pizării nu ne dă!

Mărire și laudă de la tot Neamul Românesc să cuvine unui Prinț, carile prin înțeleapta ocârmuire să face regeneratoriul Patriei și a Nației!

Mulțămire și cea mai adâncă respectuire să cuvine părinților Patriei, cari depun slujbele lor cu credință și zel patriotic. Mulțămire Prea Onoratei Epitropii a Școalelor, care cu neadormire privighează sporiul învățăturilor, cum și D Dlor boierilor inspectori ai acestei școli, cari nu încetează a lucra în scoposuri folositoare pentru școală.

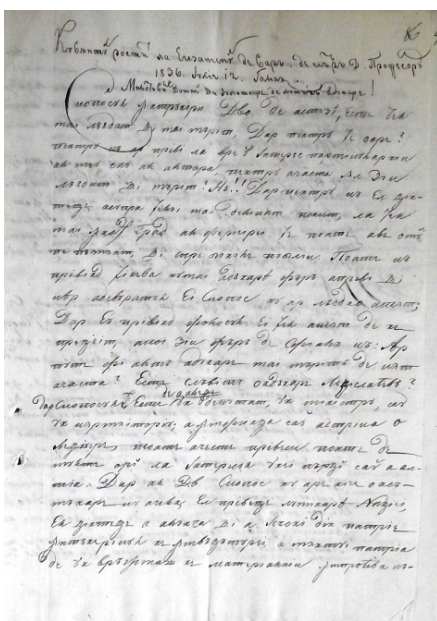
Mulțămire, lauda și cinste să cuvine strălucitei și iubitoare de lumină aceștii Adunări, care privește la un asemenea înalt scopos de binele public.

1936, iulie 12

Rostit în sala Școalei de cătră

D. Profesorul Școalei Ținutale de Galați

T. Giușcă

Maria Dunăvățu

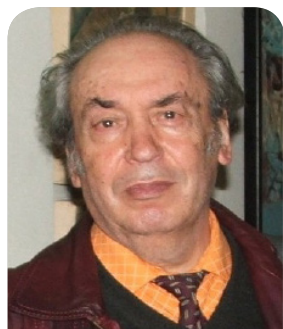

Melancolie,
acuarelă, 29x21 cm, 2012

Teodor Vișan

Iarnă gălățeană,
acrilic pe pânză, 40x60 cm, 2000

Plastică**Vasile Onuț, 80 de ani de la naștere**

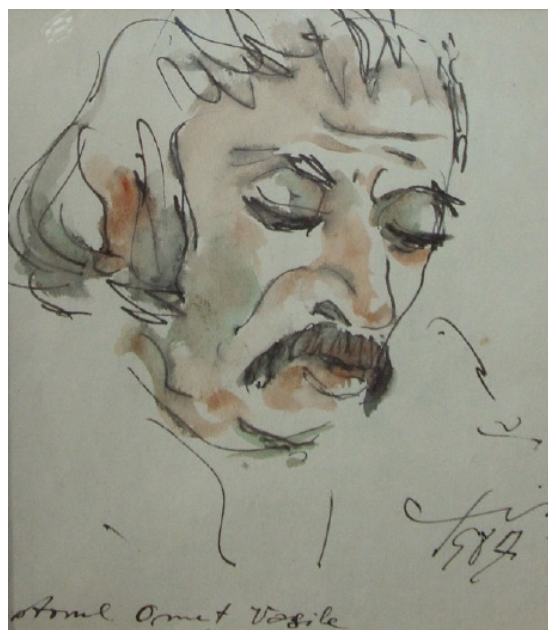
Corneliu Stoica
scriitor, critic de artă

S-au împlinit, la 2 Soctombrie a.c., 80 de ani de când s-a născut la Iași sculptorul, pictorul și graficianul Vasile Onuț, artist care, după absolvirea în 1963 a Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București, s-a stabilit, a trăit, a activat și a creat în orașul Galați, lăsând urme adânci în cultura și arta cetății dunărene. El este cel care în anii 1966-1967 a conceput și realizat primul Muzeu de artă contemporană românească din România (azi, Muzeul de Artă Vizuală Galați). El este ctitorul cu adevărat al acestei instituții, iar ca director și profesor la Școala Populară de Artă și în învățământul preuniversitar a desfășurat o bogată activitate didactică, contribuind din plin la realizarea educației plastice a elevilor, la cultivarea gustului și dragostei acestora pentru frumosul artistic. Mulți dintre foștii săi elevi de la Școala Populară de Artă, pe care i-a îndrumat și încurajat, au urmat ulterior universități de profil, au îmbrățișat cariera artistică și au devenit valori ale artei românești. În cadrul Filialei locale a U.A.P.R. a fost întotdeauna o prezență activă, a participat la toate manifestările de grup ale acesteia, organizate în Galați și în alte localități din țară, și-a deschis mai multe expoziții personale (1971, 1975, 1977, 1981, 1987, 1992), a fost cel care a restaurat și redat patrimoniului monumentelor de for public, Statuia lui Costachi Negri, avariata în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, a participat la Taberele naționale de sculptură de la Măgura Buzăului (1978) și Hobița (1980), unde a realizat lucrările rondbosse „Dor stelar” și, respectiv, „Mândra plaiurilor”. În Tabăra de la Galați, din 1973, a participat ca pictor și gravor, realizând două uleiuri pe pânză („Compoziție”, „Meșterul Manole”) și o xilogravură („Nașterea zborului”).

L-am vizitat în nenumărate rânduri pe Onuț în atelierul său de la parterul Blocului I-6 de pe strada Saturn din cartierul Țiglina I. Ca fizic, deși

de statură mijlocie, era un bărbat viguros, robust, bine construit, clădit parcă anume pentru o muncă dură ca cea a sculptorului, mereu aflat în înfruntare cu piatra, marmura, lemnul, metalul. Te cucerea privirea lui, ochii aceea mari și pătrunzători, care emanau viață și căutau sondarea în straturile adânci ale lumii. Era un tip sociabil și un bun partener de conversație. Nu cu toți însă. Adesea îi plăcea să aducă în discuție poezia și filozofia lui Lucian Blaga. Se vedea de departe că era îndrăgostit de poetul de la Lancrăm. Îi compătimea pe cei lipsiți de talent și avea o repulsie totală pentru impostori și pentru cei care urmăreau să profite de pe urma prieteniei ce le-o acorda. Soarta nu a fost prea generoasă cu el. A trecut prin multe suferințe, a avut de pătimit de pe urma răutăților unor oameni, a lucrat într-un atelier în condiții improprie și sub imperiul muncii a uitat chiar și de sine, și-a neglijat sănătatea, sfârșind până la urmă la nici 62 de ani împliniți (24 iulie 1994). A rămas după el o operă consistentă, aflată în muzee și în colecții private, care întotdeauna când avem posibilitatea să i-o privim ne încălzește inima și sufletul, ne emoționează, ne înalță spiritual.

Deși a terminat sculptura la clasa maestrului Constantin Baraschi, Vasile Onuț a cultivat cu

Vasile Onuț
văzut de pictorul Teodor Vișan (desen)

aceeași pasiune și pictura, și grafica, și chiar arta decorativă. În acest ultim domeniu îmi amintesc de o măsuță rotundă, cu fața ornamentată de o frumoasă și originală decorație din mozaic ceramic, ce-i înnobila atelierul, la care ținea foarte mult și pe care, la foarte multele insistențe ale profesoarei Janeta Beșliu, a consimțit să i-o vândă pentru fiul său din București, fizicianul Călin Beșliu. În creația sa întâlnim o serie de motive cu valoare simbolică, pe care le folosește atât în sculptură, cât și în pictură și grafică, însă de fiecare dată le investește cu noi și noi sensuri. În statuara de interior, corpul feminin, cu membrele superioare concepute sub forma unei furci moldovenești, apare în mai toate lucrările, de la „Generații”, „Meșterul Manole”, „Toamna”, „Val”, datând din primii zece ani ai activității sale, până la cele intitulate „Melancolie”, „Rugăciune”, „Stăpâna apelor”, „Naiadă adormită”, „Repaos”, ș.a., rămase la stadiul de gips. Ceea ce șochează la acestea din urmă este prezența liniilor curbe în masa volumelor, a sferei și a jumătății de sferă, elemente care vin să vorbească despre frământările artistului, despre spiritul său tumultuos, neliniștit. Există în aceste lucrări o mișcare de un deosebit dinamism, o aspirație spre perfecțiune și înălțare. În pictură și grafică, unor motive cu o semnificație omologată de conștiința publică (oul, pasărea stilizată, violoncelul, sfera), el le-a adăugat altele, ce-i sunt proprii (barca schelet – aluzie la navigatorii căzuți pradă naufragiilor, dar și sugestia unor civilizații dispărute; roata sfărâmată – întreruperea unui drum aflat în plină glorie, timp consumat eroic; traversa de cale ferată – totem al continuității vieții, al plenitudinii; ochiul-astu – simbol al profunzimii; pânza de păianjen – fragilitatea umană). Aceste motive, care condensează în ele conotații de esență filozofică, invită la meditație. Ecouri din sintaxa expresioniștilor și foviștilor răzbat în țesătura cromatică a picturilor sale. Elementele componente sunt ordonate în compoziții realizate cu o pastă groasă, suculentă, uneori așezată direct din tub, altele cu pensulații frământate. Culoarele sunt când dramatice, ca valurile unei mări cuprinse de furtună, când explozive,

Vasile Onuț - *Mireasa plaiului, marmura*

sonorități muzicale. Uneori, în acest univers insolit, pătrund și ecouri ale artei noastre populare și medievale, descifrabile fie în cromatică, fie în prezența unor elemente de ceramică de Cucuteni, de ornamentică sau de arhitectură. Alteori aceste elemente rămân total neidentificabile, fiindcă autorul le-a asimilat atât de profund încât ele s-au topit în creuzetul propriei creații.

Plecat prea devreme în împărăția umbrelor veșnice, Vasile Onuț a fost un creator unic în peisajul plasticii gălățene, original, cu un discurs inconfundabil, a susținut cu ferveoare cultura gălățeană și i-a adăugat dimensiuni și profunzimi noi. Opera sa, atât cât există în muzee și colecții particulare, în taberele de sculptură, este cea mai în măsură să-i stabilească un loc în istoria artei românești, loc pe care artistul îl merită desigur cu prisosință. Rămâne ca și gălățenii, autoritățile administrației locale să găsească modalitățile prin care să-i cinstească memoria. În afară de faptul că o sală de clasă de la Școala de Arte din cadrul Centrului Cultural „Dunărea de Jos” îi poartă numele și că Muzeul de Artă Vizuală i-a organizat în 1994, la scurt timp după moartea sa,

Vasile Onuț - *Univers latent (grafica)*

o expoziție retrospectivă cuprinzând peste 100 de lucrări, nimic nu s-a făcut în acest sens. Vasile Onuț, „artistul complex, polifonic, statornic în valoare și schimbător în soluțiile adaptate contextului și pregnanței viziunii” (Valentin Ciucă, *Un secol de arte frumoase în Moldova*, vol. II, Editura Art XXI, Iași, 2009, pag. 212) merită cinstirea, respectul și recunoștința urmașilor!

Românii de lângă noi

Nicolae Popa sau textualismul temperat

**Adrian Dinu
Rachieru**
critic literar, eseist și
prozator

Convins că „orice hârtie poate ascunde / o faptă poetică”, orgoliosul Nicolae Popa încearcă să se lepede de povara etichetologiei. „Băutor de imagini tari”, poetul pune umărul la convertirea postmodernistă în spațiul basarabean, figurând în primul val al celor care, sub standard generaționist, declanșau o bătălie literară (larg culturală, de fapt), impunând paradigma optzecistă. Dar autorul *Tim-pului probabil* (1983), după un debut colectiv (1980) are

oroare de înregimentări. Textualist temperat, N. Popa știe că asceza scrisului e o competiție pe cont propriu, consumată în „grotă” singurătății: „Încearcă și scrie. Rămâi / singur cu oasele tale în dealul literaturii”. *Poetul N.P.*, o prezență „impură” în peisaj, având alături ceașca, foaia și pixul ni se arată ca „un poet trist”, sensibilizat de mesajele morții, aruncând un „blitz în inima spaimei”. În agonică zbatere, poezia și moartea sunt „două vechituri”. Locuind în zona elegiacă, dar suportând o infuzie dramatică, autorul figurează, după unele voci, pe lista ironiștilor sentimentali. Absolvent de jurnalistică, el (n. 13 februarie 1959, Buda-Călărăși) a trecut pe la *Literatura și arta*, *Sfatul Țării* și, din 1994, la revista *Basarabia* (ca redactor-șef), fiind și un redutabil prozator. Să amintim romanul *Cubul de zahăr* (1991), aducând la rampă „oameni de paie” în epoca experimentelor monstruoase și, după zece ani, un șir de *Povestiri de nepovestit / Păsări mergând pe jos*, încununat și cu un premiu al Uniunii Scriitorilor din R. Moldova. Ca și *Lunaticul nopții scitice* (1995), beneficiar și al unui Premiu al Uniunii Scriitorilor din România, volumul urmând unui alt op, și el bogat comentat, *Ghid pentru cometa Halley* (1987). Totuși, poezia – bănuim – rămâne „locul unde a trebăluit îngerul”. N. Popa trăiește în intimitatea fenomenului liric: „...mă simt atât de aproape de poezie / încât aș putea să n-o scriu deloc”. Ideea abandonului, abia schițată, nu se dovedește credibilă. Poeziei trebuie „să i se întâmple ceva”; încât autorul, un ins rătăcitor, plecat – zice Emilian Galaicu-Păun – „în căutarea locului pierdut” – poate afirma neted, fără umbra vreunui regret: „în acest loc pitoresc am ucis / o groază de poezii”. Paralela cu vânătoarea labișiană, propusă timid de unii comentatori, e îndreptățită. Mai ales că lirismul lui N. Popa poartă o amprentă biografistă, dedulcit însă la jocurile ambiguității. *Scrisorile către scrib*, dincolo de

efortul demistificator, de parabola vârstelor creatoare (cu inevitabile „rupturi”) întrețin o dualitate (fertilă exegetic), mascând criza, sâmburele dramatic, ispita renunțării. Poate însă poetul, bine fixat în câteva nișe tematice să-și concretizeze gândul? Ideea de „a renunța la versul următor”, suspectată de cochetărie exprimă voalat, credem, un imens orgoliu. Demiurgia (adică instanța emitentă) e amenințată, *târziul* e invocat frecvent, obsesiv chiar, o călătorie în viitorime înseamnă tocmai a descoperi acest „foarte târziu”. Dar – suntem preveniți – „în versul următor va fi și mai târziu”. Or, cutezanța de a retrăi (liric) „primii mei ani / de după moarte” poate fi suspectată de o teatralitate devitalizantă ori de poză cinică, poetul fiind subjugat de „diavolul liliachiu” pe care îl poartă la rever. Nu e vorba însă de un lirism slobod.

N. Popa nu duce lipsă de fani și, îndreptățit, are o bună cotă critică. Chiar dacă optzecismul basarabean a impus o altă poezie, câștigând implicit „o altă imagine” (cum scria hotărât Eugen Lungu, explorând un „peisaj cam bălțat”; vezi *Portret de grup*, Ed. Arc, 1995), n-aș asocia numele celui care a publicat *Careul cu raci* (2003) de ideologia „corporativă” sau de excesiva grijă a mediatizării, potolind clocotul vanităților. Ceea ce nu înseamnă o neglijare a etalării valorice, sprijinită de amicii literari. Fără a fi, neapărat, o fire silențioasă și fără a se crampona, plusând, de falia generaționistă, poetul, amputându-și efuziunile, veghează „creșterea” poemului, necăzând în brațele angoasei. Această hiper-luciditate, scutită de „tehnicismul” altor congeneri, rătăciți într-un textualism plat, dar și de alura bolnăvicioasă (cultivată deseori mimetic) se bucură de suportul unei curate sensibilități poetice, desenând „flori de gheață” și refuzând „mocirlă”. Ca în această splendidă poemă *Ce se mai poate vedea?*, căreia îi transcriem aici finalul: „Proptește-ți deci mintea în gheața de pe retină / precum și eu îmi sprijin fruntea de geamul înzăpezit. / Încearcă să redevii lumină / atunci când nici propriul aprig iris / nu mai vrea să privească în tine”.

Carte de maturitate, *Careul cu raci* probează că avem în Nicolae Popa un poet important, căutând să afle „gustul desfrunzirii”. Iar profeția lui Geo Vasile care vedea în semnatarul romanului *Avionul mirosea a pește* (2008) un reper al poeziei românești, pare îndreptățită. Chiar dacă ecoul poeziei sale nu e cel meritat. Aruncând ancora în imaginarul supraréalist, el ne anunță că, în pofida umorului amarului care scaldă textele, poartă în piept „un surâs”; și că noianul de „laude, smălțuri, nimicuri” nu-l impresionează. Natură lirică gravă, Nicolae Popa cercetează lumea sub o lumină rece, recunoscând franc: „îmi atârnă la gât o prăpastie”.

Interviu cu prof. univ. dr. Michaela Praisler, decan al Facultății de litere a Universității „Dunărea de Jos” Galați

Ghiță Nazare
profesor, publicist

Gheorghe Nazare: *Doamna Decan, felicitări pentru demnitatea în care ați fost investită de comunitatea academică a Facultății de Litere a Universității „Dunărea de Jos”. Ce credeți că v-a recomandat pentru funcția de Decan?*

Michaela Praisler: Mulțumesc. Întrebarea este grea însă. Răspunsul se află la alții. Poate că ceea ce a contat totuși au fost cei 22 de ani de activitate la catedră în cadrul Facultății de Litere din Galați.

G.N.: *În context, vă rog să treceți în revistă principalele repere ale carierei Dumneavoastră profesionale.*

M.P.: Predau literatură engleză și americană, teorie și critică literară, studii culturale și de film. Am un doctorat în filologie, obținut în anul 1998, la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, sub îndrumarea domnului profesor Ștefan Avădanei. Cariera mea universitară a avut un parcurs cât se poate de firesc. Am trecut, de-a lungul anilor, de la asistent la lector, conferențiar și apoi profesor. De asemenea, colegii mei au considerat că îmi pot încredința și funcții administrative: am fost șef al Catedrei de engleză și prodecan al Facultății de Litere.

G.N.: *Universitatea din Galați, implicit Facultatea de Litere, are o îndelungată tradiție, timp suficient pentru a înregistra experiențe și rezultate demne de a marca etape istorice în evoluția instituției. Vă rog să faceți o retrospectivă sentimentală, dar realistă, a unui asemenea proces.*

M.P.: Facultatea de Litere (care a avut diverse denumiri și configurații pe parcursul existenței sale) a luat ființă în anul 1974, însă specializări universitare cu profil filologic au rulat la Galați

încă din 1959. Instituția s-a dezvoltat datorită oamenilor de la catedră care, cu profesionalism și deschidere către valori europene (aproape un act de curaj în perioada comunistă) au format generații întregi de absolvenți (printre care mă număr și eu) în domeniile: Filologie (Engleză-Franceză, Engleză-Rusă, Engleză-Română, Franceză-Engleză, Franceză-Română, Română-Rusă, Română-Engleză, Română-Franceză), Limbi moderne aplicate (Engleză-Franceză), Istorie (Istorie-Engleză, Istorie-Franceză), Teologie (Teologie-Engleză, Teologie-Franceză), Științele comunicării (Jurnalism-Engleză, Jurnalism-Franceză, Jurnalism) și Științele educației (Pedagogia învățământului primar și preșcolar).

O parte dintre acestea au dispărut ca urmare a modificărilor făcute în Legea Educației Naționale sau a strategiilor universitare adoptate, în prezent Facultatea școlarizând doar în: Filologie (Engleză-Franceză, Engleză-Română, Franceză-Engleză, Franceză-Română, Română-Engleză, Română-Franceză), Științele comunicării (Jurnalism) și Științele educației (Pedagogia învățământului primar și preșcolar).

Facultatea noastră rulează astăzi și programe acreditate/autorizate de masterat, în specializările: Traducere și interpretariat, Literatură, film și reprezentări culturale (cu predare în limba engleză), Discurs specializat. Terminologii. Traduceri (cu predare în limba franceză), Teoria și practica textului, Comunicare și tehnici de producție mass-media și Management educațional (cu predare în limba română).

În cadrul Facultății de Litere funcționează și o Școală Doctorală, care organizează programe de studii universitare de doctorat în domeniile: Literatură română, Limbă engleză și traductologie, Literatură engleză și americană, Istorie.

G.N.: *Vă rog să oferiți și cititorilor revistei noastre câteva argumente prin care Facultatea de Litere a*

Michaela Praisler

Universității „Dunărea de Jos” se individualizează în peisajul academic universitar din România. De asemenea, vă rog să faceți câteva referiri la relațiile pe care Facultatea de Litere le are cu instituții de profil din țară și, eventual, din Europa.

M.P.: Facultatea de Litere oferă candidaților posibilitatea de a se specializa în științe umaniste din ce în ce mai necesare și mai atractive în plan internațional, acolo unde se încurajează multilingvismul, comunicarea interculturală și parteneriatul interstatal. Propriile noastre colaborări se materializează în proiecte de cercetare comune, în schimburi interuniversitare de studenți și cadre didactice. Printre universitățile cu care avem contracte bilaterale se numără cele din Trieste, Strasbourg, Dijon, Liege, La Rioja, Almeria.

G.N.: Credeți că implementarea noii legi a educației naționale, Legea nr.1/2011, și legislația secundară/complementară reprezintă, în sfârșit, o șansă pentru reformarea reală, eficientă, a școlii românești?

M.P.: Multe dintre principiile enunțate acolo sunt corecte. Așteptăm însă punerea lor în aplicare. În plus, ne dorim să se țină cont de specificul fiecărui domeniu în parte, nu să se aplice criterii uniformizatoare, care nici nu reflectă realitatea, nici nu încurajează dezvoltarea în perspectivă. Specialiști există; trebuie doar consultați.

G.N.: Doamna Decan, tema corupției este una cvasigenerală în societatea românească. Care este percepția Dumneavoastră cu privire la „implementarea” corupției și în domeniul învățământului românesc/gălățean: dimensiune, forme de manifestare, factori implicați, consecințe etc.

M.P.: Corupția nu poate fi tolerată. Cel mai important lucru în combaterea ei este curajul de a te exprima. Odată expuse, practicile oculte pot fi eradicate.

G.N.: Universitatea, în general, și, Facultatea de Litere, în special, reprezintă o cetate de cultură, cu impact în viața comunității. Ca urmare, vă rog să

vă referiți la valențele culturale ale Universității/Facultății de Litere în comunitatea gălățeană. De asemenea, cred că ar fi interesant de știut care sunt relațiile instituționale dintre Universitate/Facultate și alte instituții culturale din municipiul și județul Galați sau din țară.

M.P.: Facultatea de Litere a avut și are colaborări cu Academia Română, Consiliul Britanic, Institutul Cultural Francez, biblioteci municipale (printre care se numără, desigur, și biblioteca „V. A. Urechia”), Centrul Cultural „Dunărea de Jos”, Teatrul Dramatic și Teatrul Muzical.

G.P.: Ca gălățeană, considerați că orașul nostru a trecut de la sintagma de „oraș cumplit de negustori” la aceea de „oraș de cultură”? Puteți să ne oferiți câteva exemple? Mai mult, vă rog să identificați trei posibile embleme culturale ale Galațiului, eventual să numiți valori culturale gălățene care s-ar putea regăsi în Templul Culturii Naționale.

M.P.: Pentru mine, Galați înseamnă „acasă”. Așa stând lucrurile, nu pot fi decât subiectivă în a-l descrie. În orice caz, componenta culturală există. Eu vă pot da exemplul manifestărilor anuale cu tradiție pe care le organizează Facultatea de Litere și care aduc la Galați personalități din

domeniul filologiei și al științelor comunicării: **Shakespeareana, Translation Studies: Retrospective and Prospective Views, Journées de la Francophonie, Paradigma Discursului Ideologic, Cultura și Presa în Spațiul European, Lexic Comun / Lexic Specializat și altele.**

G.N.: Doamna Decan, în încheierea discuției noastre, vă rog să transmiteți mesajul pe care îl considerați cel mai nimerit, dar specific, tinerilor, concitadinilor, autorităților locale și naționale.

M.P.: Cu riscul de a fi acuzată de prea multă ironie sau de lipsă de modestie, voi spune totuși că istoria Galațiului se poate scrie și cu Litere.

G.N.: Vă mulțumesc pentru amabilitate și pentru consistența discuției!

Medicul cardiolog și consilierul local, Mihai Bucatanschi, pune stetoscopul pe România

Povești de viață (I)

Dana Vlad
jurnalist

- **M**edicul cardiolog Mihai Bucatanschi spune că trebuie să ai grijă de sănătatea ta *ca de un bun fără de preț pe care nu-l vei găsi niciodată de cumpărat!!!!*
- Mihai Bucatanschi are un motto după care se călăuzește în viață: “Dacă iubești pe cineva, sa-l iubești așa cum e și să nu încerci să-l schimbi!”
- Marele regret al omului Mihai Bucatanschi este că nu are trei copii
- Consilierul local Mihai Bucatanschi spune că pentru a merge mai bine treburile în România de astăzi, politicul trebuie să facă regulile după care să joace administrativul, iar administrativul să aibă reguli clare și să răspundă pentru ce face!
- Mihai Bucatanschi afirmă că societatea românească suferă un proces de întoarcere în timp.

Vremurile pe care le trăim pe repede înainte cu sufletul la gură permanent, în vâltoarea cotidiană care de cele mai multe ori ne face să uităm de suflet și de trup, ne rodează mult mai devreme decât poate ar fi normal!

În aceste vremuri parșive pentru entitatea om, cu limitele sale, profesia de medic e una la mare căutare! De curând, unul dintre oamenii cu putere de decizie în sistemul nostru sanitar afirma că mai mulți medici ar fi mană cerească pentru țara asta din care specialiștii tot pleacă spre alte zări de soare pline! Sistemul nostru sanitar e slăbănogit ca și trupurile noastre, are nevoie și el de doctorii lui, dar din păcate cei care ar putea trata sistemul au atât de multă nevoie ei înșiși de un tratament adecvat, încât ne aflăm într-un cerc vicios. Dacă avem nevoie de cultură pentru suflet, atunci avem nevoie de cultură și pentru trup, conform celebrului dicton care spune că o minte sănătoasă se află într-un trup sănătos și invers. Bine, peștele de la cap începe să nu mai miroase a flori de liliac și atunci doctorii „de cap” ar fi de neprețuit acum, dar pentru că ar trebui coborâtă mintea noastră șireată și vicleană în inima astfel încât să ne pese de ceea ce se întâmplă în jurul nostru, atunci un doctor de inimi ar fi cel mai indicat să pună un diagnostic și să prescrie și rețetă!

Medicul cardiolog Mihai Bucatanschi, membru al Societații Române de Cardiologie și consilier local în cadrul Comisiei de Urbanism ce aparține Consiliului Local al Municipiului Galați mărturisește că din păcate timpul pe care un medic ar trebui să-l dedice studiului a devenit din ce în ce mai limitat pentru că astăzi în România un medic trebuie să aibă mai multe servicii decât ar fi normal și asta din motive obiective!

Mihai Bucatanschi a avut amabilitatea să îmi acorde un interviu chiar dacă timpul medicului cardiolog este extrem de riguros calculat.

Dana Vlad: *Stimate domnule doctor Mihai Bucatanschi, vă rog să ne faceți o mică istorie a numelui Bucatanschi, pentru că nu e unul foarte obișnuit și nici unul „neaoș” românesc, iar istoria posesorului numelui e una dramatică!*

Mihai Bucatanschi: *În privința numelui, el este de origine poloneză, dar istoria posesorului numelui e mai complicată!*

Tata a fost basarabean și a prins toate evenimentele transfrontaliere din perioada războiului în care populația din zona respectivă a fost când cu România, când cu Uniunea Sovietică. Istoria sau evoluția vieții tatălui meu în perioada respectivă a fost una dintre cele mai dramatice. Exact când a început războiul în 1941, era student la chimie și s-a

dat un ordin astfel încât studenții mergeau pe front, dar în același timp s-a emis alt ordin și studenții la medicină erau lăsați la vatră. Atunci tatăl meu a dat din nou admitere la medicină unde erau șapte candidați pe un loc și cu forțe proprii și fără pile a reușit la medicină și a ajuns medic. A fost bine un an, doi până când s-a întors frontul în 1944. Iași-ul, unde tata era student, era ocupat încă din 1943, restul țării fiind încă neocupat. Basarabia de asemenea era ocupată și tata, în momentul respectiv a pierdut legătura cu părinții și nu a mai avut niciun sprijin material. Între timp, părinții tatălui fuseseră deportați în Siberia și timp de zece ani de zile nu a mai știut nimic despre ei. Asta se întâmpla când tata era în anul patru de facultate, mai avea doi ani de

Reflecții dialogice • Reflecții dialogice • Reflecții dialogice

învățat și era pur și simplu un „homeless”, nu avea casă, nu avea de nici unele, o situație deosebit de grea. A întâlnit, în schimb, medici foarte buni și mi-a tot povestit de un medic din Oltenia care l-a primit în perioada în care a trecut frontul peste România și i-a oferit în spital o cameră unde să locuiască, iar el a făcut voluntariat acolo. El era bursier și de bine de rău avea ceva bani acolo, dar, pe de altă parte, din momentul în care lua vacanță rămânea fără bursă, fără locuință. A trebuit să treacă peste aceste situații cu mari sacrificii, a terminat facultatea de medicină, dar această situație dramatică a continuat. Când a terminat studiile de medicină a acceptat un post în nordul țării ca medic de familie, a stat acolo câteva luni, timp în care a urmat un curs de specializare anunțat de Ministerul Sănătății, a dat concurs de ocupare a unui post de medic balneo-fizio-terapeut și de fapt ce l-a determinat și atras în povestea asta era că i se oferea casă și masă. A plecat la Cluj și a făcut acest curs după care a lucrat 10 ani în stațiunea Herculan. Acolo a întâlnit-o pe mama care era medic și ea, apoi s-au mutat în cadrul acestor stațiuni balneare la Vatra Dornei, unde m-am născut eu și așa ați aflat cum am apărut pe lume. Părinții mei au stat acolo 15 ani, dar din cauza climei foarte umede au susținut un alt concurs

și au plecat la Galați. E o poveste de viață despre care părinții mei s-au ferit să vorbească pe vremea comuniștilor. Ca și completare la această poveste, la distanță de 10 ani de la finalul războiului, tata a primit o scrisoare seacă din Uniunea Sovietică care îl informa că părinții lui sunt în viață și vor să-i repatrieze și se cerea acordul repatrierii după ce li se confiscase tot ce aveau. Din toți banii pe care i-a adunat bunicul meu în Siberia a cumpărat o bicicletă pe care mi-a adus-o mie și o motocicletă IJ, tatălui meu. În Vatra Dornei la vremea respectivă tata era printre primii oameni ce aveau motocicletă, de mașini nici nu se putea vorbi, doar securitatea avea mașini. Eram foarte mândru când tata mă așeza pe rezervorul de benzină de la motocicletă. Așa că numele Bucatanschi e polonez, probabil că străbunicii mei au fost polonezi aduși pe vremea Țarinei Ecaterina în zonele slab populate din Basarabia care erau rusești, evident, la vremea aceea și li s-a dat pământ să-l cultive. În spațiul acela s-au

adus multe populații, ca de exemplu, găgăuzii, dar și lipovenii, cu istorii asemănătoare ei s-au refugiat în Delta Dunării din cauza neînțelegerilor cu țarul. În accepțiunea comunistă, părinții au fost considerați chiaburi pentru că aveau cam 40 hectare de pământ din care s-a ales praful bineînțeles, iar casa în care au locuit este singura casă din piatră dintre puținele de acest fel care a rămas în picioare și care acum este grădiniță de copii. Numele Bucatanschi probabil că s-ar fi scris cu „k” dar în timp s-a românizat și se scrie cu „c”.

D.V.: *Domnule doctor, când ați știut cu exactitate că drumul pe care veți merge și menirea dumneavoastră în viață va fi medicina și mai cu seamă cardiologia, cum și când ați ales domeniul acesta, unul destul de complicat? A fost dorința dumneavoastră sau părinții au ținut morțiș să fiți medic?*

M.B.: Sunt două etape diferite: medicina, șase ani și apoi încă trei ani de stagiatură și după nouă ani am ales cardiologia. Medicina era sigur o zonă relativ interesantă pentru că aveam și experiența părinților care erau medici și aveam cum să mă orientez pentru această specialitate pe de o parte. Ca și altă specialitate conexă care la vremea aceea mi-ar fi plăcut a fost domeniul construcțiilor, dar și atunci ca și acum domeniul

acesta implica munca pe șantier, deplasări, multă mizerie etc., poate o viață care nu ar fi putut fi atât de performantă. Am discutat despre asta la timpul respectiv și arhitecții erau foarte nemulțumiți pentru că toți trebuiau să proiecteze blocuri, constructorii erau împrăștiți prin țară și vai de familiile lor. Astea au fost motivele pentru care am ales medicina. De altfel, eu am făcut liceul la clasă specială de fizică la Liceul „Vasile Alecsandri”. A fost al doilea an în care s-au creat clase elitiste pentru a crește nivelul și pentru a face performanță la olimpiade. Erau aleși primii cinci, șase elevi de la șase clase paralele și se forma o clasă de 30 de elevi, cu totul specială cu predare fizică intensiv. Fizica nu m-a atras în mod special pentru că perspectiva imediată era meseria de profesor. Părinții m-au lăsat să aleg, nu m-au influențat în nici un fel pentru că li s-a părut corect să aleg eu. Eu am avut colegi care nu și-au ales meseria cea mai potrivită și acum am experiența cu copiii de vârsta copilului meu care s-au apucat să

dr. Mihai Bucatanschi

facă medicina și până la urmă au ajuns să termine o facultate de gura părinților și apoi au făcut facultatea pe care și-au dorit-o ei cu adevărat.

Am ales așadar medicina și după șase ani de facultate și după anii de stagiatură a trebuit să-mi aleg o specialitate. În stagiatură am avut poate norocul că nu am mai fost repartizați la țară. Așa a fost legislația atunci, ne-au trimis să facem stagiatura prin spitalele patriei. Am lucrat prin diversele spitale din Galați, am văzut cam ce înseamnă medicina internă, boli infecțioase, cardiologie, chirurgie, am făcut și pediatrie am trecut prin toate specialitățile, făceam șase luni câte un stagiul și în felul acesta mi-am deschis puțin mintea despre anumite specialități și am ales cardiologia.

D.V.: *Dacă priviți înapoi, la anii de ucenicie într-ale profesiei de medic cardiolog, vă amintiți cu respect și bucurie de un medic despre care să afirmați că v-a ajutat în profesie și de la care să fi învățat meserie într-adevăr?*

M.B.: De medicul cardiolog Radu Grigore care mi-a fost mentor, care mi-a fost șef de secție, care a avut încredere în mine, care m-a lăsat să fac o sumedenie de lucruri și care a fost pe undeva și unul dintre cei care în afară de faptul că m-a învățat atâtea lucruri practice pe care le știu și eu acum, mi-a arătat și înțelegerea necesară. Nu era un om ușor de suportat, era un om pretențios, un bun profesionist, iar eu veneam de undeva de unde cel puțin pe perioada liceului făcusem performanță și nu mi-a displicut aspectul acesta, chiar mi-a plăcut. Era o întrecere cumplită între noi și să știți că întrecere este și acum pentru că așa e natura meseriei, o meserie liberală, să nu creadă unii că noi facem politică la serviciu! Medicina este una dintre puținele meserii în care tu ești obligat să iei decizii și tot tu ești obligat să te autocenzurezi, autocontrolezi, deci „tu centrezi, tu dai cu capul”, pe înțelesul unora!

D.V.: *Se știe că acolo unde sunt mai multe minți, soluția problemelor se calculează mai ușor și mai repede cu un rezultat mult mai bun. Faceți echipă la cardiologie în aceste vremuri, domnule doctor?*

M.B.: Facem! Facem echipă la cardiologie. Pe vremuri, era o echipă și mai puternică și mai tare, dar asta pentru că pe vremuri nu aveam două servicii foarte bine conturate cum sunt acum, în sensul că dimineața avem un serviciu la spital și după-amiază la cabinet, asta nu se întâmplă chiar zilnic, de exemplu când sunt de gardă nu merg la cabinet și mai există și alte momente. Înainte stăteam peste program, mai discutam, acum facem echipă extraordinară dimineața dacă avem

un caz mai important, mai deosebit. Îl discutăm ca diagnostic, ca investigații, ca tratament, ca atitudine. Chiar și modul de organizare al secțiilor te obligă întotdeauna să colaborezi.

D.V.: *De ce are nevoie un medic, în cazul dumneavoastră un medic cardiolog, astfel încât să rezolve cazurile importante care ajung la spital sau la cabinet, mai cu seamă că suntem în secolul XXI în care tehnica evoluează rapid, dar, din păcate, limita de apariție a bolilor a scăzut, chiar dacă conform statisticilor media de viață ar fi crescut în anumite zone?*

M.B.: În primul rând și în general are nevoie de dotare, doar că eu aș vrea să mai fac o completare, întotdeauna am ținut să fac această completare, am subliniat-o și pe undeva unii au spus că e așa, un fel de poveste: important e să previi, nu să tratezi! Asta presupune un ambulatoriu foarte bine dotat și foarte viu, prezent, cât se poate de puternic. S-ar putea ca unii să critice că în ambulatoriul de stat numărul de consultații nu este cel pe care și l-ar fi dorit pacienții, dar mai cu cel de stat, mai cu celelalte unități sanitare care prestează activitate medicală de specialitate în ambulatoriu, și mă refer și la Spitalul Militar și la alte policlinici mari private, inclusiv cabinetele private ale medicilor, prestațiile pe linie de cardiologie sunt cel puțin de două, trei ori mai multe decât acum 20 de ani când nu exista serviciu privat, nu exista decât spital și policlinică care funcționa ca vai de ea și mai pe ici, pe colo câteva ore la policlinica cu plată. Nu se compară două unități, trei cu Policlinica Municipală care și ea a dispărut între timp, cu ceea ce este la ora actuală. Avem Policlinica „Irina”, avem „Hiperdia”, avem „Vitalmed”, fiecare cardiolog are cabinetul său, suntem șapte unități care prestează! E posibil să fie un număr redus totuși de medici cardiologi în Galați și nu e menirea noastră să facem ceva în acest sens, ci a celor care conduc medicina Galațiului! Chiar recent s-au scos trei posturi de cardiolog la concurs, deci e posibil ca lucrurile să se mai aranjeze. E un domeniu extrem de sensibil, dar dacă sunt prea mulți medici atunci ei încep să nu mai aibă ce face și dacă lucrurile se adâncesc, rezultatul este că doctorii pleacă, pleacă din Galați sau mai rău pleacă din țară!

Eu sunt de acord că bolnavul vrea să aibă cardiolog toată ziua și mai ales toată noaptea și care să și răspundă foarte viu și prezent la cererile lui, dar e o chestiune delicată!

(Va urma)

Vara în care a înviat Lori (I)

Ilie Tănăsache
scriitor

Nebună, secetoasă și nesfârșită a fost vara aceea. A început încă din mijlocul lunii aprilie și a pârjolit totul până spre jumătatea lui octombrie. Fântâni secate. Prăpăd prin lanurile de semănături, topite de caniculă. Păduri cotropite de incendii. Stoluri de păsări migratoare năucite, gata să o ia razna

spre nord. Și nu spre sud, cum le erau stabilite traseele prin harta genetică.

Veni, în sfârșit, și octombrie. Cu speranța că se va pune capăt acestui coșmar cosmic. Ei bine, atunci a sunat, pe neașteptate, mobilul. Pe ecranul pătrățos au apărut doar patru litere: Lori.

Bunica Lori!

Se nimerea la fix. Tocmai îi cumpărasem niște papuci de casă. Pufoși, călduroși. Că mereu se plângea: „De când am rămas singură (rămăsese de vreo cincisprezece ani!) călcăiele mele sunt tot timpul sloi. Ehe, cândva, aveam un leac nemaipomenit pentru necazul ăsta!..”

Și, totuși, ciudat apelul pe mobil. Erau orele ei de siestă. Chiar că era ciudat!

- Da, Lori.

Urechea percepu mai întâi un sunet retezat, un fel de sughiț. Ca apoi să aud:

- Luca, tu ești?

Clar, nu așa vibra vocea bunicii. Și apoi, ea îmi spunea încă din leagăn, numai Omulețule. Nu, Luca. (N-am știut niciodată de ce. Dar era oare singurul semn de întrebare în privința bunicii? Vorbesc pentru cei care o cunoșteau cât de cât!)

- Omulețule, tu ești la telefon?

Na, uite că mă înșel în presupunerile mele.

Nu, nu mă înșelam. Pentru că timpanele au recepționat îndată, cât se poate de limpede:

- Omulețule, sunt eu, Deșteapta.

Vocea ajungea la mine tot mai sugrumată. Deșteapta? Persoana cu care bunica se mândrea că are cea mai lungă prietenie. Eram cât pe-acți să zic „Sărut mâna, madam Deșteapta”, dar nu am mai avut timp, că o auzii strigând:

- Vino!.. Vino repede Omulețule!...

Era un strigăt de bucurie, printre lacrimi? Ori doar așa ajungea la urechile mele?

- Vino repede!... Că... Ei bine... Vino, că a înviat Lori!

Vorbe fără noimă? Exclus. Deșteapta nu făcea glume tâmpite. Cel puțin eu am fost ferit de așa ceva din partea ei. Firesc că am alergat într-un suflet. O să povestesc mai încolo ce se întâmplase. Acum și aici, zic doar atât: se petreceau toate aceste lucruri pe la sfârșitul verii nebune, cu zăduf năucitor. Până la strigătul acela disperat, însă, o necesară întoarcere în timp. La începutul verii. Bunica Lori tocmai împlinise 89 de ani. Mai trebuie precizat un lucru esențial: la aniversarea amintită s-a produs și marea împăcare. Cu Pica Găureanu. Care, exact peste 35 de zile, împlinea și ea tot 89 de ani.

Pica Găureanu?

Cum am amintit deja - prietena de-o viață a bunicii Lori. Căreia, pentru faptul că nu a ratat niciun prilej să fie premianta tuturor școlilor pe care le-a urmat; pentru faptul că avea la activ nu mai puțin de două doctorate (unul, privitor la comportamentul în timpul împerecherii a nu știu cărei specii de târătoare; celălalt, în misterul migrației fluturilor); pentru că purta și numele acela imposibil- Găureanu („Pica, gândește-te și tu cât de stupid poate să sune recomandarea: «sunt domnișoara, doamna Gă-u-rea-nu!»”) - ei bine, pentru toate acestea, bunica i-a uitat pur și simplu numele. Și a botezat-o, definitiv, Deșteapta. Numele de Pica Găureanu a rămas, de zeci de ani, doar în cataloage, diplome, cartea de identitate. Pentru Lori, era Deșteapta și atâta tot. Apelativul devenise pentru ea - culmea! chiar și pentru prietena ei - un nume, substantiv propriu. Poate, la început, cu mult timp în urmă, să fi conținut și anume adieri ironice. Dar, în lungul anilor, a intrat în firescul relației lor atât de longevive. Și așa avea șansa să rămână, în vecii vecilor.

Cearța de care s-a amintit avusese loc cu vreo două săptămâni înainte de aniversare. Flecăreau pașnic despre vreme și vremuri, după ce Lori tocmai trecuse printr-o ușoară gripă. Acum stătea în pat, rezemată de două perne mari, pufoase. Deșteapta - afundată și ea în fotoliul de alături. Mare, încât

acesta mai putea adăposti cu ușurință încă două trupuri uscate ca ale ei. Las' că nici al bunicii nu era mai acătării. Mă rog, nu odată mi-a povestit cum a câștigat ea, în tinerețe, titlul de "Miss Grefieră" la tribunalul unde lucrase ani buni. Prin ce secret și-a menținut talia de balerină până la această vârstă, numai ea știa. Cu alte cuvinte, cel puțin în privința trupurilor de malnutrite, cele două erau în perfectă armonie.

Vorbeau deci verzi și uscate când pe fereastra întredeschisă a intrat un fluture. Zbura agale prin încăperea. Lori l-a observat prima:

- Uite-l Deșteapta, s-a așezat pe canapea!

Aripile-i scaldate în toate culorile tremurau precipitate.

- Doar nu vrei să-l izgonesc, Lori?

În întrebarea Deștepteii percepeai o imensă duioșie.

- Mă rog, dacă nu face rău... Aud că sunt și fluturi- molii.

- Țsta nu-i. Fii fără grijă. E doar un fluture diurn.

- Poftim?!

- Adică fluture de zi. Că sunt și fluturi de noapte.

Deșteapta se ambală în explicații docte:

- Fluturii diurni, deseori se nasc, ajung la maturitate, se împerechează și mor în același loc. Lăsând în urma lor doar urmașii.

Lori nu scăpă prilejul să devină caustică:

- Doamne, uite ce-a fost în stare să facă din tine doctoratul în fluturi!

Deșteapta? Trecu nepăsătoare peste ironie. Își scoase eșarfa portocalie de la gât, o înfășură pe pumnul drept și se apropie de canapea. Doar câteva grațioase bătaii de aripi și zburătoarea, atât de fragilă, poposi pe ademenirea portocalie.

- Uite, Lori, privește-i cu atenție aripile!

Aripile? Pictate cu inegalabilă fantezie. Lucru pe care doar mama natură este în stare să-l născocască.

- Nu-i așa că e o încântare asemenea minune?

Avea dreptate. Chiar era o încântare. Contempla cu vădită curiozitate aripile întinse, care mențineau echilibrul fluturelui pe eșarfa portocalie:

- După minunile astea ai călătorit tu, din sudul Canadei până în Mexic?

- Nu, Lori.

- Păi?...

Întrebarea rămase nerostită până la capăt. Pentru că așa, fără un motiv anume, aripile scaldate în cromatica bogată a curcubeului se desfăcură larg. Zborul porni lin, fără grabă, spre geamul întredeschis, vietatea colorată pierzându-se curând, în imensitatea văzduhului.

- Nu Lori. Noi...

-...adică tu și Ochelaristul pe care mi l-ai arătat cândva într-o fotografie veche?

- Mai erau și alții în această fantastică expediție după fluturii monarhi. Eu, însă... Eu am făcut echipă cu Walter.

- Pare neamț, după nume?

Deșteapta zâmbi larg unei amintiri, dezvelindu-și proteza dentară perfectă. Preciză fără alte explicații, cu un singur cuvânt:

- Filipinez.

În privirea obosită, cam încețoșată parcă, a lui Lori, se citi pentru o secundă și mirare și întrebare. Deșteapta recepționă mesajul în felul ei:

- Trăim într-o lume amestecată, Lori.

Sigur că era prea vagă, prea generală precizarea. Dacă se putea numi așa. Motiv pentru care Deșteapta veni cu detalii:

- Walter era originar din țara celebrei Imelda Marcos.

- Cea cu sutele de perechi de pantofi?

- Și cu o avere uriașă. Cu ...

-...las-o baltă, Deșteapta! Că știm și noi destule despre filipineza asta. Revino la Walter.

- Pe scurt: tatăl lui Walter, mare specialist în țara lui în domeniul cartografierii din avion, a studiat la o universitate din Germania. Și pentru că acolo a avut un prieten bun cu numele ăsta, filipinezul și-a botezat astfel primul și unicul său copil. Așa, pur și simplu.

- E o explicație, admise Lori.

Mai mult: se alie și ideii enunțate de Deșteapta mai înainte. Ceea ce era cam neobișnuit:

- Mda... Ai dreptate. Și azi, poate mai mult decât oricând, toate lucrurile, neamurile sunt amestecate. Probabil că ne întoarcem la vremurile Turnului Babel...

Lori, în patul ei, își coborî pătura mai jos de sânii abia conturați sub cămașa de noapte, roz. Avea senzația că o ia cu frisoane. Când de cald, când de frig. Doar nu s-o întoarce nenorocita de gripă, Doamne apără și păzește! Privi spre Deșteapta neclintită în fotoliul larg, în care mai încăpea o grăsană cu greutatea măsurată în trei cifre:

- Cum le-ai zis fluturilor ălora, pe care îi urmăreai voi?

- Monarhi. Dar li se mai spune și hoinari.

- De unde numele de monarhi?

- Pentru că sunt printre cei mai mari. Și pentru că așa i-a botezat unul, Samuel Scudder. Cu destui ani în urmă.

- Cum arată un...monarh?

Cutia de rezonanță • Cutia de rezonanță • Cutia de rezonanță

- Au aripile colorate în portocaliu. Pe acestea sunt imprimate felurite modele cu negru. Sunt frumoși, Lori. Păcat doar că trăiesc în contratimp, ca să zic așa.

- Cât?

- Vreo opt luni, numai.

Lori plasă în felul ei, dezacordul:

- Efemeridele au o existență infinit mai scurtă.

- Bravo, Lori.

Aceasta ridică din sprâncene:

- Ce-ți veni?

- Păi ar trebui ca și eu să-ți spun Deșteapta.

- Pe chestia efemeridelor?

- Păi, nu?

- Acum chiar dai în gropi, Deșteapto! Orice prost știe măcar atâta lucru. Nu-ți trebuie doctorate pentru fleacul ăsta.

Deșteapta înghiți în sec și schimbă îndată direcția conversației:

- Știi câți kilometri sunt în stare să străbată, în migrația lor, puzderia de monarhi?

- Ai zis: din Canada până în Mexic.

- Mai exact, vreo 2500 de kilometri.

- Și asta, pentru ce?

- Au un motiv al lor. Anume: să ierneze în pădurile de oyamel. Copacii fluturilor, cum mai sunt numiți în Mexic. Acolo se împerechează, depun ouăle și mor. Iar urmași, cărora li se transmite genetic traseul, refac drumul de unde au plecat înaintașii lor. Revin la maturitate în pădurile de oyamel și...

- Și, mai departe, tot așa, ciclul se repetă la nesfârșit.

Lori se afundă în pernele mari:

- Și tu, cu Ochelaristul?

- Walter, Lori.

- Mă rog, Walter. Chiar ați parcurs întreg acest traseu?

- Normal. Încercăm imposibilul - ca toți ceilalți, că nu eram singurii - să ne ținem cât mai aproape de uriașul val migrator.

- Și nopțile?...Nopțile, pe unde vă odihneți?

- Pe unde apucam. În câmp deschis. În vreo localitate. Am campat și prin păduri.

- Ochelaristul...Adică Walter, în fine. Tânăr? Mai copt? Ori tocilar expirat?

- Era o somitate în materie. Ca și taică-su, dar într-un domeniu total diferit.

- Te cred. Dar nu asta voiam să știu.

Deșteapta pricepea și ea că, la orizont, alta era ținta urmărită de Lori. Altceva pândea dincolo de nevinovatele cuvinte. Întrebă și ea, cu bine jucată naivitate:

- Are vreo importanță cum arăta filipinezul?

Lori mestecă îndelung, în sinea ei, abureala spre care o atrăgea Deșteapta. Privi pieziș spre spotul de lumină care intra pe geamul întredeschis și sucomba pe luciul unei vase goale. Suplă, albastră, în așteptarea florilor. Că Deșteapta uitase ce-o rugase: să se oprească undeva în drum și să-i ia cinci fire de tuberoze. A venit fără parfumul mult dorit. Când a încercat să o certe, că-i uitucă, și așa mai departe, Deșteapta a oprit-o cu următoarea întâmplare: sigur că nu uitase de florărie. Acolo, însă, chiar lângă zidul blocului, se aciuase o cățea. Cu patru puișori, care abia ce făcuseră ochi. La vreo cincisprezece metri, dincolo de împrejmuirea tufișurilor de lângă trotuar, se nimerise să aibă culcuș o altă cățelușă. Cu numai doi pui. Mult mai norocoasă aceasta. Pentru că cea de lângă zid - mai precis scâncetul celor patru cățeluși mereu înfometăți - l-au deranjat pe locatarul de la parter. O fiară de om, care a lovit-o pe mama celor patru cu un par. Aceasta, parțial paralizată, nu mai putea alerga după hrană. Find la rându-i flămândă, normal că nu mai avea nici picătură de lapte. Iar cățeeii își cereau tot mai zgomotos porția lor. Atunci, sub privirile deznădăjduite, neputincioase ale mamei lor; sub privirile pur și simplu bulversate ale trecătorilor s-a petrecut un fapt înduioșător. Incredibil. Cățelușă cu doi pui a venit la culcușul de lângă zid, a înșfăcat în gură un pui, la nimereală, dintre cei patru, și l-a dus în culcușul ei. Alături de odraslele sale. A revenit, l-a luat și pe al doilea, al treilea, al patrulea. Apoi, s-a așezat să alăpteze liniștită pe cei doi căței ai ei, plus patru adoptați.

- Întâmplarea asta m-a siderat într-atât, Lori, încât am uitat de mine. De tuberozele tale.

Ochii Deștepteii înotau în lacrimi. Tulburat vizibil și chipul lui Lori. Cu un abur în priviri, dincolo de care se ascundeau emoțiile stârnite de scena înfățișată. Zise într-un târziu, cu ton îngăduitor:

- Lasă că-mi iei altădată tuberoze...

Alungă cu greu tulburarea de pe chip:

- Despre ce vorbeam mai înainte?

- Despre ce s-a întâmplat la florărie, desigur.

- Acum chiar că meriți să te fac uitucă.

Nu-i dădu timp de replică:

- Știi ce? Mă gândeam așa, cu mintea mea slabă, de babă...

- Amândouă suntem babe, Lori.

Bunica o contrazise cu ton blând, de parcă se adresa unui copil:

- Nu uita că ești cu fix 35 de zile mai...tânără.

- Tu întotdeauna ai dreptate.

(Va urma)

Copilul cu lupi

Gabriel Ghimpu
publicist

Cam la un an și jumătate după episodul cu zahărul cubic, în vacanța de iarnă(eram acum la cămin, un fel de grădiniță cu program prelungit), în urma unei discuții avută cu mama, mi-a rămas ideea că bunicilor le e dor de mine, și că ar fi bine să petrec, măcar câteva zile, la țară. Problema era că mama nu putea să-și ia concediu. Eu, băiat mare – la cinci ani și jumătate – am hotărât să le fac tuturor o surpriză și să plec la țară singur. Aveam ceva bănuți, ai mei, și știam (consideram eu) cum se ajunge acolo. Bagaj nu-mi trebuia, pentru că aveam destule hăinuțe la bunici. Cu vreo două zile înainte de Crăciun, m-am îmbrăcat bine, i-am scris mamei un bilet(nu vă mirați, știam, deja, să scriu și să citesc), am închis bine ușa și am pornit. Era trecut de amiază. Am ajuns cu bine la autogară, dar la casa de bilete mi s-a spus că pe ruta respectivă nu circulă autobuze, din cauza zăpezii. „Nu-i nimic, o să merg cu trenul”, mi-am zis. La gară, nici o problemă, mi-am luat bilet și am aflat că trenul urma să plece peste o oră. Am mers direct pe peron și m-am așezat pe o bancă. Aveam timp să-mi revăd planul. În varianta cu trenul, ajungeam într-o gară aflată la vreo doisprezece kilometri de satul bunicilor. Știam, însă, că exista o cursă, care pleca la un sfert de oră după trecerea trenului. Făcusem drumul acesta de nenumărate ori, cu mama. Chiar dacă o să fie mai aglomerat, n-or să mă lase ei în drum. Cu gândul acesta am urcat în tren. Drumul nu mi s-a părut lung, deși a durat aproape trei ore. Vecinii de compartiment m-au ținut într-o oră de întrebări și se tot minunau că „ce băiat mare și deștept” sunt! Am ajuns în stația cu pricina, am coborât din tren și m-am îndreptat spre locul de unde știam că pleacă de obicei cursa. Zăpada, mare și pufoasă, mi-ajungea până la brâu. În stație – nici țipenie! Mă uit eu în stânga, în dreapta, nici urmă de cursă! „O fi întârziind, cu zăpada asta”, mă gândeam, bătând pasul pe loc, să nu mă ia frigul. Deja se înserase! Tot foindu-mă și uitându-mă încoace și-ncolo, am observat niște sănii mari, unele trase de cai, altele de boi, care plecau pe drumul meu, pline de oameni și bagaje... „Te pomenești că acolo trebuia să fiu și eu!...” Ca să vă faceți o idee, drumul șerpuia, cale de trei dealuri, între locul în care mă aflam și satul bunicilor, iar mijloacele de transport – singurele – tocmai plecaseră! Noaptea se lăsa repede, dar asta nu era un inconvenient, pentru că zăpada strălucea în lumina lunii, cerul

fiind senin – semn de ger năpraznic. Știam ce am de făcut, am să tai dealurile de-a curmezișul, spre a scurta drumul. De rătăcit, nu aveam cum să mă rătăcesc, având permanent șoseaua drept reper. Și iată-mă la drum... mai degrabă, un fel de înot prin zăpadă! Hotărât și încrâncenat, am luat piepțiș dealul, și nu m-am oprit să-mi trag sufletul decât sus, pe coama dealului. Drumul se vedea undeva, în stânga mea, ca desenat. La vale avea să-mi fie mai ușor, apoi, încă două dealuri... Undeva, în dreapta, niște câini păreau că se joacă între ei... „Hai, la vale!”, mi-am zis, și, mai alunecând, mai de-a rostogolul, părea că mă joc și eu prin zăpadă... Aveam, dealtfel, destul de furcă prin zăpada, troienită ici-acolo, astfel că nu prea eram atent la ce se întâmplă în jurul meu... Pe când ajunsesem aproape în scaunul văii, o larmă cumplită m-a oprit în loc. Chiote, strigăte, fluierături și pocnete se apropiau amenințător! Uitându-mă roată în jur, am observat doar câinii ce se îndepărtau, aproape nepăsători, oprindu-se, din când în când, și adulmecând nehotărâți. Larma se tot apropia, și mi-am dat seama că sunt aproape de drum, de unde un grup de oameni se îndreptau către mine chiuind și pocnind din bici, din palme, fluierând... până au ajuns la mine și m-au înconjurat. „Măi copchile, de-al cui ești, bată-te norocu’?” mă întrebă unul dintre ei. „Sunt nepotul lui Ion C. Anghel de peste Horincea”, am răspuns. „Și bunică-tu știe pe unde umbli noaptea, cu lupchii după tine?” „Nu știe, că vreau să-i fac o surpriză! Care lupi?” „Haida-ți, măi să mergem, că ne-apucă ‘mneața Ajunului pe coclauri!” zise altul și mă luă în brațe. Apropiindu-ne de drum, am văzut sania (un car obișnuit, cu un fel de schiuri mari în loc de roți, tras de doi boi), în care, câteva femei așteptau cu sufletul la gură. Am fost incredințat uneia dintre ele, în timp ce bărbații își reluau locurile în car-sanie, povestindu-le de bunicul meu și surpriza ce-l aștepta. Încet(mai bine zis alene) ne-am pus în mișcare. După ce am fost înfodolit în piei de capră, a trebuit să le povestesc cum e cu surpriza, cum am plecat eu singur cu trenul, toată povestea... Mă ascultau cu luare-aminte, ba zâmbind, ba minunându-se. „Da’ cu lupchii, cum te-ai luat?”... Se pare că, de o bună bucată de timp, observaseră haita de lupi, și tot urmărindu-i au dat cu ochii de mine, inițial, neînțelegând ce aș putea fi. Nu știu, și n-am să știu niciodată, dacă lupii m-ar fi atacat în acea noapte. Îmi amintesc, însă, foarte clar, că nu m-au speriat în nici un fel, nici nu bănuiam că ar fi lupi, iar prezența lor îmi dăduse chiar un sentiment de confort. Din povestea acelor oameni, se pare că, atunci când s-au hotărât să intervină, mă aflam în mijlocul haitei. De mirare a rămas pentru toți, însă, cum am putut eu să depășesc sania, plecată înaintea mea.

Amorul la binea

Grid Modorcea
scriitor, regizor

EROSUL NOULUI VAL

Timp de zece ani, în libertate, cineaștii din vechea generație au demonstrat cu brio că impotența filmului socialist are drept cauză propria lor impotență creatoare, fiindcă nici unul, în această perioadă de libertate, nu s-a ridicat la condiția libertății de creație, adică nu a profitat de șansa

de a fi liber și a crea adevăratul film de dragoste sau adevăratul film, mult visat, dorit, pe care nu l-a putut realiza în perioada cenzurii.

Ei sunt cauza principală a acestei impotențe. Fiindcă totul trebuia să înceapă cu schimbarea lor din rădăcini, ceea ce s-a dovedit o imposibilitate. Incapabili de o schimbare în conștiință, de o naștere din nou a ființei lor, ei au făcut tot ce au știut, ce au învățat la școlile sau pe platourile comuniste, chiar dacă în loc de albă, au spus neagră, în loc de DA, au spus NU. Nici o revelație. Și cea mai mare dovadă este faptul că în această perioadă de libertate nimeni nu a făcut un film de dragoste adevărat.

Mai mult, nimeni nu a făcut nici un film sacru, dacă e să ne gândim că dragostea, după Sf. Apostol Pavel, stă pe aceeași treaptă a desăvârșirii cu sacralitatea. În cartea sa memorialistică **Bricabrac**, Lucian Pintilie mărturisește cât de departe e de Dumnezeu, cât de prost stă inima lui în raport cu credința. Mărturisirea este o spovedanie tulburătoare. Dar nu ajunge. Ce l-a oprit să creadă? Sacrul înseamnă, în fond, iubire. Ce l-a oprit să iubească? Ce l-a oprit să facă un adevărat film pravoslavnic, deopotrivă erotic și religios?! Sper că a văzut filme ca **Ostrovul** (2006) lui Pavel Lungin sau ca reușita lui Mel Gibson din **The Passion of the Christ** (2004)!? Se știe cât de mistici sunt acești cineaști...

Te așteptai să facă așa ceva profanii, oameni fără Dumnezeu ca Titus Popovici, Sergiu Nicolaescu, Dinu Săraru, Paul Everac, Manole Marcus, Mircea Drăgan, Andei Blaier, Francisc Munteanu, Virgil Calotescu, Mihnea Gheorghiu și alți zeci și poate sute de cineaști care nu s-au închinat și nu s-au dus niciodată la biserică?

Nici un cineast din vechea gardă nu a dovedit că regimul comunist a fost o întâmplare. Ei l-au slujit din tot sufletul, cu tot crezul lor comunist, s-au simțit bine în acea epocă, au fost regii unei împărății de fum, ai unei fanteze! Și au suferit, nu au mai putut să-și revină, când li s-a luat împărăția!

Ce au transmis ei noilor generații de cineaști? Ce impact au produs?, ca să vorbesc în limbajul personajului lui Jack Nicholson din **About Schmidt**? Ce spirit, ce metafizică ar trebui / ar fi trebuit tinerii să continue? A venit vreun tânăr, măcar o dată, la Nicolaescu, să-l roage: „Bătrâne, vreau să mă înveți și pe mine cum se face un film”?!

Aici, în America, unde scriu și această carte, marii cineaști, de la Elia Kazan și Stanley Kubrick la Steven Spielberg sau James Cameron, au creat școli, universități, ca și Bergman în Europa sau alții ca ei. Actori ca Robert de Niro au creat mari mișcări de emulație creatoare, precum Tribeca Film Festival. Dar la noi? Unde e Universitatea „Sergiu Nicolaescu”? Cine sunt profesorii? Madam Bostan și alți porumboi mai mici, precum Cristi Puiu, care le predă studenților **Marfa și banii** și-i învață cum să porcăiască tot ce e iubire și sacralitate!

Era firesc ca această reparație spirituală și morală să vină din partea Noului Val, nu?! Era firesc ca după '89, să vedem cu adevărat o schimbare la față a filmului românesc, dintr-un film profan, să avem unul sacru, dintr-un film mincinos, să avem unul adevărat, dintr-un film sec, urât și găunos, să avem un film ridicat pe dragoste. Au încercat să facă tinerii Noului Val așa ceva? A făcut Cătălin Saizescu, fiul, altceva, cu totul nou, radical, decât tatăl lui, Geo Saizescu?! Au făcut fiii sau urmașii revoluția în film mult așteptată? Au avut ei o strategie în acest sens? O clarviziune? Nici măcar după anul 2000 nu s-a produs acest reviriment, dovadă că spectatorul român nu vrea să audă de filmul românesc.

Și e suficient să ne gândim la cazul Caranfil. Ce învățătură sacră i-a transmis părintele, Tudor Caranfil, fiului său, Nae Caranfil? S-a petrecut vreo zguduire de tipul **Patimile lui Iisus** sau măcar ceva de genul **Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie**? Nu merg mai departe.

Da, veți spune, ce spirit religios să aibă un evreu? Vai, dar tocmai de la un evreu te aștepti să aibă religiozitate, sacralitate. Probabil că nu ați văzut **A Serious Man** (2009) al fraților Coen, unde e vorba de Hashem și de

spiritul hasidic. Dar filmele lui Chaplin le-ați văzut, nu?! Nu există film religios mai sublim decât **The Pilgrim** (1923).

Nu mai dau exemple mondiale. Sigur, și tatăl Caranfil i-a transmis fiului aceste lecții, dar le-a îmbrăcat în inevitabila haină a unor raze de la Răsărit. Desigur, poate mai coafate, adaptate vremurilor noi, dar esența e aceeași. Nu fac un proces nimănui, dar a fost o epocă în care mulți au plătit acest tribut inevitabil, chiar și Jean Mihail, și Victor Iliu, și Dinu Negreanu, toți!

Nae Caranfil e cel mai valoros regizor al Noului Val. Dar constat că nici el nu are tangență cu sacralul.

Sau alt caz, Cristian Mungiu. Care a primit învățături de la d-na Pippidi, intrată în „poveste” prin scena de felație a Mariei Magdalena (piesa de teatru **Evangheliștii**). Și ce putea să facă frățiorul cu nume de Christ? Desigur, tot o felație. Dar a luat-o mai pe de „după dealuri”.

Și de aceea mă întreb, oare de ce? Probabil cauza trebuie căutată mai afund, în hățișul istoriei. Este blestemul nostru. Este crucea românilor.

Bun, la capitolul sacralitate stăm prost, catastrofal, și cu noua generație. Dar cu dragostea, ce ne facem cu acest sentiment, copii? Îl bălăcărăm și pe el sau îl ignorăm, cum au făcut și părinții voștri? Îl ghicim tot pe „după dealuri”?

Am zis, măcar după anul anunțat de Nostradamus ca fiind al Apocalipsei, tinerii cinești români să înceapă să rimeze cu acest sentiment profund, definitoriu pentru ființa umană.

*

E adevărat, cineștii Noului Val au început să rimeze cu lumea, cu Occidentul, să aspire la un statut competitiv. Tot e ceva. Tot e o speranță că și filmul de dragoste va intra pe făgașul normal, competitiv, că vom vedea un **Faust** românesc, așa cum este numit **Luceafărul** eminescian.

Așadar, filmul românesc, cel puțin din punctul de vedere al temei pe care o abordăm aici, e întârziat cu o sută de ani. Poate și mai mult, dacă ne gândim că filmul lui Thomas Edison, **The Kiss**, a fost făcut în anul 1896! Nașterea lui propriu-zisă abia de acum începe.

Numai că și cineștii Noului Val au început să crească strâmb, fiindcă au luat cinematografia națională drept pretext pentru orgoliile sau ambițiile

lor. Cel puțin până acum, când scriu aceste gânduri, ei nu au servit o cinematografie, o școală, o țară, ci s-au servit de această cinematografie, de această școală, de această țară în folosul lor personal. A apărut un tip de egoism feroce, la limita răului, așa cum s-a instituit de fapt el în toată România, la toate nivelurile.

Dovadă că din filmul românesc de după anul 2000, deci al Noului Val, paradoxal, lipsește tocmai iubirea. Noul Val a realizat circa 130 de filme din care e absentă dragostea, o cauți cu lumânarea. Ca sentiment pur. Curat. E drept, ea apare, ici, colo, cum vom arăta, dar întâmplător, ocazional, printre altele.

*

O altă hiba fundamentală este, cum am spus, lipsa sacralului. Dacă cineștii din vechiul regim aveau drept scuză dictatura, cenzura, tinerii care fac filme după anul 2000 nu mai au nici o scuză. Ei continuă aceeași secătuire și despiritualizare din istoria filmului românesc, în special din perioada lui socialistă, când au dominat profanul și profanarea.

Mai mult, ei continuă în libertate să profaneze valorile sacre ale poporului român, cum ar fi desacralizarea protevistă a baladei **Miorita**, sau să le întoarcă spatele, să le trateze cu indiferență. Ignorarea sacralului este un alt mare păcat al cineștilor tineri.

Ori fără sacralitate și fără dragoste e firesc ca filmul românesc să crească strâmb.

Degeaba spunea Cristi Puiu că de la el începe filmul românesc, că până la el filmul românesc nu există. Și am văzut ce porți deschise au lăsat pionierii, ce formidabile idei, teme și subiecte s-au pierdut sau au fost abandonate, lăsate poate în seama viitorului, cum spera un Porsena. Perioada veche avea stil, o unitate stilistică, pe care celelalte epoci nu o mai au. Dovadă că Puiu a uitat să precizeze ce începe de la el! Tocmai cu un film ca **Marfa și banii** începe această strâmbătate, din care ICR a făcut la New York, la Lincoln Center, un eveniment! Ce să te aștepți de la niște canibali!? Poate să înceapă / să se ridice o cinematografie nouă, tânără, pe dejecții, pe ură sau pe dragoste și credință adevărată?

Nota redacției: fragment din romanul cu același titlu apărut la Editura Axis Libri, Galați, 2012.

Culiță (I)

Ioan Gh. Tofan
scriitor

Băiatul nu se mai vede din iarba înaltă amestecată cu pir din hotarul de la deal de vie. Cu pantalonii scurți lăsați în vine se ușurează. L-a tăiat dintr-o dată după ce a băut apă. Mâncase atâta poamă că-i sta burta să crape. Iarba îl înțeapă la fund și atunci se ridică puțin dar musculițele dau năvală și-l pișcă rău de tot, așa că nu mai poate răbda și zbiară din toți rărunchii:

-Bunicăăă. mă pișcă

muștele bunicăăă...

Strigă degeaba, nimeni nu-l bagă în seamă. Se lasă iar cloșcă dar spicele pirului încep să-l gâdile. Țipă și mai abitir:

-Bunicăăă... n-auzi bunicăăă... mă zgârie iarba bunicăăă...

Bunica, o mână de femeie, îmbătrânită înainte de vreme n-are cum să-și audă nepotul, așa cum e îmbrobodită la cap. Costache și Culiță se hlizesc, numai Gicu, un flăcăiandru de paisprezece ani, căruia abia-i mijeste mustața, nu se amuză. Îl despart doar nouă ani de Ionel și e mândru că se poate lăuda fetelor din sat că are un nepot la oraș. E sigur că asta îl face în ochii lor mai interesant. De aceea (în timp ce nu stau o clipă din cules, punând strugurii în coșuri de nuiele), uitându-se chiorăș la frații mai mari, se repede s-o tragă de mânecă pe mumă-sa:

-Mamî, ti strigî nepotu', vezi și vra.

Mam' Catrina, așa cum începuseră toți să-i spună în sat de ceva timp, se opri din cules și uitându-se la deal, unde la circa o sută de metri se termina via, văzu capul băiatului care se ițea din bălării.

-Și sâ-i fac io maică, dacă nu l-o dus capu' sâ-și faci nevoili dicât în chiru' ăla. Nu știi câ-i jâdan, și vrei, băiet di oraș.

Așa se obișnuia la țară să i se spună oricărui neîndemânatic, mai ales dacă respectivul era *orașan*. Nu era nimic răutăcios în acest cuvânt ci doar o modalitate de a face haz de împiedecați, o mostră de umor țărănesc, dacă vreți. E drept că în ceea ce-l privește pe Ionel, mai contribuiau la acest *calificativ* și pistruii de pe nas și tenul mai deschis. Tot bunica, își amintește, îi mai zise o dată fiică-si la un cules de porumb (mai veneau, când aveau liber, să ajute la muncile pământului) și auzise și el atunci:

-Fa Mitrițo, copchilu' ista al tău nu-ți samâni niam, cu fețșoara ca brânza și plin de sruchițai. Parcî-i fișior di jâdan.

-Vai mamă, zău așa, nu știi mata că și Ghiță al meu avea pistrui de copil?

-Ghițî al tău ar fași ghini și mai calși pi la țară, cî noi ni spetim mușind și el doi bani nu dă.

-Nu poate mamă, îi mai rău ca la armată la ei. Ai văzut că ține la matală, ți-a trimis măslina, zahăr...

-Cu zahăr și măslina nu dreji busuiocu'. Și, credi c-am uitat cum te-o luat atunși noaptea, di n-am știut di tini atâta amar di vremei?

-Două săptămîni numai mamă. Atât am lipsit din comună. Știi doar că am stat în Crăiești, la cumntu-miu, Toader.

-Două săptămîni, două luni, nu-ți era cumnat pe-atunși. Mai mare rușănea! Da' la inima me de mamî nu ți-o fost capu' diloc? Nu trebuia sluji după el, doar ți-o spus tac-tu că sunt din neam puturoși, răi și bețavi. În Cotu Negru (mahalaua din sat unde avea casa Miltiade Corban) nu pute niși un flăcău și ducă fata di la hori acasă di rău' lui. Pe-a lu' Filimon nu l-o tăiet, ia adu-ți aminti?

-Bre mamă, ce tot spui acolo, asta a fost după război, când eram deja luați, avea Ionel un an cel mult. Ce Dumnezeu? Era când cu alegerile din '46, nu ții minte?. Stăteau mai mulți în drum și fumau după ce ieșiseră de la sfat sau... primărie, cum îi zicea pe-atunci. Numai ce-apare, coborând de la deal de școală și Petrache Filimon. Se oprește-n șușa drept Ghiță-al meu și, nici una, nici două, îi trânteste: *Bă Ghiță, s-a terminat cu voi. V-ajunge!* Al meu, îl știi cum-i, răspunde calm: *Ce ne-ajunge mă Petrache? ăla: Destul ne-ați supt sângele. Ce credeai tu, grijania mă-tii, că n-o să vină și vremea noastră? Vă luăm pământurile mă, fir-ați al dracu' cu neamu' vostru cu tot.* Ghiță, îl știi doar, tot calm dar fierbea sângele-n el: *Mă Petrică, dacă vrei pământ eu ți l-oi da și gratis, poate reușești tu să te pricopsești mai bine ca mine. Dar nu mă înjura de mamă, las-o în pace, acolo unde e. Te-a supărat când trăia cu ceva măi Petrișor?* Ai auzit de vreunul să-i sufle în borș lui Ghiță al meu? Până să se dumirească ăla, Ghițișor a scos brișcă și l-a țancușat. I-a înfipt-o nărodului în palma dreaptă. Așa a și fugit, răcnind, de s-auzea până-n Zărnești, cu briceagul ieșindu-i prin podu' palmei. Cine-o caută, musai o găsește, zău așa mamă, nu mai vorbi matală dacă nu știi.

Cam așa decurgeau întâlnirile dintre mamă și fiică. De-un lucru a fost sigur de la început Ionel, bunica-sa nu-l înghițea pe taică-sau chiar de i-ar fi adus și lapte de cuc. Cu toate astea Ghiță nu se supăra. Îi spunea întotdeauna, *săru' mâna mamă*, o iubea, ba o mai lua și în brațe uneori și se învârtea cu ea, pupând-o zgomotos pe obrazii ei numai riduri de temeie bătrână de la țară. Atunci ce-o mai vedea Ionel pe bunică-sa schițând un zâmbet. În rest nu ține minte s-o mai fi scos cineva din ale ei. Are și o imagine în fața ochilor: bunica, în chiler, aprinzând lampa pe inserat, chipul ei încrutat luminându-se treptat pe măsură ce ridică fitilul, apoi felul neauzit cum iese pe prispă, ducându-se în casă, lăsând în urma ei întunericul și liniștea, liniștea tulburată doar de țârâitul greierilor.

Nota redacției: fragment din romanul cu același titlu în curs de apariție. (Va urma)

Hotelul

**Maximilian
Popescu-Vella**
scriitor

Deschise ușa, pășind în cameră. Impresia că nu era singur se accentuă, văzând cum colțul din dreapta al draperiei din pluș verde se mișcase ușor. După câteva clipe, auzi ușa, rămasă întredeschisă, trântită cu putere. Era numai o părere, auzise cum se închide, dar nu și văzuse. Lăsă geamantanul, privind din prag culoarul îngust. Nici o mișcare. Scoase cheia din broască închise ușa din lemn masiv, întorcând de două ori cheia mare din bronz masiv, pe care era scris numărul camerei. Se auziră câteva zgomote ușoare dinspre un șifonier vechi din lemn de nuc. *Hotel vechi, ce vrei?* își spuse, plecând spre baie. Din toaletă avu impresia că ieșise o femeie înaltă, îmbrăcată cu o somptuoasă cămașă de noapte. Se auzi un chicot scurt, un început de râs abia reținut. *Cred că trebuie să mă culc devreme*, se gândi, în timp ce își punea periuța de dinți și pasta într-un pahar masiv de cristal.

Restaurantul hotelului *împăratul Traian* începea să trăiască orele de noapte. Clienții, majoritatea pasageri de o noapte sau două, găzduiți ca și el, doreau să mănânce sau să bea un pahar cu vin de Celei. Apăru solista, o femeie încă tânără, cu sâni grei, scoși în evidență de un decolteu larg, mărginit de tivul dantelei negre. Orchestra, formată din *țigani de mătase*, își începu programul cu cunoscute melodii de *cafe-concert*. Vinul cu aromă de busuioc avea sclipiri de jad topit în paharele înalte cu monograma hotelului conturată auriu pe ambele părți. Ceru specialitatea casei, *șnițel vienez cu garnitură de cartofi parizieni*, bând la intervale mici vinul parfumat. Norica, solista, o voce neașteptat de plăcută, plină, cânta un șlagăr la modă. Din dreptul unei draperii masive din pluș roșu veni dintr-o dată un val de aer rece adus de vântul nopții. Plăți, a doua zi avea de rezolvat câteva probleme importante pentru care fusese trimis în delegație.

Dar... când să plece, orchestra își schimbă repertoriul. Melodii vechi din alt secol învălu localul. La mesele libere luară loc perechi, îmbrăcate după moda *fin de siecle*. Doamnele purtau pălării mari acoperite de flori și rochii lungi de mătase. Chelnerii în livrele aurite luau comanda, dispărând discret prin ușile înalte ce dădeau în oficiu. Se adresă unuia dintre ei, comandând o sticlă cu vin. Nu primi răspuns, dar peste puțin timp ospătarul aduse vinul cerut. *Cred că mă îmbăt*, își spuse degustând pe îndelete licoarea. La masa lui luară loc, fără să-i ceară voie, două doamne însoțite de un domn. Râdeau cu poftă, amuzate de vorbe pline de duh ale bărbatului. Nu auzea dialogul... își cercetă mai atent comeseții, descoperind că doamna din dreapta lui seamănă uluitor cu persoana ce ieșise din toaleta camerei în care fusese găzduit. Încercă să se prezinte. Nu își auzea vorbele. Păreau învăluite în vată. Simți cum piciorul drept îi este atins ușor. Privi chipul tinerei doamne. Cu degetul arătător de care era legată o mică batistă albastră, dus la buze, îl rugă din ochi să nu vorbească. La mesele rămase libere, luară loc ofițeri germani îmbrăcați în uniformă Wehrmachtului din primul război. Erau bine dispuși. Cel mai mare în grad, un colonel înalt și deșirat, comandă șampanie. Orchestra atacă un marș, spre încântarea grupului. Imediat ce termină, în aplauzele acestora, acordurile unui vals vienez puse foc în cizmele nemților. Un maior

tânăr invită la dans pe doamna din dreapta sa. Molipsiți de gestul *kamaradului*, tot grupul se risipi pe la mese, invitând doamnele și domnișoarele la dans. *Acum chiar că ar fi cazul s-o tai. Nu se poate, am vedenii*, gândi, ridicându-se cu greu. Îi era parcă ciudă pe neamț. Luminile se stinseră la un moment dat și sunetul unei sirene de alarmă aeriană pluti peste local. Când reveni, constată că era ora zece și nu băuse nici prima sticlă cu vin. În sala restaurantului nu mai era aproape nimeni. Muzicanții dispăruseră ca măturați de vânt, cu solistă cu tot. Chelnerul își făcea, căscând, socotelile din seara aceea.

Clătănându-se, urcă treptele ce duceau la etaj. Pe palier, în dreptul ușii de la camera lui, era aproape întuneric. Mai mult pe băjbăite, băgă cheia în broască, deschizând ușa cu greu. Din semiobscuritate, zeci de perechi de ochii îl priveau, vii, de pe pereți. *Parcă sunt tablouri de Țuculescu*, își zise. Se dezbracă cu încetineală, așezându-și hainele cu grijă. O senzație de greață îl cuprinsese când atinse cu tălpile goale covorul curat, dar ros de timp. *Iar mi-am uitat papucii acasă. Poate iau vreo boală de piele*. Făcu duș din abundență, aproape opărindu-se. Patul cu lenjerie proaspătă mirosea a levănțică. Adormi aproape instantaneu.

Visa (?) Făcea dragoste cu doamna din restaurant. Răspundea la toate gesturile erotice pe care partenera i le oferea cu dărnicie. O ușoară jenă îl încercă atunci când constată că este privit de zeci de ochi strălucitori, în cameră intrau și ieșeau perechi-perechi, bărbați și femei. Se dezbrăcă și îmbrăcău fără sfială. La măsura rotundă din colțul camerei, patru bărbați, asistați de două doamne foarte lejer îmbrăcate, jucau concentrați *poker*. Lângă fereastră, o doamnă în negru fuma absentă, dintr-un port-țigaret lung, o țigară aromată. Un domn corpulent, cu monoclu la ochiul drept, oferea femeii un pahar plin cu o băutură de culoarea zmeurei. Doamna ia paharul de pe tavă și bea cu înghițituri mici lichidul sângieriu. În următoarea clipă se prăbușește pe covor. *Asistase la o crimă din alt secol*. Alături de el, o pereche de tineri se iubeau cu patimă. Din pereții camerei se iveau, parcă puțin grăbiți oameni cu tot felul de preocupări. Atenția îi fu atrasă de un bărbat în frac care își prepara geamantanul de prestidigitator. Avea impresia că asistă la un film ce se derula la infinit. Sute de ființe apăreau un timp, se interferau, fără să se împiedice, dispărând prin ușă. În aparentul haos, apăru un domn îmbrăcat îngrijit, cu o privire gânditoare. Se uită un timp pe fereastra cu geamuri înalte. Din servieta mică, din piele de crocodil, scoase un pistol cu prășele de argint. Privind liniștit cerul, își trase un glonte în tâmpla dreaptă. O femeie goală se târa la picioarele unui bărbat plin de morgă. Lângă soba de teracotă, pe un fotoliu, o bunicuță citea, dintr-o carte de povești, unor nepoți aproape adormiți. Focul de la ușița deschisă lumina roșietic fețele de îngeri. Un soldat în uniformă de cavalierist peria niște haine ofițerești. Cu un gest natural, căută prin buzunare și scoase un bilet de culoare roz. Îl citi atent. Un râs cu lacrimi se stârni pe fața-i negricioasă.

Doamna îi sleia puterile, dar simțea o energie în el care-l stimula. Din toate părțile, din tavan chiar și din pereți, ochii vii îl priveau. Ușa șifonierului se închidea și deschidea absurd. Zeci de geamantane se desfăceau în același timp, haotic...

Asista la scene oripilante sau pline de un comic burlesc....

Continua să facă dragoste cu Doamna întâlnită în acea seară. Nepotolită și plină de elan, îl stimula, fiindu-i *aproape, topindu-se în el până la sfârșit*.

Se trezi, calm, senin și foarte odihnit.

Pe pernă, o batistă de culoare albastră, ușor șifonată.

Se simți învăluit de un vânt liniștit de primăvară.

Debut

Poeme

Mihaela Gudană
bibliotecară

Mărgele de toamnă

Dă-mi toamna ta, să-mi fac din ea mărgele!
Să le atârni la gât și-apoi să plec.
Să-mi fac din ea cercei, brățări, inele,
Să fiu frumoasă, fără să o-ntrec.
Să mă întorc apoi când frigul vine
Fără de ele, pentru că le pierd
În anotimpul străzii tale pline
De gânduri noi, ivite mai încet.
De când te știu am dor de poezie.
Și nu știu! Oare ce s-o fi -ntâmpnat?
Mă duce gândul la o nebunie
De-a toamnei care încă n-a plecat.
Mă plouă trist pe sufletul trezit
De gânduri spuse de la o distanță.
Dă-mi toamna ta întregă drept tribut!
Vreau să-i înșir castanele pe ață.

Rugăminte

Îl rog pe timp să plece de la tine.
Să fugă-n lumea mare fără noi.
Dar să ne lase-o clipă și-o minune
Măcar o dată ! Și să vină înapoi.

Duc tinerețea-n brațe pentru tine
Dar fără rost , o știu de pe acum.
Că timpul vine, vine și iar vine
Lăsând în urmă amintiri și scurm .

Pot fi a lui, a ta, a tuturor,
Nici nu contează dacă toamnă vine !
Ea doar îmi poartă zâmbetele-n zbor
Și gânduri doar de bine pentru tine .

Sentimente

Mi-am făcut din sentimente mărgele
și le-am dăruit toamnei..
De atunci, umbla cu ele la gât,
pe străzile inimii tale.
O strig să stea o clipă
să rup din șirag
culorile dragostei pentru noi.
Oprește-o!

Mai stai puțin si mâine!

Să stai!
Să nu pleci azi! Mai stai puțin si mâine!
Am pentru tine-o nostalgie-n glas
Și-mi vin cuvinte calde și nocturne
Când umbra mea te urmărește pas cu pas.

Ai trenul tău. Să-i construiești o gară
La mine-n suflet locul e pustiu.
Tu poți să stai cât vrei. Măcar o seară!
De ani lumină vreau ca să te știu!

O să revin cu umbra lângă tine.
Și în cuvinte... roți de tren venind
Iar eu te-aștept în gară ta cuminte
Cu nopțile prin gări călătorind.

Ti-aș mângâia cu degete lumina.
Dar anii tăi m-opresc de la -nceput
Și-mi spun s-aștept la noapte luna plină
În gara ta prin care n-am trecut.

Dor scris

De dor
îmi strivesc buzele
de marginea amintirilor.
Adun litere ude
și le așez în cuvinte bolnave
de melodia iubirii.
Trimit dorul să-ți plângă
pe umărul anilor-lumină
adunați peste ai mei.

Istanbul

Daniela Lăcrămioara Capotă
plastician

Deasupra orașului soarele
Își lasă lumina
Peste culorile caselor,
Transformându-le într-o pictură pointilistă,
Ce compune un trup a cărui viață
Poartă prin străzile-vene o istorie.

Lady, lady, lady strigă vânzătorul marelui bazar,
Ochii lui negri care altă dată cucereau întinsul,
Nu știu că lespedea tocită își primesc tributul
dorinței
De a vedea sclipirile argintului,
Lângă valurile mării.

Lady, lady, lady strigă vânzătorul marelui bazar,
Inelul aduce pe deget
Povestea sultanului care a iubit o singură femeie,
Liniile arcuite ale scrisului său,
Așezate pe piatră par o hartă a inimii.

Deasupra palatului soarele
Își lasă lumina.
Dincolo de uși nu sunt șoaptele haremului,
spune Altun,
dincolo de ferestre sunt șoaptele Bosforului.

Feribotul duce către insula Prințeselor,
Limbile pământului.
Nu privi adâncul!
E ca atunci când aripile tale prea scurte,
Nu te lasă să te apropii de fereastra hotelului
Din camera de la etajul șapte,
Lăsându-ți singurătatea gândurilor,
Pe aripa pescărușului ce pare nemișcat în bătaia
vântului.
Pământul e departe.

Moscheea are trupul soarelui, iar culoarea cerului
ne învață legile iubirii dintr-o altă limbă.
Oh, povestitorule! Cum e oare ora rugăciunii?

Ziditorul a transformat piatra în pânză
și omul în Titan.
Privitorul a rămas în colțul cărții
Ca cel care a tocit lespedea și a înțeles
Același punct cardinal aduce iubirea în Sfânta Sofia.

Deasupra orașului
luna își lasă întunericul ascultând forfota orașului.

Petru Manolache
scriitor

Poem concentric

Epilog

Nu putem locui în privirea
celor care niciodată nu se privesc,
în privirile lichide
în cele înșelătoare
în privirile neîndumnezeite
căzute pradă propriului întuneric
lipsite de perspectiva pătrunderii
universului cel ispititor
universului cuvenit tuturor muritorilor
dar și nemuritorilor
de pe acest pământ rotitor printre
astre nemuritoare
frumos și mândru și găunos
înfloritor pe deasupra
mâncat de viermi
pe dinăuntru
imposibil de privit de
cei care niciodată nu se privesc

plecarea în moarte
este plecarea inevitabilă
de unde privirea nu se mai
poate întoarce
pentru a vedea binele și răul
pentru a face binele și răul
pentru a se privi
pe sine în profunzimea
faptelor bune și a faptelor rele
privirea care pururi nu
se mai întoarce
privește cu întreaga ei neputință
din haosul nemărginit
din infinitul neîngăduitor
cu nicio privire –
verosimil și neverosimil, deopotrivă,
din moarte nu-i lasă
privirii spațiul de a vedea

cu ochii minții până
dincolo de orice limită
dincolo de orice idee
dincolo de orice slăbiciune
a omului
care uită că-i om

Pierderea vederii este ca și
pierderea omului
iarbă și plante vietăți felurite
imensitatea senină imensitatea
învolverată pământul sfânt
și păgân vor fi în afara privirii
vor fi cea ce nu se mai poate
vedea, vor fi noaptea cea nesfârșită
vor fi durerea adevărată a adevărului
fără întoarcere din noaptea infinită
a cerului
fără puterea de a vorbi altor
priviri cum e lumea atunci
când privirile ei vorbesc
ori când privirile ei cântă,
ori când privirile își scot din
adânc frumusețea și o răsfață
și o iubesc și o apără
cu credință și cu necredință
cu bucurie și cu ură
când cuvântul – cheie –
revine obsedant
și detunător
din lumea necunoscută
a cuvintelor sacre
a căror privire poate întâlni
cândva nemurirea

Dacă am privi în privirea
celui care ucide
am vedea lumea bolnavă
lumea pierdută de sine
lumea tenebroasă din miezul omului
din lumea omului neom.
Dacă am privi în privirea
celui care ne minte
am vedea mocirla tenebrei
am vedea sufletul nearticulat
al unsului neîntreg
a omului neom

Victoria Fătu Nalațiu
scriitoare, pictoriță

Pe malul Dunării

mă cuprind
fiorii rugăciunilor
din ape !

Din ochi dezbrac
zgura zilei
(în bătaia timpului
caut căile
neatinse).
Văd în oglinzi
tănițele ascunse în ape,
prin credința
omenirii.

În liniștea nădejzii,
Vehicolul ceresc
coboară
plin de îngerii...
Ei veșnicesc
apele Dunări

Cărările apelor,
îngăduie urcarea
în vehicolul cu îngeri
(porțile Dunării
se deschid
prin vocile tăcerii)!

În cântecul apei
sufletul străpunge
coaja
celeilalte lumi.

Poeme

Popas la Porțile de Fier

Drumețele, de vii pe-ale Dunării ape,
Te așteptăm cu pâine și cu sare
Și îți deschidem poarta pân 'la Mare
Ca libertatea-n vise să se-ncape !

Drumețele, frumusețile-s în zare...
Cu spirit sănătos s-apeși pe clape ,
Dorul tău în cântec să se-adape,
În trandafiri sălbatici și mirare !

Drumețele, de voia gândului ți-e la cules,
Preschimbă-l și întoarce așteptarea !
Nu mai avem putere de-nțeleș,
Că ni s-a strâmtorat răbdarea...
Grădina Deltei în lume-i loc ales,
Dunărea -i crește binececuvântarea.

Leisure at the Iron Gates

Guest, should you come on the Danube water
We'll greet you with bread and salt
We'll widely open our door to the Black Sea
So as in our dreams be seized Liberty.

Guest, the' beauty' is on the horizon.
With healthy spirit press the Keys
So as your love-thirst be sipped
From wild roses and Wonder!

Guest, should your thought is to our wealth
Forget it and your expectation banish
'cause we no longer have patience,

'cause our understanding has diminished.
The Garden of the Delta a magic land is in the world
The Danube is adding its bless too.

Românii

Vasile Manole
scriitor

Acum două mii de ani la începutul erei noi
Din Carpați și pân' la mare păstorind turme de oi
Stăpâneau plaiurile noastre bravii și vestiții daci
Cei numiți de Herodot „cei mai viteji dintre traci”
Mult își mai iubeau pământul apărând cu cerbicie
Al pădurii necuprins și a holdelor câmpie
Prundul apelor din munți era plin de aur fin
Sus pe dealuri vii în soare purtau rodul lor divin
Meșteri isusiți erau în a prelucra metalul
Și argila modelau când pornea roata olarul
Viață liberă aveau la o margine de lume
Neștiind cât de curând libertatea va apune.
Pe pământul vechii Dacii au ajuns curând romanii
Decebal cu-al său popor numărându-și anii
Liberi cât vor mai trăi în străbuna țară
Și-au luptat ca niște lei preferând să moară.
Prin trădare au aflat și al dacilor tezaur
Ce a-ncununat triumful lui Traian cu ram de laur
Și-a uimit mareața Romă cu-așa pradă de razboi
Oprind secole de-a rândul timpul venit peste noi.
Din învinși și-nvingători s-antrupat un nou popor
Ce din vrăjmășia sorții a ieșit biruitor
Și în timp o nouă limbă le uni străvechiul trai
Iar prin vitregii trecură vorbind toți același grai.
Răspândiți în lumea largă ucenicii lui Hristos
S-au încumetat să meargă pân' la Dunărea de Jos
„Cel întâi chemat” din ei și cu har de-nvățătură
Sfântul Apostol Andrei primul ne-a zis Sfânta
Scriptură.
Din chilii de mănăstiri până-n ultima cătună

S-a păstrat neîntinată vechea datină creștină
Până ne-am format ca țară și ne-am cunoscut un
dram
Multe fapte de ocară îndurarăm neam de neam.
Când în vremuri de bejenii năvăleau hoarde
barbare
Înfrățiți cu noi românii săreau codrii-n apărare
De la moși-strămoși citire ale noastre începuturi
Dăinuie cu-nsuflețire în a urmelor trecuturi.
Împietrite-n veșnicie vechile castre romane
Păstrează cu strășnicie fala epocii traiane
Din cetăți și mănăstiri locuri sacre pentru noi
Și din slove de psaltiri se-ntorc veacuri înapoi.
Noi ne tragem de la Râm spuse Grigore Ureche
Cel născut pe-acest pământ, cronicar de limba
veche
Voievozi și domni luptară apărând de cotropiri
Fiecare colț de țară străjuit de mănăstiri.
De la Mircea Voievod până la Ștefan cel Mare
Ridicatu-sa norod pentru-a țării neatârnare
Cu a Domnului credință pân' la ultimul supus
Au purces spre biruință ridicând slăvi lui Iisus.
A avut ecou prelung prima slovă românească
Scrisă de la Câmpulung la Brașov să poposească.
Mihai Vodă când domni peste vatra strămoșească
Este primul ce „pohti” pe români ca să-i unească
Dragostea de neam și țară și vestitul lui curaj
Forța, cugetul, voința doar în el aflând sălaş.
Păstrăm pururea în minte cronica moldovenească
Din „O samă de cuvinte” despre vatra răzășească.
Trei martiri ai românimii Horea, Cloșca și Crișan
Ce au cutezat să lupte contra Evului tiran
Au plătit al lor curaj spânzurați sau trași pe roată
Astă soartă de iobagi nu se uită niciodată.
Prima Biblie tradusă tipărită-n București
O izbândă a credinței și a limbii românești,
Cartea cea de căpătai pentru orice muritor
Scrisă de evangheliști despre împăratul lor.
Prin Dimitrie Cantemir erudit și Domn creștin
Faima lui și a Moldovei a ajuns pân' la Berlin.
Brâncoveanu Constantin cu ai săi coconi de viță
A avut tragic destin dându-și viața pe credință.
Așezat între imperii plaiul nostru românesc
A stârnit la alții poște de ospăț împărătesc
Rând pe rând căzură pradă vechi ținuturi
strămoșești
Sub a pumnului dictat și-a trufiei omenești.

Domnul Tudor cu pandurii ridicându-se cu toții
 Împotriva cârmuirii a plătit cu prețul vieții.
 Din Apus avurăm parte de idei de vremuri noi
 Când alean de libertate a ajuns și pe la noi
 Scriitorii pașoptiști și boieri cu drag de țară
 Patrioți și optimiști firea lucrurilor schimbabilă.
 Iar Bălcescu Nicolae din junime-a militat
 Pentru sfânta libertate ori și unde s-a aflat
 În Valahia natală sau în Franța luminată
 Lăsând dar viitorimii cartea lui neterminată
 Închinată lui Mihai ce-a făcut prima Unire
 Luptător neînfricat pentru-a țării preamarire.
 Avram Iancu în Ardeal a luptat și pătimit
 Și-n legendă a intrat ca fiind cel mai iubit
 Dintre cei ce s-au jertfit pentru-a românilor soartă
 De a fi și ei trecuți pe a lumii mare hartă.
 Cele două Principate înfrățite amândouă
 De a lor latinitate au clădit o țară nouă
 Ioan Cuza Domnitorul a dat țării nou avânt
 Când Măria Sa Poporul a primit și el pământ
 Începu o viață nouă cu reforme mult visate
 Ce însufleți mulțimea însetată de dreptate
 Și descătușați cu toții de-a trecutului durere
 Se îndeplini zicala că „unirea dă putere”.
 Regele Carol Întâi prin rigoarea lui nemțească
 Și trecutul cu blazon a făcut să se cunoască
 Bărbatul de stat destoinic, de adevărat monarh
 Principe străin de țară ce-a urcat pe tron valah
 Plin de-nțelepciune și convins de rolul său
 A înnobilat deviza „nimic fără Dumnezeu”.
 Am plătit tribut la Poartă multe secole de-a rândul
 Îndurând o cruntă soartă, dar pământul apărându-l
 Bravilor ostași la Plevna, dorobanți și roșiori
 Răsplătită le-a fost jertfa cu a libertății zori.
 Spirite strălucitoare a dat lumii astă glie
 Ce rămân nepieritoare peste timpuri ce-or să vie
 Cea mai luminată minte de român adevărat
 Geniu neînțeleș al vremii și al țării nestemat
 Eminescu ne răsfăță cu-al său vers nepieritor
 Și prin harul său învață de-a muri nemuritor.
 Ardeleanul de ispravă săteanul Badea Cârțan
 La strămoși aduce slavă la Columna lui Traian.
 Primul război mondial pentru neamul românesc
 E momentul crucial când armatele vorbesc
 Lupte crâncene s-au dat la Oituz și Mărășești
 Mărturie stau eroii ce prin fapte vitejești
 Au salvat de la pieire ultima rețută a țării
 Când întreaga Românie ar fi fost dată uitării.
 Chiar s-au destrămat imperii ce păreau fără de
 moarte

Și au revenit la matcă provincii greu încercate.
 Scump ne e la toți românii sfântul nostru drag

Ardeal

El fiind altarul țării încă de la Decebal
 Iar Valahia străbună apărută de Danubiu
 Toate apele și-adună în bătrânul nostru fluviu
 Doar Moldova lui Ștefan și frumoasa Bucovina
 Amintesc de dacii liberi și de pacea lor deplină
 Basarabia stingheră prin voința populară
 Se-alipi la trupul țării ce-avea curând s-apară.
 O minune se petrece când puterile străine
 Aud glasul libertății din întreaga românie
 Și-ntr-o singură pornire facem pasul epocal
 Făurind Marea Unire, sfântul nostru ideal.
 Ce măreață zi trăiră împreună toți românii
 Adunați în vatra lor cum erau cândva străbunii.
 Bunul rege Ferdinand și cu regina Maria
 Au unit destinul lor cu al țării România
 Și-au urmat două decenii de avânt înfloritor
 Când mai toți beligeranții se gândeau la viitor
 Dar condiția umană a fost la un pas de moarte
 Și-au trăit o nouă dramă de măcel având iar parte.
 După ultimul război de o cruntă înclăștare
 Chiar și Ziua de Apoi pare-a fi o sărbătoare
 Mulți eroi necunoscuți și-au dat viața pentru țară
 Și-ncă apără tăcuți istoria ei milenară.
 Dictatura comunistă ce-a venit după război
 A fost noaptea cea mai tristă abătută peste noi
 Când absurdul și teroarea înteteau lupta de clasă
 Și românii din elită erau decimați în masă
 Bărbați dârzi căzură pradă închisorii comuniste
 Murind fără să revadă parinți, copii și neveste.
 O săteancă din Nucșoara e simbolul rezistenței
 Ce-a mocnit în toată țara, e triumful scump al
 vieții.

Un crez sfânt acum ne poartă într-o lume a
 dreptații

Când stăpâni pe-a noastră soartă slăvim clipa
 libertății.

Vrem o pace milenară cei născuți pe-acest meleag
 Nimeni în propria țară nu mai fie iar pribeag
 Ce-au făcut înaintașii pentru-a țării propășire.
 Este pentru noi urmașii un prilej de-nsflețire
 Și o datorie sfântă de a nu uita trecutul
 Generații de eroi Patriei fiindu-i scutul.
 Doamne dă-ne-nțelepciunea de a fi mereu uniți
 Veșnic fie națiunea și românii neclintii
 Și de-a pururi să cinstim sfânta zi a Reîntregirii
 Slăvind toți pământul țării ca o vatră a înfrățirii.

Pelerinaj în Țara Sfântă

Ioan Rusu
scriitor

Un pelerinaj în Țara Sfântă e nu numai o tentație e și o încercare temerară din multe puncte de vedere. Timpul scurt, distanțele lungi, multitudinea monumentelor, aglomerația de la fiecare, temperatura insuportabilă, toate la un loc te epuizează dar, la sfârșit, poți recunoaște împăcat: Merită!

Pelerinii din întreaga lume, de diferite convingeri religioase, de diferite etnii, vin să vadă locurile unde s-a născut, a trăit, a înfăptuit minuni și s-a sfârșit poate cel mai cunoscut personaj din istoria umanității Isus Hristos.

Am constatat și cu acest prilej că nu e bine să te duci într-un loc „pregătit”, pentru că ghidul te lasă fără replică atunci când îl întrebi ceva sau când îi amintești o faptă, o întâmplare, o dată legată de obiectivul vizitat. El a învățat ceva la începutul meseriei și nu s-a mai documentat absolut deloc, reproducând ca un papagal niște adevăruri „răsuflăte”. Dar, vorba cuiva, bun rău turistul înghite, mai ales că majoritatea au venit să cumpere, nu să vadă.

În ceea ce mă privește, având foarte multe motive și rămânând cinstit în fața propriei conștiințe, declar că mai mult credeam în mitul lui Isus înainte de a ajunge în Țara Sfântă, decât după. Motivele vor reieși de-a lungul relatării acestui pelerinaj, principalul fiind publicitatea deșănțată care totdeauna ascunde precaritatea mărfii.

Pelerinajul nu începe sub auspicii tocmai plăcute: o turistă a dispărut chiar de la ieșirea din aeroportul Ben Gurion, numele întemeietorului statului Israel. Timp pierdut, cu cercetarea cazului, care va trebui recuperat pe drum. Sunt repartizat în autocar cu o pelerină trecută și de vârsta a treia, poate și a patra, ceea ce îmi creează deja un disconfort. Noroc că a doua zi și-a dat seama, că suntem incompatibili, eu fiind bine ancorat în vârsta a treia. M-a părăsit, rămânând singur să admir peisajul dezolant. Acum o văd bine și pe ghidă, care arată ca o smochină

bine pavoazăată. Are însă o voce care trădează patos și smerenie, semn că-și cunoaște bine meseria. Autocarul, condus cu multă dibăcie de șoferul evreu, urcă și coboară, se avântă printre dealuri, pe serpentine, de unde admirăm livezi de măslini, de avocado, de palmieri, care îmi amintesc de dealurile cu vii din Elveția, Germania sau Luxemburg. Evreii nu sunt nici leneși, nici lipsiți de imaginație, au dislocat pietroaie și au plantat pomi, neavând apă, au inventat sistemul de irigații cu picătura.

Autocarul oprește în pustiu, ca să vizităm biserica construită în 1982, în stil bizantin, pe locul unde Isus a înmulțit pâinile și pești, loc marcat de un mozaic descoperit de constructorii drumului. Mozaicul original are floră și faună egipteană. Se crede că a fost executat de către egipteni. Ghidul citește predica de pe munte care e gata-gata să stoarcă lacrimi la niște bătrâne care apoi „pătrunse de spirit religios” fac poze cu obiecte sfinte în niște poziții grotești.

Ajungem la Marea Galileii unde facem o plimbare cu un barcăz copie a celui de pe vremea lui Hristos. Gazdele ne-au pregătit un ritual impresionant: se arborează steagurile celor două țări, se cântă imnurile naționale. Istoria imnului Israelului „Speranța” e interesantă și are legătură cu România: un evreu din Ucraina, Naftali Imber, în drum spre țara sa, se oprește la Iași și, într-o cârciumă, împreună cu niște prieteni compune textul, muzica având ecouri din melosul maramureșan. Multe turiste s-au simțit, pe puntea aceluia barcăz rudimentar, ca Jaqueline Onassis pe iahtul miliardarului grec. Rușii au vodka Stalinskaia, Rasputin, Sankt Petersburg, evreii au hotel Sf. Gabriel, restaurantul Sf. Petru.

Ajungem la Iordan, singura sursă de apă a Israelului, la Yardemit te poți boteza contra a 10 € sau 15 \$. La Pamukole, unde se scaldă Cleopatra, când cu Cezar când cu Antoniu, e gratis. Spiritul comercial e vizibil la tot pasul, nimic nu iei fără bani, numai ei, dacă s-ar putea, ar lua orice de pomană. Cineva spune un banc: Dumnezeu îi întreabă pe francezi dacă vor să fie poporul ales, aceștia fiind de acord, da dar vă dau o poruncă să o cam terminați cu femeile. Au refuzat. Îi întreabă pe români, da, da vrem, trebuie însă să cam terminați cu furatul. Au refuzat. Îi întreabă și pe evrei. Da, da vrem. Vă dau

o poruncă. Cât costă? Întreabă ei. Nu costă nimic, răspunde Dumnezeu. Atunci dați-ne zece.

Intrăm în Iordania, țara cu deschidere la trei continente: Asia, Africa, Europa. După cinci controale, două vize, fotografie, mai ceva ca la americani, schimbăm autocarul și ghidul și străbatem un peisaj fascinant prin sălbăticia și măreția lui. În peisajul arid, unde pasc turme de capre, oi și vaci, păzite de un om călare pe un măgar, apar adevărate castele, încurajate de vegetație și arbori ornamentali. De pe autostrada, situată la înălțimi amețitoare, admirăm multitudinea de solare, lângă care se găsește câte un bazin cu apă.

Până la Amman, pe marginea șoselei, vedem niște improvizații din foi de cort sub care funcționează un fel de aprozare, benzinării, unde carburantul se vinde din bidoane de plastic. Nicăieri în lume, în toate țările vizitate, mizeria nu este atât de îngemănată cu luxul. Vizităm un atelier, unde handicapați locomotor lucrează niște mozaicuri cu motive religioase și laice, prețurile unui asemenea obiect sunt prohibitive. Printre corturi, de diferite categorii „de confort”, umblă libere cămile, aflând de la ghid că urina de cămilă e bună pentru slăbit și că e remediu contra țânțarilor și scorpionilor.

Drumul până la Petra, o mănăstire săpată în piatră amintește de Cheile Biczului sau de Meteora din Grecia. În drum oprim la locul unde Moise a izbit cu toiagul stânca din care a țâșnit apă, dar nu putem bea fiindcă este păzit de un polițist. La televizor se dă un film cu regele și familia sa, doi băieți și o fată. Acesta e un fel de Putin, face scufundări, sare cu parașuta, zboară cu parapanta, conduce motocicletă. În hotel, pe pereți, pe stradă în mari panouri e pictat regele.

Părăsim Iordania și gândul mi-a rămas la Amman, o capitală superbă, imensă, așezată pe numeroase coline ca Roma, cu hoteluri superelegante, cu arhitectură și culori care încântă ochiul, cu magazine în stil european. Din Aqaba trecem granița în Israel, la Eilat, stațiune la Marea Roșie, cu hoteluri ce pot concura cu cele de la Biarritz, Cap Ferret, Monte Carlo, Coasta de Azur. Orașul prezintă o curiozitate: aeroportul trece

chiar prin mijlocul lui. Ocenarium e un observator amplasat la 12 m sub apa Mării Roșii, cu vedere radială, unde poți admira flora și fauna acestei ape. Tot aici vizităm un magazin, care are și un atelier de prelucrat pietrele prețioase, de diferite culori, care se extrag din „minele regelui Solomon” situate la 32 km la nord de Eilat. Ne relaxăm cu o baie în apa care este superbă, dar plaja este infectată: are niște pietre peste care nu poți trece decât cu niște papuci.

Trecem în Egipt prin punctul Taba, completând un formular ca la americani. Egiptul mi-a furnizat ce mai stupefiantă imagine despre condiția umană; peisajul e dezolant, ca și în Iordania, dar mizeria e mult mai prezentă. Hotelul de 3 stele, situat în plin deșert, era deplorabil, oamenii, în schimb, sunt de o amabilitate exagerată. Prosoapele din cameră m-au făcut să mă gândesc la scoarțele oltenesti. Așezările beduinilor te duc cu gândul la comuna primitivă. Ne pregătim de ascensiune pe muntele Sinai: toți

ne cumpăram lanterne, plecăm la miezul nopții să prindem răsăritul soarelui pe locul unde Moise a primit cele zece porunci. Pe drum, beduinul ne spune să nu aprindem lanternele că se sperie cămilele. Deci le-am luat numai ca să facem vânzare patronului.

Ne întoarcem în Israel, vameșii trecându-ne prin „n” filtre, ba la un post o nouă angajată lua lecții pe viu de cum se „citește” un turist, sporindu-ne enervarea. Hotelul Arcadia este de o eleganță tulburătoare. Toată stațiunea e cu totul altceva decât Mamaia. Anunțul „aveți apă la masă” sună atât de solemn chiar straniu, încât crezi că e vorba de vreo șampanie. Ajungem la Marea Moartă, apa cu cel mai ridicat nivel de salinitate din lume, de șapte ori mai mare decât oriunde pe mapamond. Ne scaldăm, de curiozitate, stând apoi timp îndelungat sub duș. Vizităm Masada, locul unde cei o mie de evrei au preferat să se sinucidă, decât să cadă în robia romană. Cetatea e la 15 km de un oraș cu nume românesc Arad.

Ajungem la Ierihon, socotit cel mai vechi oraș din lume, situat la 250 m sub nivelul mării, aflat sub autoritatea palestiniană. Autocarul își face ci greu loc prin circulația infernală pentru a ajunge la Ierusalim. La biserica românească, sub un copac, la poartă, e un stâlp de piatră cu o placă de marmură

Confluente culturale • Confluente culturale • Confluente culturale

neagră, pe care am citit textul: „În acest loc a funcționat, între 1941-1943, postul de radio Vocea României, din inițiativa câtorva evrei și români. Placa a fost dezvelită în anul 2004 în prezența lui Ion Iliescu, președintele României. Amintindu-mi că tot în anul 2004, participase la Montreal, la dezvelirea bustului lui Mihai Eminescu, am realizat ce probleme „serioase” rezolvase președintele „emanat”, în acei ani atât de frământați.

În Țara Sfântă sentimentul religios e terfelit în cel mai groaznic mod cu putință: în loc să mergi întâi la lăcașurile sfinte, ghizii te duc la magazine, unde, în loc să-ți dea răspuns la problemele religioase, te îndeamnă să cumperi reproduceri ale scenelor biblice fie în picturi, în sculpturi, în lemn, în tablă, etc., încât porunca „să nu-ți faci chip...” sună de-a dreptul fals.

Biserica Nativității în Bethleem, e în formă de cruce, imensă, însă grotă, unde s-a născut, nu m-a convins fiind o încăpere dreptunghiulară mare, toți închinându-se la o nișă. În drum spre Muntele Măslinilor urcă un ghid, care-și

promovează cruciulițele, iconițele, mirul sfânt, ajutat și de al nostru care, la sfârșit, își primește „comisionul”. Atmosfera devine insuportabilă, când suntem însemnați cu semnul crucii, pe ambele mâini, cu sfântul mir.

Orașul lui David e locul de unde începe Ierusalimul. Aici vedem steagul Franței, la intrarea pe teritoriul unde se află Biserica Tatăl Nostru, locul unde Isus și-a învățat apostolii crezul. Textul lui e scris în toate limbile pământului, evident și în românește. Ne înghesuim cu mulțimea de turiști să vizităm Biserica Mormântului Fecioarei Maria, cu toate că ceva identic văzusem la Efes, în Turcia, ghidul nereușind să mă urmărească decât cu o replică repezită „da, tradiția ce spune”. Vizita la Sfântul Mormânt e un calvar: o mare de oameni, care vor să vadă grotă cu acea stâncă de la intrare, intră într-o clădire imensă, pentru ca apoi să se ghemuiască într-o chilie, unde sunt două lespezi de marmură, lustruite de mâinile milioanei de credincioși, care le-au atins. Zidul plângerii, împarte vizitatorii ca pe plajă la nudism:

bărbații într-o parte, femeile în alta. N-am înțeles rațiunea pentru care se procedează astfel. Biserica Getsimani, de pe Muntele Măslinilor, ne oferă cadrul ultimei rugăciuni, asemenea lui Isus, care și-a petrecut aici ultima noapte de libertate. Refacem drumul pe Via Dolorosa, cu cele 14 porți, însă fără crucile, care pot fi închiriate, pentru a fi „mai în atmosferă”, dar sufocați de miile de dughene unde Isus e vândut a doua oară pe dolari, euro, șecheli.

Seara ne îndreptăm spre Tel Aviv, un oraș cu o intrare de mare capitală, cu un pod de concepție futuristă, o gară ultramodernă, cu străzi aliniate, pe care sunt amplasate mari și moderne magazine. Iaffa, port la Marea Mediterană, a fost încorporat

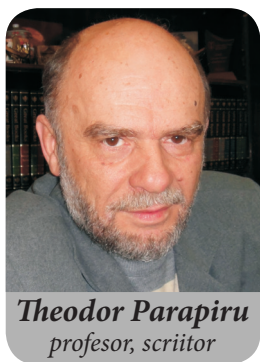
capitaliei, este ultimul popas înainte de a ne îndrepta spre aeroportul Ben Gurion. Aici, într-un parc, pe o noapte cu o lună eseniană, ni se înmânează diploma „Pelerin în Țara Sfântă” care atestă că „datorită faptului că a îndeplinit chemarea biblică, a ajuns la Ierusalim, Orașul Sfânt, Capitală a

Israelului și este prin urmare autorizat să poarte titlul de „Pelerin la Ierusalim”, diplomă semnată de Ministrul Turismului și de primar.

Aeroportul Ben Gurion are o construcție curioasă. La intrare te întâmpină o cupolă imensă, având o deschidere circulară cu un diametru cam de 8 m, pe toată lungimea cercului curgând apă, ca o ploaie, care cade într-un bazin, unde sunt tuburi din care țâșnesc jeturi de apă. E un semnal care atrage atenția vizitatorilor asupra problemei cu care se confruntă această țară: lipsa apei?

Ni se dă să citim un formular, care te chestionează dacă ai arme, cuțite, forfecuțe etc., apoi te interoghează unul cu pașaportul, după care treci la cel cu bagajul, care ți-l controlează, întrebându-te dacă bomboanele, vinul, suvenirurile le-ai cumpărat sau le-ai primit cadou și pentru cine sunt. Stupidități care, adăugate la oboseala excursiei, la insatisfacțiile provocate de ghid, de comportamentul mercantil, al tuturor celor cu care am intrat în contact, mi-au lăsat un gust amar. Totuși, această experiență merită trăită.

„Lovitura lui Brutus“ „Le coup de Brutus“ „Brutus’s stab“

Theodor Parăpiru
profesor, scriitor

După victoria de la Thapsus asupra fiilor lui Pompeius (6 aprilie 46 î.e.n.), victoriosului Caesar i se acordă dictatura pe o perioadă de zece ani, iar în 44 î.e.n., pe viață (dictator perpetuus). Neobișnuita lui toleranță, capacitatea recunoscută și de adversari și noblețea comportării nu micșorează numărul dușmanilor înverșunați, ci îi fac mai prudenți. Convingerea opozițivilor lui Caesar că el dorea să restaureze regalitatea le răpește acestora odihna, în pregătirea de comploturi care să salveze republica. Caesar acționează descurajant: „Dacă se complota ceva grav împotriva lui, sau se bârfea, prefera să prevină astfel de fapte decât să le pedepsească. Astfel, când descoperi niște conjurații și adunări nocturne împotriva lui, nu le pedepsi, ci numai arată printr-un edict că le cunoaște” (Suetoniu, *Viețile celor doisprezece Cezari*). Conspirația, care i-a fost fatală, a reunit mai mult de 60 de cetățeni, unii cu nume sonore în viața statului (v. Idele lui Marte).

Despre Marcus Iunius Brutus (85-42 î.e.n.) se spunea că este fiul lui Caesar dintr-o aventură de tinerețe, idee confirmată de o serie de favoruri de care s-a bucurat din partea dictatorului, atât el, cât și mama sa: „A iubit (Caesar, n.n.) însă mai mult decât pe oricare pe Servilia, mama lui Marcus Brutus. Pentru ea a cumpărat, în ultimul său consulat, o perlă de șase milioane de sesterti, iar în timpul războiului civil, pe lângă alte daruri, îi cumpără la licitație mari proprietăți pe un preț de nimic” (op. cit.). Deși Brutus luptase pentru Pompeius, a primit ușor grațierea lui Caesar, iar în 46-45 î.e.n. i s-a atribuit guvernarea Galliei Cisalpine, sarcină pentru care a primit laude binemeritate. Era un om cultivat, autor al unor lucrări filozofice (*De officiis – Despre obligații, De virtute – Despre virtute, De patientia*

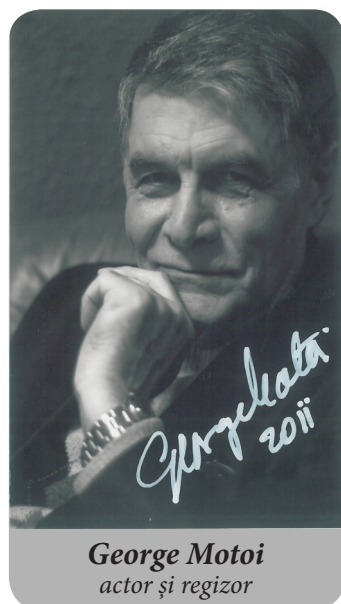
– *Despre toleranță*) și literare (scrisori, cuvântări, poezii). Descendent din acel Brutus care fusese în fruntea mișcării de revoltă ce alungase pe ultimul rege (v. Demnitatea Lucreției), avea un adevărat cult pentru libertate, pe care o vedea întruchipată în instituția republicii. Când complotiștii l-au înconjurat pe Caesar, una din cele 23 de lovituri de pumnal a fost dată de Brutus. Scoțând un singur geamăt la prima lovitură și acoperindu-se cu toga „pentru ca să cadă decent”, Caesar ar mai fi spus, adresându-se celui pe care îl protejase: „Kai si teknon!” (gr. Și tu, fiul meu!). Pesemne că uitase în acea clipă tragică principiul repetat de atâtea ori în compania intimilor:

„Lui Caesar i se va întâmpla ce trebuie să se întâmple!”.

Brutus a rămas în istorie ca un simbol al luptei împotriva tiraniei, dar „lovitura” lui de pumnal a asimilat și sensurile gestului surprinzător, de infidelitate și de nerecunoștință condamabilă.

Tezaurizarea culturii sub semnul compromisului - impresii generale și subiective -

George Motoi
actor și regizor

Aniversând 160 de ani de la nașterea celebrului dramaturg I.L. Caragiale și comemorând 100 de ani de la moartea sa, anul 2012 a fost declarat de lumea teatrului și câteva publicații, „Anul Caragiale”. Nu s-au grăbit să o facă nici Ministerul Culturii, nici Uniunea Scriitorilor, nici Parlamentul, nici Guvernul sau vreo altă autoritate națională. N-o să ne așteptăm

s-o facă tocmai Președintele României, căci ce alt președinte de țară, sau de partid, s-ar încumeta să oficializeze concurența lui nenea Iancu tocmai într-un an electoral!?

De peste un veac și mai bine, opera inegalabilului comedian a înnobilat viața teatrală cu o impresionantă galerie de personaje satirice în piesele, în momentele și schițele sale, surprinse și portretizate cum nu se putea mai bine de harul, de spiritul său critic și hazliu dus până la absurd, adunate din însăși viața atât de colorată, de duioasă și veselă a românilor de pe aceste străbune meleaguri, campaniile electorale fiind, cum bine se știe, ținta numărul 1 a biciuirilor sale – motiv pentru care, simțindu-se prea incomod pentru mulți, neîndreptățitul scriitor a și ales în cele din urmă calea exilului, tocmai poate pentru a nu se lăsa contaminat, corupt el însuși de „anturajul” autohton.

Oare nu ar fi meritat măcar acum o mai mare atenție, o reabilitare majoră și cu ecouri interminabile? N-ar fi fost poate tocmai aceasta și dovada unei evoluții a spiritului românesc? Cine să creadă, ca și în cazul lui Eminescu sau al lui Brâncuși, că intelectualii noștri de elită, precum Nicolae Manolescu, Liiceanu, Pleșu și mai ales Președintele Institutului Cultural Român, de până mai ieri, prea onorabilul Horia Roman Patapievici ar mai putea fi străini de această regretabilă stare de lucruri!? Domniile lor tac însă elegant, sub masca unei ignoranțe suspecte!

Singurul care se mai zbate să facă ceva este distinsul academician Eugen Simion care, cu eforturi inimaginabile, reușește să mai scoată din când în când, sub auspiciile Academiei, câte o ediție îngrijită, dacă nu de lux, cu operele complete ale celor mai reprezentativi scriitori români. Puțin, prea puțin pentru o țară și un popor amenințate, parcă tot mai mult, cu pierderea identităților legitime.

Invocarea unora că în opera ilustrului dramaturg nu s-ar găsi nici o lumină a moralei desăvârșite este compensată din plin, pentru cine vrea să vadă, de forța, de autoritatea satirei sale inegalabile asupra imoralităților pe care le propagă contagios pata neagră a omenirii, corupția! – acest flagel incurabil al tuturor timpurilor și care cunoaște, iată, și-acum din păcate, evoluții devastatoare. Or, tocmai în aceasta am putea găsi azi consistența valorică de netăgăduit a operei sale, care îl consacra definitiv ca pe un scriitor de geniu, demn de a fi recunoscut și înscris în circuitul literaturii universale.

De ce au românii atâtea rețineri în a afirma aceasta cu mai mult curaj, rămâne de neînțeles. Ori e vorba aici de o modestie prost înțeleasă, ori de invidia care-i macină pe prea mulți frustrați. Să ai asemenea valori de talie universală și să nu faci mai nimic pentru lansarea lor în lume este nu numai o costisitoare nedreptate, ci și o condamnabilă tentativă de anihilare, de regenerare, de îngropare a unui tezaur literar inestimabil. Se întâmplă asemenea acte de slăbiciune, sau de ignoranță, în celelalte țări europene! Dimpotrivă, orgoliile naționale par azi parcă mai inflamabile ca oricând! Umilița și blegeala, păguboase întotdeauna la români, nu ni le va mai putea despăgubi nimeni, devenind mai degrabă speculative și profitabile pentru alții.

Cuprinși fiind de atâtea tristeți, ne-ar mai fi rămas poate o rază de speranță în promisiunile teatrelor, dispuse să aducă la rampă anul acesta noi montări din dramaturgia lui Caragiale, ca semn al reconsiderării neîntrerupte, al respectului și cinstirii de care ar trebui să se bucure celebrul scriitor atât în țară cât și în contactele sau turneele din străinătate.

Dar, am ajuns oare să consemnăm cum se cuvine fâgăduielile acestea? Prea puțin. Regizorii de azi, teribiliști și viteji, nu mai știu să facă, precum predecesorii lor, mari spectacole Caragiale, fidele

actualității dar și celebrelor opere moștenite, ci mai degrabă caută, pripiți și obsedați de afirmări rapide, să profite de eveniment pentru a-și etala cu infatuare elucubrațiile supercreative cu care nu odată, vai, au demolat nestingheriți operele unor mari autori, compromițând un întreg tezaur al literaturii dramatice – mai ales că în lumea de azi nu se mai sinchisește nimeni de pericolele acestor denaturări, atât de agresive uneori, practicate în numele așa ziselor actualizări și libertăți de creație. Problema responsabilității culturale nu și-o mai pune nimeni. Este chiar ridicol dacă îndrăznești să mai aduci vorba despre așa ceva!

Și iată că semnele rele au apărut odată cu primele premiere bucureștene, în cea cu „*Scrisoarea pierdută*”, de la Teatrul de Comedie și mai ales în cea cu „*O noapte furtunoasă*”, de la Teatrul Nottara, în care cei doi regizori n-au reușit să facă, prin „prețioasele” lor intervenții în textele și portretizările antologice ale autorului, decât să se compromită pe ei înșiși. Mare păcat!

Chiar și la Teatrul Național din București s-a pregătit o asemenea „lovitură de tun”, cu o premieră intitulată nici măcar „*Scrisoarea pierdută*” ci doar „*Scrisoarea*” (desigur, cu specificația salvatoare „după I.L. Caragiale”), în care s-au schimbat nu numai tipologiile personajelor sau unele din replicile și acțiunile lor, dar au fost epurate și multe altele, socotite de prisos (?), chiar și rescrise sau adăugate unele noi de regizor și actori, ca și cum am fi avut aici de-a face cu un biet dramaturg diletant și stângaci (?). Toate aceste „corecturi” n-au dus decât la un spectacol diletant, care deși s-ar fi vrut virtuos și realist, n-a rămas decât unul caricatural și minor, de un grotesc forțat, animalic și hidos (vezi Tipătescu, Zoe și Cațavencu), prevestind parcă o lume diformă, dezmembrată, inexistentă pe planeta Pământ, populată de handicapați și ologi (vezi Dandanache). Se salvează totuși din ineptia aceasta, pe cont propriu desigur, doar domnul Virgil Ogășanu, într-un Trahanache de zile mari, în timp ce domnul Bindea, în rolul Cetățeanului turmentat nu-i deloc turmentat, ci doar un petrecăreț banal, eclipsat de un taraf, purtat după el, văduvind personajul, intenționat, tocmai de savoarea care-l făcuse celebru.

Mai alăturându-se aici o altă ratare a „*Scrisorii pierdute*”, cea a teatrului brăilean și mai ales viitoarea montare cu „*Năpasta*”, de care încă din primăvară am fost amenințați de prea răsfățatul Radu Afrim într-un interviu, că vom avea de-a face cu o „*Năpasta*” deloc caragiească pe scena Naționalului bucureștean, Anul „Caragiale” va cunoaște, firește, cele mai... „înalte culmi”!

Ne-au bucurat totuși intenția de universalitate teatrală a spectacolului Naționalului bucureștean, „*Două loturi*”, după I.L. Caragiale, realizat (impecabil de data aceasta!) de domnul Dabija, ca și bijuteria coregrafică a domnului Gigi Căciuleanu, „*Dăle noastre*”, sugerând expresiv și vioi galeria personajelor caragiești. Puțin, totuși puțin dacă ne gândim că spectacolele cu piesele mari au cam clacat totuși în acest „An Caragiale”!

Subrezindu-se într-atât, și parcă chiar premeditat, prin asemenea montări anti-Caragiale, tocmai fondul unor opere celebre (în cazul „*Scrisorii*”, pericolul corupției (generalizată azi!) atât de puternic surprins și satirizat de marele dramaturg), am putea spune că am avut nenorocul să asistăm nu atât la omagierea ilustrului scriitor, ci mai mult parcă la minimalizarea și masacrarea operei lui, cu o agresivitate turbată, greu de înțeles și acceptat.

Și dacă nu s-ar fi găsit în lumea noastră atâția corespondenți ai celebrelor personaje caragiești la care regizorii să fi făcut aluzie în montările lor. Slavă Domnului, avem acum destui Cațavenci, Tipătești și Brânzovenești. (Foarte bun Domnul Rizer în Farfuridi)... Cât despre coana Joița, „damă bună la toate”, model de femeie „demnă”, a ajuns și ea o dată politician, ce să mai vorbim?... Rolul a fost superficializat, neînțeles, prescurtat grosolan și mai ales încredințat unor tinere nu lipsite de talente, dar foarte greșit distribuite. Multe doamne parlamentar de azi le-ar fi putut inspira strălucit pe marile noastre actrițe să întruchipeze cu aplomb celebrul personaj care, totuși, a făcut istorie în teatrul românesc!

Cred că numai o asemenea realizare ar fi trezit interesul maxim al spectatorilor și nu tot felul de tratări regizorale fițoase, pline de trivialitate și exagerări stilistice. Ambiția unora, de a nu le semăna câtuși de puțin spectacolele cu cele consacrate de vreme, s-a dovedit, iată, pentru a câta oară, copilărească și plină de riscuri.

Oricum, viața culturală, cea teatrală în special, cu din ce în ce mai puține excepții (în cazul domnului Caragiale, vezi excelentul spectacol cu „*O noapte furtunoasă*”, de la Craiova, în regia domnului Mircea Cornișteanu și cu o fermecătoarea Veta, plină de subtilități erotice în interpretarea doamnei Cerasela Iozifescu) culege în România de azi nu roadele mult visate ale democrațiilor și libertăților de creație, ci (așa cum s-a tot văzut, slavă Domnului), pe cele ale instinctelor rebele, contaminate de „drogul viril” al exacerbării libertinajului și haosului general.

Superbă impostură!

Concepte filosofico-morale în *Jurnalul Fericirii*

Lucian Cașu
publicist

Pentru început, așa dori să fac o introducere acestei cărți cu un titlu și, mai ales, cu un conținut generos. Părintele nu a reușit să-și vadă creația luând calea tiparului, sfârșind chiar în ultimul an al opresiunii dictatorial-comuniste. În anii 70, descinderi ale Securității în chilia sa au dus la confiscarea acesteia, restituită mai târziu, lucru

care nu a împiedicat o nouă confiscare a sa, de această dată a unei versiuni mai ample a jurnalului. Între timp, copii ale acesteia sunt scoase clandestin din țară, unde vor fi citite la Radio Europa Liberă de către cuplul Lovinescu - Ierunca în anii '88-'89. Tot în această perioadă, tânărului său prieten Virgil Ciomoș i se vor încredința manuscrisele, publicând Jurnalul Fericirii în 1991 cu o postfață semnată de acesta. Aceasta va primi în anul următor premiul pentru cartea anului.

Vreau să precizez de la bun început faptul că *Jurnalul Fericirii* nu este doar o simplă scriitură ce s-ar încadra în specia de jurnal, deși asta s-ar deduce din titlu. Nicolae Steinhardt creează un testament literar, o ars poetica și, în același timp, o autentică imagine văzută din interior a lagărului sovietic din țară. În buna tradiție a unui jurnal, această lucrare nu este secționată în capitole ci în însemnări datate. Faptul interesant este acela că nu există o liniaritate cronologică, ele fiind scrise după eliberarea din temniță. Amintirile se succed după momentul specific al autorului și sunt reproduse ca atare.

Jurnalul va fi unul al fericirii pentru că, în mod paradoxal, adevărata fericire o va descoperi în închisoarea comunistă. El va fi botezat tainic la Jilava de către părintele Mina Dobzeu: „Mă nasc din nou, din apă viermănoasă și din duh rapid”. Conceptul de *paradox* va fi unul din subiectele puternic dezbătute, în cursul cărții nefiind neglijate și concepte de factură ontologică, sau

cel al libertății, acesta din urmă fiind explicat încă din preambul prin soluții lumești, oferite de personalități ca Soljenițin sau Churchill. În rest, aceste noțiuni vor fi abordate mai ales din perspectivă teologică, explicând cu argumente din Sfânta Scriptură, experiența proprie, cugetări filosofice, referințe la mișcări cultural-spirituale și pansee ale unor scriitori mai mult sau mai puțin cunoscuți aparținând literaturii universale. Părintele Steinhardt, la momentul redactării încă neintrat în monasticism, își expune conceptele dintr-o perspectivă degajată, ferm convinsă, oferind în același timp sentimentul de credibilitate. El evită o abordare apologetică de tip inchizitoriu justificând, astfel, cu pertinentă, noțiuni teologice și, în același timp, demontând teorii ateist-agnostice cu o inegalabilă facilitate, una dintre ele fiind cea că religia creștină este o religie pentru sclavi.

Supraviețuirea prin cultură. Aceasta este principala metodă prin care spiritul steinhardtian nu numai că subzistă dar se și desăvârșește în cumplitele temnițe comuniste în care își va petrece perioada martie 1960 – august 1964. Astfel, puținii reprezentanți ai lotului intelectualilor „mistico – legionari”, incluzându-l pe Nicolae Steinhardt, în care fusese și el „inculpat”, țineau lecții pe diferite teme culturale (intelectuali ca Alexandru Paleologu discuta pe teme de istorie a culturii, Sergiu Al-George ținea lecții de sanscrită sau Dinu Ranetti se ocupa de filosofia dreptului). Steinhardt își va deschide un așa-zis curs de limbă engleză, însă considerând contextul în care se aflau toți aceștia, toate aceste îndeletniciri nu sunt decât un mod de a supraviețui în condițiile precare ce erau puse la dispoziție de regimul materialist-ateist.

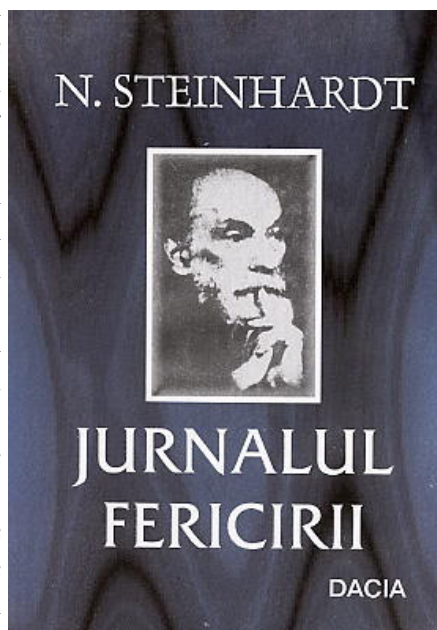
În acest context, căruia i se adaugă și botezul survenit la nici zece zile de la intrarea în celulă, Nicolae Steinhardt va experimenta o adevărată *metanoia*, care practic va influența întreaga viziune asupra ansamblului vieții. Astfel, la Jilava, „vastă peșteră, sinistă, împuțită”, Steinhardt va găsi o fericire incomensurabilă. Se poate greși enorm spunând că aceasta nu este decât o formă de negare, o metodă de

compensare, de conservare a unui corp zdruncinat de boală și mai ales de susținere, de stabilizare a unui intelect căzut în stare de depresie. Nu. Având în vedere o oarecare apropiere față de creștinism, deloc concretizată până în momentul încarcerării (decât la rang de nostalgie a copilăriei sau de cunoaștere pur filosofică cu care a cochetat în cadrul anturajelor din țară sau străinătate), Steinhardt va conștientiza împlinirea spirituală care i se face cunoscută între pereții sumbrului penitenciar. Vorbele „irlandezului” întâlnit la simpoziunile din Elveția și Anglia se vor adevăra în mod profetic „te vei număra printre închinătorii Lui”.

În ceea ce privește metanoia trăită, există un pasaj relevant despre importanța acesteia: „Creștinismul e transmutație, nu a elementelor chimice, a omului. Metanoia. Aceasta e minunea cea mare a lui Hristos Dumnezeu, transformarea fapturii”. Pentru că acesta este rolul creștinului, de a schimba pe sine, dar mai ales pe semenii; pentru că „omul nu este, ci devine” conform lui Sartre.

Referitor la una din temele predilecte din cadrul acestei cărți – și anume libertatea, Jean-Paul Sartre va fi parafrazat în nenumărate rânduri în *Jurnal*: „Suntem osândiți la libertate”, formulă ce îl obsedează pe Steinhardt după cum tot acesta mărturisește, completând în continuare că „nu-i lipsită de putere și nici de adevăr, chiar teologic”. Farmecul lui Nicolae Steinhardt vine atunci când pune în legătură o asemenea expresie cu altele, aparținând unor personalități ale culturii mai mult sau mai puțin diferite, uneori oferind o imagine mai bine conturată a problemei comentate alături punând-o sub semnul întrebării: „Merleau-Ponty: suntem osândiți a da lucrurilor un sens. Sorin Vasilie: nu realitatea are importanță, ci adevărul (care-i altceva) și sensul. Patriarhul Atenagora: De ce îi este omului de astăzi foame? De iubire și de sens.” Sartre este din nou parafrazat, de această dată asupra angoasei asumării responsabilității în privința liberului arbitru - în ceea ce Steinhardt descrie, aparent paradoxal, a fi o frază cu totul creștină: „Important nu este să spui: Iată ce au făcut din mine, ci: Iată ce am făcut eu din ceea ce au făcut din mine.” Tot la acest subiect, într-o însemnare datată cu anul 1970 face o ultimă referire importantă asupra aceluiași filosof

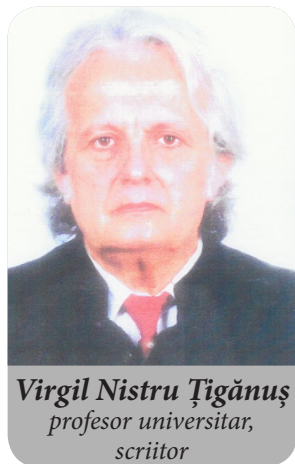
existențialist: „Scriitorul are nevoie de libertatea cititorilor”, „Libertatea scrisului implică libertatea cetățeanului. Nu se poate scrie pentru sclavi. Să scrii înseamnă să voiești într-un anume fel libertatea” sau „Datoria omului de litere nu e numai să scrie, ci să știe să tacă la nevoie”. Nicolae Steinhardt este atras de unele idei de factură existențialistă, propunând o meditație asupra conștiinței care împiedică producerea unei fapte benevole; semnificația fiind că însăși conștiința facerii unui bine compromite în mod *a priori* fapta propriu-zisă. Prin urmare, Steinhardt explică: „făptuirea binelui e maxima cea mai egoistă”.

Cu o veritabilă seninătate și fără urme de remușcări, tatăl lui Nicolae Steinhardt își îmbărbătează fiul spunându-i că dacă va fi închis acesta nu va face altceva decât să părăsească o închisoare mai largă în pofida uneia mai strâmtă, la ieșirea din aceasta producându-se reversul. Concluzia este că puterea absolută corupe. Totalitarismul prezent în acea perioadă sub formă marxist – leninistă, activ la toate nivelurile societății, este bazat pe lipsa de scrupule, abuz, bănuială, vrajbă propagandistică moscovită, violență, minciună etc. Steinhardt va reflecta aceste caracteristici ale sistemului în atitudinea abuzivă

asupra așa-zișilor inculpați din procesul Noica – Pillat, care sunt înconjurați de soldați cu pușca în mână - denotând atitudinea de frică a celor ce preluaseră puterea și care și-o exercitau cu forța. Cu toate acestea, încercări de desființare a elitei intelectuale de atunci (și implicit a potențialilor rivali), de anulare a conștiinței religioase au fost sortite eșecului. Toate tentativele despre care vorbeam mai înainte nu au reușit decât să întărească credința – iar în cazul părintelui (de mai târziu) nu au făcut decât să desăvârșească ceva ce pare că a existat anterior într-o formă embrionară. Încercările de opresiune ale autorităților comuniste sunt sortite eșecului și sunt relatate într-un spirit cinic. Toate acestea fac să reactualizeze o maximă aparținând lui Kierkegaard și anume: „Dumnezeu e cu desăvârșire absent în lume, dar e cu desăvârșire prezent în lăuntru nostru.” De asemenea și Heidegger cunoaște paradoxul lui Don Quijote de vreme ce scrie: „Orice om este întotdeauna infinit mai mult decât ceea ce ar fi dacă ar fi numai ce este.”

Mă scufund în vis până la tâmpile...

Virgil Nistru Țigănuș
profesor universitar,
scriitor

Vicenția Vara, „Alter-
Ego cu flori galbene”,
Editura RawexComs,
București, 2012, 96 pagini.

Distincția de autoritate în agora artelor i-a conferit-o doamnei **Vicenția Vara** (Mariana Ionescu), autoarea acestei cărți, regretata Profesoară Irina Mavrodin („o alteritate diferită, care este totdeauna cea a creatorului și cu deosebire și cu impact, cea a poetului”). Versurile aparțin fără îndoială unei personalități (talent, inteligență spirituală, multilateralitate filologică, capacitate de efort, sobrietate). Din fișa bio-bibliografică înțeleg că autoarea reprezintă un scriitor total, un cercetător al frumosului.

De această dată, doamna Vicenția Vara, care a trecut cu grație pragurile inițierii în **poesis**, se apropie cu o anumită dezinvoltură de contemplarea Idealului. Această tentativă este un dar al timpului marcat cu „inelul” revelației: „Am plecat la vânătoare cu sufletul pe umăr...” Căutarea unor semne ale Absolutului este cu atât mai anevoioasă cu cât, datorită nevredniciei noastre aluvionare, de ramurile mai ușor de atins ale „copacului cosmic” s-au prins „vorbe schimbate”, „vreme hoinară”, „cuvinte învechite în suflet”, „(un) zeu închipuit”, „arama timpului”, „un suflet sălcii”, „lei turbați”, „plânsul sleit”, „vinul sălcii”, „oasele întunericului”, „lacrimi de piatră”... Poeta Vicenția Vara nu citește în „apa otrăvită a oglinzilor”, ci îngenunchează cu smerenie în „iarba înaltă” și se roagă: „cer sufletului împăcarea lumii...”. Pentru poetul creștin aceasta este o „bucurie sfântă”. De aceea, după anii de trudă în laboratoarele scrisului, această carte de versuri „cu flori galbene” (adică flori ale speranțelor, ale descifrării tainelor vieții, ale veșniciei – pentru mulți – orbitoare); se află, se poate crede, la ceea ce latinii înțelegeau prin „trivium” (răspântie) o răspântie pe calea de la „pământul” însoțit al inimii – spre sălașul puterilor cerești. Unii cred că descoperim Înaltul destul de târziu, prea târziu. După părerea mea, acest „târziu” înseamnă de fapt *la timp*, adică la timpul revelației pe care l-au cunoscut, se știe cum, imperatorii Constantin și Justinian, Ciprian și Augustin și, în simultaneitate atemporală, mulțimi de rugători. În absența acestui vector de sens spiritual, discursul poetic „aburit de viață” se

risipește. Este bine că doamna Vicenția Vara, care, așa cum se vede și din această carte, stăpânește strategiile postmodernismului, ale intertextualității (a se revedea poemul introductiv), pledează metaforic pentru „stropii de lumină” ai Adevărului. Creațiile domniei sale certifică nu numai un nivel de talent, ci și o întinsă cultură (are un doctorat autentic în Filologie); iar „o cultură adevărată – le atrăgea atenția Părintele Teofil Pârâianu studenților ascorieneni – *îl ajută pe om, îi aduce în suflet valori, ... liniște sufletească.*”

Creația lirică a doamnei Vicenția Vara, care vine din pământul de jertfă al Sfântului Sava, martirul din râul Buzău, al marelui poet și doctor fără arginți Vasile Voiculescu, atinge „tălpile luminoase ale îngerului” veșniciei primăveri: „Mă scufund în vis până la tâmpile...” tocmai astăzi, în „cursele” super-tehnologiei, ale concurenței necruțătoare (inclusiv în perimetrul editorial unde, se pare, s-au și pecetluit clasamentele cu genii post-eminesciene). Poezia înalt spirituală poate salva: ne poate feri de „rătăcirea într-un neant fără întoarcere” despre care a scris Ernest Bernea.

Cândva, în gospodăriile românilor, meșterii cruceri izvodeau „icoane de vatră” aducătoare de pace) care erau totuși ferite de privirile cârcotașilor, apostaziilor). Așa îmi apar mai multe dintre versurile doamnei Vicenția Vara: „Nedescifrate semne tresar pretutindeni/ Ca niște dropii ascunse în spini...”. Iată una din cele mai frumoase figuri de stil ale acestei cărți. Cea mai anevoioasă călătorie este, cum bine știm, aceea către propriul eu. Vicenția își tricotează „închipuirea/ lumii înconjurătoare/ cu vietăți blajine cutreierând grădini”. Acolo însă bolul de nisip se leagă, prin cuvântul poetei, de bolul de stea”. Astfel se schimbă valorile din clepsidra ființei. La marginea timpului din ce în ce mai „rătăcit”, „eu mă visez desculță în grădinile copilăriei”, când, cum își amintea Sadoveanu, „mugurii erau încă închiși”. Mai apoi se îngălbenesc „grădinile răpuse ale toamnei”. Pictorul – eseist Sorin Dumitrescu recunoștea că „marii artiști sunt iconici”. Astfel folosește culorile doamna Vicenția Vara, cu nădejdea de a prelungi în cititorii domniei sale taina vieții. Drumul spre înalt (spre tâlcuirea temeiurilor netrecătoare ale lumii) se face, astfel ne învață părinții, prin asceză și nu prin ironizarea (luarea în deșert) a tainelor dreptei noastre credințe – așa cum se întâmplă în „nonconformista” literatură. Dar, cum spera Cervantes, numai „cel care cântă își alungă suferințele”. Așa este. Vocea (distinctă) a poetei tinde spre acea stare, când mintea coboară în inimă.

Concert în memoria unui înger

Virginia-Camelia Bobaru
profesor, Colegiul Național
„Al. I. Cuza” Galați

Eric-Emmanuel Schmitt, Concert în memoria unui înger, Humanitas Fiction, București, 2012, 215 pagini, traducere din limba franceză de Simona Brînzaru.

Cititorul poate fi atras mai întâi de banderola cărții: *Premiul Goncourt pentru nuvelă.*

Urmează prezentarea bio-

bibliografică a autorului de formație filozofică, cu o recunoaștere impresionantă la nivel mondial prin distincțiile pe care le-au primit proza sa scurtă, romanele și piesele de teatru, traduse în peste patruzeci de limbi. Dar conținutul?

Conștient de strălucita tradiție a nuvelei franceze (Maupassant, Flaubert, Daudet, Colette, M. Aimée), dar și de superficialitatea celor care „se strâmbă când a venit vorba de nuvele”, scriitorul propune o construcție din patru texte autonome și corespondente totodată.

Ce le separă și ce le unește? Fiecare istorisire își urmează propriul subiect, cu personaje din medii diverse, în fond din aceeași lume actuală căreia îi aparținem cu toții. Le-am putea vedea și în ziare, la TV sau pe internet, dar le-ar lipsi dimensiunea psihologică, pe care numai paginile de carte o pot conține. Iar în profunzimea ființei sale, omul îl întâlnește pe Creatorul său. Clipa revelației poate fi începutul unui nou drum sau o cale abandonată. La limita dintre mântuire și damnare se află personajele.

Criminala – o venerabilă doamnă dintr-un cătun idilic al Franței se pregătește să mărturisească în fața oamenilor faptele ei teribile, de care justiția o achitase. Destinul ei este legat de al preotului căruia i se confesează și care, la rândul său, trebuie să ia o decizie.

Un marinar taciturn, aflat în mijlocul apelor, primește vestea că a murit una din cele patru fiice ale sale. Chinul de a intui care anume duce la patru portrete psihologice destul de sumare, câtă vreme tatăl „nu a avut timp” să-și cunoască proprii copii.

Întoarcerea este necesară.

Ascensiunea profesională a doi tineri muzicieni din *Concert în memoria unui înger* este frântă de o posibilă crimă. Și totuși, dacă viața mai are o șansă, cine vor mai fi victima și agresorul?

Sau există numai *O iubire la Elisée*? Prima doamnă a Franței trebuie să găsească o ieșire din perfidia compromisurilor oficiale și a frustrărilor personale.

Suspansul este așadar unul psihologic, cu o notă distinctă a dimensiunii religioase. Într-o lume secularizată, omul nu se raportează la Dumnezeu și atunci pierde și dimensiunea orizontală a credinței, iubirea de semenii. Este momentul să ne sară în ajutor un intermediar: un înger sau un sfânt. Prezența îngerului este semnalată în titlul nuvelei care îl dă și pe acela al volumului. În viața personajelor, se insinuează ca laitmotiv existența Sfintei Rita, patroana catolică a cauzelor disperate. Ea nu impune soluții - rămâne discretă și îi lasă pe oameni să ia aminte.

Stilul nuvelor mizează pe expresia directă și obiectivitate. Situațiile au un anume schematism, de unde vine și simetria lor. Scriitorul justifică toate acestea în jurnalul său de creație, oferit ca un bonus pentru cititor: „A reduce o povestire la esențial, a evita întâmplările inutile, a contrage o descriere într-o sugestie, a degresa scriitura”.

În concluzie, dacă reținem ca termeni-cheie psihologia, morala, ajutorul divin, vom avea o lectură „cu greutate” intelectuală și afectivă.

Singuraticul din Berești

Theodor Codreanu
critic literar, scriitor

Primesc de la Ion Trif Pleșa o frumoasă carte intitulată simplu *Poezii*, apărută în Colecția „Cantos” a Editurii Opera Magna din Iași, 2012. Dintre zecile de cărți pe care le primesc, din generozitatea autorilor (pentru care le mulțumesc pe această cale, cu marele regret că nu-mi pot găsi timp nici să le răspund tuturor, dar nici să le

citesc, adunându-se, în consecință, vrafuri-vrafuri, pe hol și în camera de lucru), nu știu de ce volumul lui Ion Trif Pleșa mă îndeamnă să fac o excepție și să-l parcurg imediat. Ba, cred că înțeleg de ce: Ion Trif Pleșa este *singuraticul incurabil de la Berești*, figură insolită a spațiului gălățean, greu de scos din ale lui, poet de real talent și publicist bățaios, în paginile ziarului *Viața nouă* din Galați, autor al *Contrajurnalului de la Berești* și al unor cărți de publicistică, apărător al drepturilor românilor din Basarabia. Dar, deși profesionist autentic în ceea ce face, nu a insistat să fie recunoscut ca atare în rândurile Uniunii Scriitorilor din România decât foarte târziu, spre deosebire de multe mediocrități care au știut să asalteze, cu toate armele, instituția breslei, purtători acum de patalama.

Cu ani în urmă, scriind despre una dintre cărțile sale de poezie, conchideam: „Structura sentimentală a poetului moldovean, trăitor în orașele de provincie și care acoperă o prolifică tradiție la noi, este anihilată nu numai de rafinamentul și sobrietatea stilului, în poemele lui Ion Trif Pleșa, cât mai ales de o ironie meșteșugit dozată în metafore esențiale.” Aceeași impresie și acum, iar, în plus, tentația bacoviană de a transforma provincia bereșteană și gălățeană în una generică, acoperind întreaga țară și întregul univers, esențializate parcă de versul înaintașului: „O, țară tristă, plină de umor!” Altminteri, poema „artă poetică” pusă în fruntea volumului se numește *Galați*, Bereștii constituind, de asemenea, pretext liric în diverse texte (*Tablou cu rime la Berești*, *Secvență la Berești* etc.). Lucru de

înțeles, urmat și de alți poeți. Să amintesc doar cazul lui Cezar Ivănescu, trăitor în tărâmul Baaadului (Bârladului), spațiu fabulos al unor experiențe existențiale profunde. Să se observe că Ion Trif Pleșa pare mai aproape de „concretul” postmoderniștilor, numind direct tărâmurile viețuirii, ca și implicarea elementului autobiografic și cel cotidian (*Poem la flacăra brichetei*):

Albuș / tuș, chitanță / clanță;

Galați / cârnați;

Ion Trif Pleșa / are de la Porto-Franco cămeșa.

Benzină o să-mi dea Poligrafia. Neculai Ciolan

n-o să mă refuze;

brichetă – de la colonelul Ionescu, sau general,
ce-o fi acum,

dracu' să-l ia!

Și totuși intenția lui Ion Trif Pleșa nu este nicicum „textualizantă” în sine. Poemele cu astfel de notație nu sunt dintre cele mai caracteristice și mai realizate, exceptând situațiile când „furia” poetului se domolește în sufocări care capătă un dramatism existențial. Atunci el este „Poet cu păr de lup”, dar și „câine” diogenesc, atingând fibra violentă a *kynismului* (a se vedea distincția dintre *cinism* și *kynism*, la Peter Sloterdijk), ca în vorba Lunii: „Din doi poeți de azi, / unu-i măgar.” (p. 35). Într-un text dedicat „filozofului fără soț”, Petre Țuțea, „furia textuală” e remarcabilă prin lapidaritate: „Procurori și stele. Bivoli umflați, în alergare. / Pe Marea Neagră plutesc virgule, cuțite și dosare. // Fulgeră în craniul lui Eminescu. Dimineți refuzate. / În măduva oaselor face de gardă Socrate.” (*Filozoful fără soț*).

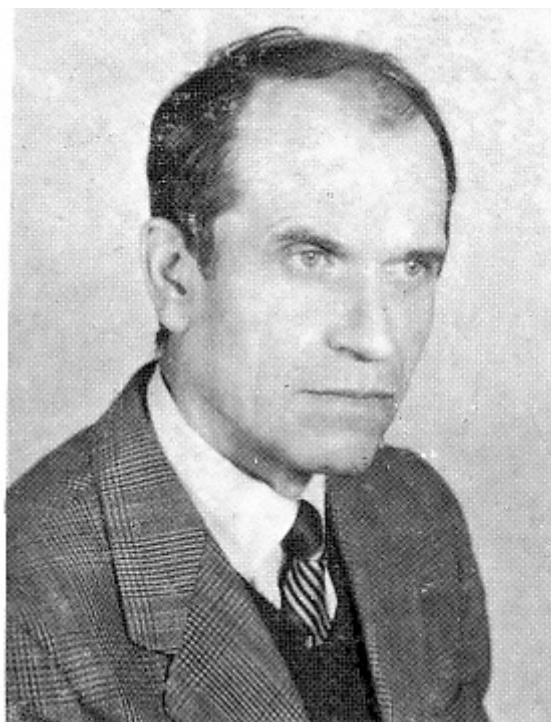
Și întorcându-mă la poema deschizătoare *Galați*, să subliniez mirarea poetului că această veche urbe a fost întemeiată de o femeie, că între zidurile ei: „Nicio zi de-a ta nu-mi este prietenă. // Doar pâinea / mai calmează lucrurile. // Poeții se aruncă în flăcările alcoolului, / arzând de vii; / păsările din cărțile lor țin în gheare / inimile deținuților. / Paștele bate la poarta penitenciarului. / Cad primele picături de glorie, / dar paharul meu / e cu gura-n jos. / Din soare se aruncă cu ruble. // Negustori cu capul pâlپând în călimări, / ziare cu mâinile întinse pe piept. // Redacțiilor preistorice, noapte bună / (în 1990 frecau Galațiul cu periile lor de sârmă).

Confluente culturale • Confluente culturale • Confluente culturale

// Ouă din care mă salută / cocoși gata tăiați.” În Galațiul mitic („concret?”), poetul descoperă indiferența umană: „Dezgrop indiferența, îi încerc tăișul, / mi-o înfig în piept.” (*Vânt*). Galațiul devine centrul *Țării de Paie*, cum e poreclită Moldova de Jos: „Țara de Paie – un băț de chibrit / scăpărat de cartierele sărace, / decembrie precum negreața de sub unghii, / tu stropindu-mă cu nemulțumiri. // Degeaba suntem sănătoși. // Pumnul a înghețat, / norii fabrică minciuni – e mai ușor decât să spele cămăși murdare, / țâșnesc din flăcări drapele, iar din drapele / – bucăți de gheață.” Moldova devine țara unde poetul „bate câmpii”: „Râzi, Moldova, să ți se vadă dinții / în această seară urâtă. / Insist să râzi! / Luna – un fleac, un zarzavat cosmic. / Teii s-au uzat, / nu mai pot fi injectați cu nimic, / la salturi nu mai răspund. / Poruncesc râului să mă scuipe cu pești întunecați.” (*Bat câmpii, nu-i așa?*). La Galați se vine pentru a face avere, la Iași, pentru a ne fi „crestați” obrajii „cu sabia lui” Eminescu, la Bacău, spre a tuși în batistă ca în Bacovia, iar la Berești locuiește poetul „decorat cu apă rece” în cada de baie. Desigur, Moldova Bereștilor și Bacăului se-ntinde și peste Moldova basarabeană (*La Moldova*), peste Bucovina ucrainizată, sub spectrul lui Boris Elțan (*Știri*) și ale celorlalți mahări ai imperiului: „Artefacte și blazoane, / Ion pentru neIvane, / cușcă din Rusia cea Rusie”, întinsă peste toată România: „Nuci păzindu-și beregata, / România – mama, tata... / Lasă «Lada» se se-afunde / în Ucrainile flămânde.” (*Rusia cea Rusie*).

Privită cu ochi din exterior, Moldova bacoviană a putut fi evaluată ca provincia românească cea mai năpăstuită în istorie, aflată într-o continuă retragere sub semnul Zodiei Cancerului (Sadoveanu), Racul Roșiu, în imaginarul poetic al lui Cezar Ivănescu și în *Doina* eminesciană. Faptul este analizat, în grilă bacoviană, de către Svetlana Matta în cartea tulburătoare din 1958 (*Existence poétique de Bacovia*), apărută în Elveția, la Zürich. (A se vedea tardiva versiune românească a cărții, *Existența poetică a lui Bacovia*, Editura Ateneul Scriitorilor, Bacău, 2012, studiu

introdutiv, interviu, medalion biobibliografic, anexe și îngrijire ediție, de Lucia Olaru Nenati). Această decădere, subliniază Svetlana Matta, își are începuturile odată cu pierderea unei părți din Bucovina, la 1775, continuând cu vânzarea Basarabiei la 1812, apoi cu cedarea capitalei, după Unirea de la 1859. Asemenea blestem istoric, crede autoarea, ar fi fost trăit, la cote sufocante, de autorul *Plumbului*: „Bacovia este *strigătul de dispariție* al întregii Moldove. (...) În curând va risca același lucru întreaga Românie, care după Cioran, unul dintre spiritele românești actualmente cele mai simptomatice, și-a ratat destinul istoric.”¹

Ion Trif Pleșa

Ion Trif Pleșa lasă impresia că înscrie Moldova și România în acest destin al agoniei istorice, în vreme ce inteligența post-modernistă chiuie parodic și verbios în textualism *sans rivages*, îmbătată de *political correctness* a unei Europe aflată ea însăși în cădere. Panoramă eminesciană a deșertăciunilor, de la piramida lui Kheops la poemele lui Ion Trif Pleșa, cel născut să-l cânte pe faraon: „Și-a dorit o piramidă înaltă de 137 de metri. / Poftiți în Africa să vedeți că o are. // Mult de tot și-a mai dorit ca după 4600 de ani, dintre toți, / Ion Trif Pleșa să-l cânte. // Dorința i s-a împlinit. // Faraonul e fericit. Petrece. // Aud vinul gâlgâind / pe gâturile celor o sută de mii de sclavi ai săi. // În camera reginei s-au împușinat păianjenii / – observând că lyra mea îi ocolește, se sinucid cu miile. // Mai bine morți decât necântați de Ion Trif Pleșa.” (*Portret IV. Kheops*). Necântați în pierzanie: „Epocă a pierzaniei: / treptele spre noi înșine / – rupte, aruncate. // RUGĂCIUNI DE STICLĂ, / vedeți să nu le spargeți. // Mai e un lat de palmă și kaput.” (*Încă un lat de palmă și e seară*). E vremea când se bate, în „latul de palmă”, „ultimul cui” (*Pânză*).

Acesta e *singuraticul de la Berești*. Un postmodernist transmodern.

Note:

1. Svetlana Matta, *op. cit.*, p. 122.

Spiritul gălățean în tentații metafizice (I)

Ionel Necula
filozof, scriitor

Dac-ar fi să privim spiritul gălățean dintr-o perspectivă mai generoasă, necantonată de prejudecăți aleatorii am putea constata că o caracteristică a creației de la malul Dunării o constituie diversitatea, refuzul de a se înfeuda unui anumit gen de creație. A prevalat, ca peste tot, interesul pentru poezie și proză, dar n-au

lipsit nici tentațiile pentru teatru și dramaturgie, cum n-au lipsit nici atracțiile pentru genul eseistic sau pentru cel memorialistic. N-a excelat, e drept, în memorialistică, precum la creatorii tecuceni, bunăoară, unde majoritatea scriitorilor – de la Hogaș, Anton Marin și Lascarov-Moldoveanu până la Petrovici și Iorgu Iordan – au dat genului memorialistic o noblețe reconfortantă și seducătoare, dar a fost prezent și în creația gălățeană, destul de bine reprezentat, prin Anton Holban și prin alți scriitori din arealul spiritului dunărean.

Cât privește tentațiile spiritului gălățean de a se rostui în poziționări metafizice, putem spune că Galațiul n-a cunoscut prea multe ispite, iar cele puține ce s-au plâsmuit în zăriștea toposului gălățean – Ioan Gh. Savin, Dimitrie Cuclin – nu s-au bucurat de prea multe propensii exegetice. Galațiul n-a avut norocul Brăilei care a furnizat spiritului românesc personalități importante și de mare vigoare filosofică, precum Nae Ionescu, Anton Dumitriu și Vasile Băncilă și nici pe cel al Tecuciului, care-a dat țării trei importante personalități filosofice – Ion Petrovici, Vasile Pârvan și Ștefan Zeletin.

Din păcate, nici în trecut, nici mai recent, când s-au creat condiții pentru o mai dreaptă recuperare exegetică și eseistică a moștenirii filosofice plâsmuită pe malul Dunării, actul de valorificare a moștenirii filosofice, multă-puțină câtă s-a priticit, n-a cunoscut optimizarea așteptată. În ultimele decenii, s-au remarcat câțiva tineri cu reale aptitudini eseistice – Sergiu Tofan, Al. Ștefănescu, A.G. Secară, Traian Drăgănescu – dar ritmul valorificării zestrei sale filosofice a rămas tot lent și mai mult la nivelul dezirabilității.

Nu ne-am propus, Doamne ferește, să facem proces de intenție spiritului gălățean. Știu că Galațiul are în momentul de față un buchet de intelectuali de bună calitate, față de care mi-am exprimat deseori încrederea și convingerea că știu să-și împrejmuiască bine teritoriul și să-și administreze patrimoniul cultural. Actul valorificator nu trebuie să fie impulsionat din exterior, să se intervină din exteriorul toposului în discuție și nu este în intenția noastră să ne implicăm dojenitor în problemă, dar aș vrea, dac-ar fi să fim sinceri până la capăt, ca patrimoniul filosofic gălățean, atât cât este, să fie mai bine grădinarit. Îmi amintesc că-ntr-o vreme, când funcționa Editura Porto Franco, s-au publicat câteva manuscrise din ceea ce lăsase Dimitrie Cuclin, dar inițiativa, laudabilă, n-a mers mai departe și nu s-a extins și asupra altor gânditori pe care să-i aducă în actualitate și-n circulație publică. Mă gândesc că Ioan Gh. Savin, bunăoară, care a ținut la Facultatea de Teologie din Chișinău cel mai apreciat curs de *Apologetică*, după care s-au pregătit multe serii de aspiranți la funcția clericală, ar trebui reeditat pentru a servi formării doctrine și duhovnicești a celor ce se pregătesc pentru funcția preotească. Nu mai spun de lucrările lui filosofice, de comentariile asupra pozitivismului lui Auguste Comte, de poziționările sale față de iconoclaști și apostatați - de o mare actualitate și în zilele noastre.

În vremea când în Rusia bolșevizată religiozitatea populației pravoslavnice, bine înțelenită în principii de viață creștinești, era deturnată în apostazie și ateism, Ioan Gh. Savin s-a remarcat prin atitudini ferme și decomplexate împotriva ateismului cultivat cu obstinație în cadrul balșoiului vecin răsăritean. Ca unul care cunoștea bine smerenia sufletului pravoslavnic se intriga de convertirea lui automată la ateism. Lua atitudine și atrăgea atenția celor interesați, lumii creștine și Europei asupra stărilor de lucruri nefirești din Rusia lui Lenin și Stalin. *Fostul seminarist Stalin*, scria într-un articol, *cu aere sumbre de Antihrist își asumă cutezătoarea sarcină de a distruge orice urmă de religie creștină de pe vastul domeniu uman căzut pradă funestei lui experiențe.*

Avea naivitatea să creadă că între Lenin și Stalin exista, în problema libertății de credință, o deosebire de principii, că Lenin ar fi arătat, chipurile, o oarecare toleranță religioasă, mulțumindu-se doar cu despărțirea ei de stat, fără să

Confluente culturale • Confluente culturale • Confluente culturale

se amestece în firidele sentimentului particular, unde puteau sălăslui și credințe neomologate prin hotărâri de partid. *Tinerii până la vârsta de 21 de ani*, mai scria cu îngrijorare cărturarul gălățean, *organizați în societăți ateiste (consomolit, subl.aut.) sunt instruiți numai în sens antireligios și meniți a deveni la rândul lor propagandiști ai celui mai feroce ateism (Iconoclaști și apostatați contemporani*, Editura Anastasia, București, 1995, ediție îngrijită și prefațată de nepotul cărturarului, Aurel Savin, p.76).

La vremea respectivă, încă nu anticipa că toată această nebulie răsăriteană se va abate curând și asupra bucolicului popor român, o dată cu instaurarea regimului comunist. A plătit pentru aceste atitudini curajoase. Arestat la 5 mai 1950, va fi depus la temuta închisoare din Sighetul Marmăției, unde va fi supus, asemenea altor martiri ai credinței, la tot felul de umilințe, de la înfometare și distrofie până la urmă, la tentative de exterminare.

De abia în 1995, nepotul său, Aurel Savin, îi va reedita, la Editura Anastasia, volumul *Iconoclaști și apostatați contemporani* – o lucrare de atitudine și de denunțare a derapajelor lumii contemporane din cutumele vechi, ancestrale, certificate de evoluția firească a omului, a societății, a gândirii. Ioan Gh. Savin și-a asumat responsabilități

de cap limpede și de conștiință trează și a sesizat bine consecințele căderii din dogmele biblice și din modul tradițional de viață.

Ceea ce nu se știe, sau se știe mai puțin este faptul că ierarhul din Jorăștii județului Covurlui a fost, într-o vreme, între anii 1922-1929, căsătorit cu poeta Natalia Negru din Tecuci. A fost un mariaj care n-a durat și nimeni n-a aflat adevărata cauză a repedei lor despărțiri. Presupuneri sunt multe, dar nu cred că e bine să alimentăm în continuare bursa zvonurilor. La vremea căsătoriei lor, tomnaticul mire se apropia de 37 de ani iar mireasa își aniversa patru decenii de viață.

Altceva trebuie subliniat cu prioritate în aceste rânduri omagiale; că în atâția ani de la nașterea lui (18 decembrie 1885) s-au ivit atâtea prilejuri de cinstire, de omagiere și de dreaptă recunoaștere a contribuției sale la conservarea sentimentului religios și nimeni nu și-a asumat rolul catalitic de a iniția o acțiune mai generoasă de rememorare a numelui său.

De un tratament asemănător, de indiferență și ignoranță a avut parte și celălalt nume important

descins din arealul spiritului gălățean. Este vorba de compozitorul și metafizicianul Dimitrie Cuclin (1885-1978), nume de mare suprafață culturală, dar care, nici în trecut, nici în anii de după 1989, n-a cunoscut prea multe tentații valorificante. În 1990, prolifica editură Porto Franco din Galații acelor vremi i-a publicat volumul *Teoria nemuririi*, dar proiectul era mult mai ambițios. Conducerea de atunci promitea să-i publice întreaga operă metafizică. Din păcate, în devălmășile care au urmat, ideea s-a pierdut și nimeni nu s-a mai gândit s-o reia și s-o readucă în actualitate.

S-au scurs atâtea prilejuri de aduceri-aminte, de omagieri (aniversări și comemorări), dar nu știu să fi organizat cineva vreun simpozion, vreo dezbatere, vreo oportunitate pentru sublinierea contribuției lui Dimitrie Cuclin la dezvoltarea patrimoniului filosofic gălățean. Anonim în viață, a rămas la fel de anonim și după trecerea în cele veșnice. Or, dacă bunii săi concetățeni nu manifestă interes pentru reșezarea lui pe soclul pe care îl merită și la care a cioplit toată viața, nimeni altcineva nu va prelua acest rol de cinstire și omagiere. Sigur că în cultura românească sunt multe personalități lăsate în uitare și indiferență, dar cele mai multe, nu zic toate, nu sunt asumate de o localitate anume, care să le țină-n

atenție publică și să le cinstească prin inițierea de simpozioane sau sesiuni de comunicări științifice, să le fixeze numele pe indicatoarele stradale, să le dezvelească busturile cioplite în piatră, să le editeze lucrările. Cele mai multe localități și-au înțeles acest rol propulsator, dar Galațiul nu pare să-și ia în serios această datorie de cinste.

A fost Dimitrie Cuclin un gânditor cu resurse metafizice promițătoare, de natură să înnoiască actul speculativ și să aducă un spor de cunoaștere filosofică? A fost, desigur, un cărturar polyvalent și s-a implicat sporitor în mai multe domenii de creație. Este autorul a peste 600 de lucrări muzicale – muzică de cameră și instrumentală, muzică simfonică și de operă, muzică corală, studii de muzicologie și cu caracter didactic. S-a remarcat în literatură, în teatru, în epică și-a fost un promotor al școlii componistice românești. Prin varietatea preocupărilor sale, amintește de spiritele medievale cu preocupări diversificate și cu apetit pentru erudiție. Nu e nici o îndoială că preocupările sale filosofice erau cunoscute și se bucurau de bune aprecieri din partea gânditorilor români, căci în anul

Confluente culturale • Confluente culturale • Confluente culturale

1934 a făcut parte din delegația care a reprezentat România la Congresul Internațional de Filosofie de la Praga, alături de Ion Petrovici, Pius Servien (Șerban N. Coculescu), D. Drăghinescu, G. Eșanu, G.D. Scraba, unde a susținut comunicarea *Muzica privită ca artă, știință și filozofie*, o comunicare primită cu interes de participanți. Chiar includerea lui în componența delegației românești a reprezentat un semn de recunoaștere a apetenței sale pentru filozofie și pentru lucrările sale publicate până la acea dată. Ca membru al delegației românești la Congresul de la Praga a avut ocazia să asculte comunicările unor importante personalități filosofice europene, precum L. Brunschvic, și N. Hartman.

În revista **Convorbiri literare** din mai-iunie 1943 a publicat studiul *Gânduri asupra cântecului popular românesc*, ceea ce înseamnă c-a rămas conectat permanent la filonul de aur al spiritualității noastre, de unde și-a extras seva, zăcământul și gama melodică a compozițiilor sale. A înțeles sufletul românesc, a meditat asupra specificului său și-a dat seama de căutările și de anxietățile sale în mai multe registre de creație - de la muzică la metafizică, ba chiar și în literatură. Din acest punct de vedere se înrudește cu muzicianul Al. Bogza din Câmpulung Moldovenesc, care, tot așa, a pendulat între muzică și filozofie și a dat rezultate strălucite în ambele domenii.

Teoria nemuririi este una din lucrările fundamentale ale lui Dimitrie Cuclin, în care omul și interacțiunea lui cu datul ontologic ocupă un loc central. A intuit bine că sub aspect antropologic înțelegerea relației dintre om și mediul de viață este esențială în înțelegerea destinului său. Cele două premize de la care pornește întreaga speculație cucliană sunt fixate pe această interacțiune dinamică dintre om și teritoriul pe care-l circumscrie. *Suntem formați din elementele mediului înconjurător plus un ce pe care admitem să-l numim forța animică și această forță animică nu poate să nu aibă o proveniență determinată a existenței.* Regăsim în aceste premize ceva din dualismul cartezian, căci Cuclin nu ignoră și nu volatilizează realitatea obiectivă, plină, grea, pozitivă, dar o pune în relație funcțională cu o forță animică teleologică, în sensul că este scoasă de sub imperiul cauzalității și al oricărei determinări. Sursa acestei forțe animice nu vine de undeva din afară, ci din propriile sale predispoziții. Avem statut de ființă datorită acestei forțe animice, care nu poate avea decât tot însușiri de ființă. *Izvorul ființei noastre este deci tot o ființă – o ființă-sursă*, de factură mult mai superioară decât cea din care suntem alcătuiți.

Dimitrie Cuclin nu vorbește de un Demiurg, de un Creator atotputernic de la care provin toate cele

ce sunt, dar, dacă observăm bine, *ființa-sursă* așezată la temelie există are toate atributele Dumnezeuului biblic. Nu are început și sfârșit, nu are cauzalitate sau alte determinații și este izvorul a tot ceea ce este. Dincolo de imprecizia termenilor folosiți, fapt explicabil dacă avem în vedere pregătirea și domeniul său aptitudinal, regăsim un gânditor profund creștin pe care veșmântul lingvistic folosit nu-l smintește din temeiurile credinței străbune, din temeiurile vechi și verificate istoric.

Această *ființă-sursă* așezată la fundamentul existenței noastre ca ființe reale și ca lume descinsă din actul genezic, ne precede și ne supraviețuiește. Nu este supusă timpului pentru că este chiar timpul și nu are determinare spațială, pentru că este ubicuu. Regăsim aici toate determinațiile cu care Eminescu împrejmua ideea de Dumnezeu. *Ideea dumnezeirii*, spunea poetul într-o notație răzlețită, *s-a născut din negație, din ceva ce nu este spiritul nostru – atotștiutor, din ceva ce nu este brațul nostru – atotputernic -; din ceva ce nu este viața noastră, infinită; din ceva ce nu este sufletul nostru – ambiguu (Fragmentarium, p. 76).*

Fără îndoială, Dimitrie Cuclin este bine familiarizat cu doctrinele filosofice inserate în istoria gândirii universale. Teoria sa despre nemurire reunește idei și principii bine sedimentate de-a lungul timpului, de la teodiceele medievale la teoria armoniei prestabilite a lui Leibniz și până la idealismul transcendentă cu dialectica Eului și non-Eului a lui Fichte, ba chiar și cu ideea Supraomului nietschean.

Cum este posibilă nemurirea? Pentru a răspunde la această întrebare, autorul renunță la viziunea filosofică de ansamblu, revine la pasiunea sa muzicală, și mută răspunsul, din domeniul filosofiei în domeniul muzicii. Sunetele, prin imaterialitatea lor, conservă cel mai bine funcțiile ființării. De fapt, chiar problema ființei este transplantată în ostrovul muzicii și autorul accentuează asupra ideii de funcție, de *funcționalitate* – un concept ce desemnează imaterialitatea și relația dintre sunete. Ceea ce nu are materialitate, substanță, corporalitate nu are cum să dispară, nu are cum să-și piardă un conținut pe care nu-l are. Dacă prin nemurire se înțelege descărnarea ființei de conținut, atunci este evident că funcția și funcționalitatea nu poate să piardă ceea ce n-a avut niciodată. Nemurirea nu este numai posibilă, dar chiar inevitabilă.

Aceasta e teoria, expusă aici sumar și fără multitudinea de sensuri pe care i le conferă Dimitrie Cuclin, fără accentele sale asupra nemuririi dar, firește, cartea trebuie citită integral și cu luare-aminte de toți cei interesați de gândul înalt și adânc.

(Va urma)

Valori culturale sub lupă

Ana-Larisa Pelin
profesor, Liceul de Arte
„Dimitrie Cuclin”,

În opinia lui M.J. Herscovitz cultura reprezintă „totalitatea valorilor materiale și spirituale create în procesul istoric de afirmare a omului ca om, proces care evidențiază progresul omenirii în cunoașterea, transformarea și stăpânirea naturii, a societății și a cunoașterii însăși”. (M. Herscovitz, *Les bases de l'anthropologie culturelle*, Paris, Payot, 1952, p. 64.), iar

E.F. Tylor (1871) desemna prin cultură „ansamblul complex al cunoștințelor, credințelor religioase, al artei, moralei, obiceiurilor și al tuturor celorlalte capacități pe care le dobândește omul ca membru al societății”.

Liceul de Arte „Dimitrie Cuclin”, de mai bine de șase decenii, este matcă a culturii locale care adăpostește, crește la sânul său și dă aripi talentelor gălățene care reușesc să treacă peste granițe geografice și temporale. Este o dovadă a liantului spiritual capabil să depășească toate obstacolele politice, sociale și economice. Cu același scop grandios al Uniunii Europene, care promovează „unitatea în diversitate”, proiectul multilateral Comenius “Cultural Values under Magnifying Glass” reunește sub lupă valori culturale diferite prin cele șapte instituții școlare partenere din cinci țări: Ungaria, Turcia, Cehia, Italia și România. Liceul de Arte din Galați se numără printre bucuroșii parteneri din cadrul acestui program educațional, care, în perioada 2012-2014, va avea posibilitatea să promoveze valorile culturale locale și naționale familiarizându-se în același timp cu varietatea culturală a Europei.

Luna octombrie a acestui an a oferit ocazia primei întâlniri din cadrul proiectului în Turcia, localitatea Çan, provincia Çanakkale. Delegația școlii noastre, formată atât din profesori (directorii unității: Roșca Mircea Titi și Șuşnea Adina, profesorii de limba engleză: Gulerez Săbăreanu Luminița și Ichim Adriana, profesorul de istorie: Nedu Ștefan și Pelin Ana-Larisa, coordonatorul proiectului la nivelul unității), cât și din elevi (Grigoriu Iulia de la secția de teatru, Martiș Maria de la clasa de arte plastice și Buznea

Iustina de la clasa de muzică), a participat la numeroase activități care au presupus cunoașterea reciprocă a partenerilor prin prezentarea unor filme care descriau țara, regiunea, localitatea și istoria localității, precum și instituția școlară de proveniență, dar și familiarizarea cu obiceiurile de viață, particularitățile culinare, istoria și principiile de viață ale poporului turc. Gazdele noastre ne-au încântat cu amabilitatea, deschiderea și căldura lor sufletească, oferindu-ne posibilitatea de a cunoaște o societate conservatoare, dar și deschisă spre nou, tradițională și modernă în același timp. Elevele noastre s-au bucurat îndeaproape de amabilitatea gazdelor noastre fiind primite în familiile elevilor turci. „Experiența aceasta a fost unică având posibilitatea de a asista la viața cotidiană a unei familii de naționalitate diferită. Familiile ne-au tratat ca și cum am fi fost copiii lor, ceea ce a fost foarte frumos.” (Martiș Maria); „Acest proiect a fost o șansă spre comunicare, spre nou. Am avut oportunitatea de a ne perfecționa limba engleză, de a scoate în evidență tradiționalismul și unicitatea țării noastre și de a cunoaște și alte obiceiuri și lucruri deosebite la alte popoare” (Buznea Iustina); „Cred că genul acesta de experiență, atât de deschisă și sinceră, de comuniune între țări diferite, înseamnă mult mai mult decât un schimb cultural. Se produce un transfer de energii și se încheagă prietenii care pot dura toată viața, descoperim locuri, oameni, senzații care ne spun câte ceva despre noi, despre unde vrem să fim cu adevărat. Trebuie să recunosc că cele mai frumoase momente pe care le-am petrecut în Turcia au fost la familia Handei (eleva care m-a găzduit) unde m-am simțit ca acasă și unde voi fi mereu binevenită să mă întorc. Am învățat de la acești oameni cum este să trăiești în armonie și multe alte lucruri, pe care aș fi bucuroasă să le povestesc la un ceai, neapărat turcesc, neapărat roșu, fierbinte, neapărat într-un fel special pe pahar și cu două cuburi de zahăr” (Iulia Grigoriu).

„Cultura este singurul climat care poate asigura dezvoltarea omului individual” spunea George Coșbuc. Este tocmai obiectivul principal al școlii românești, precum și al acestui proiect care își propune nu numai o promovare a culturilor naționale, ci și găsirea unui limbaj comun spre o conviețuire în deplină armonie. FRUMUȘETEȚA VA SALVA LUMEA este crezul liceului nostru.

Tăceri lirice

Petre Rău
scriitor, editor

Tăcerea din noi / furtună în baza doi, rosteam și rostuiam două versuri într-un poem mai vechi de-al meu. Așa că am tresărit când a ajuns la mine cartea Patriciei Lidia, intitulată „**Tăceri în doi: tăceri în noi!**”¹. Și e de înțeles. Abia după ce i-am lecturat cartea - cu plăcere, desigur, pentru că Patricia Lidia este o poetă dragă mie - abia atunci am înțeles rostul acestui

titlu care mi-a creat ceva emoții. Un titlu absolut meritoriu, care nu numai că atenuează nota comună a celor care au obiceiul de a da titluri pompoase unor lucrări deloc fastuoase, dar constituie și coloana vertebrală a cărții.

Desigur, am putea pleca de la considerentul că lumea de azi (ca și cea dintotdeauna, cred eu) e plină de zgomote de tot felul, iar tăcerea se dovedește de multe ori a fi de aur, așa cum se și sugerează în debutul scurtei prefețe din carte semnată de actrița Nouria Nouri. Dar Patricia Lidia a avut în vederile ei poetice cu totul altfel de tăceri. În afară de tăcerile din exterior, există și unele mai speciale, cele lăuntrice, mult mai profunde și mai (ne)liniștitoare decât cele obișnuite. Și nu întâmplător „ascultarea tăcerii” este una dintre cele mai frumoase metafore întâlnite nu numai în literatură, dar și în viața de toate zilele.

„Sunt o ploaie de gânduri... un minuscul fir de nisip în nemărginire, un suflet care se ia în fiecare clipă la trântă cu viața, învățând din propriile greșeli...” mărturisește însăși autoarea într-un cuvânt înainte. Apoi, tot în preambul, poeta ne declară, chiar și puțin emfatic, precum o înțelegătoare matură a adevărilor supreme: „Sunt o fire pasională. Trăiesc fiecare clipă la cote înalte, și în dragoste, și în viața de zi cu zi. Fiind convinsă că există o singură eternitate - dragostea. Este, probabil, unicul strop de eternitate care ne este dat. Momentele de iubire sunt singura noastră rație de paradis”. Și nu pot să nu-i dau dreptate Patriciei Lidia, poeta care vine să întărească aceste sincere destăinuiri cu versuri sublime presărate ca niște parfumuri unice de-a lungul întregului volum.

Avem, așadar, de-a face cu o poezie sensibilă, pe alocuri răscolitoare, din fiecare vers răzbătând

adâncul și imaculatul sentiment de dragoste. Și totuși, eroina lirică nu este o eternă îndrăgostită cu inimă prea largă, pentru că vom putea consemna și versuri în care întâlnim timiditatea și/sau culpa părții care suferă. În plus, eroina nu pare dispusă să se înarmeze cu suficient curaj pentru a lupta să preîntâmpine dezastrul. Dar nici nu-și ascunde sentimentele, dimpotrivă, le afișează cu obstinație, încrezătoare că într-o bună zi va putea struni toate tabieturile ostile.

În pofida apăsărilor din dragoste, rareori transpare în vers nevoia eroinei de relaxare, de retragere și însingurare. Ea este o luptătoare, motiv pentru care chiar și în absența speranței duce bătălia până la capăt. Iubirea este până la urmă singura forță care poate înfrunta moartea cu capul sus, senină și adesea sigură pe victorie. Senzualitatea clipei, în care dragostea pare aproape lăumescă, este redată cu finețe, eleganță și în culori cuceritoare. Doar perspectiva eșecului aduce în cadru neliniștiți și zgomote perturbatoare: „de nu îmi mai aud nici gândurile / de atâta zarvă...” (Reîntregire).

Eul liric își dezvelește uneori sentimentele, care alunecă pașnic pe tărâmurile bătătorite, prin spații deloc insolite, de fapt le coboară într-o lume reală, o lume care se conduce după legile iubirii. Pentru poeta doar dragostea contează, așa că nu există tente și dorințe evidente de evadare în vreo lume paradisiacă în care să-și caute cumva vreo umbră de liniște sufletească: „Eu nu mai exist. / M-am stins odată cu ultimul cuvânt / ce mi l-ai scris în grabă” (Nu mai există continuare).

Limpezimea și sinceritatea cu care poeta ne înfățișează în versurile sale sentimentul de dragoste sunt impresionante. Ele se adaugă ca o notă suplimentară la calitatea versului său. Căci, așa cum o spunea și Călinescu: „adevărata poezie trebuie să comunice liber cu cititorul”.

Poezia de dragoste a Patriciei Lidia nu e doar o intimitate trădată, ci o adevărată magie, obținută prin vis, prin fascinație. Câteodată eroina se lasă cotropită de melancolie și de regret, și atunci scrie, pe tema împărțirii vinovăției, într-o notă sensibil acuzatoare: „Eram eu, greșeala gramaticală / din fraza întortocheată a zilei. / Ești tu, eroarea lexicală / din dicționarul anului nevăzut” (Noi, niște cuvinte).

A iubi înseamnă a plânge, a ști să plângi, a aduna suferință, a te îmbogăți cu o experiență unică de viață, așa ne mărturisește poeta. Plânsul se adună de-a lungul vieții în minunate „buchete” ce pot fi

apoi dăruite, în anotimpuri care reușesc să reinvie totul, să rezecească la viață și să readucă la lumină tot ce s-a petrecut. Iar ciclul se repetă, niciodată la fel, ci mereu în mod unic, atingând sublimul de fiecare dată altfel. Sunt anotimpuri ale vieții și care se manifestă ca atare, dând gustul adevărat al existenței, definindu-ne trecerea de la bucurie la extaz, de la naștere la moarte.

Patricia Lidia nu stă să-și stilizeze versurile, ci pur și simplu ne împărtășește povestea unei dragoste (pe) trecute, în brațele căreia s-a abandonat cândva până la epuizare și pe care n-a avut șansa s-o salveze. Parcurgând volumul, se întrevide cu ușurință că dragostea este singurul punct de sprijin pe care pedalează poeta, cu penetrare și uimire în fața a tot ce o înconjoară, conferindu-i o eminentă forță de a o împărtăși semenilor în scris, în vers, în cuvânt sacru, nu pentru luare aminte, cât pentru gingășia, noblețea și veșnicia celor trăite: „Sângele meu litere transportă, / și silabe, și cuvinte, și versuri” (Anatomia gândului de amor). Eroina lirică ne împărtășește trăiri profunde, experiențe unice, vorbind cu sufletul despre un anume fel de deșertăciune, cu tălpile ostenite de căutări, cu vibrațiile în pragul potolirii nevinovate, după timpi prea lungi de dezamăgiri, ajungând să exclame în deznădejde: „Prea mult... Prea mult...” (În căutarea pașilor tăi).

Tăcerea este un laitmotiv al cărții, firul călăuzitor care ne conferă cele mai frumoase părți ale unei frumoase povești de dragoste, în care amețitoarea liniște capătă valențe de stranie îngrijorare: „Șșșștttt! / Ascultă liniștea ce s-a instaurat / în urma ultimului tău pas / adânc amprentat / pe gândul meu.” (Pe tălpile noastre). O tăcere care este dusă până la paroxism, la capătul graniței cu abisul: „Ți-am tăcut tăcerea, / atât de pustie și de pasivă, / precum o forfotă continuă spre realitate” (Când ploaia ne împletea neliniștile). Ea se manifestă cu prudență, la limita putinței, cu precădere atunci când dragostea este scrâșnită: „Mi-e imposibil să tac, / inima mea e incapabilă să se descâlcească / din pânza de păianjen / a dorinței de tine, / nu mai suport gustul nisipului scrâșnit între dinți...” (Unul și același). Sau este invocată în pragul anxietății, atunci când cuvintele nu mai au nimic de spus: „Liniște! / Ascultă gândul gândului meu / cum numele-ți cântă...” (Tăcerea din noi). Dar întâlnim și o altfel de tăcere, definită mult mai subtil în poezia Patriciei Lidia, anume aceea ce-și are sursa în rădăcinile divinității: „amintirile tac dumnezeiește” (Contrasens).

Și totuși, în răstimpuri binevoitoare, după păgubitoarea dispersie a apăsătoarei tăceri, cuvintele (re)vin să (re)întregească ceea ce e de presupus că s-ar mai putea îndrepta. Desigur, cel mai greu cad cuvintele aruncate în alcovul dragostei, cuvinte ce par a nu mai putea fi șterse vreodată din memorie:

„Cuvintele se tolăneau leneșe / în lumina lumânării, / precum o prostituată sumar îmbrăcată / la lumina vagă / a unui felinar șters. // Le știam ordinea și sensul, / mirosul și culoarea, / gândul și mișcarea ce urma” (Noi, niște cuvinte).

Există oare un rău în dragoste? Ne face Patricia Lidia să ne întrebăm. Răspunsul îl dă pe îndelete versul său din care transpare faptul că, dacă există un rău în dragoste, acela oricum ar fi sublim, de aceea ni-l și dorim, uneori renunțând și la promisiunea veșniciei. Ce veșnicie poate fi mai râvnită decât cea din dragoste? Patricia Lidia ne asigură că nicio alta nu se poate ridica la asemenea cote de inefabil și incomensurabil. Dragostea este seva întregii respirații umane. Doar ea ne scoate din răul adamic și ne îndreaptă corabia spre lumina călăuzitoare: „Te iubesc în derivă / cu fiecare secundă ce trece” (Rugă). Doar dragostea și tot ce decurge din ea, anotimpurile, fluturii, lacrima...

Într-o divină și cuminte așteptare, amăgirile cu îndoielnică teză “în mine, tu” și “în tine, eu” (Eu știu) au darul de a limpezi parțialul eșec din dragoste. Fiecare din noi însă vom vibra la mărturisirile deschise ale unei inimi și mai deschise care se dăruiește cu patimă iubirii. Fiecare din noi vom simți o lume care există, care ne aparține, din care facem parte cu toate visele noastre, cu întreaga noastră ființă. Fiecare poem are o doză de dragoste, reușind ca, în exhaustivitate, să creeze acel aliaj puternic și capabil să penetreze mușchiul inimii fiecăruia dintre noi, să clamăm toleranța prin dragoste, să devenim astfel mai buni, mai iubitori. Pentru că, până la urmă, doar acest sentiment are darul să ne întoarcă la rădăcina și aspirațiile noastre de ființe umane iubite de Dumnezeu.

Poeta scrie pentru că este convinsă că are ceva de spus lumii, scrie ce simte și transmite aproape identic emoția pe care, cel mai probabil, a trăit-o în realitate. Este o poezie a nostalgiei după unicul parfum pe care și-l poate oferi iubirea. Bucuria, acolo unde se manifestă, este una melancolică, surprinsă adeseori la întâlnirea simțurilor cu amintirea.

În paginile rezervate postfeței, Genia Viziru notează despre poezia Patriciei Lidia că: „este acel veșmânt cu menire de scut, vopsit în culori de anotimpuri vii și cântărind cât greutatea tăcerii în doi”. Deși dragostea înseamnă doi, cartea Patriciei Lidia reflectă doar partea sublimă a iubirii, cea imposibilă, cea autocorectivă, cea infinită și inefabilă. Pentru că, la urma urmei, ce este poetul, dacă nu propria sa imagine în oglinda vieții?

Note:

1. Patricia Lidia - **Tăceri în doi: tăceri în noi!**, ed. Citadela, Satu Mare, 2010.

Dicționarul internațional al scriitorilor contemporani -Angelo de Gubernatis¹

Radu Moțoc
inginer, publicist

Printre documentele dăruite de Iacob C. Negruzzi Bibliotecii Academiei Române, se află și scrisoarea expediată din Florența în data de 5 ianuarie 1888, adresată lui Iacob Negruzzi de către **Angelo de Gubernatis** (1840- 1913)².

Cunoscut ca o personalitate de primă mărime în spațiul latin și nu numai, profesor

universitar italian, scriitor, acesta era preocupat în perioada respectivă de a reedita „Dizionario biografico degli scrittori contemporanei”, publicat pentru prima dată în perioada anilor 1879-1880. Considerându-l depășit și lipsit de multe informații din țările europene, precum România, inițiază mai multe demersuri, unele fără răspuns, în vederea de a îmbogăți acest dicționar cu cât mai multe personalități literare din România.

Este foarte probabil ca Angelo de Gubernatis să nu-l fi cunoscut la data respectivă pe V. A. Urechia (1888). Prietenia acestora se va materializa odată cu acțiunea întreprinsă de Urechia, de condamnare a procesului „Memorandiștilor”, la care Angelo de Gubernatis va reacționa cu o scrisoare de susținere, din 22 iunie 1894, care va fi publicată în volumul „Voci latine”, alături de alte 146 de personalități de primă mărime din spațiul latin. Prima vizită în România o va face în anul 1897, la invitația lui V. A. Urechia.

Din acest motiv, în anul 1888, Angelo de Gubernatis se adresează lui Negruzzi și nu lui Urechia, care cu siguranță ar fi răspuns și el cu multă bunăvoință la o asemenea solicitare.

În dorința de a publica foarte multe informații privind scriitorii din România, autorul dicționarului îl roagă pe Negruzzi, într-o primă scrisoare, să-i ofere adresele unor scriitori importanți din România.

Așa se explică faptul că în data de 5 ianuarie 1888 mulțumește pentru transmiterea acestor adrese, din care surprinzător lipsește adresa lui M. Eminescu, aflat în perioada respectivă bolnav și retras la sora sa Henrieta din Botoșani.

Înainte de a apela la Iacob Negruzzi, Angelo de Gubernatis a făcut mai multe demersuri scrise pentru aflarea unor adrese și informații despre scriitorii din România, deosebit de utile pentru reeditarea dicționarului.

Autorul dicționarului mărturisește în scrisoarea din 5 ianuarie 1888 faptul că s-a adresat Ministerului Instrucțiunilor Publice din România, cu rugămintea: „de a însărcina pe unul dintre funcționarii săi mai culți ca să-mi trimită informații asupra scriitorilor mai de seamă. Scrisoarea mea a rămas fără răspuns, ceea ce mă miră cu atât mai mult cu cât am aflat, acum o săptămână, că actualul ministru este prințul Dimitrie Sturdza, cu care am avut onoarea să studiez în 1863 la Universitatea din Berlin”³.

Angelo de Gubernatis

Această atitudine de lipsă de reacție la o asemenea cerere, care ar fi popularizat imaginea scriitorilor din România, îl determină pe Angelo de Gubernatis să facă o comparație cu modul în care au reacționat oficialitățile din Ungaria: „Ministrul Ungariei, Dl de Tréfort, s-a ocupat el însuși de dicționarul meu, ceea ce va face ca Dicționarul să conțină desigur vreo sută de biografii ungurești”⁴.

Judecata acestei atitudini comparative între România și Ungaria îl determină pe autorul dicționarului să afirme un raționament pe cât de adevărat pe atât de dureros pentru noi români: „Pentru ce miniștrii din România nu pun patriotismul în activitatea lor, pentru ca să completeze un **Dicționar internațional**, care va avea fără îndoială un răsunset internațional?”⁵.

Pentru prima ediție a dicționarului din 1879 - 1880, autorul a fost ajutat din România de către Petre S. Aurelian (1833-1909), B. P. Hașdeu (1838-1907 și Mihail Obedenaru-Gheorghiadu (1839-1885).

Interesantă este și remarcă făcută de Angelo de Gubernatis referitor la un scriitor mai puțin cunoscut, Grigore H. Grădinaru (1843-1897): „Cât privește pe domnul Grădinaru, el promitea poate ceva mai mult la primele sale începuturi; notița sa nu va lipsi din **Dicționar**, dar ea va fi mai scurtă și mai modestă”⁶.

Publicarea portretelor scriitorilor la prima ediție a fost regretată de autor, care mărturisește faptul că va renunța la ele pentru redactarea celei de a II-a ediții care va apărea în perioada anilor 1888-1891.

Iacob C. Negruzzi a pus la dispoziția lui Angelo de Gubernatis numele a 20 de scriitori, care la acea perioadă erau cei mai reprezentativi din spațiul cultural românesc. Pentru mai multă siguranță, Angelo de Gubernatis a decis ca scrisorile prin care solicita scriitorilor români datele biografice și lista celor mai importante titluri din lucrările acestora să le dirijeze tot spre Iacob C. Negruzzi, cu rugămintea de a le expedia sub patronajul acestuia, cu indicarea adresei expeditorului. Prin această strategie, Angelo

de Gubernatis spera că: „poate se vor grăbi mai mulți să-mi răspundă”⁷.

Cu toată eleganța, Angelo de Gubernatis mulțumește în încheierea scrisorii lui Negruzzi, nu însă înainte de a face următoarea declarație: „Pentru acest serviciu internațional, pe care îl faceți României, toți compatrioții D-voastră cărora le plac literele vă vor rămâne obligați”⁸.

Note:

1. I. E. Torouțiu, *Studii și documente literare*, vol. III, Institutul de Arte Grafice „Bucovina”, București, 1932, *Angelo de Gubernatis către Iacob C. Negruzzi, scrisoare din anul 1888*, pag. 64 - 68.

2. **Angelo de Gubernatis**, orientalist și scriitor italian, născut la Torino (7 aprilie 1840 - 14 februarie 1913). Doctor în filologie al Universității din Torino, a fost trimis de guvernul italian în 1862 la Berlin pentru a studia limbile orientale. A urmat cursurile ținute de Weber și Bopp și la întoarcere în Italia a fost numit profesor de sanscrită și literatură comparată la Institutul din Florența. A prezidat „Societatea asiatică italiană” și este fondatorul mai multor reviste: *Italia literară*-1862; *Revista orientală*-1867; *Civiltà italiană*-1869; *Revista Europeana*. A publicat lucrări despre literatura indiană, *Mythologie Zoologique*, *Mythologie des plantes*, *Dictionnaire biographique des écrivains contemporains*. Membru de onoare al Academiei Române ales la 22 martie 1895. Paul Guérin, *Le Dictionnaire des Dictionnaires*, vol. 3, Paris, pag. 1099.

3. I. E. Torouțiu, lucrare citată, p. 66.

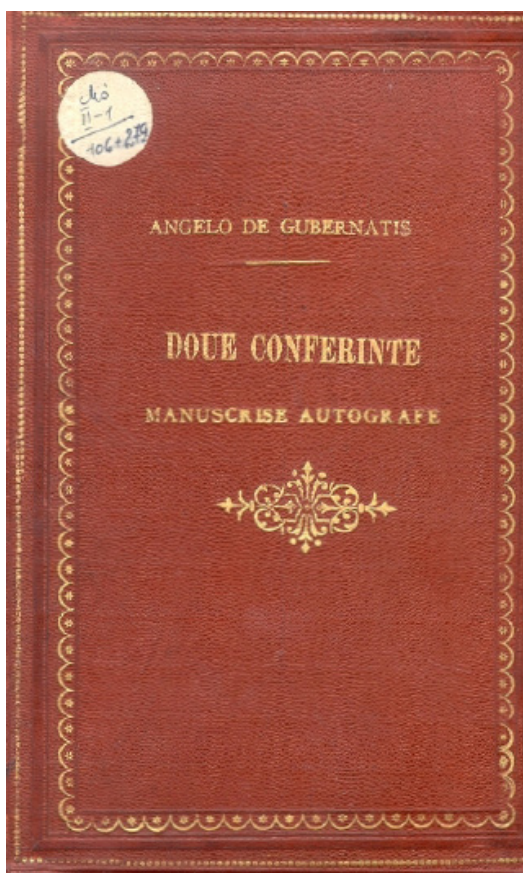
4. **August Tréfort** (1817- 1888) a fost Ministru al Cultelor din Ungaria în anul 1872 și, începând cu anul 1885, președinte al Academiei Ungare.

5. I. E. Torouțiu, lucrare citată, p. 66.

6. *Ibidem*, p. 66.

7. *Ibidem*, p. 67.

8. *Ibidem*, p. 67.

Valeriu Valegvi: poezia în mișcare

Eugen Tudorache
publicist

Cu tolba plină de Cleacuri pentru suflet poetul Valeriu Valegvi hălăduiește prin primăvara fără sfârșit a tinereții. Fiindcă, deși a sosit toamna (vântul rece s-a făcut simțit aseară), încă avem vreme de întâlnire cu roadele mergătoare ale inefabilului: cu frumoșii poeți gălățeni! În cronicile orașului din

aval de Dunăre este deja cu grijă înscris și afectuosul ucenic al Poeziei - Valeriu Valegvi.

„Măsura de nectar” a sa ne protejează comoara care suntem chiar noi înșine. Ne aparține opțiunea de a o agreea sau nu, simplă miere a unor flori duioși răsărite din vremuri străvechi. Căci spiritul uman nu are vârstă și despre el este vorba! Poemul „Campanie (o ipoteză)”¹.

Valegvi ne păzește prin scrisul său dulce ca nectarul șansa consistentă de a fugi neașteptat de brusc din camera de supliciu a banalului cotidian: „Rămâne doar să-ntinzi mâna/ și stele-ți vor urca-n gânduri/ornice vor migra invers pe rând/(...)/ ornice vor migra-n mirări viitoare/ numai asta-ți va fi unica șansă !” (Poemul „Unica șansă”)².

Melanj natural de „fruct” și „miere” difuzat cu pana de scris în „glastrele singurătății”, slova valegviană ni se arată marcând de curând surpriza acceptării cu bucurie a scamatoriei zilnice în care viețuim: „porți deschise te-nconjoară/din toate părțile/ofrande îmbracă același mire” (Poemul „Din toate părțile”)³.

Garnitură „submersibilă” de tandre deșertăciuni capabile de atingerea noutății în arta muzelor, „măsurile” lui Valeriu Valegvi au menirea de a indica un drum către „târzia de mare incertitudine” - erata unei biografii atârnată în vid de un fir de ață: „Odată, de aiurea, din negoț în negoț cu gândurile/ mi-am

închipuit, cu nesaț, o evadare/(...)/ contaminat de-un erotism egolatu/ ai răbdare, mi-ai spus într-o toamnă/ cap de pod cu incertitudinea !” (Poemul „Într-o toamnă cap de pod cu incertitudinea”)⁴.

Singur, de fapt, întotdeauna mergând grăbit pe strada Domnească spre serviciu, complicând puțin măruntele detalii ale trăirii ambițioase într-o poezie, domnul Valeriu Valegvi a strâns deja pentru eternitate în cutiuța de amintiri a citadelei gălățene urmele, plutind iată în vântul deja de toamnă, ale prezenței sale adânci în anturajul de foc al unei lirici prea adesea și pe nedrept ignorate. (Pleiada de poeți gălățeni „În tobele surde / grăbite singurătăți bat / le simți apăsându-ți grumazul” - Poemul „Singurătăți”)⁵.

Toamna este, desigur, o temă a versurilor sale dar mai ales primăvara. Totuși „floarea”, „fructul”, „mierea” nu sunt, din păcate, decât niște motive pasagere în scriitura lui.

Ceeace-ireproșăm cu prietenească invidie este cameleonismul operei sale, invulnerabilitatea ei la atacul unei drepte judecăți critice.

Ne-ar plăcea să fie mai clasic în cuprinsul sastisitului postmodernism actual.

Recunoaștem că, uneori, nu dezvoltă subiectul și lasă poemul neterminat.

Valeriu Valegvi mai are puțin de lucrat și opera sa va căpăta rotunjimea necesară, dovedindu-se o lucrare frumoasă și adevărată din toate punctele de vedere, chiar dacă

nu „incendiară”.

Note:

1. *Târziu de mare incertitudine*. Ed. Hypatia, Galați, 1995, p.9;
2. *Ibidem*, p. 40;
3. *Partitură sub asediu*. Editura Fundația Culturală „Antares”, Galați, 2007, p. 22;
4. *După amiezile unui capricorn: poeme*. Editura „Sinteze”, Galați, 2003, p. 16;
5. *Măsura de nectar: poeme*. Editura pentru literatură și artă Geneze, Galați, 2002, p. 61.

Școala de Vară a Tinerilor Bibliotecari

Gabriela Istrate
bibliotecar, Biblioteca
„V.A. Urechia”

Școala de Vară a Tinerilor Bibliotecari, „copilul de suflet” a Ancăi Râpeanu și a Cristinei Văileanu de la Fundația IREX, este un proiect de succes al ANBPR (Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor publice din România). În acest an, în perioada 3-8 septembrie, ANBPR împreună cu TIBRO (Grupul Tinerilor Bibliotecari din România) au organizat cea de-a treia ediție a Școlii de Vară, la Bran, în Județul Brașov. S-au putut înscrie bibliotecari din bibliotecile publice, cu vârsta până în 35 de ani și cu experiență în bibliotecă mai mică de 10 ani, iar proiectele depuse au fost selectate după următoarele criterii de evaluare:

1. demonstrarea abilităților de leader;
2. dorința și capacitatea demonstrată de împărtășire a cunoștințelor și informațiilor profesionale;
3. abilitatea de a comunica;
4. dorința și capacitatea de a lucra în echipă;
5. interesul demonstrat în problemele specifice bibliotecilor;
6. angajamentul de participare la program și la activitățile aferente;
7. aptitudinile elementare de management de proiect;
8. coerența și claritatea propunerii de proiect și a planificării activităților;
9. inovația și creativitatea demonstrate prin propunerea de proiect;
10. orientarea către găsirea de soluții.

Județele selectate au fost: Argeș, Buzău, Cluj, Galați, Mureș, Tulcea, Vâlcea, Neamț și Dâmbovița, 16 bibliotecari din țară devenind astfel elevi ai Școlii de Vară. Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” a fost reprezentată anul acesta de 4 bibliotecari care s-au înscris cu următoarele proiecte: Iorga Andreea (Secția Împrumut la Domiciliu pentru Adulți) - „Și

ei au copilărie”; Roman Leonica (Birou Catalogare, Indexare) - „Felicitări tridimensionale handmade”; Simona Felea (Secția Împrumut la Domiciliu pentru Adulți) - „O lume mai bună, împreună” și Istrate Gabriela (Birou Completare-Achiziții. Evidența colecțiilor) - „Ești informat, ești protejat!”.

Într-un mediu informal, dar destins și prietenos, tinerii bibliotecari și-au dezvoltat abilități și cunoștințe în domenii precum: marketing, relaționare, management de proiect, mobilizarea comunității, advocacy, toate prin învățare aplicată, interactivitate, dezbateri și multă voie bună. Atelierele de lucru au fost mediate de profesioniști cu experiență din biblioteci și organizații de dezvoltare comunitară: Margareta Tătăruș – Biblioteca „Duliu Zamfirescu” Focșani, Sabina Știrb – Head of CSR & Public Sector Division și PR Manager GMP Public Relations, Florentina Cărbunaru - trainer la Firma „Matros - Solutions” Cluj-Napoca și Ovidiu Micsik – foto jurnalist la Mediafax. Proiectele câștigătoare, vor fi implementate în următoarele 6 luni (1 oct. - 31 mar.), folosindu-se resurse existente în bibliotecă, parteneriate, sponsorizări și voluntariat, fiecare

participant dorindu-și ca proiectul său să fie unul de succes și să aducă un beneficiu cât mai mare comunității pe care o deservește. Cele patru proiecte ale bibliotecarilor din Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” au fost prezentate în cadrul evenimentelor din 6-7 octombrie „Noaptea în bibliotecă” și s-au bucurat de apreciere din partea publicului auditor, publicul țintă al fiecărui proiect așteptând cu nerăbdare derularea acestora.

Școala de Vară s-a dovedit, așadar, a fi o importantă oportunitate de formare și dezvoltare multi-disciplinară pentru tinerii bibliotecari entuziaști, încurajând creativitatea, inovația și deschizând multe uși... ale minții.

Le urăm succes tuturor participanților de la Școala de Vară și sperăm să realizăm proiecte din ce în ce mai mari, mai frumoase și mai utile pentru comunitatea noastră!

Biblioteca Națională a Republicii Moldova

– 180 de ani

Cu prilejul aniversării a 180 de ani de la fondare împliniți în data de 22 august 2012, Biblioteca Națională a Republicii Moldova a demarat un amplu program de activități culturale și științifice care s-au derulat în perioada 31 august - 4 septembrie, în cadrul celei de-a XXI-a ediții a Salonului Internațional de Carte.

Cu această ocazie, dar și de *Ziua Limbii Noastre*, Biblioteca Națională a Republicii Moldova a fost decorată cu „Ordinul Republicii” în semn de înaltă apreciere a meritelor deosebite în dezvoltarea sistemului de biblioteci și pentru contribuție substanțială la salvagardarea patrimoniului național documentar. Medalia a fost înmănată într-un cadru solemn conducerii Bibliotecii, la deschiderea Salonului, 31 august 2012, de către președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti.

În deschiderea oficială, Boris Focșa, ministrul Culturii, a subliniat că Salonul Internațional de Carte este unul deosebit. „Acest templu al culturii, Biblioteca Națională, integrează în cadrul manifestării toate segmentele de cultură”, a adăugat ministrul. Actuala ediție a salonului a fost dedicată și Anului „Doina și Ion Aldea-Teodorovici”. Au avut loc peste 30 de acțiuni culturale, între care lansarea Muzeului Virtual al Bibliotecii Naționale, expoziția „Două vieți la unison, Doina și Ion Aldea-Teodorovici” și a fost prezentat topul celor mai citite cărți ale anului 2011. S-au expus peste 5 mii de titluri de carte din 18 țări.

Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați a participat cu o delegație formată din prof. Zanfir Ilie, directorul Bibliotecii, Lidia Ignat, șef birou, și Marius Iordan. În cadrul festivităților de premiere ale celei de-a XXI-a ediții a Salonului Internațional de Carte, spre mândria noastră, am primit 4 diplome:

- Premiul de Excelență profesorului Zanfir Ilie

pentru managementul performant din perioada 2011-2012;

- Premiul „CARTEX” Editurii AXIS LIBRI pentru producția editorială 2011-2012;

- Premiul I pentru „Anul Caragiale” albumului „Caragiale și Galațiul”, editura „AXIS LIBRI”, 2012;

- Premiul „Ștefan Luchian” pentru albumul „Teodor Vișan”, Editura AXIS LIBRI, 2012.

La mulți ani îi urăm Bibliotecii Naționale a Moldovei, mulți cititori și roade asemenea! Pentru activitățile de promovare a limbii române, a românismului, a activităților profesionale, pentru tot ceea ce întreprindeți, aveți plecaciunile noastre!

Redăm parțial din discursul directorului general al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Alexei Rău, rostit cu prilejul aniversării a 180 de ani de la fondare.

Domnule Președinte al Republicii Moldova,

Domnule Ministru al Culturii,
Domnule Președinte al

Consiliului Științific,

Domnilor ambasadori,

Onorată asistență,

Când scrutăm cu gândul calea de 180 de ani parcursă de Biblioteca

Națională a Republicii Moldova, ies în prim-plan reflecțiile relative la dimensiunile continuității celei mai vechi instituții de cultură de pe teritoriul republicii noastre, altfel spus, la determinările ontologice ale ei, la constantele manifestării ei în timp.

S-au făcut mai multe încercări de a cerceta și de a scrie istoria Bibliotecii Naționale. Istoricul Ion Varta, cel care a pregătit către aniversarea instituției noastre un masiv corpus de documente de arhivă din țară și de peste hotare referitoare la istoria BNRM, după ce a abordat subiectul și cu alți specialiști, a ajuns la concluzia că cel mai calificat istoric de până acum al acestei Biblioteci a fost directorul Petru Ganenco.

Centrul de management al BNRM a elaborat și va lansa în cadrul acestor zile aniversare muzeul virtual al Bibliotecii Naționale. Cum era firesc, înainte de a începe lucrările de proiectare și de realizare a muzeului, a fost elaborată o anumită periodizare a istoriei instituției. Așadar, etapele evoluției în timp a BNRM sunt acestea:

- 1) 1830-1832 - etapa ctitoririi, facerea;
- 2) 1833-1876 - bibliotecă gubernială, cu impact asupra întregului teritoriu;
- 3) 1877-1917 - sub tutelă orășenească cu funcționalitate gubernială;
- 4) 1918-1940 - în țară;
- 5) 1941-1990- război și pace, construcție, adaptare, dezvoltare și rezistență - Bibliotecă Republicană
- 6) Din 1991- Bibliotecă Națională pe calea integrării europene. Sub zodia tranziției.

Ultima etapă în evoluția BNRM, cea a integrării europene, a revenit generației mele de bibliotecari. Am avut noroc de o echipă de profesioniști de primă mărime și am edificat împreună o bibliotecă națională de factură europeană. Voi încerca să enumăr, selectiv desigur, performanțele marcante obținute în aceste două decenii:

- Reforma principală a BNRM, în baza noii concepții a ei, armonizată cu viziunile, normele, metodologiile și practicile bibliotecilor naționale din țările UE;

- Depolitizarea;

- Decomunizarea, care a presupus o nouă politică a dezvoltării colecțiilor, a comunicării lor și chiar înlăturarea de pe fațada sediului central a simbolurilor comuniste și sovietice, anticipând cu 20 de ani decizia de decomunizare adoptată de Parlamentul Republicii Moldova;

- Profesionalizarea managementului instituției, crearea unui nou sistem de management - modelul cibernetic al managementului unei biblioteci naționale, cu titlu de noutate pe plan internațional; inițierea managementului de proiecte;

- Circumscrierea conținutului activității BNRM procesului de renaștere națională a Moldovei, transformarea ei într-un focar de promovare a unui sistem de valori naționale;

- Punerea într-o lumină nouă a funcționalității de Memorie a Moldovei. În acest context a fost elaborat și este realizat în mod eșalonat Programul Național „Memoria Moldovei”, construit pe modelul Programului UNESCO „Memoria Lumii”; Crearea Centrului Național de Restaurare și conservare a moștenirii culturale scrise;

- Obținerea unui exemplar de depozit legal românesc;

- Promovarea, cu sprijinul MAIIE, a proiectului de completare a colecției de producție editorială străină și a fondului de moldavistică;

- Crearea unei rețele întregi de donatori și înființarea sub egida BNRM a Societății Științifice Bibliofile „Paul Mihai” care au o contribuție substanțială la dezvoltarea colecțiilor de patrimoniu.

- Reorientarea activităților de Centru științific în domeniul bibliologiei și de centru metodologic pentru bibliotecile publice. Inițierea unor formule noi de activitate care au avut un impact înnoitor asupra întregului sistem de biblioteci (studii, cercetări, simpozioane, Anul Bibliologic, Valori bibliofile, inițiere unor proiecte de importanță magistrală pentru integrarea și dezvoltarea bibliotecilor: SIBIMOL, Festivalul Național al Cărții și Lecturii, Conferințele zonale ale bibliotecarilor, Școala de Biblioteconomie.

O nouă imagine în societate i-a creat Bibliotecii Naționale schimbarea radicală a sistemului de difuzare culturală, reșezarea lui pe principii moderne ale artei expoziționale și ale celorlalte genuri și formule de valorificare comunicativă a comorilor păstrate de Bibliotecă, inițierea unor forme de activitate culturală de rezonanță cum sunt:

- Salonul Internațional de Carte, ajuns la ediția a 21-a;
- Ateneul Moldova;
- Expozițiile eveniment;
- Polipticul Cultural - Istoric „Basarabeni în lume”, însoțit de un proiect editorial omonim;
- Saloanele și expozițiile de Artă;
- Cenaclurile: „Ideal” și „Republica”, care promovează valorile naționale din domeniul literaturii, artei plastice, muzicii și arhitecturii.

A fost reorientată politica editorială a instituției, este promovat un nou sistem de publicații cu impact nu doar asupra domeniului biblioteconomic, ci și asupra întregii culturi și științe naționale. Sunt cunoscute în întreaga Moldova și peste hotarele ei Calendarul Național, revista Magazin Bibliologic, edițiile din sistemul bibliografiei naționale, catalogul colectiv Cartea Moldovei, Almanahul „Imaginea Republicii Moldova” în publicațiile de peste hotare, colecția de studii și cercetări în domeniu „Clio și Biblon” ș.a.

Colaborarea și cooperarea internațională. Integrarea europeană înseamnă în mare promovarea și asimilarea valorilor societății informaționale și ale societății cunoașterii. Cele mai importante realizări ale noastre la acest capitol sunt:

- participarea la activitatea CENI al cărei membru cu drepturi depline BNRM a devenit din 2005;
- participarea la proiectul continental TEL (Biblioteca Digitală Europeană), care ne-a permis să edificăm Biblioteca Națională Digitală Moldavica, accesibilă în Internet;
- începutul de integrare în proiectul european Manuscriptorium.

În cadrul CENL:

- trecerea la principiile de management și la indicatorii de performanță a Bibliotecilor naționale europene;

- trecerea la noile principii ale managementului calității în BN, promovate de către CENL;

- compatibilizarea tehnologică cu BN europene participante la proiectele TEL și Europeana; sub aceste aspecte BNRM este o instituție integrată deja în Europa; de asemenea, în cadrul instituției a fost înființat Centrul Proeuropean de Servicii și Comunicare. BNRM a devenit și partener al Bibliotecii Congresului SUA la edificarea Bibliotecii Digitale Mondiale.

- în acești ani, BNRM a devenit și un centru de întreținere a circuitului de idei în Moldova, prin exercitarea funcțiilor de bibliotecă de cercetare în sprijinul economiei, științei, educației și culturii naționale. Cineva dintre prietenii instituției a numit-o „Bancă Națională de Idei”.

- pentru realizările sale obținute la această etapă, BNRM a fost decorată cu medalia UE „Clasa Europeană a Calității” la categoriile Instituția sec. XXI și Managerul sec. XXI; Biblioteca a fost distinsă, de asemenea, și cu medalia de aur a Fondului de Excelență de la Geneva.

Ca o încununare a realizărilor și căutărilor noastre din acești ani a devenit noua viziune, noua concepție asupra relațiilor Bibliotecii cu societatea - GALEX, din care face parte și sistemul Premiilor Naționale GALEX pe care

BNRM le decernează în calitate de observator național în domeniul cărții, lecturii și bibliotecilor. În doi ani, premiile GALEX, care se acordă personalităților și instituțiilor de elită ce au un impact deosebit asupra domeniului cărții, lecturii și bibliotecilor s-au plasat printre cele mai prestigioase distincții civile din Moldova.

Succesele instituției se datorează colectivului de specialiști care o slujește cu fidelitate și cu dăruire. Le aduc tuturor colegilor mei gratitudinile mele și expresia celei mai înalte prețurii a muncii lor! Aduc mulțumiri Președintelui Republicii, Guvernului, Ministerului Culturii pentru că ne ajută, în condițiile austere ale țării, să ne menținem pe linia de plutire, ba chiar să și ieșim către modelele europene! Mulțumiri societății civile și tuturor prietenilor Bibliotecii!

Vivat! Crescat! Floreat!

Alexei Rău,
director general al
Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova
Redacția Axis Libri

A XXIII-a Conferință Națională a Asociației Bibliotecarilor din România

Tradiție și inovare

Galați, 29-31 august 2012

Sfârșitul verii în Galați, 29-31 august 2012, a fost unul plin din punct de vedere profesional. Orașul a fost gazda unui important eveniment în domeniul biblioteconomiei și științei informării - cea de-a XXIII-a Conferință Națională a Asociației Bibliotecarilor din România, cu tema „BIBLIOTECA – TRADIȚIE ȘI INOVARE”.

Evenimentul organizat de Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” și Universitatea „Dunărea de Jos” a avut loc în sala de festivități a Universității - „Aula Magna” și la Facultatea de Mecanică, Corpul D, parter și etaj.

Personalități din administrația locală și parteneri culturali locali au ținut să întâmpine cu un cuvânt de salut breasla bibliotecarilor români și invitații acesteia: Preacucernicul părinte dr. Lucian Petroaia, care a binecuvântat Conferința în calitate de reprezentant al Eparhiei „Dunărea de Jos”, prof. univ. dr. Nicolae Dobrovici Bacalbașa, Președintele Consiliului Județean Galați, ing. Marius Stan, Primarul municipiului Galați, prof. univ. dr. Petre Alexe, dr. Valerică-Cătălin Negoită, directorul executiv al

Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național Galați, Florin-Costin Pâslaru, secretar la Comisia de Cultură a Camerei Deputaților, prof. drd. Zanfir Ilie, directorul Bibliotecii Județene „V.A. Urechia” Galați, prof. univ. dr. Mircea Regneală, Universitatea din București, președinte ABR, Theodor Parapiru - scriitor și Sterian Vicol - poet, președinte al Filialei Galați a Uniunii Scriitorilor din România.

Tematica abordată a fost de un real interes pentru bibliotecari și nu numai, motiv pentru care au confirmat participarea 195 de bibliotecari,

reprezentanți ai tuturor tipurilor de biblioteci din 35 de județe ale țării, specialiști din toate tipurile de biblioteci - naționale, universitare, municipale, județene, publice, școlare și specializate - profesori universitari, precum și alte persoane reprezentând diverse instituții sau structuri culturale și info-documentare; 6 invitați din străinătate, reprezentanți ai instituțiilor de profil din Grecia, Danemarca, Ungaria și Republica Moldova; 5 reprezentanți ai diferitelor instituții și firme de profil din țară: ROMDIDAC, Softlink Cluj-Napoca, Cultware Cluj-Napoca, Biblioteca Camerei Deputaților și Biblioteca Sfântului Sinod; 90 de bibliotecari din județul și municipiul Galați.

Numărul total de participanți la eveniment a însumat 296 de persoane.

Consiliul de conducere al ABR, condus de domnul prof. univ. Mircea Regneală, președintele ABR, a deliberat și a acordat premii și diplome pentru activitatea unor membri ABR. Premiul „Ioachim Crăciun” pentru biblioteci universitare a fost acordat dnei Gabriela Jurubița, preparator universitar la Facultatea de Litere a Universității

București. Premiul „Spiru Haret” pentru biblioteci școlare a fost acordat doamnelor bibliotecare Ibolya Negoită și Lăcrămioara Onea. Pentru întreaga activitate au fost premiate două foste bibliotecare ale Filialei Galați, care au slujit cartea și prietenii ei până la pensionare - Mia Băraru și Niculina Nițu. Pe baza analizei activității s-a hotărât în unanimitate că, în conformitate cu activitatea biblioteconomică desfășurată la nivel național, un număr de bibliotecari și profesori documentariști merită să primească diplome de recunoaștere: Zanfir Ilie, Dorina Bălan, Mioara Voncilă, Violeta Moraru, Catrina Căluian,

Zanfir Ilie, directorul Bibliotecii „V.A. Urechia”

Eveniment • Eveniment • Eveniment • Eveniment • Eveniment

Lenuța Ursachi, Ligia Pîslaru, Ligia Caranfil, Policarp Chițulescu, Mihaela Cristea, Purici Stela, Daniel Nazare, Elena Olariu, Simona Clinciu, Maria Dinu, Maria Drăgoiescu, Vetuța Țigăieru, Laura Andrei, Crețu Marcela, Lăcrămioara Andrei, Mariana Crăciun, Viorica Genes, Cornelia Mihai, Gabriela Harea, Liliana Leonte, Carmen Leocadia Pesantes și Marinela Covaci.

În plenul Conferinței s-au susținut 8 lucrări care presupuneau maximă audiență: studii, proiecte, prezentări de biblioteci sau programe integrate de bibliotecă ale unor invitați de marcă din țară și străinătate: prof. univ. Anders Ørom, Universitatea din Aalborg, Danemarca, prof. univ. dr. Mircea Regneală, Universitatea București, președintele ABR, dr. Octavian Sachelarie, director, Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Sorina Stanca, director, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, dr. Robert Coravu, director, Departamentul Publicații – Resurse Electronice, S.C. ROMDIDAC SA, Németh Ágoston, manager, Ex-Lh Kft, Walter Brem, country manager, Cultware SRL, Cluj-Napoca, Thalia Tsalkitzi – division manager, Libraries, Museums, Archives Solutions Enterprise Solutions Business Unit Unisystems SA, Grecia.

În cadrul diviziunilor s-au susținut 7 lucrări, iar la întrunirile celor 13 secțiuni, au fost prezentate 33 de lucrări de un interes deosebit pentru participanți.

Lucrările Conferinței s-au încheiat joi, 31 august în Sala de festivități a Universității – „Aula Magna”, cu prezentarea Raportului cu privire la activitatea Asociației în perioada 2011-2012, realizat de Președintele ABR, prof. Mircea Regneală și a Raportului trezorerului (septembrie 2011 - august 2012), întocmit de dna Lăcrămioara Blașcioc.

Ca și în anii anteriori, seara penultimei zile a Conferinței s-a finalizat cu cina festivă, care a reprezentat un cadru prielnic pentru cei prezenți de a lega sau reîntregi prietenii și de a împleni utilul profesiei cu plăcutul socializării. Începând cu ora 18:00, s-a plecat în croazieră pe Dunăre, pe vaporul „Moldova”, într-un ambient select, în acordurile muzicii inspirat aleasă de către DJ-ul Florin Migireanu, prezentator

la Radio Galați. Surpriza serii a constat în prezența solistei Minodora Dediș, câștigătoare a Premiului I la interpretare – Trofeul Mamaia - în 2008, care a încântat auditoriul cu melodii pe toate gusturile. Un tort deosebit, purtând imprimat afișul Conferinței, însoțit de ritmurile tradiționalului „La mulți ani!”, a încheiat plăcut seara.

Ultima zi a fost dedicată vizitelor organizate, obiectivele vizate fiind: Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați, Biblioteca Universității „Dunărea de Jos” Galați, Casa Colecțiilor Galați și Complexul Muzeal de Științe ale Naturii Galați.

Nimic nu poate fi mai mulțumitor pentru organizatorii unui eveniment de o asemenea anvergură decât cuvintele deosebite adresate după încheierea sa. Iată câteva păreri obiective dintre cele primite „Cele mai cordiale mulțumiri... pentru organizarea minunată de care am beneficiat cu plăcere și cu folos cultural și

prof. univ. dr. Nicolae Dobrovici
Bacalbașa, Președintele Consiliului
Județean Galați

ing. Marius Stan, Primarul municipiului Galați

profesional (manager prof. Teodora Fîntînar, Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu” Focșani, Vrancea). „Ați ridicat ștacheta foarte foarte sus... Ați reușit și dovedit - dacă mai era nevoie - că aveți abilitatea, capacitatea și puterea de a mobiliza resurse umane și materiale greu de imaginat pentru majoritatea participanților” (Raluca Man, bibliotecar, Biblioteca Națională a României, redactor șef Revista „Biblioteca”). „Ce mi-a plăcut și mai mult a fost implicarea colectivului, atmosfera,

colaborarea voastră pentru ca totul să iasă perfect. Întotdeauna OMUL sfințește locul” (Doina Ostafe, vicepreședinte - Diviziunea Bibliotecii universitare). „Evenimentul organizat cu atâta dăruire de colegii noștri inimoși de la Galați au dovedit tăria caracterului și noblețea gestului de a ne dărui bucuria reîntâlnirii. Și regula conform căreia oamenii perseverenți sunt oamenii puternici, cu o inteligență emoțională ridicată, care știu să-și canalizeze forța interioară pentru a duce la bun sfârșit ceea ce își propun, s-a adevărit și cu această ocazie” (prof. Daniela Argatu, președinte Filiala Suceava a ABR). „...Ne-ați primit în palatele cărților de la d-voastră în care predomină noul, îmbinat armonios cu vechiul, care îi dă un anume mister. Bogația acestor palate este dată de colecțiile existente, după cum am aflat, dar și de noblețea oamenilor deosebiți, care și-au dedicat viața profesiei de bibliotecar... Am venit, am văzut și am învățat, am avut multe de învățat de la d-voastră. Energia pozitivă primită la această Conferință ne va fi de folos în munca noastră de slujitori ai cărții. Mulțumim din suflet doamnelor bibliotecare de la Biblioteca Județeană „V.A.Urechia” și de la Biblioteca Universității „Dunărea de Jos”! Mii de mulțumiri domnului profesor Zanfîr Ilie, Director al Bibliotecii Județene „V.A. Urechia”! Domnului prof. univ. dr. Mircea Regneală, președintele A.B.R, mulțumirile noastre !» (Maria Colătău, bibliotecar școlar, Filiala Buzău).

*Către Biblioteca V.A.Urechia, Galați,
În atenția domnului Director, Zanfîr Ilie*

Iubite coleg,

Vă rog să primiți sincerele mele mulțumiri pentru modul absolut remarcabil în care ați contribuit la organizarea și desfășurarea lucrărilor celei de-a

XXIII-a Conferință Națională a ABR, care a avut loc la Galați.

Biblioteca „V.A. Urechia”, pe care cu onoare o conduceți, s-a implicat total în organizarea lucrărilor conferinței. Rezultatele pe care le-ați dobândit, grație eforturile depuse de dumneavoastră și colegii dumneavoastră, vor rămâne puncte de reper pentru toți cei care vor organiza în viitor astfel de manifestări profesionale.

Toți colegii din țară cu care am stat de vorbă au fost încântați deopotrivă de modul în care au fost primiți, de spațiile de cazare, la hotel și cămine, la prețuri simbolice sau sponsorizate integral de dumneavoastră, cât și de spațiile puse la dispoziție pentru lucrările în plen și pe secțiuni. Parte din satisfacțiile acestora le puteți citi pe site-ul ABR.

Preacucernicul părinte dr. Lucian Petroaia

O notă aparte se cuvine pentru masa finală, fără precedent, datorită modului de organizare și primire – loc, condiții și rafinament culinar, toate la superlativ.

Vă rog să faceți cunoscut conținutul acestei scrisori întregului colectiv al bibliotecii, care a rezolvat cu calm și competență toate problemele apărute în cursul desfășurării conferinței și să le mulțumiți în numele breslei, al Consiliului de conducere al ABR și al meu personal.

Vă urez multă sănătate și succese profesionale!

*Cu deosebită considerație,
Președinte ABR,*

Prof. univ. dr. Mircea Regneală

Conducerea Filialei ABR Galați

A XXIII-a Conferință Națională a Asociației Bibliotecarilor din România

Ioan Roman
inginer, prof.
documentarist

Ultimele zile din august au risipit puțin câte puțin din arșița apăsătoare a unei veri, ce a făcut, parcă în acest anotimp, să se topească cerul pe pământ, aerul a devenit deodată respirabil, iar un pui de vânt a adiat mai tot timpul pe malul Dunării, la Galați, făcând să fie și mai plăcută trăirea tuturor evenimentelor din acest minunat oraș

din sudul Moldovei. Niște oameni minunați ai Bibliotecii Județene „V.A. Urechia” și ai Universității „Dunărea de Jos” Galați, în frunte cu prof. Zanfir Ilie, Directorul Bibliotecii Județene „V.A. Urechia”, Filiala Galați - Dorina Bălan - președinte ABR, Lenuța Ursache - vicepreședinte ABR, Catrina Căluian - secretar ABR, Filiala Galați, Mioara Voncilă, Ligia Pâslaru, Violeta Moraru, Ciomaga Cătălina și mulți alții pe care nu am avut cum să-i remarc, dar a căror muncă nevăzută a fost la fel de importantă, au renunțat la concediul din aceasta vară, pentru a pregăti într-un mod ireproșabil cea de-a XXIII-a Conferință Națională a Asociației Bibliotecarilor din România, cu tema „*Biblioteca – Tradiție și Inovare*”. De asemenea, trebuie amintită și imensa muncă a colectivului din conducerea ABR de la București și din țară sub directa coordonare a neobositului prof. univ. dr. Mircea Regneală, Președintele ABR, pentru asigurarea materialelor logistice și structurale în atingerea obiectivelor propuse de Conferință.

Prima activitate a avut loc marți, 28 august, între orele 18⁰⁰-20⁰⁰, întrunirea Consiliului de Conducere al ABR, la Hotel Centrum Galați, Sala Panoramic.

Aici, s-a discutat în detaliu buna desfășurare a Conferinței și s-au stabilit listele cu distincții și diplome acordate de ABR. De sus, de la terasa etajului 9, orașul se vede ca un imens parc multicolor spre verde din care cresc armonios clădiri, grijulii parcă ferindu-și discret zidurile impunătoare de furnicarul de mașini ce le dă târcoale neconținut.

Deschiderea oficială a avut loc la Universitatea „Dunărea de Jos”, Facultatea de Mecanică, sala de festivități a Universității – „Aula Magna”, cu un cuvânt de salut la care au participat: Precucernicul părinte dr. Lucian Petroaia, reprezentant al Eparhiei „Dunărea de Jos”, prof. univ. dr. Nicolae Dobrovici Bacalbașa, Președintele Consiliului Județean Galați, ing. Marius Stan, Primarul municipiului Galați, prof. univ. dr. Petre Alexe, dr. Valerică-Cătălin Negoită, Directorul executiv al Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național Galați, Florin-Costin Pâslaru, Secretar la Comisia de Cultură a Camerei Deputaților, prof. drd. Zanfir Ilie, Directorul Bibliotecii Județene „V.A.

Urechia” Galați, prof. Mircea Regneală, Universitatea din București, Președinte ABR, Teodor Parapiru - scriitor și Sterian Vicol - poet, membru al Uniunii Scriitorilor din România. Atmosferă de-a dreptul emoționantă, din tavan policandrele vrăjite-n frumusețe dădeau sălii și oamenilor ei un rang imperial, înalta ținută a personalităților de mare

prestigiu din Galați a încântat asistența și a smuls ropote de aplauze. S-a dat startul unei călătorii pe tărâmul de basm, în lumea ideilor pentru următoarele zile petrecute în lumea cărților și a slujitorilor ei.

Au urmat apoi lucrările în plen unde s-au prezentat referate de înaltă ținută științifică, reușind să capteze auditoriul și, mai mult, uneori să-l antreneze în dezbateri deschise. Au fost prezentate

următoarele materiale: *Two actual tendencies in Danish Public Libraries: Down Loan of Electronic Media and Oral Dissemination of Literature (Book Cafés and at Festivals of Literature)*, prof. Anders Ørom, Universitatea din Aalborg, Danemarca; *Biblioteca publică și cerințele UE*, prof. Mircea Regneală, Universitatea din București; *Biblioteca digitală locală, un proiect european*, Sorina Stanca, Biblioteca Județeană Cluj-Napoca; *Colecții de e-book-uri disponibile pe platforma EBSCOhost* (dr. Robert Coravu, ROMDIDAC); *Library and beyond: Ex Libris Alma* (Németh Ágoston, Ex Libris) precum și prezentarea produselor de la firmele Qulto (Walter Brem) și Unisystems.

Ca în fiecare an s-au acordat premii și diplome pentru activitatea unor membri ABR. Premiul „Ioachim Crăciun” pentru biblioteci universitare a fost acordat dnei Jurubița Gabriela, preparator universitar la Facultatea de Litere a Universității București. Premiul „Spiru Haret”, pentru biblioteci școlare a fost împărțit între Ibolya Negoită și Lăcrămioara Onea. S-au mai dat două premii pentru întreaga activitate care au mers către două doamne care și-au închinat întreaga carieră slujirii cărții și iubitorilor ei, Mia Băraru și Niculina Nițu. Pe baza analizei activităților din teritoriu s-a contatat că din întreaga activitate a bibliotecarilor și profesorilor documentariști la nivel național măcar o parte să fie răsplătiți cu diplome prin care să li se recunoască efortul, drept pentru care se cuvine, să li se regăsească numele și printre aceste rânduri: Cătălina Ciomaga, Catrina Căluianu, Violeta Mararu, Dorina Bălan, Zafir Ilie, Lenuța Ursachi, Mioara Voncilă, Ligia Pîslaru, Ligia Caranfil, Policarp Chițulescu, Mihaiela Cristea, Purici Stela, Daniel Nazare, Elena Olariu, Simona Clinciu, Maria Dinu, Maria Drăgoiescu, Vetuța Țigăieru, Laura Andrei, Crețu Marcela, Lăcrămioara Andrei, Mariana Crăciun, Viorica Genes, Cornelia Mihai, Gabriela Harea, Liliana Leonte, Carmen Leocadia Pesantes și Marinela Covaci.

Lucrări în cadrul Diviziunilor și Secțiunilor

După masa de prânz, cât și în ziua următoare, timpul a fost alocat, conform unui riguros program, lucrărilor pe diviziuni și secțiuni, cât și vizitării unor obiective turistice de un real interes. Din păcate, nu am putut participa la toate, drept pentru care am să fac referire numai la Diviziunea Bibliotecii școlare și Secțiunea Profesori documentariști. Activitatea diviziunii s-a desfășurat în sala D11-Amfiteatrul „prof. dr. ing. Mircea Manolache” și a avut ca temă: *Bibliotecarii din învățământul preuniversitar și competențele comunicative*; Moderator: Valentina Lupu, bibliotecar, Casa Corpului Didactic Vaslui. Au fost prezentate următoarele lucrări: *Dezvoltarea competenței de comunicare la bibliotecarii școlari*, Valentina Lupu, bibliotecar CCD Vaslui și Daniela Argatu, profesor documentarist, CCD Suceava; *Servicii și produse documentare în sprijinul curriculumului preuniversitar*, dr. Gabriela Baran, Universitatea București. Secțiunea profesori documentariști și-a desfășurat activitatea în sala D12- Amfiteatrul „prof. univ. ing. Constantin Năstase” având ca temă: *Noi perspective în*

activitatea Centrului de Documentare și Informare (CDI) Moderator: Corina Stănilă, profesor metodist, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Lucrările prezentate au fost: *CDI- laborator de idei*, Marinela Tatiana Rusu, bibliotecar școlar, Colegiul Național „Gheorghe Lazăr” Sibiu; *Identitate și imagine în comunitate*, Ibolya Negoită, profesor documentarist, Colegiul Economic Mangalia; *CDI-oaza de lectură*, Maria Popa, bibliotecar școlar, responsabil CDI, Cislădie; *CDI în noul context educațional*, Corina Maria Stănilă. Voiam să cred la început că a fost o chestiune de inspirație să-și lase Corina Stănilă, care este și președinta secțiunii, lucrarea la sfârșitul programului, dar am constatat că a fost o foarte reușită acțiune de strategie. Bine pregătită profesional, lucrând într-un mediu ce vibrează

de legislație, a transformat lucrările într-o dezbatere interactivă, lămurind multe din necunoscutele acestei noi îndeletniciri, statusul profesorului documentarist, activități în CDI și sistemul relațional, având în vedere că evoluția CDI-urilor a avut o fluctuație neprevăzută iar ritmul de implementare a acestei idei este încă foarte lent.

Adunarea Generală a ABR

Lucrările s-au desfășurat în Sala de festivități a Universității- „Aula Magna” de la Facultatea de Mecanică și a avut la ordinea de zi următoarele puncte:

1. Raportul Președintelui ABR (2011-2012);
2. Raportul trezorerului (septembrie 2011-august 2012);
3. Prezentarea planurilor de activitate ale secțiunilor și diviziunilor ABR pentru perioada 2012-2013;
4. Închiderea lucrărilor.

O foarte frumoasă pledoarie a făcut prof. univ. dr. Mircea Regneală pentru uriașul efort făcut de dna Daniela Argatu în vederea finalizării lucrării „Ghidul bibliotecilor școlare și al centrelor de informare și documentare din învățământul preuniversitar românesc” editată în ediție provizorie, întrucât nu toți cei implicați au înțeles să colaboreze, să completeze și să trimită chestionarele solicitate. Spunea domnia sa: „o lucrare perfectibilă publicată este mai valoroasă decât o lucrare perfectă, dar niciodată realizabilă”.

După ce s-au prezentat materialele a fost declarată închiderea lucrărilor.

Masa festivă și universul unui OM dintr-o mare comunitate

Ca în fiecare an, trebuia păstrată tradiția cu masa festivă din penultima zi, un moment de mulți așteptat pentru întregirea unor prietenii, pentru relaxare și desprinderea din cotidianul cu toate bunele și relele lui. În toate aceste zile în care organizarea a fost la cel mai înalt nivel, masa festivă a întrecut practic absolut orice așteptări. Organizată pe vaporul „Moldova” începând cu ora 18, s-a plecat

în croazieră pe Dunăre. Pe mese erau tot felul de bunătăți (inclusiv icre negre), la bufetul suedez, o multitudine de delicatose îți încântau întâi privirea apoi îți satisfăceau poftele gustative. Un adevărat festin, toate erau din belșug, iar vaporul plutea pe valurile foarte discrete ale Dunării, mai întâi în amonte apoi în aval. O

muzică foarte inspirat aleasă, iar DJ-ul încântător. Surpriza a fost o foarte cunoscută solistă din oraș, Minodora și era minunată. Până la ora 23 a înnebunit publicul și și-a făcut o mulțime de fani. S-a dansat ca în cele mai selecte cluburi din marile metropole, s-a mâncat și s-a băut cât a putut fiecare în limitele unei bune cuviințe specifice acestei „bresle”.

Spre final a venit un tort uriaș care purta sigla Conferinței de la Galați. Nu sunt cuvinte de a descrie atmosfera de bună dispoziție și satisfacția celor prezenți la un asemenea eveniment care, de ce să nu recunoaștem, și se poate întâmpla o dată în viață fără să te coste mai nimic. Cine a făcut să fie acestea posibile? Evident în întreaga organizare amprenta domnului Director Zanfir Ilie, care a reușit ce, sincer nu știu cine ar fi reușit (poate vreun șef de stat sau prim ministru, ca valoare materială nu cred că și ca talent). Trebuie să știm că domnul Zanfir a fost ajutat de foarte mulți oameni la nivelul orașului, iar costurile au fost imense. Nu știu cine ar avea imaginația să încerce să contorizeze cât bine a făcut acest OM pentru comunitatea sa de au sărit atâtea personalități ale municipiului să-l ajute să facă fericiți o pleiadă de bibliotecari care de mult nu au mai trăite clipe ieșite din normal, iar Galațiul nu e un orașel de provincie oarecare. Nu e simplu să plătești un vapor, consumația pentru sute de persoane, autobuze, muzică etc. și mă gândesc la un primar de pe la noi, care a refuzat să dea un microbuz în vederea unei excursii de o zi pentru copii din familii uniparentale. În ce se măsoară oare binele pe care l-a făcut domnul Zanfir de este atât de respectat și atât de îndrăgit la nivelul Galațiului? Scriu și mă simt atât de mic și de neînsemnat încât vă las și pe dumneavoastră, stimați cititori, fie că ați fost prezenți în acea fărâamă de rai, fie că doar v-o imaginați, să judecați, să tragem fiecare concluziile noastre, dar mai ales să învățăm ce este esențial din trecerea prin această MINUNE.

Journées Européennes du Patrimoine

Franța, 15-16 Septembrie 2012

Ada Tăbăcaru
bibliotecar, Biblioteca
„V.A. Urechia”

Franța deține un patrimoniu cultural de o rară diversitate, iar din anul 1984, de când s-au creat „Zilele naționale ale patrimoniului” francezii și vizitatorii străini descoperă și se bucură laolaltă de locuri cunoscute sau mai puțin cunoscute, toate unice prin frumusețea și istoria lor. În aceste zile, accesul este liber peste tot și

Oficiile de turism sunt permanent deschise pentru a oferi informații, hărți și pliante celor interesați de manifestările culturale, referitoare la obiectivele locului. Am avut ocazia să mă aflu în 15-16 septembrie, în centrul Franței și sunt fericită de această oportunitate.

Aproape în fiecare localitate din Franța, străduțele pavate cu macadam, casele cu ziduri din piatră acoperite cu țiglă sau ardezie te conduc spre un castel construit în evul mediu, renaștere, ori ambele, iar în centrul localității biserici cu ziduri trainice sunt alături de ele mărturiile ale trecutului.

Mortagne -sur -Sèvre, o mica localitate în apropierea orașului Cholet, a fost punctul de plecare în periplul cultural francez. Mă plimb prin „Les jardins de la cure” care se întind pe 7.000 de metri pătrați, cu terasele sale amenajate între râu și oraș care oferă o minunată priveliște asupra văii Sèvre, admiră grădinile de legume și flori, terasate și ele, care dau o frumoasă geometrie spațiului. De micuța capelă St. Lazare se leagă o minune care se transmite de 800 de ani cum că, în urma unei mari inundații, călugării trăitori s-au rugat cu atâta ardoare încât apele care intraseră în capelă s-au retras fără a lăsa nici un semn asupra zidurilor. Ajung în piața centrală și văd fluturând lângă Hotel de ville, alături de drapelele Franței și Uniunii Europene, tricolorul Românesc. Întreb și aflu că localitatea este înfrățită cu una din România

– din jud. Suceava.

Următoarea destinație: Bressuire. Vizitez biserica Notre Damme de sec. XII care mă încântă cu vitralii originale, fresce de sec. XIX și clopotnița înaltă de 56 metri care oferă o largă perspectivă asupra împrejurimilor. Vizitez expoziția „Secretele sacristiei” cu vechi obiecte de cult, apoi intenționez o scurtă oprire la Muzeul de artă și istorie amenajat în vechile grânare ale orașului. Bucuros de a avea oaspeți din România, ghidul ne-a prezentat în detaliu exponatele timp de aproape o oră – documente și mobilier, obiecte casnice din lemn confecționate de meșteri locali, ceramică de sec. XX, faianță de sec. XVII. M-a impresionat macheta unui atelier de prelucrat lemnul realizată după planurile unei vechi fabrici locale, care era complet funcțională, cu toate utilajele miniaturizate, însă acționate de un mic motor electric în locul celui cu aburi, original.

*Mortagne sur Sèvre
Hotel de Ville (Primăria)*

Parterul clădirii adăpostea o expoziție de artă contemporană numită „Scriitura copacilor” care mi-a încântat privirea și a dat frâu liber imaginației prin originalitatea lucrărilor de pictură și sculptură. Mesajul clar al expoziției era de a ocroti copacul, pădurea, natura și viața.

Turiștii trec pe sub arcadele care înconjoară piațeta în mijlocul căreia artiștii au amenajat un

complex de fântâni arteziene, fac poze, profitând de lumina superbă. Din 1950, de Crăciun, artiștii prezintă spectacolul „Crèche animée”. În mod excepțional, în aceste zile ale patrimoniului, spectacolul de artă naivă și populară care redă un sat din Palestina de acum 2000 de ani antrenând 120 de marionete, încântă timp de 30 minute numeroșii spectatori.

Drumul spre Arrivault șerpuiește printre câmpuri, fânețe, văcuțe și ferme, totul în jur e verde, curat și organizat. Vizitez întâi castelul de sec. XI care adăpostește și o colecție de fotografii vechi adunate de la localnici, apoi monumentală biserică Saint-Pierre d'Arrivault în care sunt ochi și urechi alături de mulțimea de vizitatori la prezentarea unei orgi mecanice cu tamburi de lemn, restaurată în 2011 și inaugurată cu ocazia acestor zile culturale, care consta de fapt în descrierea orgii și tehnicii de producere a sunetelor, iar apoi ascultăm diversele piese muzicale transpuse în cuișoare, lamele și tot felul de forme aplicate pe tamburi, care acționează tuburile orgii. Cu muzica în urechi și în suflet ies din biserică și la câțiva metri văd accesul și inscripția „Fontaine souterraine”, loc unic prin amenajarea sa. Iau cheia de la Oficiul de turism – las pașaportul gaj - descui și intru coborând o serie de trepte. Galeria înguste se ramifică în mai multe direcții, cea principală

duce spre mai multe bazine de decantare și fântâna construită în sec. XII, ca singura sursă de apă pentru alimentarea localității până la sfârșitul sec. XIX. Un cuplu de francezi octogenari coboară grijulii scările, curioși să afle ce se ascunde în hrubă. După o scurtă descriere, ieșim la lumină și mă întrebă direct din ce țară sunt. Aflând că sunt româncă, nu-și pot reține bucuria: vizitaseră de două ori România și aveau amintiri foarte vii și plăcute despre locuri și oameni. Înainte de a părăsi orașul mă opresc la un mic muzeu de obiecte rurale în care găsești vechi unelte din lemn piele și fier, iar în sala principală o colecție particulară de flașnete, restaurate de unul din foarte rari realizatori de „benzi” muzicale din carton (cartele perforate). Afară, o mică demonstrație, o doamnă îmbrăcată în costum de epocă acompaniază melodia flașnetei, cânt alături de ea, pun apoi un bănuț în cutie, fac fotografii.

Biserica Saint-Pierre, Arrivault

Continuă călătoria: trece prin sate mai mari sau mai mici, ale căror nume nu-l rețin, ascult concerte în biserici, coruri gregoriene, harpă, admir străzile decorate cu flori naturale sau de hârtie – așa cum țin minte că făcea și bunica mea, animație și bună dispoziție, sărbătoare.

La Chatellerault vizitez St. Jean Baptiste și St. Jaques, biserici de sec. XVII, cu mobilier vechi liturgic, vitralii frumos colorate prin care lumina intră cu zgârcenie, mă plimb fără ținută prin parcuri, trec podurile peste Vienne, descopăr hotelul ce a aparținut bunicilor lui Descartes, inedită arhitectură a acoperișurilor și, peste toate, biblioteca de la castel care prezintă expoziția „Patrimoniul ascuns al bibliotecii Castelului”, cu documente de patrimoniu de sec. XVI–XX, documente rare și niciodată arătate publicului.

Ajung la Nohant sur Vic, domeniul lui George Sand, în jurul prânzului. Cu toate zilele europene ale patrimoniului, francezii nu-și schimbă tabietul, e pauză de două ore, castelul e închis până la ora 14, iar turiștii profită de serviciile restaurantului din curte. Eu mă plimb, vizitez micuța biserică St. Anne din proximitate și St. Martin cu frescele de sec XII, clasificate ca monument istoric cu ajutorul lui George Sand

și prietenului ei, scriitorul Prosper Mérimée. Mă întorc la castelul lui George Sand, dar acesta e tot închis, așa că am timp să vizitez întâi cimitirul familiei, să mă plimb în voie prin livada de meri – cu fructele căzute, pe care nu le adună nimeni, îmi umplu geanta, trec apoi în imensul parc de șase hectare cu aleile umbrite de arbori bătrâni, cu sculpturi presărate printre aranjamentele florale. Între timp, siesta franțuzească a luat sfârșit și pot vizita interiorul castelului cu primul grup condus de ghid. Acompaniați de muzica lui Chopin, pășim prin camerele care păstrează mobilierul, obiectele personale și manuscrisele lui George Sand.

Sunt bucuroasă că am trăit împreună cu francezii aceste momente care sunt mai mult decât o lecție de istorie, sunt o adevărată lecție de viață, te determină să privești în alt mod, cu mai multă pasiune și inteligență tot ce e în jurul tău.

Viitorul aparține bibliotecilor în schimbare: **Conferința Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România**

Camelia Toporaș
 șef serviciu Referințe,
 Biblioteca „V.A. Urechia”

În perioada 18-20 Octombrie 2012, în organizarea profesionistă a Bibliotecii Județene „Panait Istrati” din Brăila, a avut loc la sediul Casei Tineretului cea de-a XXIII-a ediție a Conferinței Naționale a Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România, o manifestare de importanță deosebită, atât din punct de vedere al profesiei și al temei dezbătute, cât și datorită semnificației deosebite ale

acestei ediții, prin desfășurarea procesului de alegere a noii echipe de conducere a asociației, pentru mandatul 2012-2016.

La eveniment au participat peste 200 de bibliotecari din întreaga țară, care au avut prilejul de a face schimb de bune practici și de a conștientiza transformările care au loc în viața bibliotecilor de astăzi și nevoia de a ne adapta la schimbările și provocările pe care le aduce noua societate informațională.

În deschiderea conferinței, președinta ANBPR, doamna Doina Popa, a adresat un cuvânt de bun venit participanților, fiind urmată de reprezentanți ai administrației publice brăilene, de Luminița Corneanu, consilier superior în Departamentul Cultură Scrisă – Bibliotecii la Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și de Siri Oswald, ofițer de proiect în cadrul Fundației ”Bill & Melinda Gates”.

Directorul bibliotecii brăilene și primvicepreședintele ANBPR, Dragoș Neagu, a salutat participanții, exprimându-și speranța că prezentările din cadrul conferinței vor constitui un reper pentru ceea ce trebuie să însemne o bibliotecă modernă. De asemenea, pentru a oferi o imagine asupra beneficiilor pe care biblioteca publică le aduce, a oferit ca reper rezultatul unui studiu economic efectuat în biblioteca brăileană, în urma căruia a rezultat că, datorită folosirii serviciilor bibliotecii publice, o familie economisește suma de 780 lei pe an.

Luminița Corneanu a pus un accent deosebit pe strădaniile pe care le depune în pledarea cauzei bibliotecilor publice, făcând un apel celor prezenți pentru a i se acorda sprijin în acest demers de cei care lucrează în biblioteci, prin transmiterea informațiilor relevante, a realizărilor și nevoilor, bibliotecarii fiind cei mai în măsură să ofere aceste informații, cei care cunosc cel mai bine ce se întâmplă în biblioteci.

Președinta ANBPR, Doina Popa, a prezentat raportul pentru activitatea desfășurată în mandatul 2008-2012, ținând să accentueze șansa pe care au avut-o bibliotecile publice prin desfășurarea programului internațional Global Libraries, dezvoltat de Fundația „Bill & Melinda Gates” și devenit în România Programul Național Biblionet. Ca urmare a acestui program, până în octombrie 2012, în România au fost dotate cu tehnologie 1475 biblioteci publice, din care 1151 (78%) în mediul rural, 540 de biblioteci publice fiind în curs de dotare, cifre care reușita programului Biblionet.

Printre realizările mandatului său, Doina Popa a enumerat: dezvoltarea organizațională a ANBPR; îmbunătățirea comunicării în cadrul asociației prin intermediul site-ului și blogului propriu, prin editarea buletinului informativ *BiblioMagazin* și prin îmbunătățirea corespondenței informative, prin e-mail, cu membrii asociației; intensificarea promovării asociației în mass-media; promovarea exemplarelor de bune practici în cadrul conferințelor asociației; comunicarea cu tinerii bibliotecari, prin înființarea grupului tinerilor bibliotecari din România – TIBRO și inițierea Școlii de Vară pentru Tinerii Bibliotecari; realizarea Cafenelelor ANBPR, desfășurarea cursurilor acreditate de formare și perfecționare a bibliotecarilor.

În cadrul lucrărilor în plen, dr. Hermina Anghelescu a prezentat un studiu intitulat „Cum instituționalizăm schimbările din bibliotecile publice românești?”, având ca temă modernismul în bibliotecă, etapele schimbării și adaptarea la nou, iar Ovidiu Enculescu, directorul general al Grupului Editorial RAO, un proiect despre reactivarea sistemului bibliobuzelor, cu tradiție în istoria bibliotecilor, sub titulatura „România citește!”.

În finalul lucrărilor în plen a fost lansată cea de-a doua carte apărută sub auspiciile Editurii ANBPR, prezentată de autorul primei cărți apărute la această editură, dr. Liviu Iulian Dediu. Cartea, intitulată *Sistemul de control managerial în biblioteci. Model experimentat de Biblioteca Județeană „George Barițiu” Brașov*, a fost realizată de colectivul Bibliotecii Județene Brașov și lansată de directorul bibliotecii brașovene, dr. Daniel Nazare, care a oferit detalii despre realizarea ei. Lucrarea reprezintă o colecție de proceduri de bibliotecă, implementate în cadrul bibliotecii din Brașov, necesară și utilă pentru orice bibliotecă publică, o premieră în peisajul editorial biblioteconomic românesc.

Lucrările din prima zi a conferinței s-au desfășurat în cadrul a două secțiuni, intitulate „Cum s-a schimbat biblioteca mea?” și „Colaborări locale în folosul

comunității” și au fost prilejul pentru împărtășirea unor experiențe noi, a unor proiecte de succes, ce pot constitui exemple de bune practici, a unor noi servicii de bibliotecă. Între acestea s-au numărat și prezentările colegelor noastre din Galați.

Titina-Maricica Dediu de la Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați a prezentat, sub titulatura „Biblioteca – centru de formare pentru utilizatori”, proiecte inovatoare, îmbinând într-un mod creativ aspecte din cadrul cursurilor de inițiere în utilizarea calculatorului și Internetului pentru vârstnici și a cursurilor de inițiere în antreprenariat pentru șomeri, desfășurate la Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” din Galați, reliefând rezultatele obținute, oglindite în știrile difuzate de televiziunile locale, mijloc de promovare a bibliotecii.

În cadrul celei de-a doua secțiuni, Mihaela Gudană, bibliotecar la Biblioteca Comunală Ghidigeni din județul Galați, a oferit o imagine de ansamblu asupra preocupărilor acestei biblioteci în conservarea memoriei locale, prin lucrarea „Biblioteca Comunală Ghidigeni și implicarea în păstrarea memoriei locale: Palatul Chrissoveloni”, în care a împărtășit din istoria fascinantă a familiei Chrissoveloni și din proiectul desfășurat în colaborare cu Muzeul de Istorie din Galați, concretizat într-o expoziție foto-documentară, la care au participat urmași ai acestei familii de aristocrați de origine greacă.

În finalul primei zile a conferinței au putut fi vizitate secțiile Bibliotecii Județene din Brăila, cât și noul sediu al acesteia, aflat în construcție.

A doua zi a conferinței s-a deschis cu lucrările simpozionului realizat cu finanțarea Ambasadei SUA în România, sub titlul

„Rolul bibliotecii în promovarea culturii informației și a utilizării etice a acesteia”. Pe parcursul lucrărilor au putut fi urmărite puncte de vedere ale consilierului pentru presă și cultură al Ambasadei SUA, Bruce P. Kleiner, cu privire la locul și rolul bibliotecii în ceea ce privește proprietatea intelectuală și dreptul de autor. Informații de interes profesional legate de cadrul legislativ, cu referire la dreptul de autor, au fost oferite de Ioana Manea, din partea Biroului de avocatură Burchel&Asociații, Ana Maria Marinescu, director general al organismului de gestiune colectivă PERGAM și dr. Hermina Anghelescu. Dragoș Adrian Neagu, directorul Bibliotecii din Brăila a oferit o demonstrație practică a modalităților în care se gestionează obiectele digitale în cadrul catalogului on-line al bibliotecii brăilene.

În continuare, bibliotecarii care au participat la dezbateri profesionale în afara țării sau au avut prilejul de a vizita biblioteci străine, și-au împărtășit experiențele și au oferit modele de inspirație pentru

adaptarea acestora în mediul biblioteconomic românesc.

Adunarea generală de alegere a echipei de conducere pentru intervalul 2012-2016 s-a prelungit mult în noapte. În urma desfășurării procesului de votare, noul președinte al ANBPR a devenit Dragoș Adrian Neagu, unicul candidat la această funcție. În ceea ce privește noua structură de conducere a ANBPR, în urma voturilor exprimate de cei 81 de delegați desemnați, s-a ajuns la următoarea componență: Sorin Burlacu (BJ Buzău) – prim-vicepreședinte, Monica Avram (BJ Mureș) și Gelu-Voicu Bichineț (BJ Vaslui) – vicepreședinți, iar în componența Biroului Executiv au intrat pe lângă aceștia următorii: Dan Matei (Filiala ANBPR București), Olimpia Bratu (BJ Gorj), Sorina Stanca (BJ Cluj), Mihaela Voinicu (BJ Argeș), Nicolaie Constantinescu (Filiala ANBPR București), Gheorghe-Gabriel Cărăbuș (BJ Suceava) și Crina Ifrim (BJ Bacău). În Consiliul de Conducere au intrat, pe lângă cei menționați mai sus, următorii: Silviu Borș (BJ Sibiu), Mihaela Mereuță (BJ Neamț), Ruxandra Nazare (BJ Brașov), Liviu-Iulian Dediu (Filiala ANBPR București), Constantin Mitucă (BJ Gorj), Lucian Dindirică (BJ Dolj), Vlăduț Andreescu (BJ Dîmbovița), Corina Ciuraru (BJ Brăila), Dorina

Braloștițeanu (Filiala ANBPR Dolj), Ion Asavei (Filiala ANBPR Neamț). În Comisia de Cenzori au intrat: Viorel Fota (Filiala ANBPR Teleorman), Mihaela Gudană (Filiala ANBPR Galați), Florin Cârstea (Filiala ANBPR Olt).

Conferința Națională din acest an a constituit o reușită, sesiunile de comunicări surprinzând plăcut prin diversitatea și originalitatea prezentărilor, prin noile proiecții asupra serviciilor

bibliotecii publice și a demonstrat că bibliotecarii publici sunt pregătiți pentru confruntarea cu noile provocări informaționale.

De la parteneriate de succes, la colaborări cu instituții precum arhiva sau muzeul, de la noi servicii pentru copii la idei inovatoare de scoatere a bibliotecii publice din stereotipul activității, de la cursuri de instruire pentru comunitatea locală la exploatarea și promovarea istoriei locale, de la baze de date la resurse digitale și metadate, scopul conferinței, acela de a transmite participanților noi idei și un nou imbold în activitatea proprie a fost cu siguranță atins.

Expozițiile de fotografie, caricatură, pictură și artă tradițională, vernisate pe tot parcursul manifestărilor, s-au intercalat într-un mod fericit cu lucrările conferinței, prilejuind, alături de spectacolul naționalităților conlocuitoare din Brăila, momente de destindere și au adus un strop de culoare, umor și istorie locală.

Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, ediția a IV-a

În perioada 24-27 octombrie 2012, s-a desfășurat cea de a IV-a ediție a Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, programul fiind conceput ca un dialog Chișinău-Iași (24-25 la Iași și 26-27 la Chișinău). În debutul manifestărilor, joi de la ora 10:00, la statuia poetului - Teiul din Parcul Copou - a avut loc un Te Deum cu participarea Înalț Preasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. S-au depus jerbe și flori și a fost lansat numărul special al „Revistei de pe gard”, număr dedicat poetului Grigore Vieru. Tot joi, de la ora 11:00, Muzeul Literaturii Române Iași și Muzeul „Mihai Eminescu” au deschis publicului o expoziție inedită de carte, grafică și fotografii „Grigore Vieru, contemporanul nostru”.

Festivalul a fost organizat de Asociația Culturală „Feed Back” Iași, Primăria Municipiului Iași, Consiliul Județean Iași, Primăria Municipiului Chișinău, Biblioteca „Ion Creangă” Chișinău, Academia de Științe a Republicii Moldova - Institutul de Filologie, Muzeul Literaturii Române Iași, cu sprijinul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național din România, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Iași și Colegiul Național „Jacob Negruzzi”.

Recitalurile și spectacolele muzicale au reaprins amintirile și dorul de poetul Grigore Vieru ridicând opera acestuia la rangul pe care îl merită.

La Chișinău, în Cimitirul Central, s-au depus coroane la monumentul funerar al poetului și a avut loc un parastas.

Pe Aleea Clasicilor au susținut alocuțiuni: domnul Dorin Chirtoacă, primarul Municipiului Chișinău, domnul Gheorghe Nichita, primarul Municipiului Iași, domnul Boris Focșa, ministrul Culturii din Republica Moldova, precum și alți invitați de onoare.

Au avut loc recitaluri de poezie și muzică, colocvii, s-au organizat expoziții de carte, grafică,

afișe, fotografii „Grigore Vieru – poet național și popular”, s-au lansat cărți și CD-uri.

Vineri, în Sala cu Orgă din Chișinău, a avut loc decernarea premiilor Festivalului. La această ediție directorul Bibliotecii Județene „V.A Urechia” Galați, prof. Zanfîr Ilie, a fost premiat *pentru susținerea valorilor culturale naționale*.

Redăm în continuare alocuțiunea susținută în numele conducerii Academiei de Științe a Moldovei de dr. Mariana Șlapac, vicepreședintele Academiei de Științe a Moldovei:

Onorată asistentă,

În numele conducerii Academiei de Științe a Moldovei am onoarea să salut participanții la Colocviul cu genericul „Grigore Vieru, poet clasic al literaturii române”, manifestare care este o parte componentă a Festivalului Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, ediția a IV-a, organizat în perioada 24-27 octombrie la Iași și Chișinău.

Plecarea acum 4 ani în cele veșnice a lui Grigore Vieru, Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Moldovei, este una extrem de regretabilă. Exemplaritatea destinului lui Grigore Vieru este dincolo de orice îndoială. Cu concepția asumării

Eveniment • Eveniment • Eveniment • Eveniment • Eveniment

imperativelor lui Mateevici din „Limba noastră”, Grigore Vieru s-a integrat în elita intelectualității din Basarabia, rămânând pe aceeași poziție, încrezător și ferm în apărarea culturii naționale, cu o certitudine senină într-o fire rezonabilă a lucrurilor. L-am perceput cu toții ca pe un poet tribun al neamului, ce exprimă în texte simple valorile noastre comune și preocuparea de a nu le pierde iarăși, întrupând în ansamblul literaturii române destinul unui scriitor cu o înzestrare spirituală de excepție și, în același timp, o impecabilă conștiință a națiunii sale.

Valoarea, adevărul și reprezentativitatea poeziei sale fac din regretatul poet o prezență emblematică a literaturii române contemporane. Putem vorbi despre preeminența lui în literatura basarabească și o funcție Vieru, una poetică și identitară, pentru comunitatea aflată în primejdie istorică. Era respirația Basarabiei pentru că publicul basarabean vedea în el un simbol care a contribuit fundamental la formarea unei atitudini active față de valorile ființei noastre și și-a asumat total condiția accentuat existențială în Basarabia.

Formula sa poetică exprimă o desăvârșită sinceritate și o afectivitate deosebită, asigurând posteritatea vie a poeziei și a personalității sale, demonstrată de numeroase manifestări culturale, colocvii, cât și de actualul Festival Internațional de Poezie „Grigore Vieru”. Valoarea lui literară este distinctă, fiind recunoscut drept un mare și adevărat poet care, cum spunea Nichita Stănescu, ne „împrimăvărează cu o toamnă”, cartea lui de inimă pulsând o curată și pură poezie. Seninătatea care stăpânește vocea poetică, mărturisind despre lucruri autentice, se impune major, nimic strident în lirica lui Gr. Vieru, nimic evaziv sau fals.

Lirica vieriană este expresia unei sensibilități ieșite din comun, aproape dureroasă, însoțită de un sentiment de responsabilitate acută. S-a situat de la început în centrul vieții afective a comunității lui

etnice, dovedind un remarcabil simț al esențialului. A discerne și a disocia întâmplător, minorul din lume, de decisiv, esențialul, majorul ei este miza liricii poetului basarabean și componenta lui proprie. Seriozitatea de artist este evidentă în folosirea cu mare grijă a limbii române. Dincolo de teme sacre sau profane, ceea ce conferă o frumusețe tragică poeziei lui Grigore Vieru este conștiința valorii imense a limbii, reconstituind ceva din condiția orfică a limbajului poetic.

Sentimentalismul răscolitor, modul firesc în care poezia face atingerea cu marile modele anterioare și folclorul, gravitatea cu care e folosită limba română, redescoperă adevărata poezie. Profunzimea trăirilor simple este în comuniune cu voința constructiv romantică și aerul oracular respirând credința, lirica sa având accente imnice și melodicitate elegiacă. Poetul e un patetic, un apropiat al cântecului în latura lui visătoare, iar pasionalitatea lui e calmă, cu aspirații cosmice. Apreciat de critică ca poet al intimității delicate și al profundelor

sentimente filiale, i se recunoaște enigmatică simplitate prin care autorul dă unui sentiment privat o expresie lirică aproape impersonală. Inteligența artistică a acestui om al inocenței, care a fost Grigore Vieru se manifestă în zona mărcilor de puritate regăsite și recentrate. Idealul poeziei este unul domestic-naturist, naturalețea analogiei cu care lucrează autorul, depășind funcția tropului și identificând iradiant însuși temelile vieții noastre.

Suntem încrezători în faptul că Grigore Vieru nu este doar un poet elogiât pe măsura talentului și a sensibilității poetice autentice, dar și citit și recitit pentru poezia însăși cu simplitatea și sinceritatea pe care ar fi dorit-o poetul.

Dr. Mariana Șlapae
Vicepreședinte ASM

Grigore Vieru sau poezia ca strigăt existențial

Daniel Corbu
scriitor, vicepreședinte
ASM

Dacă în cazul oricărui poet autentic al lumii este obligatoriu să vorbim de locul și limba în care s-a manifestat poeticeste, în cazul lui Grigore Vieru trebuie să accentuăm elementele. Născut în România, în localitatea Pererita, de pe malul stâng al Prutului, la 14 februarie 1935, el va deveni la cinci ani cetățean al Republicii Sovietice Moldovenești, ținutul românesc numit Basarabia fiind arondat de Stalin în 1940 imperiului bolșevic. Astfel, toată copilăria, adolescența și o bună parte a maturității, poetul n-a putut privi România, de fapt, doar dealurile Miorcanilor lui Ion Pillat din dreapta Prutului, decât „prin sârma ghimpată ce trecea prin fundul grădinii”. Oricine ia în discuție „cazul” lui Grigore Vieru va trebui să pornească nu doar de la talentul autentic și forța lirică absolut debordante, ci și de la privațiunile spirituale ale tânărului Grigore Vieru. Să ne gândim doar la faptul că, până la douăzeci și trei de ani el, nu citise Eminescu, Arghezi, Bacovia, Blaga, poeți interziși în Basarabia. Când a citit poezia și publicistica lui Eminescu, pe ascuns, într-o ediție interbelică, Grigore Vieru avea să scrie un poem tulburător, *Legământ*, care a însemnat de fapt consfințirea repunerii în circulație, în Basarabia, a geniului nostru tutelar și a luptei pentru limba română, strămoșească.

Grigore Vieru face parte din generația poetică '60, al cărei buzdugan e considerat Nicolae Labiș, din care fac parte Nichita Stănescu, Ioan Alexandru, Marin Sorescu, Ana Blandiana, Ion Gheorghe, Adrian Păunescu, Ioanid Romanescu, Cezar Baltag etc., poeți care au reușit să refacă, fiecare cu pecetea personalității sale, punțile de legătură cu poezia românească interbelică, distruse în perioada proletcultistă, îmbâcsită de ideologia comunistă. Dacă această pleiadă de poeți români era acuzată de „estetism deșanțat”, de abatere de la ideologie, în cazul lui Grigore Vieru se mai adăuga acuzația de „naționalist”, egală cu aceea de dușman al poporului. Fiind în Basarabia un poet al resurecției, Grigore Vieru și-a luat în serios și rolul de tribun și iluminător. Altfel, cum s-ar explica truda asupra paginilor unui *Abecedar* (1970), alcătuit împreună cu scriitorul Spiridon Vangheli, a atâtor culegeri pentru școlari, a clasicului și modernului manual de scriere și citire

Albinoșta (cartea de căpătâi a copiilor din Basarabia) și cum s-ar explica câteva tiraje de cărți topite, pentru că poemele cuprindeau în metafora lor tricolorul și limba română? Cum s-ar explica prezența înflăcărată, împreună cu alți intelectuali basarabeni, în bătălia pentru impunerea limbii române ca limbă oficială și revenirea la alfabetul latin?

Cu Grigore Vieru poezia română se întoarce la izvorul curat al gândirii și simțirii poeziei populare. Asta nu înseamnă că nu este de o izbitoare modernitate, poetul fiind, prin sincronia sa cu ceea ce se scria în țară, un portdrapel pentru poezia din Basarabia. În fond, Grigore Vieru este un neoromantic din falanga metafizică a poeziei române, venind pe linia de aur Eminescu, Bacovia, Magda Isanos, Labiș, un poet la care întâlnim un sentiment al naturii asemănător cu al lui Blaga, o concentrație a limbajului deseori asemănătoare cu Bacovia și destule sclipiri lingvistice care-1 apropie de Nichita Stănescu.

Demonstrând în cărțile sale de debut că e un excelent poet al copilăriei, al jocului care recrează lumea, al paradisului recuperat de cel vârstnic prin candoare și fast imaginativ, Grigore Vieru a devenit repede, mai ales din 1968, când publică volumul *Numele tău*, poetul-simbol al Basarabiei, un poet căruia i se recunoaște faptul că a revigorat poezia tradițională. *Mama* și *maternitatea* sunt teme esențiale ale poeziei lui Vieru: „Ușoară, maică/ Ușoară/ C-ai putea să mergi călcând/ Pe semințele ce zboară/ între ceruri și pământ/ în priviri c-un fel de teamă,/ Fericită totuși ești -/ Iarba știe cum te cheamă,/ Steaua știe ce gândești” (*Făptura mamei*). George Coșbuc a scris poezia *Mama* și a devenit cunoscut datorită manualelor școlare, Grigore Vieru are peste zece astfel de excelente poeme, de la *Mâinile mamei* la *Mică baladă*, de la *Făptura mamei* la extraordinarele, profundele *Litanii pentru orgă*, fiind unul din cei mai mari poeți ai temei. Celelalte teme, *Patria*, *Nașterea*, *Moartea*, *Eminescu*, *Limba română*, se întâlnesc obsesiv tratate în formulă proprie, în toată lirica sa.

În poezia lui Grigore Vieru întâlnim misterul cosmic, taina, natura în plenitudinea ei, în „fireasca ordine”, dar și o dimensiune morală care ordonează. Această dimensiune morală e pregnantă mai ales în poezia oracular-mesianică, în poezia de strigăt existențial. Altfel, poetul a devenit un tribun în apărarea limbii române și a ființei românești.

În final, exprim, cu neviclenită bucurie, credința că între poeții români ai generației '60, Grigore Vieru e un prestigios aflat în prima linie și unul dintre primii zece poeți români din toate timpurile.

Zilele Bibliotecii Județene „V.A. Urechia” 4-11 noiembrie 2012

Programul de manifestări dedicate bibliotecii gălățene centenare (122 ani de la inaugurare), organizat în perioada 4 – 11 noiembrie 2012, s-a încadrat, ca de obicei, în cadrul mai amplu de activități dedicate orașului Galați pe parcursul întregii luni noiembrie.

Debutul a avut loc duminică, 4 noiembrie, prin desfășurarea unui colocviu „Traducerile – cale de comunicare, de înțelegere și prețuire reciprocă a popoarelor și a valorilor lor culturale”, organizat în parteneriat cu Uniunea Democrată Turcă din România, Filiala Galați, reprezentată de dna Gülten Abdula-Nazare, și Consulatul General al Turciei, reprezentat de dl. Özgen Topçu, Viceconsul al acestei țări în România. A mai participat la colocviu și doamna Rodica Precupețu, director în Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României. Au fost prezentate volumele: „Ziaristul și fascinația clipei”, autor Carol Roman, redactor șef al publicației „Balcanica” și „Lirica turcă la București - Poezii reprezentative ale unor poeți turci”, culegere de poezii din literatura turcă în traducerea doamnei Erem Melike Roman. După încheierea colocviului oaspeții au vizitat Sala „V.A. Urechia” a Secției Colecții Speciale, unde au vernisat expoziția de carte veche rară, gravură și atlase din perioada 1481-1750, intitulată „Turcica în colecțiile Bibliotecii „V.A.Urechia” și prezentată de șefa secției, Valentina Oneț.

Copiii și adolescenții s-au bucurat de programe dedicate. Mai întâi, cei mici au vernisat o expoziție de carte 3D și au participat la o rundă de „Dialoguri literare – impresii și recomandări”, miercuri, 7 noiembrie a.c. Cu acest prilej, elevii de la Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” au susținut un scurt moment artistic, urmat de prezentarea unei călătorii imaginare în lumea cărților sub ghidajul

șefei Secției pentru Copii, Maricica Târălă-Sava. Invitații speciali ai evenimentului au fost scriitorul Petre Rău și tânăra scriitoare Denisa Lepădatu, care a lecturat din volumul ei de debut „Șoapte de catifea”. Voluntarii bibliotecii au avut prilejul să facă un bilanț, iar unii dintre ei au fost răsplătiți cu diplome și cărți pentru activitatea anului curent, atât la întâlnirea din 7 noiembrie, cât și la cea de vineri, 9 noiembrie, în cadrul „Galei Premianților”, organizată și prezentată de șefa Secției pentru Adulți, Violeta Opaț.

Salonul Literar „Axis Libri”, din 8 noiembrie 2012, a prilejuit întâlnirea cu poezia lui Coriolan Păunescu, prin lansarea volumelor „Ne pleacă poveștile din aripi” (Editura Tipo-Moldova, Iași, 2012) și „Aleargă cu mine” (Editura „Pax Aura Mundi”, Galați, 2012), dar și cu proza lui Geo Naum, prin lansarea volumului „Năzărirea lui Haralamb” (Editura Eminescu, București, 2012).

Vineri, 09 noiembrie 2012, la Sediul Central al Bibliotecii „V.A. Urechia”, Sala „Mihai Eminescu”, specialiștii din bibliotecile gălățene, s-au întrunit la un colocviu profesional cu titlul „Bibliotecile în secolul XXI”, organizat la inițiativa Filialei Asociației Bibliotecarilor din România din Galați. Au participat aproximativ 70 de bibliotecari din Biblioteca Județeană „V.A. Urechia”, Biblioteca Universității „Dunărea de Jos” și bibliotecari din școlile și liceele gălățene. Într-un cadru colegial, a avut loc lansarea de carte „Intermediarul difuz. Biblioteca universitară între cultura tiparului și cultura digitală” – lucrarea de doctorat a domnului Robert Coravu, director la Departamentul Publicații – Resurse Electronice din cadrul S.C. ROMDIDAC S.A. București – invitatul de onoare al acestor manifestări. După o scurtă biobibliografie a invitatului, prezentată de Letiția Buruiană,

directorul adjunct al bibliotecii, Lenuța Ursachi a realizat o prezentare profesională a lucrării lansate, iar Mioara Voncilă a subliniat meritul pe care îl are autorul în structurarea informației. Autorul, în intervenția sa, a motivat alegerea temei și a titlului și a presărat, în stilul caracteristic laturii de scenograf, snoave care au făcut ca atmosfera să se destindă și mai mult. Au urmat diseminările de referințe dobândite la cursul de Cultura Informației prin susținerea a două prezentări Lenuța Ursachi - "Bibliotecarul formator în cultura informației - o necesitate în societatea cunoașterii"

și Dorina Bălan - "Controlul de Autoritate: cercetare tematică pe domeniu", precum și lansarea ultimului număr al „Buletinului Fundației Urechia”, prezentat de directorul adjunct al bibliotecii - Letiția Buruiană. Din partea bibliotecarilor școlari, Gina-Livia Mocanu a susținut lucrarea: "Aspecte legislative în activitatea bibliotecilor școlare". La final, Catrina Căluian a făcut un bilanț retrospectiv

a activității Filialei ABR Galați. Întâlnirea a fost un bun prilej de a dezbate probleme profesionale și de a găsi soluții pentru rezolvarea acestora. Totodată, cei prezenți au putut trece în revistă titlurile prezente în expoziția „Contribuții la dezvoltarea domeniului biblioteconomic - noutăți de specialitate în colecțiile Bibliotecii”, realizată de șefa Sălii de lectură, Silvia Matei.

O atenție deosebită a fost acordată fondatorului Bibliotecii "V.A. Urechia", căruia i-au fost dedicate mai multe activități dintre care menționăm: „V.A. Urechia - promotorul culturii române în rândul tinerilor basarabeni” - o dezbatere la care au participat elevii claselor IX-XII de la Liceul Tehnologic de Marină Galați sub îndrumarea prof. Adriana-Nicoleta Ilie și a bibliotecarei Ionica Călin, precum și expozițiile „V.A. Urechia - spiritul protector al Bibliotecii” și „Vasile Alexandrescu Urechia și biblioteca sa în presa vremii (1889-1901)”.

Manifestările Zilelor Bibliotecii „V.A. Urechia” s-au încheiat cu un omagiu adus ctitorului acesteia, într-un ambient autumnal deosebit de plăcut, duminică, 11 noiembrie 2012, ora 10,00, în fața

statuiei fondatorului, sub titlul "In memoriam Vasile Alexandrescu Urechia". Deschiderea a fost realizată de directorul adjunct al bibliotecii, Letiția Buruiană - care a ținut să sublinieze calitățile istoricului, scriitorului, publicistului și omului politic Vasile Alexandrescu Urechia, una dintre personalitățile care, deși nu a fost gălățean de origine, a marcat decisiv viața Galațiului din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Marius Mitrof, consilier în cadrul Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național Galați a realizat un istoric al celor două busturi ale lui Urechia, existente în Galați și a subliniat diferențele majore dintre acestea. Trei tineri inimoși, de la Colegiile „Vasile Alecsandri” și „Costache Negri” au dat glas vorbelor lui Urechia, readucându-l printre noi. Invitat să ia cuvântul, ziaristul Victor Cilincă a amintit că V.A. Urechia a reprezentat România la numeroase congrese internaționale, a fost membru corespondent al mai multor academii europene de prestigiu și primul român care ar fi putut candida la Premiul Nobel

pentru Pace în 1901, propus și susținut de o uniune interparlamentară europeană.

Încheierea Zilelor dedicate Bibliotecii „V.A. Urechia”, încadrate în Zilele Galațiului, ne dă prilejul să facem bilanțul și să constatăm că știm să ne cinstim înaintașii și că Urechia, mentorul nostru spiritual, reprezintă pentru contemporanii noștri un exemplu ce și-a păstrat vie semnificația prin darul oferit gălățenilor acum 122 de ani.

Nedoriti

Traducere și prezentare de Petru Iamandi

Petru Iamandi
traducător

În plină vară suedeză o fetiță dispare dintr-un tren aglomerat, după ce mama ei a coborât într-o gară ca să dea un telefon urgent. În ciuda sutelor de martori posibili, nimeni nu a văzut nimic. Părinții copilului sunt despărțiți, motiv pentru care poliția pune dispariția pe seama tatălui. Dar, când fetița e găsită moartă, iar pe fruntea ei stă scris cuvântul „nedorită”, anchetatorii își dau seama că au de-a face cu un psihopat, căruia foarte curând îi va cădea victimă un alt copil. Inspectorul Alex Recht, analista Fredrika Bergman și detectivul Peder Rydh pornesc în căutarea ucigașului, încercând să-și croiască drum printr-un hățiș de piste false, create și de persoane mai puțin dispuse să-și recunoască implicarea.

Analist pe probleme de securitate pentru Poliția Suedeză și expert în conflictul din Orientul Mijlociu și politica externă a Uniunii Europe, Kristina Ohlsson (n. 1979) își folosește întreaga experiență profesională și, desigur, talentul incontestabil pentru a oferi cititorilor un prim roman care se evidențiază prin dialog și introspecție psihologică, realism și suspans, motiv pentru care a și fost recompensat cu cel mai important premiu literar din Suedia.

Fragment

Primul copil dispăru în vara aceea cu ploii interminabile. Totul începu într-o zi de marți; o zi ieșită din tipare, care ar fi trecut ca oricare alta, dar care sfârși prin a schimba profund viețile mai multor oameni. Printre care și viața lui Henry Lindgren.

Era a treia zi de marți din luna iulie și Henry făcea ore suplimentare pe expresul X2000 de pe ruta Göteborg-Stockholm. Uitase de când era controlor pentru Căile Ferate Suedeze și nici nu îndrăznea să se gândească ce se va întâmpla cu el în ziua în care va trebui să se pensioneze. Ce va face cu tot timpul liber, de unul singur?

Poate că simțul lui de observație îl va ajuta mai târziu să își amintească de tânăra care urma să își piardă copilul în acea călătorie. Tânăra cu părul roșcat deschis, îmbrăcată într-o bluză verde, de in, și sandale decupate, care îi dădeau la iveală unghiile date cu oja albastră. Dacă Henry și soția lui ar fi avut o fiică, probabil că ar fi arătat la fel, fiindcă soția lui fusese cea mai roșcată dintre roșcate.

Dar fetița femeii cu părul roșcat nu semăna deloc cu mama ei, observă Henry, în timp ce le perfora biletele, chiar după ce trenul plecase din Göteborg. Părul fetiței era castaniu închis și îi cădea ușor pe umeri, în onduleuri atât de fine, încât părea aproape ireal. Și îi venea mereu în față, încadrându-i fața micuță. Avea pielea mai închisă la culoare, decât mama ei, dar ochii îi erau mari și albaștri. Nasul era

presărat ici și colo cu pistrui, făcând-o să nu arate chiar ca o păpușă. Henry îi zâmbi când trecu mai departe. Fetița îi întoarse zâmbetul cu sfială. Lui Henry i se păru că fetița e obosită. Își sprijinea capul de tetieră. În clipa următoare, se întoarse și privi pe fereastră.

- Lilian, scoate-ți sandalele dacă vrei să pui picioarele pe scaun! spuse femeia tocmai când Henry se întorcea să perforeze biletul altui călător.

Când se întoarse din nou spre ele, fetița își scosese sandalele mov și își vârâse picioarele sub ea. Sandalele încă mai erau acolo, jos, pe podea, după dispariția ei.

Călătorii erau destul de zgomotoși. Mulți dintre ei se duseseră la Göteborg, al doilea oraș ca mărime din Suedia, ca să asiste la concertul unui mare cântăreț pe stadionul Ullevi. Acum, se întorceau la Stockholm cu trenul de dimineață pe care lucra Henry.

La început, Henry avu probleme în vagonul 5, unde doi tineri vomaseră pe scaune. Erau mahmuri după cât petrecuseră pe stadion și Henry fu nevoit să dea fuga după detergent și o cârpă umedă. Cam tot atunci două fete se luară la bătaie în vagonul 3. Blonda o acuza pe brunetă că încerca să îi fure prietenul. Henry încercă să le împace, dar fără folos, și atmosfera din tren se mai liniști de-abia după ce trecură de Skövde. Atunci toți zurbagiii, în sfârșit

ațipiră și Henry apucă să bea o cafea cu Nellie, care lucra în vagonul-bufet. La întoarcere, Henry observă că femeia roșcată și fiica ei, Lilian, dormeau și ele.

Apoi, până aproape de Stockholm, nu se mai întâmplă nimic ieșit din comun. Înainte de a intra în Flemingsberg, la vreo douăzeci de kilometri de capitală, supracontrolul, Arvid Melin, făcu anunțul. Mecanicul fusese înștiințat că, din cauza unei probleme de semnalizare pe ultima porțiune de drum, până la Gara Centrală din Stockholm, trenul va întârzia între cinci și zece minute.

În timp ce așteptau în Flemingsberg, Henry observă că femeia cu părul roșcat coborî repede din tren, singură. O urmări pe furiș de la fereastra micului compartiment din vagonul 6, rezervat personalului însoțitor. O văzu cum traversează peronul cu pași hotărâți pe partea mai puțin aglomerată. Scoase ceva din poșetă; poate telefonul mobil? Henry bănuie că fetița încă mai dormea pe locul ei. Cu siguranță dormea acolo, în urmă cu câteva minute, când trenul trecuse ca fulgerul prin Katrineholm. Oftă. Ce naiba îl apucase să spioneze o femeie atrăgătoare?

Henry întoarse privirea și începu să rezolve un careu de cuvinte încrucișate dintr-o revistă. Mai târziu se va întreba, iar și iar, ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi stat cu ochii pe femeia de pe peron. Nu va conta câți oameni vor încerca să îl asigure că nu avea de unde să știe, că nu trebuie să își reproșeze nimic. Henry era convins, și va fi așa pentru totdeauna, că nerăbdarea lui de a rezolva careul distrusese viața tinerei mame. Acum, însă, pur și simplu, nu putea da ceasul înapoi.

Henry încă mai era ocupat cu careul când auzi vocea lui Arvid pe intercom. Toți pasagerii trebuia să revină la locurile lor. Trenul era gata să își continue călătoria spre Stockholm.

Mai târziu, nimeni nu își va aminti să fi văzut o tânără alergând după tren. Dar trebuie să fi alergat, fiindcă Henry primise un telefon urgent. O tânără care ocupase locul 6 din vagonul 2, împreună cu fiica ei, rămăsese pe peronul din Flemingsberg și acum se îndrepta într-un taxi spre Gara Centrală din Stockholm. Prin urmare, fetița rămăsese singură.

- Ei, drăcie, făcu Henry și puse receptorul în furcă.

Oare de ce, de fiecare dată când lăsa pe altcineva să facă o treabă, lucrurile mergeau de-a-ndoaselea? De ce nu putea să se bucure și el de câteva clipe de liniște?

Nici măcar nu discutaseră dacă să oprească trenul într-o stație intermediară, doar erau atât de aproape de destinația finală. Henry se duse repede în vagonul 2 și, în clipa în care o recunoscu pe fetița care stătea singură, își dădu seama că femeia roșcată pe care o văzuse pe peron fusese cea care pierduse trenul. Se folosi de telefonul mobil ca să anunțe centrul de comunicații că fetița doarme în continuare și că nu are niciun rost să o tulbure cu vestea despre absența mamei înainte de a ajunge la Stockholm. Șefii fură de acord cu el și Henry promise să aibă grijă personal de fetița când trenul va opri în gară. *Personal*. Un cuvânt care va răsună multă vreme în capul lui Henry.

Când trenul trecu prin stația Söder, la periferia de sud a capitalei, fetele din vagonul 3 începură să țipe și să se încaiere din nou. Zgomotul de sticlă spartă ajunsese la urechile lui Henry chiar în clipa când văzu un călător care trecea din vagonul 2 în vagonul 3. Se văzu nevoit să lase fetița care dormea și să îl sune agitat pe Arvid prin stația radio de emisie-recepție:

- Arvid, vino imediat în vagonul 3!

Nu primi niciun răspuns.

Trenul se oprise cu zgomotul lui caracteristic ca răsufierea grea, șuierătoare a unui bătrân, înainte ca Henry să le poată despărți pe cele două fete.

- Curvă! țipă blonda.

- Târfă! replică bruneta.

- Halal comportament! zise o doamnă în vârstă care tocmai se ridicase ca să își ia geamantanul din plasa de bagaje.

Henry se strecură iute printre călătorii care așteptau pe culoar ca să coboare din tren și strigă peste umăr:

- Coborâți din tren imediat, amândouă!

Era deja în drum spre vagonul 2, sperând că fetița încă mai dormea. La urma urmei, nu se îndepărtase prea mult de ea.

Își croi cu greu drum printre călătorii înghesușiți, ulterior, jurând că nu lipsise mai mult de trei minute.

Dar numărul minutelor, oricât de mic, nu schimbă nimic.

Când ajunsese în vagonul 2, fetița dispăruse. Sandalele ei mov rămăseseră pe podea. Iar trenul se golea de toți acei oameni care călătoriseră sub protecția lui Henry Lindgren de la Göteborg la Stockholm.

Nota redacției: Romanul este în curs de apariție la Editura Univers

Editura „AXIS LIBRI”
a Bibliotecii Județene „V.A. Urechia“ Galați
semnalează următoarele apariții:

2011

Puzzle cu Vasile / Katia Nanu
Domnul Darwin de Veneția / Theodor Parapiru
Corupție de majori / Theodor Parapiru
Arhipelag stelar / Viorel Dinescu
Limbaje de indexare: structură, compatibilitate, multilingvism - Indexing languages: structure, compatibility, multilingualism / Victoria Frâncu
Galați : ghid turistic / Zanfir Ilie, Pompiliu Comșa
Spectacolul liric la Galați / Laura Sava
Mozart și Brahms în paginile muzicale dedicate clarinetului.
Corespondențe spirituale / Florin Melinte
În ghearele râsului / Vasile Ghica
Rezervație gri / Vasile Ghica
Căderea în gol / ALDYN
Fiarele / Virgil Tănase
Filmul american / Grid Modorcea
Remember... / Ioan Acterian
Moartea dinaintea morții / Mihai Vișoiu
A fost odată... un arbitru român / Nicolae Rainea

2012

Ion Ionescu's Story / Ion Manea
A șaptea poartă / Maximilian Popescu-Vella
Animale politice / Ilie Z. Pleșcan
Visuri ilegale / Ilie Z. Pleșcan
Valori din două veacuri / Theodor Codreanu
Între Dionys și Afrodita / Rareș Strat
The American Film / Grid Modorcea
Lumea fotografie pe internet / Ștefan Andronache
Evadări ratate / Constantin Vremuleț
Parabola: Scarabeul... albastru / Ilie Tănăsache
Caragiale și Galațiul / Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați
Teodor Vișan : Album
Fum negru, fum alb / Ion Grosu
Emil Cioran : Mărturii și referințe / Ionel Necula
Moșia / Ioan Toderiță
Pluta / Grid Modorcea
Amorul la binea / Grid Modorcea
Galați travel guide / Zanfir Ilie, Pompiliu Comșa

Redacția Axis Libri

*Mulțumesc tuturor
colaboratorilor și le
dorește
un An Nou
plin de
sănătate,
fericire și
prosperitate!*

La mulți ani
și multe reușite în anul 2013!

SUMAR

Ion Luca Caragiale - 2012 – Anul Caragiale	Coperta II
ZANFIR ILIE – Rapsodii de toamnă - iarnă	pag. 1
BIBLIO-BREVIAR	
ALEXE RĂU – Vremea străngerii... fragmentelor	pag. 2
VALENTINA ONEȚ - O litografie document istoric: <i>Actul de încoronare a Regelui Carol I-Actul proclamării Regatului României (10/22 Mai 1881) (II)</i>	pag. 4
DANIELA ARGATU, VALENTINA LUPU - Dezvoltarea competenței de comunicare la bibliotecarii școlari	pag. 6
ELENA DEJU - Biblioteca de altădată: lingviști și filologi bibliotecari	pag. 8
LENUȚA URSACHI - Tutoriale de cultura informației: viziunea unui bibliotecar de referințe	pag. 10
<i>Ghidul de indexare LIVES-Ro</i> . Întrunire de lucru - septembrie 2012	pag. 13
IONELA BURZ - Împrumut interbibliotecar fără frontiere (I)	pag. 14
Informația editorială și bibliotecile	pag. 16
MARK EHLERT - RDA: Modalități de construcție (II) Traducere din Minitex/OCLC	pag. 17
SALONUL LITERAR AXIS LIBRI	
SILVIA CORNELIA MATEI – Salonul Literar „Axis Libri” la începutul celui de-al patrulea an de activitate	pag. 18
RECENZII	
OTILIA BADEA - Modorcea, Grid. <i>Pluta : Din Bădălan la New York</i> . Galați: Axis Libri, 2012, 312 p.	pag. 21
MIHAELA BUTE - Modorcea, Grid. <i>Pluta : Din Bădălan la New York</i> . Galați: Axis Libri, 2012, 312 p.	pag. 21
CAMELIA BEJENARU - Grosu, Ion. <i>Fum negru, fum alb</i> . Galați: Axis Libri, 2012, 76 p.	pag. 22
DORINA BĂLAN - Toderiță, Ioan. <i>Moșia</i> . Galați: Axis Libri, 2012, 288 p.	pag. 23
CATRINA CĂLUIAN - Parastan, Doru. Stănilă, Cristian. <i>Țepu – spațiu, istorie, cultură</i> . Tecuci: Grapho Press, 2012, 168 p.	pag. 24
VIOLETA MORARU - Dănăilă, Tănase. <i>Surâsul spiritului</i> . Galați: Axis Libri, 2012, 445 p.	pag. 25
IOANA CHICU - Arion, George. <i>Cele mai frumoase 100 de interviuri</i> . București: Flacăra, 2011, 592 p.	pag. 26
DANIELA PRUTEANU - Vișan, Teodor. <i>Album</i> . Galați: Axis Libri, 2012, 198 p.	pag. 26
LEONICA ROMAN - Miron, Speranța. <i>Sunset de frig</i> . Galați : Pax Aura Mundi, 2012, 280 p.	pag. 27
NĂSTASE MARIN - O poetă solară	pag. 28
ECOURI • IMPRESII • GÂNDURI	
APOSTOL GURĂU - Urare	pag. 29
VASILE MANOLE - Epigrame	pag. 29
NOAPTEA ÎN BIBLIOTECĂ LA GALAȚI	
LEȚIȚIA BURUIANĂ - O noapte a cărților, a frumosului și... a iertării	pag. 30
GETA EFTIMIE – Biblioatelierul Școlii de Vară și tinerii bibliotecari ai Bibliotecii „V.A Urechia”	pag. 32
MARICICA TĂRĂLĂ-SAVA - Seară de basm la Biblioteca	pag. 33
VIOLETA OPAIȚ – Bal mascat în grădina Bibliotecii „V.A. Urechia”	pag. 33
LOCALIA	
CRISTIAN DRAGOȘ CĂLDĂRARU - Toma Giușcă - profesorul și directorul primei Școli Publice din Galați	pag. 34
GALERIA DE ARTĂ	
MARIA DUNĂVĂȚU - Melancolie	pag. 36
TEODOR VIȘAN - Iarnă gălățeană	pag. 37
PERSONALIA	
CORNELIU STOICA – Vasile Onuț, 80 de ani de la naștere	pag. 38
ADRIAN DINU RACHIERU – Nicolae Popa sau textualismul temperat	pag. 40
REFLECȚII DIALOGICE	
GHIȚĂ NAZARE – Interviu cu prof. univ. dr. Michaela Praisler, decan al Facultății de litere a Universității „Dunărea de Jos” Galați	pag. 41
DANA VLAD – Medicul cardiolog și consilierul local, Mihai Bucatanschi pune stetoscopul pe România (I)	pag. 43
CUTIA DE REZONANȚĂ	
ILIE TĂNĂSACHE – Vara în care a înviat Lori (I)	pag. 46
GABRIEL GHIMPU – Copilul cu lupi	pag. 49
GRID MODORCEA – Amorul la binea	pag. 50
IOAN GH. TOFAN - Culiță (I)	pag. 52
MAXIMILIAN POPESCU-VELLA - Hotelul	pag. 53
MIHAELA GUDANĂ - Poeme	pag. 54
DANIELA LĂCRĂMIOARA CAPOTĂ – Istanbul	pag. 55
PETRE MANOLACHE – Poem concentric. Epilog	pag. 56
VICTORIA FĂTU NALAȚIU – Poeme	pag. 57
VASILE MANOLE – Români	pag. 58
CONFLUENȚE CULTURALE	
IOAN RUSU - Pelerinaj în Țara Sfântă	pag. 60
TEODOR PARAPIRU – „Lovitura lui Brutus”, „Le coup de Brutus”, „Brutus’s stab”	pag. 63
GEORGE MOTOI - Tezaurizarea culturii sub semnul compromisului	pag. 64
LUCIAN CAȘU - Concepte filosofico-morale în <i>Jurnalul Fericirii</i>	pag. 66
VIRGIL NISTRU ȚIGĂNUȘ - <i>Mă scufund în vis până la tâmplă...</i>	pag. 68
VIRGINIA-CAMELIA BOBARU - <i>Concert în memoria unui înger</i>	pag. 69
THEODOR CODREANU – Singuraticul din Berești	pag. 70
IONEL NECULA - Spiritul gălățean în tentații metafizice (I)	pag. 72
ANA-LARISA PELIN - Valori culturale sub lupă	pag. 75
PETRE RĂU - Tăceri lirice	pag. 76
RADU MOȚOC – <i>Dicționarul internațional al scriitorilor contemporani</i> - Angelo de Gubernatis	pag. 78
EUGEN TUDORACHE - Valeriu Valegvi: poezia în mișcare	pag. 80
EVENIMENT	
GABRIELA ISTRATE - Școala de Vară a Tinerilor Bibliotecari	pag. 81
Biblioteca Națională a Republicii Moldova – 180 de ani	pag. 82
A XXIII-a Conferință Națională a Asociației Bibliotecarilor din România: Tradiție și inovare	pag. 85
IOAN ROMAN - A XXIII-a Conferință Națională a Asociației Bibliotecarilor din România	pag. 88
ADA TĂBĂCARU - <i>Journées Européennes du Patrimoine Franța</i> , 15-16 Septembrie 2012	pag. 91
CAMELIA TOPORAȘ - <i>Viitorul aparține bibliotecilor în schimbare</i> : Conferința Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România	pag. 93
Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, ediția a IV-a	pag. 95
DANIEL CORBU - Grigore Vieru sau poezia ca strigăt existențial	pag. 97
Zilele Bibliotecii Județene „V.A. Urechia” 4-11 noiembrie 2012	pag. 98
SEMNALE EDITORIALE	
KRISTINA OHLSSON - <i>Nedorii</i> . Trad. Petru Iamandi	pag. 100

Director: ZANFIR ILIE

Redactor-Şef: Letiția Buruiană

Secretar general de redacție: Dorina Bălan

Redactori: Silvia Matei, Camelia Toporaș, Violeta Moraru

Tehnoredactare: Cătălina Ciomaga, Adina Vasilică, Sorina Radu

Ilustrația revistei a fost realizată după colecțiile

Bibliotecii Județene „V.A Urechia” Galați.

Adresa: Galați, Str. Mihai Bravu, nr. 16.

Tel: 0236/411037, Fax: 0236/311060

E-mail: axislibri@gmail.com; axislibri@bvau.ro

Web: <http://www.bvau.ro/axislibri>

ISSN: 1844-9603

Revista Axis Libri este membră ARPE (Asociația Revistelor și Publicațiilor din Europa).

